

Isido. Octava est in solitudine syn: in qua tenditur usq ad motem synai. Syn aut rubus vel odium interpretat: qz cum venerimus in locuz ecclesie: de quo nobis dñs locuturus: grande odiū meremur inimici.

Si. Non mansio est in tefecha: que dicitur pulsatio. quasi pulsate et apietur vobis. Sensus quoqz est manifestus: qz postqz venerimus in locum ecclesie: incipimus in sacramenta pulsare.

Isido. Decima in balus: qd interpretat fermentū. qd tollēs mulier miscuit farine satis tri bus donec fermenta retur totū. Ibi mur murās populus acce pit vespē coturnices: et mane alterius diei manna tribuitur. Et tene in decima mansione manna tribuit: qz post decalogi pfe cionem angeloz pa nis manducat.

Undecima man ho est i raphidim. q interpretat dissolutio fortium vel remissio manū. In hac siti entū poplo fons de pe tra oreb i similitudie xpi erupit. Ibi ibs i typo saluatoris ptra amalech militat: et in signo crucis demonū aduersum nos tēpta mēta surgētia deuin cūtur. Illuc venit icibro ad moyse dās ei consiliū. lxx. seni orum in typo ecclesie ex gentibus cōgrega te: qz legis iminutio euangelio succedēte pplet. Pute disso lutio vel sanitas ra /

pbidim dicit: vel propter dissipatum amalech. v. ppter sanatiū israel. E tere in suis locis conuenientius exponitur.

Omniū uirorū fortū ex zc. Dng. All. Lxx. Ois q pcedit i vir tute israel zc. Qui q pcedit in virtute numeratur: et in virtute tantū isrl. Est em virtus animi quā grecorum philosophi docent: que nō pro deo: sed p gloria exercetur humana. Est et assiriorum virtus: v. chaldeorum i astrologie studijs: sed nō israelitica nec ad deum pertinens. Sola vero apud teū virtus israelitica numerat: que a deo docetur: p scripturas di uinas dicitur: p fidem euangelicam et apostolicā traditur.

Principes. Aug. Quid est q singulos de singulis tribubus eligi iubet et principes: eosqz vocat chiliarchos: quos quidaz latini tribunos vo cant: vel appellauerūt. Chiliarchi aut a mille videntur dici. Sed cum cō silium daret icibro moyse: quod etiā deus approbanit: de populo sub prin cipibus ordinando: ne omnes cause moysen onerarent: chiliarchos dicit cōstitutos sup millenos homines: hecacontarchos super centenos: pen tacontarchos sup quinquagenos: et decarchos sup tenos: ab ipsis nume ris quibus pcesent cognominatos. Nunqd et hic sic accipiendi sunt chi liarchi q singuli essent sup millenos? Non: neqz enim omnis pplus israel xij. milia tunc fuerunt. Singulos em elegit de singulis tribubus: que non millenos: sed multa milia continebant. Nomen ergo cōe est cum illis qui in exodo appellabant chiliarchi: q vnusquisqz illoz esset mille hominū princeps: istozū aut q vnusquisqz miliū pnceps. Quia sine a mille: siue a milibus: eadē cōpositio nominis resonat vt vocentur chiliarchi.

De tribu ruben. Ra. Moī. Ruben primogenitus israelis qui in terpretat videns filios: vel videns in medio: primitiua ecclesiam significa re potest: que fuit in hierusalē: quā ipse dominus in aplis primum funda uit: que significat elisur. i. pater meus fortis. Ipe em est de quo dicit dñs fortis: dominus potens in filio. Sic ergo ruben sub tali principe videt fi lios. i. fideles ad se confluentes. Unde pdicante petro baptisati sunt vna die tria milia: et multitudinis credentiū erat cor vnum: et anima vna.

Ra. Moī. Princeps tribus ruben eos generaliter significat: q bñ conuersantes i medio fratru subditoz curam gerunt: sermone et exemplo

instruunt: quos tanqz filios ad dei militiam nutriunt. In hac tribu prin ceps est elisur. id ē. pater me fortis: vel pater meus coangustans. filius se deur. id ē. absconditi. Qui em autoritate magistris: et paterna disciplina subditos bene rigit et corrigit: nec foris ad laudem humanam: sed i absco dito cordis ad dei gloriā: iure pnceps ē tribuū et domoz. i. cōiugatorum: continentū: virginū: et vtriusqz sexū curam gerens.

De tribu symeon. Ra. Symeō generalit omīs obediētes significat quoz princeps ē sala miel. i. retribuēs mibi de. vel pax mea de? Filius sunsadday. i. cōtinens abze. cum ille qui iustam dei re tributōz cogitat: cor de pacifico tranquil lus et humilis in cctu filioz fidelium vene rādus apparet. Qui em se humiliat exal tabitur. Tales enim omnē intentionē suā ad dei placitum con uertūt: et scdm qd in scripturis cōinet. si /

ducialiter se obedire pmittūt dicētes. Ad te leuani oculos meos qui habitas in celis. De tribu iuda. Moī. Idem. Pos sunt significari in iu da omnes qui recte i uocant nomen dñi: nec sensu nec verbo distēctet a norma fi dei quoz merito naa son pnceps fuit: q scz nō solū alios pdicādo instruit: sed etiā virulen ta vicioz iacta corp suū castigādo i semet ipso interficit. fm illud. Castigo corpus meum: et in seruitutē redigo zc.

Alle. Iuda: de quo reges: qui interpretat cōfessio vel laudatio. Hic populum significat ecclesie: cuius caput ē leo de tribu iuda. i. xpūs. Vere em fidei laudatio vel confessio. i. recta pdicatio tm i ecclesia est. Naason ergo. i. serpentinus: vel augurium: filius aminadab. i. spōtanci populi: sal uator: intelligitur: de patriarchis deo deuotis famulis genitus: qui p mor tem suam destruxit dyabolum. In serpente em vnde primū mortis causa id ē. peccatū. peccit: mors figurat. Unde. Sic exaltauit moyses serpentē in deserto: sic exaltari oportet filium homis zc.

De tribu ysachar. Rabanus. Ysachar monachos non incōgrue exprimit: qui omnibus mūdī negotijs spretis: dono dei. i. spūsancto pre gente: pmiū eternū districta vita voluptate mortificata qugunt: et pom pam mundi calcantes: humilia amplectentes: soli deo placere cupiūt.

Nathanael. All. Qui pie exercent se vt mercedem in celis accipiāt eoz principes est nathanael. i. deus meus: vel donum dei filius suar. id ē pusilli xpi. i. qui inter hoies pusillus apparuit. ipe em dur: et ipse merces.

De tribu zabulon. Idem. Zabulon pacientes figurat: qui cōtra omnia aduersa munimine virtutū inuicti pfeuerant: quoz princeps solus deus est: sine quo nihil possunt agere: dicentes cum apostolo. Quis nos sepabit a caritate xpi: tribulatio an angustia zc.

Heliab. All. Habitaculū fortitudis hēt pncipē heliab: q interpretat de me p. deū scz q ē p fideiū. quos disponit et regit. Et ē filiū helon. i. arcus. Ecclā em rē di: habitaculū fortitudis ē hereticos. i. et schismaticos.

Joseph. Idē. Joseph p dnam tribuū xpm significat p rez ploz du oz: et lapidē angulārē. Ephraym minor manasse pmogēto p lat: genitē pplm iudaico p latū. Unde. Amē dico vobis nō inueni tantā fidē i isrl.

Elisama. Elisama xpm significat. de quo dicit. Fēs ē obediens pti usq ad mortē zc. q de se ait. Que audiri ab eo h loquor i mūdo. Hic ē filius amūd. i. ppli mei incliti: de stirpe scz regū patriarcharū et pphetarū.

Ra. Elisama princeps in tribu ephraym: significat eos q attente ver bum dei audiunt corde bono et optimo: et fructum afferūt in paciētia.

Amiud. Populus meus inclitus: vel obliuiofus: ea. s. que petro

C. .I. Quasi que dicitur vt verba domini pē sentur.

De cutus q est dominus Sapientissimū he breorum. ad moysen in

deserto synai i tabernaculo sede ris. prima die mensis secundi: anno altero egressionis eozuz ex egypto dicens. Tollite summam vniuersę congregatōnis filiozum israel per cognatōes et domos suas: et nomina singulorum. Quid nō sem i cui obstat infirmitas? Quia hec quid ē sex masculini a. xx. anno etas apta bello. Non sola etas: sed uirtus requiritur israelite. et supra. omnium i virozū fortium ex israel. et numerabitis eos p tur

sunt obliuiscens: in anteriora se extendens vt accipiat coronam vite qua remittet deus diligentibus se.

Gamaliel. Gamaliel: reddidit mihi deus. filius phadassur. i. redemptiois valide princeps est in tribu manasse: qui interpretatur oblitus. vel obliuiscens. cum xps (quem ad uocandū pplm iudaicum pater in mundum misit) in regno suo gentē obliuiscam inuenit. Oblitus est em israel creatoris sui. Non tamen omnes pierunt. sed cū plenitudo gentium intrauerit omnis isrl salu fiet.

De tribu beniamin.

Beniamin bierusalē significat. que est in tribu sua: cuius ppls fm pphetiam rachel tennoniid est. fili' doloris fuit. q' q'ui dolore matris affecti. Sanguine em pphetarū fudit. z in xpi necem pspirās ait. Sanguis ei' sup nos: z sup filios nros. In credentibus vero iuxta patris pphetiā filius dextre. Beniamin quoqz gentilem pplm potest significare: qui filius doloris fuit christianos persequando. Filius etiaz dextre potest dici. qz in iudicio ad dexterā dei erit. v' qz dextera id ē bona opa facit. Huius ppli abidan id est. pater meus iuxta filius gedemonis. qui interpretatur tēra tio iniquitatis. v' humilitatis. princeps ē. Quia xpus (quē hu miles iudens spernit z dyabol' inique tētauit) caput ē credentiu: z iudex ventur' viuoz z mortuoz.

Mora. Filius dextre significat eos qui fortiter pugnant cōtra inimicos. z fortiter premunt temptationis stimulos. nec femineum aliquid vel molle in se dominari pmittunt.

De tribu dan. Dan iudiciū vel iudicans. Hī sunt qui omnia discrete agūt. q' aiezer. i. fratre adiutorē sibi principem cōstituant. z scōz partem regulā oīa faciunt. vel omnia bona sua deo tribuunt.

Ra. Dan iudiciū vel iudicans. Aiezer frater meus adiutor. Amisad dai. ppls meus sufficiens. In dan ergo accipimus gentiles qui de frigore infidelitatis ad gratiam xpi confugerunt. Vnde in sequentibus ad aquilonem iuxta tabernacula dan primus castra metat. Aiezer ergo fili' amisad dai in hac tribu princeps est: cum ecclesie de gentibus apli christi qsi fratres. verbo z ope sufficientes principant. z fraternā dilectione ad societatem spiritualis gratie hortantur.

De tribu aser. Aser teatus. vel diuitias habens. fideles virtutibus locupletes significat. quibz principat phegiel. i. occurso dei. Fili' ochran qui interpretatur turbauit eos. xps scz mediator dei z hominū qui humano generi piclitanti occurrit. malignos spiritus repellendo turbauit. vnde. Approprians alligauit vulnera eius: infundēs oleū z vinū zc.

Mora. In aser figurant qui cuncta consilio agunt. nec caducis rebus. sed virtutibus diuites esse volunt. substantiā suā paupibz tribuūt thesauros in celo condunt. vnde beati erūt. Retribuetur enim eis i' refectione iustozum.

De tribu gad. All. vel Moī. Gad accinct'. Beliasaphan dei mei pfectio. vel accensio. Duel agnosces deū. Sag ergo fidelium populū significat. qui semp lumbos mentis accingit iusticia. z armis spiritualibus instructus spiritales nequitas debellat. cui presidet xps de stirpe patrū progenitus: vere deū agnosces z ei obediens. suos dirigēs z ptegens.

Potest etiā gad doctores exprimere. qui in pinctu constituti hostibz

† s reddidit mihi deus. † s redemptionis ualide.

manasse: † gamaliel fili' phadassur.

† s pater meus iudex.

sur. De tribu beniamin abidan fi

† s qui tentatio iniquitatis: vel humilitatis mee interpretatur.

lius gedemonis. De tribu dan: aiezer fili' amisad dai. De tribu aser:

phegiel filius ochran. De tribu gad: beliasaphan filius duel. De

tribu neptalim abira fili' benon.

† s virtutibus pzeclari doctrina eximii merito in ecclesia principantur. † s fidelium multitudine credentiu erat cor vnum et anima vna.

Hij nobilissimi principes multitudinis p tribus et cognationes

suas et capita exercitus israhel.

† s lex pcedit: que sacerdotem docet et instruit. † s sacerdotum.

quos tulerūt moyses et aarō cū

omni vulgi multitudine. et cōgre

gauerunt primo die mensis secūdi.

recensentes eos p cognationes ac domos ac familias et capita z

† s principio. s. noui testamēti.

resistere parati sunt. inter quos excellit beliasaphan. qui scz cor leuat ad deum. vnde petijt auxiliū. vnde. Gallus accinctus. v' succinctus lumbos z gries. nec est rex qui resistat ei.

De tribu neptalim. Neptalim conuersus vel dilatatus. Hic est fidelis pplus qui ab errore conuersus p mundi terminos fidei abundantia dilatatus est. Qui dicit elias. Dilata locum tentozū tui zc. Abira. i. fratris mei amicus. Filius benon. i. fontis tristitiz. huic pzelatus est. qz dei

† s duplici pfectioe. historiali sensu legis et spiritali.

nomina singulozū a vicesimo anno

z supra: sicut pcepit dominus

moysi. Numerati sunt in deserto

synai. De ruben pmogenito israhel

lis p generatōnes et familias ac

domos suas. et nomina capitum

† s ad differentiam feminarum.

singulozū. omne quod sex' ē ma

† s ad differentiam puulorum. † s hoc addi sculini a. xx. ano z supra. pcedē

dit ne ibellis senectus cōputaretur. † s nouū testamēti. s. et vetus tenētes i veritate. † s per facta in operibus s. summe pfectionis.

tū ad bellū. qdragita sex milia

† s sancti spiritus cōfidentes auxilio qui in. l. die super discipulos venit.

quingēti. De filiis symeō p gene

raciones z familias ac domos co

gnationum suarum recensiti sunt

per noia z capita singulozū omne

quod sexus est masculini a vicesi

mo anno z supra procedentiū ad

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

† s numerati.

filius qui fratribz. i.

iudex amicus fuit: qm

per legē sui noticiam

tribuit: ipse mō genti

litati p penitentiā tri

stitiam consulens: ad

fidem cōuertit. vt in

exercitu suo adnūme

rati ipsius ducatu et

regimine fruerentur i

pho spiritali.

Mora. In nepta

lim itelligunt sancti

qui caritatem frater

nitatis etiā ad inimicōs

eos dilatant. horum

princeps est abira. i.

ipse dñs qui eos sui

amoris ducatu regit

quos nō inter seruos

sed inter amicos con

scribit. vnde. Jam nō

dicam vos seruos b

amicos zc.

De cognatio

nes zc. Aug. De

rito queritur quare

p oēs tribus dicit scōz

ppinqtates corū. fm

populū eozum. scdm

domos familiarū eo

rum. scdm capita. fm

numerū nominū eo

rum: z hec quinqz si

muliter oīno repetunt

donec omnes tribus

ppleant: quasi aliud

lit scdm ppinqtates

eozum. aliud fm populos. aliud scdm domos familiarū. aliud fm numerū nominū. aliud scdm capita: cū potius videantur alijs verbis idem significare hec omnia. Qmirū ergo ipse numerus aliqd significat. v' hic idem quinqz varie repetat. Nam iste numerus. id ē. quinquarius sicut i quinqz libris moysi in veteri t. maxime cōmendat. Illa vero. iij. q' deinceps cōnectuntur. i. masculina. a. xx. annis z supra. omnis qui procedit in virtute. ex recognitione eoz. quāuis z ipsa per omnes tribus eodē modo repetatur: habent necessariā differentiā. Cū em ageretur de numero vni uerse multitudinis ad vnam tribum pinentis. discernendus erat sexus. Ideo positum est. omnia masculina. Et ne paruuli etiā cōputarētur: ad iunctum est a. xx. annis z supra. Et ne imbellis senectus numeraret: additum est. omnis qui pcedit in virtute. Et omnia cōcluduntur verbo eius operis quod fiebat: vt dicat recognitione eoz. Recognitione em fiebat cum hec hominū v' nominū milia cōputarētur. Quinqz igit illa. ppinqtates populi. dom' familiarū. z nūs hoim. z caput. z ista. iij. sexus. etas. virtus. recognitio. fortassis in ipso numero aliquid significant. Si enim hoim nūmeroz alter multiplicet ex altero vt quinqz quaterni aut quater quini ducantur viginti fiunt. Quoz numero etiā adolecentiū etas illa signat qui numerus memorat qm intratur ad terram. pmissionis. z dicit illa etas xx. annoz: que nō declinauerit in dexterā: aut in sinistram. vbi videntur mihi significari fideles ex vtroqz testamento fiden veram tenentes. Nā vetus testamētū quinqz libris moysi maxime excellit. z nouum quattuor euangelijs.

A vicesimo. Iusto. A vicesimo anno numeratur qui ad bellum eliguntur. quia ab hac etate contra vnumquēqz viciozum bella nascunt. Ideoqz ad pugnam eliguntur: vt pugnent contra libidinem: ne luxuria superentur.

[†] *f* spiritale. [†] *f* gloria perfectorum est prin-
cipium et in perfectione sanctorum imperfectio.

Bellum quinquagintanove milia

trecenti. **De filiis gad** per genera-
tiones et familias ac domos cogna-
tionum suarum recensiti sunt p no-
mina singulorum a .xx. annis et su-
pra omnes qui ad bella procederent

[†] bene videntes sensibus corporis.

quadragesimam milia ferecen-

ti. **De filiis iuda** per generationes

et familias ac domos cognationum

suarum per nomina singulorum a

vicefimo anno et supra omnes qui

[†] alii indigni numero.

poterant ad bella procedere recen-

[†] spiritalem intelligentiam legis habentes in

septenario enim spiritus in denario lex significat

sunt. **Septuaginta** quatuor milia

ferecenti. **De filiis ysachar** per gene-

rationes et familias ac domos co-

[†] numerat deus multitudinem stellarum et

gnationum suarum per nomina singulo-

rum a vicefimo anno et supra om-

nes qui ad bella procederent recen-

[†] nouo instructi testamento.

siti sunt quinquaginta quatuor

[†] vel .xxx.

milia quadringenti. **De filiis zabu-**

lon per generationes et familias ac

[†] numerati.

domos cognationum suarum recen-

siti sunt per nomina singulorum a vi-

cesimo anno et supra omnes qui po-

[†] spiritus

terant ad bella procedere quin-

[†] sancti gratia perfecti. [†] quatuor principalibus

virtutibus perfecti.

quingentis milia quadringenti.

De filiis ioseph filiorum ephraim per

generationes et familias ac domos

[†] numerati.

cognationum suarum recensiti sunt per

nomina singulorum a .xx. anno et

supra omnes qui poterant ad bel-

[†] in modestia corporalium sensuum perfecti.

la procedere quadraginta milia

quingenti. **De filiis manasse**

per generationes et familias ac do-

mos cognationum suarum recen-

siti sunt per nomina singulorum a

vicefimo anno et supra omnes qui

poterant ad bella procedere tri-

[†] dilectione dei et proximi amplectentes.

gintaduo milia ducenti. **De filiis**

beniamin per generationes et fami-

lias ac domos cognationum sua-

rum recensiti sunt nominibus sin-

gulorum a .xx. anno et supra om-

nes qui ad bella poterant proce-

dere trigintaquingentis milia quadrin-

genti. **De filiis dan** per generatio-

nes et familias ac domos cogna-

tionum suarum recensiti sunt nomi-

nibus singulorum a vicefimo anno

et supra omnes qui poterant ad bel-

[†] pntes. [†] pugnati. [†] virgines corpe

et spu. ceterarius et virginitate denarius perfectus

la pcedere. **Septaginta** duo milia

[†] spialibus doctis. pucti. et ad dextera dei locadi

septingenti. **De filiis aser** per ge-

nerationes et familias ac domos

cognationum suarum recensiti sunt

per nomina singulorum a vicefimo

anno et supra omnes qui poterant

ad bella procedere quadraginta

milia et mille quingenti. **De filiis**

neptalim per generationes et fami-

lias ac domos cognationum suarum

recensiti sunt nominibus singulo-

rum a .xx. anno et supra omnes qui

poterant ad bella procedere quin-

[†] fide trinitatis armati. [†] seuto fidei que

in quatuor euangelis pntetur. perfecte muniti.

quaginta tria milia quadringenti.

[†] nouit iustus animas iumentorum suorum.

De filiis quos numerauerunt moy-

[†] apli et apli viri. [†] supradicti viri.

ses et aaron et duodecim principes

israel singulos per domos cogna-

[†] alias ocs filii.

tionum suarum. **Fuerunt** simul fi-

liorum israel per domos et familias

suas a vicefimo anno et supra qui

[†] p perfectoe operum.

poterant ad bella pcedere ferecenta

[†] p fide trinitatis. [†] fortii.

tria milia virorum quingenti. **De**

[†] quia sacerdotalis dignitas a plebea multitu-

dine remota est: vt in exempli boni emineat.

Leuitate autem in tribu familiarum

suarum non sunt numerati cum eis.

Locutus est dominus ad moysen di-

[†] sacerdotale ordine et ministros ecclesie.

ces. **Tribu leui** noli numerare.

Triginta et.

Boni coniugati. quia

ad significandum trice-

narius index et pollex

blando osculo coniun-

guntur. Unde aliud

tricesimum aliud sexa-

gesimum aliud vero

centesimum.

Septaginta duo

et. **Silb.** Non puto

silentio pretereundum

quod modo minores su-

me numerorum et mi-

noris sacramenti pre-

cedit. Maiores vero

et maioris dignitatis

succedunt vel conuer-

so. Honore enim sein-

uicem milites christi pre-

ueniunt et superiores

innicem arbitrantur.

Audacius quoque con-

grediuntur coniugati que

continetes continetes

que argines et maioris

sunt meriti. Aliquando

vero intermiscuntur sum-

me ne candor virgi-

nitatis abhorreat am-

plexum coniugii et in

necessitatibus carnis

virginitati et continen-

tie ministrant coniuga-

ti: vt diuini exercitus

sit cor vnus et anima vna

Septingenti

Spiritibus totis

puerit et ad dextera

dei locadi. Centena-

rius enim numerus pri-

mus in dextera conu-

tatur pollice et indice

corona flexit. vii. **De**

texta pputat annos

Tribu leui.

Raba. In tribu leui

sacerdotalis ordo si-

gnatur qui super ta-

bernaculum testimonij

constituit: vt ecclesie

scz in que condita sunt

dei testamenta curas

gerant et omnia vasa

id est fideles ad spiri-

tuale ministerium electi:

sine errore et viciorum

forde pmaneat. **De**

enim ordo quidquid ad

cerimonias legis per-

tinet: parare debet.

Ipsi est enim populus

docere quomodo secundum legem

honeste et ordine na-

te in ecclesia viuant.

Ipsi tabernaculum por-

tant: et utensilia eius

Quia sacerdotes con-

patiendo: infirmorum

mores tolerando: et con-

solando: quasi hume-

ris laboris et patientie

ecclesiam portant.

que exempli causa posuimus: potest fieri vt cum vnum sint spiritu per spi ritum dei: sit tamen aliqua diuersitas in ipsarum pprietate virtutu. quan tomagis reliqui homines ppria signa in motibus animozum: et animz vir tibus gerunt.

Per gyrum ta bernaculi. Rab.

Circa tabernaculum omnes filij israel castra metati sunt: terni per singulas plagas: vt no superlit vl' te sit aliquid ex illis. **Ju das:** ysachar: zabu lo: ad oriente. **Ruben symeon:** gad ad meri dies. **Ephraim:** beniamin: manasse: ad occidente. **Dan:** aser: et neptalim: ad aquilonem. **Tabernaculu** vero ecclesia: tam veteris q' noui testa menti significat. **Principes** autem iuxta ta bernaculu castrametati: patriarchas: vl' apostolos significant quoz precibus et doctina munis ecclesia

Uniuersi qui.

Hys multis tribubus indas presidet. scz regalis tribus et qua ortus est christus humani generis rex et saluator.

Meridianam plagam.

Hec significat antiqua dei plebem que lucem euangelij suscipiens amore aditoris feruebat.

Leuabitur autem.

Wit. Tabernaculi erectio: vel de positio ecclesie situm significat: que i credentibus reponitur: in ne gantibus deponitur: i quibusda ordinibus sacris sublimatur: in alijs iudicio sacerdotum excoicatione humiliatur.

Ad occidentalem.

Raba. Quatuor plagis mundi p quas castra filiorum israel disponuntur circa tabernaculu: conuocatione et dispositio ecclesie significat. **Oriens** em vbi est introitus tabernaculi initu bonz conuersationis et confessionis: et pceptionem baptismi: et primitiam ecclesiam ex primit que in hierusalem primum ab apostolis fundata est: huic plage tribus iuda ysachar et zabulon deputantur: quia confessores christi in habitaculo fortitudinis vbi pro eterna mercede laborant: per illum habitent introitum qui ait. **Ego sum hostium:** per me si quis introierit saluabitur. **Ego su lux mundi:** de quo et zacharias. **Visitauit nos orient ex alto**

buntur filij israel per gyrum tabernaculi. **In tribu gad princeps fuit elisaphan filius ducl.** Et cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt quadragintaquinque milia sexcenti quinquaginta. **Omnes qui recensiti sunt in castris ruben centum quinquaginta milia mille quadringenti. l. per turmas suas in secundo loco proficiscuntur. Leuabitur autem tabernaculum testimonij per officia leuitarum et turmas eorum.**

Quomodo erigetur: ita et deponetur. **singuli per loca et ordines suos proficiscuntur.** **Ad occidentalem plagam erunt castra filiorum ephraim. quorum princeps fuit elisama filius ammiud. et cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt quadraginta milia quingenti. et cum eis tribus filiorum manasse: quorum princeps fuit gamaliel filius phadassur. Cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt triginta duo milia ducenti.**

In tribu beniamin princeps fuit abidan filius gedeonis. et cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt octo milia. et c. per turmas suas tercij proficiscuntur. **Ad aquilonis pre-**

terij in obliuione mortis tradentur impij. ad dexteram dei locabuntur iusti.

Ad aquilonis. Hec plaga significat multitudinem gentium vsq' ad christum frigore infidelitatis torpentem: sed repulsis iudicis iudicio dei in ecclesia dilatata eternam beatitudinem expectat.

Et plaga vero australis qua respicit meridianum latus tabernaculi: antiqua dei plebem significat: que lucem legis accipiens amore creatoris feruebat.

Ibi ruben symeon et gad castra metati sunt: quia sancti patres intuitu mentis ad videndam dei voluntatem acuebant et obedienter studebant accincti armis iusticie: vt demonio meridiano posset resistere.

Plaga vero aquilonis qua respicit alterum latus tabernaculi: te nebris et frigore infidelitatis vsq' ad aduentum christi torpentem gentium multitudines figurat: vbi dan aser et neptalim castrametantur: quia cum iudici repulissent verbum dei in isto iudicio de gentibus multiplicata ecclesia et dilatata: vtram beatitudines sperat et optat.

Occidentalis vero que vtriusq' parietem tabernaculi in se recipiens consummat: impletiones totius ecclesie que in fine mundi perficit: designat: quando persecutione antichristi qui bene fructificauerunt: pbantur electi: et traditis impijs in obliuione perpetue mortis: iusti locantur ad dexteram dei in eternum regnaturi: vnde beniamin manasses in hac plaga consistunt.

Leuite quoque id prope tabernaculum sunt quos ceteris tribus que tuorum plagis circueunt: ut qui tabernaculi curam gerunt: secure diuinis nacet obsequijs a fratribus suis extrinsecus contra hostes muniri.

Quocirca ministri altaris sic videntur muniri: et procurandi sunt: vt secure possint diuinum implere officium.

Occidentale. Hec plaga vtriusq' parietem tabernaculi in se recipiens: in iungendo consummat: et consummationem ecclesie in fine mundi significat: quando in fructu bonorum operum probabuntur electi.

Ad aquilonis. Hec plaga significat multitudinem gentium vsq' ad christum frigore infidelitatis torpentem: sed repulsis iudicis iudicio dei in ecclesia dilatata eternam beatitudinem expectat.

Alii nulla curio. zc. In ecclesiasticis quoque observationibus sunt que omnibus facere necesse est: non tamen ratio omnibus patet. Quod enim genua flectimus orantes: et ex omnibus celi plagis ad solam orientis plagam vel partem conuersi oramus: non facile patet cuique. Eucharistie quoque recipiende: vel eo ritu quo geritur explicande: vel eorum que geruntur in baptismo verborum gestorum: ordinum: interrogatorum: et responsionum: quis facile explicet rationem? Hec tamen licet velata humeris portamus: cum ita implemus ut a magno potestice et filijs eius tradita: et commendata suscepimus: nisi quis sit inter nos aaron aut filius aaron: qui bus conceditur hec iudicia perspicere: ita tamen ut sciant sibi velanda esse: nisi ceteris dari et in opus profertur ratio populerit.

Triginta. Triaginta annis qui denario ter multiplicato componitur: integritatem fidei et perfectionem operis significat: sine quibus nemo accedere debet ad diuina ministeria. Joseph tricenarius egypti suscepit gubernacula. Et dauid regnum: quod lxx. id est perpetua quiete dignus compleuit. Et ezechiel prophetie dona promeruit. Et quia per fidem aduersa debent loganimitate ferri: et premia sublimiter sperari: arce vel templi altitudo: et tabernaculi longitudo: xxx. cubitis mensuratur.

Quinquaginta. In hoc quoque libro de hostium spolijs quidam offerunt dona rei quinquagesimam portionem: qui non processerunt ad bellum. Quidam quoque quingentesimas. In genesi quoque ubi tractabatur de indulgentia sodomorum: si forte possent ad veniam peruenire: huiusmodi ministerio confecti abraham a quinquagesimo numero cepit pro indulgentia domino supplicare dicens: Si inueni fuerint quinquaginta in ciuitate non saluabis propter ciuitatem: etc. Oportet ergo operari leuitas in sanctis usque ad quinquaginta annos. Inferiores quidem opera: meliores vero opera operum. Horum autem superiores spiritualibus officijs deservire: et introire in sancta sanctorum: et ibi operire que operienda sunt: et tradere filijs caath portanda humeris et manibus euehenda.

intrabunt: ipsique disponent opera singulorum: et diuident quid portare quis debeat. Alii nulla curiositate videant que sunt in sanctuario priusquam inuoluatur: alioquin morientur. Locutusque est dominus ad moysen dicens: Tolle summam etiam filiorum gerson per domos ac familias ac cognationes suas: a triginta annis et supra usque ad annos quinquaginta. Numerate omnes qui ingrediuntur et ministrant in tabernaculo federis. Hoc est officium familie gersonitarum ut portent cortinas tabernaculi et tectum federis: operimentum aliud: et super omnia velamen iacintinum: tectorium quoque quod pendet in introitu tabernaculi federis: cortinas atrij et velum in introitu quod est ante tabernaculum. Omnia que ad altare pertinent funiculos et vasa ministerij iubente aaron et filijs eius: portabunt filij gerson: et scient singuli cui debeant oneri mancipari. Hoc est cultus familie gersonitarum in tabernaculo federis: Eruntque sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. Filios quoque merari per familias et domos patrum suorum recensebis a triginta

Omnes qui ingrediuntur. zc. Ori. Dicitur de leuitis que operentur a vicesimo quinto anno et supra usque ad quinquagesimum annum. Omnis inquit qui procedit ad opus operum: et ad opera que portantur tabernaculi testimonij etc. Nota distinctionem sermonum. Vbi de operibus filiorum israel loquitur: non dixit opera operum: sed sola opera. Vbi de officijs leuitarum dixit opera operum. Sicut enim sunt sancta et sancta sanctorum: sic sunt opera et opera operum. Unde mihi videtur quod moyses ubi sensit esse quedam opera visibilia quibus esset mystica intelligentia: hec non solum opera: sed opera operum dixit. Que vero communitia et presentis temporis intellexit: hec tantum opera nominauit. Sunt ergo opera operum (sicut in presentilectione vel in exodo et in ceteris locis sub occultis precipitur ministerijs: et partim in presentibus: et partim in futuro explendis) que non culter: sed solis leuitis tradenda mandantur: a vicesimo quinto anno: usque ad quinquagesimum. Quia in viginti quibus sensuum quinquagesime perfectio declaratur: ut quinquies quina numeretur. Quod indicat eorum vocari ad opera operum in ministerio peragenda: qui omni parte multiplicatis et purificatis sensibus inueniuntur perfectus.

Ad annos quinquaginta. Quinquagesimus autem annus remissionem et indulgentiam significat. Nam quinquagesimus annus est qui iubileus apud hebreos dicitur: in quo possessionum seruitutis et debiti fit remissio. Et quinquagesimus dies post pascha festum traditur in lege. Et dominus in euangelio inducens debitores cum parabolam remissionis et indulgentie doceret: unum in quinquaginta et alium in quingentis denarijs fuisse dicit obnoxios. Quinquaginta autem et quingenti: cognatus est numerus. Decades enim quinquaginta faciunt quingentos.

Aliter quoque hic numerus sacratus est. Septem enim septimanis si addatur vnus numeri perfectio: l. faciunt dies. Septuaginta quoque septimanis: si addatur vnus decade consummatio sunt quingenti.

annos et supra usque ad annos. l. omnes qui ingrediuntur ad officium ministerij sui: et cultum sedentis testimonij. Hec sunt onera eorum portabunt tabernaculi tabulas et vectes eius: columnas et bases earum: columnas quoque atrij per circuitum cum basibus et parillis et funibus suis. Omnia vasa et superpellectilem ad numerum accipient: sicque portabunt. Hoc est officium familie meraritarum: et ministerium in tabernaculo federis. Eruntque sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. Recenseuerunt igitur moyses et aaron: et principes synagoge filios caath per cognationes et domos patrum suorum a triginta annis et supra usque ad quinquagesimum annum. omnes qui ingrediuntur ad ministerium tabernaculi federis et inueniuntur duo milia septingenti. quinquaginta. Hoc est numerus populi caath qui intrat tabernaculum federis. Hos numerauit moyses et aaron iuxta sermones domini per manum moysi. Numerati sunt et filij gerson per cognationes et domos patrum suorum a triginta annis et supra usque ad annum quinquagesimum. omnes qui ingrediuntur

Omnem leprosum. *Alf. Raba.* Leprosi sunt heretici varijs peccatorum maculis polluti non habentes uniformem colorem doctrine v[er]i fidei nec abscondunt imperitiā sed ostendunt. Nulla vero falsa doctrina est que non aliqua vera aliquando admisceat. Vera ergo falsis per mixta in aliqua disputatione vel narratione cuiuslibet tanquā in vni[us] corporis colore appa[re]ntia significant leproam tanq[ua]m veris falsiq[ue] color locis humana corpora variatē

Locutusq[ue] ē d[omi]n[us] Uir siue zc. Rab.

Distice. Hoc capitulo ammonemur ut siquid per negligentia delinquimus per confessionem et penitentia diluamus et damnū restituamus. Si aut proximo damnū intulimus corā illo peniteamus et damnū restituamus. Si non superest confitemur penitendo elemosinali largiendo d[omi]no satis faciamus.

Aug. Alia litera.

Vir siue mulier qui cuiq[ue] fecerit ab omnibus peccatis humanis et despicens et spererit et deliquerit anima illa annunciat bit peccatū suū qd peccauit et restituet delictum caput et quintas eius adijcet sup illud et reddet cui deliquit. Si aut nō fuerit homini pxim[us] ita ut reddat illi delictū ad ipsum delictū qd redditur domino sacerdoti erit. excepto ariete. p[ro]p[ri]ationis: p[ro]p[ri]e exorabit illo p[ro] eo. *Distice* ea peccata intelligēda sunt: quoz in h[is] reb[us] perpetratio ē: que pecunia restitui possent. Nō ē aliter diceret quomō restituenda sunt: nisi damni pecuniaris fuissent. *Iubet* em restitui caput et quintas id ē totū illud quid quid est et quintam eius partes. *Excepto* ariete qui fuerit offerendus in sacrificium ad expiandum delictum. *Iubet* autē qd restituitur sacerdoti esse id est ipm caput et quintam: si non est proximus ei in quem commissum est. *Ubi* intelligitur tunc domino reddendū q[ui] sit sacerdotis si non superest qui damnū passus est nec proximus ei id est h[er]es sed de ipso homine nihil dicit. *Sed* cum dicit. *Si* nō fuerit ei proximus: breuiter insinuat tunc queri pximum eius si ipse non fuerit. *Si* aut nec proximus erit: domino restituetur: ne impunitum remaneat admissus. *Et* tamē

ut ministrant in tabernaculo fedoris et inuenti sunt duo milia sexcenti triginta. *Hic* est populus gersonitarum quos numerauerunt moyses et aaron iuxta verbum domini. Numerati sunt et filij merari per cognationes et domos patrum suorum a triginta annis et supra usq[ue] ad annum quinquagesimū. omnes qui ingrediuntur ad explendos ritus tabernaculi fedoris et inuenti sunt tria milia ducenti. *Hic* est numerus filioz merari quos recensuerunt moyses et aaron iuxta preceptum domini per manū moysi. *Omnes* qui recensiti sunt de leuitis et quos recenseri fecit ad nomē moyses et aarō et principes israel per cognationes et domos patrum suoz a triginta ānis et supra usq[ue] ad annum quinquagesimū ingredientes ad ministerium tabernaculi et onera portanda fuerunt simul octo milia quingenti et octoginta. *Iuxta* verbū domini recensuit eos moyses vnūquēq[ue] iuxta officium suū et onera sua sicut preceperat ei dominus.

C. V. Locutusq[ue] ē dominus ad moysen

non cedat in sacrificium: sed sit sacerdotis: sic sane verba scripturę distinguenta sunt. *Si* autem non fuerit homini proximus: ita ut reddat illi delictum ad ipsum. *Locutionis* enī est quod addidit ad ipm. *Aut* forte ad ipsum dicit q[ui] ad ipsum pertineat. i. ipse possideat. *Deinde* sequitur. *Delictum* qd redditur domino sacerdoti erit. *Delictum* autem dicit: cū red-

dicens: Precipe filiis israel ut eijciant de castris omnem leprosum

et qui semine fluit pollutus est super mortuo tam masculum q[ue] feminam eijcite de castris ne contagione mori. nocentes cū innocentibus tamen ea cuz habitauerint uobiscū. feceruntq[ue] ita filij israel et eiecerunt eos extra castra sicut locutus est dominus ad moysen dicens: Loquere ad filios israel: Vir siue mulier cum fecerint ex omnibus peccatis que solēt hominibus accidere: et per negligentiaz transgressi fuerint mandatum domini atq[ue] deliquerint: peccatum suum confitebuntur et reddent ipm caput et quintas partes desuper ei in quem peccauerunt. Sin autē non fuerit q[ui] recipiat dabunt d[omi]no et erit sacerdotis. excepto ariete q[ui] offerretur pro expiatione ut sit placabilis hostia. Omnes quoq[ue] primitiue quas offerunt filij israel ad sacerdotem pertinent: et quiddā in sanctuario offerretur a singulis et traditur manibus sacerdotis ipsius erit. Locutusq[ue] est dominus

et qui semine fluit pollutus est super mortuo tam masculum q[ue] feminam eijcite de castris ne contagione mori. nocentes cū innocentibus tamen ea cuz habitauerint uobiscū. feceruntq[ue] ita filij israel et eiecerunt eos extra castra sicut locutus est dominus ad moysen dicens: Loquere ad filios israel: Vir siue mulier cum fecerint ex omnibus peccatis que solēt hominibus accidere: et per negligentiaz transgressi fuerint mandatum domini atq[ue] deliquerint: peccatum suum confitebuntur et reddent ipm caput et quintas partes desuper ei in quem peccauerunt. Sin autē non fuerit q[ui] recipiat dabunt d[omi]no et erit sacerdotis. excepto ariete q[ui] offerretur pro expiatione ut sit placabilis hostia. Omnes quoq[ue] primitiue quas offerunt filij israel ad sacerdotem pertinent: et quiddā in sanctuario offerretur a singulis et traditur manibus sacerdotis ipsius erit. Locutusq[ue] est dominus

et erit sacerdotis. excepto ariete q[ui] offerretur pro expiatione ut sit placabilis hostia. Omnes quoq[ue] primitiue quas offerunt filij israel ad sacerdotem pertinent: et quiddā in sanctuario offerretur a singulis et traditur manibus sacerdotis ipsius erit. Locutusq[ue] est dominus

*cauit et restituet delictum caput et quintas eius. Forte ergo t[em]p[or]e q[ui] annunciat et ideo nō eo damno plectendus fuit quo furez cōprehensū v[er]i cōiuctum plecti oportet. **Excepto ariete.** Arietis oblatio christi passionem significat: i. qua maxime confidimus: quia sine eo nihil possumus. Ipse est sacerdos qui*

*ditur ea res que per delictum ablata est. **Reddet ipsuz caput zc.** August.*

*Quiritur quomodo in exodo legitur Si quis furat fuerit vitulum aut ouem restituere debere quinq[ue] vitulos vel quatuor oves: si occiderit vel vendiderit si autē qd abstulerit saluū apd eū inuenitur: dupli esse restituendum: cū hic restitui iubet caput et quintam: qd longe ē etiā a duplo quantum a qua duplo vel quinq[ue] tāto. *Nulli* forte quia h[ab]it. vir aut mulier quicq[ue] fecerit ab omnibus peccatis humanis. Peccata igno[r]antiz voluit intelligi peccata humana. *Fieri* enim potest ut p[er] negligentia transg[re]ssio hō re alienā i re suā qd ideo peccatū ē: q[ui] si diligenter attende retur: non admittetur. *Et* h[ec] voluit capite et quinta restitui non sicut furta mul[er] etiani. *Quia* si furta et fraudes hic intellexerimus que non p[er] ignorantiam: sed furandi et fraudandi animo committuntur: ideo dicta humana que i homines sunt: tunc ille (ni fallo): n[on] erit t[em]p[or]is questionis hui[us] ut ideo qui fecit non reddat quadruplum quia nō reprehenditur: vel conuincitur: sed ignorantibus a q[ui] factum sit: vel vtruz factum sit: ipse annunciet delictus suū. *Cū* enī dixisset: *Vir* aut mulier quicq[ue] fecerit ab omnibus peccatis humanis: et despicens deliquerit. i. cōtemnendo cōmiserit ista adiunxit. anima illa annunciat peccatum suum quod peccauit et restituet delictum caput et quintas eius. *Forte* ergo t[em]p[or]e q[ui] annunciat et ideo nō eo damno plectendus fuit quo furez cōprehensū v[er]i cōiuctum plecti oportet. **Excepto ariete.** Arietis oblatio christi passionem significat: i. qua maxime confidimus: quia sine eo nihil possumus. Ipse est sacerdos qui*

*nos patri per oblatioem carnis suę reddidit. **Reddet ipsuz caput zc.** August.* *Quiritur quomodo in exodo legitur Si quis furat fuerit vitulum aut ouem restituere debere quinq[ue] vitulos vel quatuor oves: si occiderit vel vendiderit si autē qd abstulerit saluū apd eū inuenitur: dupli esse restituendum: cū hic restitui iubet caput et quintam: qd longe ē etiā a duplo quantum a qua duplo vel quinq[ue] tāto. *Nulli* forte quia h[ab]it. vir aut mulier quicq[ue] fecerit ab omnibus peccatis humanis. Peccata igno[r]antiz voluit intelligi peccata humana. *Fieri* enim potest ut p[er] negligentia transg[re]ssio hō re alienā i re suā qd ideo peccatū ē: q[ui] si diligenter attende retur: non admittetur. *Et* h[ec] voluit capite et quinta restitui non sicut furta mul[er] etiani. *Quia* si furta et fraudes hic intellexerimus que non p[er] ignorantiam: sed furandi et fraudandi animo committuntur: ideo dicta humana que i homines sunt: tunc ille (ni fallo): n[on] erit t[em]p[or]is questionis hui[us] ut ideo qui fecit non reddat quadruplum quia nō reprehenditur: vel conuincitur: sed ignorantibus a q[ui] factum sit: vel vtruz factum sit: ipse annunciet delictus suū. *Cū* enī dixisset: *Vir* aut mulier quicq[ue] fecerit ab omnibus peccatis humanis: et despicens deliquerit. i. cōtemnendo cōmiserit ista adiunxit. anima illa annunciat peccatum suum quod peccauit et restituet delictum caput et quintas eius. *Forte* ergo t[em]p[or]e q[ui] annunciat et ideo nō eo damno plectendus fuit quo furez cōprehensū v[er]i cōiuctum plecti oportet. **Excepto ariete.** Arietis oblatio christi passionem significat: i. qua maxime confidimus: quia sine eo nihil possumus. Ipse est sacerdos qui*

nos patri per oblati
onem carnis sue reco
aliat. **¶** Illi munera
nostra offerim? quo
incedente veniam
mereamur.

¶ Ad sacerdotē.
Christum. s. cui dicit
Tu es sacerdos i eter
num scdm ordinem
melchisedech. Et. s.
iudicio cuncta refer
mans: ne forte in dicit
ren incertus. **¶** Unde
Polite ante tempus
indicare quo aduſqz
veniat dñs zc.

¶ Farine ordeae
ceę. Raba. Farina
ordeacea scientiā ve
teris legis significat.
que bene ordeo com
paratur. Quia sicut
ordeum magno labo
re a paleis purgatur
ad farinam perducit
ita littera legis cōtri
ta mola discretionis
farinam sensus spiri
talē emittit: et recte de
cima pars sati offerē
quia lex decem pice
pris consistat. cui de
cima pars quodlibet
mandatum est: cōtra
quod praua vxor egisse
dicitur. Offeret ergo
mulier sacerdoti cum
oblatiōe decime par
tis: cuius christi iudicō
scdm legem diuinit?
data damnāda aut
liberanda referuat.

¶ Nō infundet
Rab. zc. Nō tēcet
oleo adulatōis: vñ
discretę misericordię
nec thure superflue
laudis: vel inordina
te orationis impeni
tentes linunt: sed zelo
iusticie scđz pceptū
domini vicium istan
ter z ordinate perfe
qui.

¶ Aquā sanctā.
Quic aqz misceat sa
cerdos pau. ter. de
pa. ta: cū xpi decreto
cōmō: ratio patri /
archarum pphetarū
z apostolorum intro
missa reperitur.

¶ Scribetqz sa
cerdos zc. Quia
scđz pena peccatorum
in scriptura sancta ex
planatur. Quicqz
autem eam pie z fide
liter hauerit: suppli
cia peccatorū que in
ea narrantur pūne
scens z abstineas a pec

ad moysen dicens: **¶** Loquere filiis
israel z dices ad eos. **¶** Vir cuius
uxor errauerit: maritūqz contem
nens: **¶** Dormiet cū altero viro.

¶ Et hoc maritus comprehendere ne
quiuerit: sed latet adulterium. et
testibus argui non potest. quia
non est inuenta in stupro: si spiri
tus zelotipię concitauerit viruz

contra vxorem suam. que vel pol
luta est. vel falsa suspitione appe
titur: adducet eam ad sacerdotes

z offeret oblatōez pro illa decimā
partem sati farine ordeaceę. **¶** Nō
fundet super eam oleum. nec ipo
net thur: quia sacrificiū zelotipię
est. z oblatiō inuestigans adulte
rium. **¶** Offeret igitur eaz sacerdos

z statuet coraz domino. Assumet
qz aquam sanctam in vase fictili
z paucillū terrę de pavimento ta
bernaculi mittet i eam. **¶** Cūqz ste
terit mulier in conspectu domini
discooperiet caput eius: z ponet
super manus illius sacrificium re
cordatōis. z oblatiōē zelotipię.

¶ Ipse autē tenebit aqz amarissi
mas in quibus cum execratione
maledicta congeſſit: adiurabitqz
eam. z dicit: **¶** Si nō dormiuit vir

alienus tecum. z si nō es polluta
deserto mariti thoro: nō tenebūt
te aqz iste amarissime i quas ma
ledicta congeſſi. **¶** Sin autē declina

sti a viro tuo atqz polluta es. z cō
cubuiſti cum altero viro: his ma
ledictionibus subiacebis. **¶** Det te
dominus in maledictōes z exem

plum cunctoz i populo suo. **¶** Du
trecere faciat femur tuū. z tumēs
vterus tuus dirumpatur. **¶** Ingre
diantur aqz maledictę in ventrē
tuū. z vtero tumefcente putrefcat
femur tuum. **¶** Et respondebit mu
lier amen amen. **¶** Scribetqz sacer
dos in libello ista maledicta. z de
lebit ea aquis amarissimis in qz

maledicta congeſſit. **¶** dabitqz ei bi
bere. **¶** Quas cū exhauserit: tollet
sacerdos de manu eius sacrificiū
zelotipię. z eleuabit illud coram
domino. imponetqz illud sup alta
re: ita dumtaxat vt prius pugillū
sacrificij tollat de eo quod offerē.

z incēdat super altare. z sic potuz
det mulieri aquas amarissimas.
¶ Quas cum biberit: si polluta est.
z contempto viro adulterij rea: p
transibūt eam aqz maledictōis.
z inflato vtre cōputrefcet femur.

¶ Eritqz mulier in maledictionē z i
exemplum omni populo. qz si pol
luta non fuerit: erit innocia z faci
et liberos. **¶** Ista est lex zelotipię.

¶ Si declinauerit mulier a viro suo
z si polluta fuerit: maritusqz zelo
tipię spiritu cōcitatus adduxerit
eam in cōspectu domini: z fecerit
ei sacerdos iuxta omnia que scri
pta sunt: marit? absqz culpa erit.
z illa recipiet iniquitatem suam.

¶ C. .VI.
¶ Locutusqz ē
domin? ad moysen di
cens: **¶** Loquere filiis israel z dices
ad eos. **¶** Vir siue mulier cū fecerit
votū vt sanctificent. z se voluerit

plum cunctoz i populo suo. **¶** Du
trecere faciat femur tuū. z tumēs
vterus tuus dirumpatur. **¶** Ingre
diantur aqz maledictę in ventrē
tuū. z vtero tumefcente putrefcat
femur tuum. **¶** Et respondebit mu
lier amen amen. **¶** Scribetqz sacer
dos in libello ista maledicta. z de
lebit ea aquis amarissimis in qz

maledicta congeſſit. **¶** dabitqz ei bi
bere. **¶** Quas cū exhauserit: tollet
sacerdos de manu eius sacrificiū
zelotipię. z eleuabit illud coram
domino. imponetqz illud sup alta
re: ita dumtaxat vt prius pugillū
sacrificij tollat de eo quod offerē.
z incēdat super altare. z sic potuz
det mulieri aquas amarissimas.
¶ Quas cum biberit: si polluta est.
z contempto viro adulterij rea: p
transibūt eam aqz maledictōis.
z inflato vtre cōputrefcet femur.
¶ Eritqz mulier in maledictionē z i
exemplum omni populo. qz si pol
luta non fuerit: erit innocia z faci
et liberos. **¶** Ista est lex zelotipię.
¶ Si declinauerit mulier a viro suo
z si polluta fuerit: maritusqz zelo
tipię spiritu cōcitatus adduxerit
eam in cōspectu domini: z fecerit
ei sacerdos iuxta omnia que scri
pta sunt: marit? absqz culpa erit.
z illa recipiet iniquitatem suam.

catiz: fiet ei aqz ama
rissima i salutē. **¶** Qui
autem contempserit
inflato ventre cōpu
trefcet femur eius. et
erit in maledictionez
z in exemplum. quia
iusto dei iudicio pu
nietur: z erit ei in ob
probriū ofſideria sua
z actus.

¶ Dabitqz ei bi
bere. **¶** Ut manifeste
tur peccatū illius. vel
hic ad correctionem.
vel i futuro ad dam
nationem. **¶** Nihil enī
occultum qd nō reue
letur. hinc dominus
ait. **¶** Sermo quē locu
tus sū vobis: ille vos
iudicabit in novissi
mo die.

¶ Locutusqz ē.
Cino et omni.
¶ In duodecima
mansione id ē. synai
pcepit nazareis vt
vinum z sicerā. z om
ne qd iebriare potest
non bibant neqz co
medant. **¶** In prouer
bijs quoqz pcepitur
vt potentes z iracūdi
vinum non bibant:
ne obliuiscantur sapi
entię. **¶** In nazareis cō
tinentium vita signa
tur. bis. vinū probi
betur. id est. luxuria.
¶ Et sicerā. i. omis vo
luptas terrena. **¶** Sice
ra enīz ex diuerso cō
fict genere: sicut vo
luptas ex diuersa vi
ciumz passione. **¶** Illi
enim non bibunt vi
num: sed sicerā bibūt
qui ad decipiendos
homines ymbrias qd
dam z ymagies simu
lant virtutum. **¶** Qua
passa veltantur: qui
ad humanos oculos
abstinentię pallore i
ficiuntur: vt gloriā
capiant ab hominibz
¶ Acetum bibunt qui
post vitę sanctitatem
ad vetustatem pte
ritorum labuntur vi
ciumz: z corruptiōne
veteris nequitie de
lectantur.

tanq̄ principē sui vel aliorū r̄ ducē optimum: qui se bene retit r̄ duxit in semita mandatorū dei: sc̄dm̄ doctrinam scripturarum: r̄ gratiam spiritua- lium carismatum.

Bre. Quid est q̄ nazarei capillos nutriunt: nisi q̄ per vitā magne continentie p̄sumptionū cogitationes crescunt. Sed quid est q̄ deuorōe completa nazareus caput radere: r̄ capillos in igne sacrificij ponere: intel- ligit q̄ tūc ad perfectōis summam pertingimus: cum sic exteriora vicia vin- cimus: vt etiā cogita- tiones superfluas a mente resecemus. q̄s igne sacrificij crema- re: est diuini amoris flamma icendere: vt totus cor in dei amo- re ardeat: r̄ cogitatio- nes superfluas cremās quasi nazarei capil- los deuorōnis p̄fecti- onē consumat.

Et armum co- ctū. Fortitudines. s. operis: coctam r̄ pro- batam igne tribulati- onis facit summus sa- cerdos sanctum suū offerre deo patri.

Et laganum. Scientiam sc̄z legis dono spiritus sancti. iuuans in opere con- summare.

Eleuabit. Bōa- t̄ q̄ p̄tines operatus ē p̄t̄ p̄sentabit: r̄ per- petua mercede faciet remunerari.

Sacerdotis erunt. Quia ad ei⁹ gloriam pertinet qd̄ quid nazareus bene- uoluerit r̄ opere con- summavit. Ipse enī est qui operatur i no- bis r̄ uelle r̄ perficere

Post hęc. Id est. post rectam inten- tionem: discretā pro- missionem: opis per- fectionē: mercedis re- tributionem.

Bibere uinū. Plene r̄ libere hau- rire spiritale donum. unde. Torrente vo- luptatis tuę potabis eos.

Locutusq̄ est. zc. Moyses legem aaron sacerdotium. r̄ filij eius ordinem ecclesie significant. Doceat ergo dominus per leges sa- cerdotum ordinem quomodo populū p̄dicatione edificent: frequēti ora- tione r̄ benedictōe confirmēt.

Raba. Moyses multiplices habet significatōem. Figuram habet iu- daici populi: dum tenet caudam serpentis. Significat enim iudeos i fine mundi ad fidem xp̄i venturos. Legem quoq̄ significat sicut supra ostē- dimus. Christi p̄sonam gerit: electos suos de spiritali egypto per aquas baptismi liberantis. s. dum populum de egypto per mare rubrū educit: dum tabernaculum complet- erigit r̄ vngit.

Benedicat tibi. Notandum q̄ in hac benedictione nomen domi- tercio inducitur: vt sancta trinitas intelligatur. a quo r̄ per quem. r̄ i quo omnia bona sunt petendā r̄ impetrandā. quia ex ipso r̄ per ipm̄ r̄ in ipso sunt omnia.

Et custodiat. Benedictionē quā percepisti sua conseruet gratia.

canistrus azimoz r̄ libamēta que ex more debentur. Tunc radetur nazareus ante hostium taberna-

culi fēderis cesarie consecratiōis suę: tolletq̄ capillos ei⁹: r̄ ponet sup ignem qui ē suppositus sacri-

ficio pacificoz r̄ armum coctum arietis i totamq̄ absq̄ fermento vnam de canistro. r̄ laganum azi-

num vnum. r̄ tradet in manibus nazarei postq̄ rasū fuerit caput

eius. Suscepta q̄ rursum ab eo

eleuabit in p̄spectu domini. r̄ san- ctificata sacerdotis erit: sic ipectu

sculuz quod separari iustum est r̄ femur. Post hęc nazare⁹ pōt bi- bere vinum. Ista ē lex nazarei cū

uouerit oblationē suam domino tempe consecratiōis suę: i exceptis

his que inuenerit manus eius. Juxta qd̄ mente deuouerat ita fa- ciet ad perfectionē sanctificatiōis suę. Locutusq̄ est dominus ad moysen dicens: Loquere aaron

Uti dominus custodierit ciuitatē: frustra vigilat qui custodit eam. Ostendat. Ostensio vultus dei p̄piciatio est: r̄ vere salutis ostē- sio. unde. Ostende faciem tuā r̄ salui erimus.

Conuertat zc. Conuersio vultus significat misericordiam. auersio iram. Unde. Respice i me r̄ miserere mei. Et alibi. Quare auertis faciē tuam: r̄ obliuisti inopie nostrę. Rogandum est ergo vt cuius auxiliū auer- timus q̄ nobis peccando: per pietatē suam vultum suum super nos illumi- nare dignetur: vt cū ab inimicis crucis tri- buat perpetuā pacē.

Inuocabunt. Sacerdotum est no- men domi inuocare. domini autē qd̄ petiē- pficere. Nemo ergo sibi tribuat: qd̄ sola trinitas cui vult p̄z- fiat.

C. .VII. Tabernaculū. All. Ecclesiā. vel p- fectos in quibus aro- mata virtutum r̄ ora- tionū adolentur. vel humanitatem ch̄isti in qua hostiaz nostrę redemptiōis patri ex- hibuit. Ipse enim sa- cerdos. ipse hostia. r̄ altare. quia i potesta- te mortē tenens pro- pria voluntate susce- pit. Vñ. Nemo tol- lit animā meā a me: sed ego pono eam: r̄ iterum sumo eam.

Principes is- rael zc. P̄narche- p̄p̄ete. apli. qui do- ctrina. exemplo. r̄ bñ- opando. deo grata munera obtulerunt. r̄ ad cōstructionē ec- clesie quidquid boni poterūt. leto animo contulerūt. Possūt etiā tropologicē prin- cipes dici: qui aplica doctrina instructi: tā- corporis sensibus: q̄s animi affectibz recte principātur. Quorū dona deo gratissima que vnamiter pla- ta. Vñ. Si cōsenserint duo ex vobis su- per terrā de omni re quācūq̄ petierit fiet illis a patre meo.

Ser plaustra. Plaustra que filij israel leuitis ad subuectionē ta- bernaculi obtulerūt: temporalia solacia significant: que deuoti populi p̄di- catoribus cōpensant: vt sine cura r̄ impedimento diuino vacent obsequio vt r̄ qui euangelium annunciant: de euangelio uiuant. Si enim semināt spiritalia: non est magnum si metunt temporalia.

Plaustra tecta. fide r̄ misericordie affectu ornata: vt deo sint accepta. Duodecim sunt boues. Qui enim i obsequio sanctorū laborant sub iugo apostolicę doctrine: omnia honeste r̄ ordinate faciunt. Vel boues docto- res accipiunt qui in agro domini digne operantur. De quibus dicitur. Non alligabis os bouis triturantis. Qui enim apostolicam normam vi- uendo r̄ p̄dicando conseruant: duplici honore honorandi sunt.

Unum bouem. Quia unitas fidei r̄ simplicitas intentiōis cū pio labore in doctoribus maxime placet. Neq̄ silenduz q̄ duodenarius vnū queq̄ boiem: r̄ temporis plenitudinem: r̄ situm orbis videtur complecti-

Sex plaustra. Plaustra que filij israel leuitis ad subuectionē ta- bernaculi obtulerūt: temporalia solacia significant: que deuoti populi p̄di- catoribus cōpensant: vt sine cura r̄ impedimento diuino vacent obsequio vt r̄ qui euangelium annunciant: de euangelio uiuant. Si enim semināt spiritalia: non est magnum si metunt temporalia.

Plaustra tecta. fide r̄ misericordie affectu ornata: vt deo sint accepta. Duodecim sunt boues. Qui enim i obsequio sanctorū laborant sub iugo apostolicę doctrine: omnia honeste r̄ ordinate faciunt. Vel boues docto- res accipiunt qui in agro domini digne operantur. De quibus dicitur. Non alligabis os bouis triturantis. Qui enim apostolicam normam vi- uendo r̄ p̄dicando conseruant: duplici honore honorandi sunt.

Unum bouem. Quia unitas fidei r̄ simplicitas intentiōis cū pio labore in doctoribus maxime placet. Neq̄ silenduz q̄ duodenarius vnū queq̄ boiem: r̄ temporis plenitudinem: r̄ situm orbis videtur complecti-

Sex plaustra. Plaustra que filij israel leuitis ad subuectionē ta- bernaculi obtulerūt: temporalia solacia significant: que deuoti populi p̄di- catoribus cōpensant: vt sine cura r̄ impedimento diuino vacent obsequio vt r̄ qui euangelium annunciant: de euangelio uiuant. Si enim semināt spiritalia: non est magnum si metunt temporalia.

Plaustra tecta. fide r̄ misericordie affectu ornata: vt deo sint accepta. Duodecim sunt boues. Qui enim i obsequio sanctorū laborant sub iugo apostolicę doctrine: omnia honeste r̄ ordinate faciunt. Vel boues docto- res accipiunt qui in agro domini digne operantur. De quibus dicitur. Non alligabis os bouis triturantis. Qui enim apostolicam normam vi- uendo r̄ p̄dicando conseruant: duplici honore honorandi sunt.

Unum bouem. Quia unitas fidei r̄ simplicitas intentiōis cū pio labore in doctoribus maxime placet. Neq̄ silenduz q̄ duodenarius vnū queq̄ boiem: r̄ temporis plenitudinem: r̄ situm orbis videtur complecti-

Homo enim tribus in anima. et quattuor in corpore qualitibus consistit. Si autem tria per quattuor. vel e converso multiplices. duodenarius erit mundus quoque duodecim ventis terminatur. Et annus duodecim mensibus. et horis duodecim dies. Et his omnibus colligimus omnem hominem in omni loco in omni tempore ad tabernaculum dei cum debito obsequio properare debere.

Filiis autem caath. Superius scriptum est quod filii caath portare hincis propriis debent tabernaculum et sedes sancti factorem. arcaque altare mensam. canelabrum. et omnia vasa eorum pallis involuta. **Herfonitarum** quoque officia esse portare cortinas tabernaculi. et tectum et operimentum aliud. et super omnia velamen iacintinorum. tentoriumque quod pedet introitu tabernaculi. cortinas atrij. et omnia que pertinent ad altare generum. funiculos et vasa ministerij. **De raritarum** quoque portare tabulas tabernaculi. vectes eius. columnas. et vasa eorum. **Columnas** quoque atrij per circuitum cum basibus. parillis. et funibus suis. Nota ergo quod si sancta sunt non imponuntur portanda mutis animalibus. sed rationalibus. Quae ergo duriora sunt et graviora. mutis animalibus imponunt. et in ipsis est differentia. Qui enim duriora et graviora observant ministeria. plura habent animalia. Quattuor enim plaustra dantur filiis merari. **Filiis vero gerfon.** qui filii caath proximi sunt. duo sufficient. Unde ostenditur quod operibus durioribus et grossioribus plures velut animalia inferunt. Ad ea vero que rationalibus procurantur. pauci de minus eruditis accedunt. **Mistica** vero secreta solis sacerdotibus patent. nullus animalis accedit. nec ipsi qui habere aliquid exercitij et eruditionis videntur.

Obtulerunt. Unusquisque pro posse suo. fidem. doctrinam. et operatum bonam ad profectum et honorem ecclesie debet offerre.

Unctum est. Tempore incarnationis. quando post resurrectionem et ascensionem suscepit discipuli spiritus sancti effusionem.

Duces. Predicatores. recti itineris duces. Qui licet eandem fidei doctrinam. et boni operis eadem exempla offerant. pro diversitate tamen loci et temporis oblationes distribuunt.

Acetabulum etc. Hec habent os angustum. et angustiam littere legis et obscuritatem prophetarum significant.

et ea in conspectu tabernaculi. **Ait autem dominus ad moysen.** Suscipe ab eis ut serviant in misterio tabernaculi. et trades ea levitis iuxta ordinem ministerij sui. **Itaque** cum suscepisset moyses plaustra et boues. tradidit ea levitis. **Duo** plaustra. et quattuor boues dedit filiis gerfon iuxta id quod habebant necessarium. **Quattuor** alia plaustra et octo boues dedit filiis merari secundum officia et cultum suum sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. **Filiis autem caath** non dedit plaustra et boues. quia in sanctuario serviunt et onera propriis portant humeris. **Igitur** obtulerunt duces in dedicationem altaris die qua unctum est oblationem suam ante altare. **Dixitque dominus ad moysen.** Singuli duces per singulos dies offerant munera in dedicatione altaris. **Primo** autem die obtulit oblationem suam naason filius aminadab de tribu iuda. fueruntque in ea acetabulum argenteum pondus centum triginta siclo

Varia vasa ad offerenda libamina facta. varie sunt distinctioes verbi pro varia capacitate audito. **Aliter** enim sapientes. aliter insipientes. aliter divites. aliter pauperes. aliter sani. aliter infirmi docendi sunt. aliter rudis populus indorum sub umbra legis. aliter christianus in veritate euangelij. **Phiala argentea.** Spiritualis scientia in lege et in euangelio est. quae spirituali gratia ministrante ad salutem hominum scripta et prolata est. hinc rite sacrificium fit. quia nihil tam acceptum deo quam meditatio legis cum executione operis.

Phiala prae de vitro facta. hinc lim enim grece vitrum latine. et in summo late. luce euangelij significat. quia omnia legis et prophetarum sunt explanata misteria. **Apostolicam** quoque doctrinam qua omnia legis enigmata claruerunt. Bene autem acetabula sunt centum triginta siclorum argenti. propter decalogum legis. et statim legisla torum que centum viginti anno fuit. **Phiala** quoque septuaginta siclorum ubi tenari numerus septies multiplicat ostendit mandata spiritus sancti gratia esse complenda. quae in nouo testamento manifestius datus est.

Mortariolum. Cor electorum divina sapientia plenum continens aromata virtutum. Unde dicit. Quia multitudinis creditum erat cor unum et anima una.

Ex decem. Quia cum impletione decem mandatorum doctrinae et orationis emittunt. ut tenari eterne vite accipere mereantur.

Bovem de armento etc. Hec diversas personas percedentium patrum significat. qui nobis in exempla sunt. Alij enim doctorum officij functi. alij in ducatum et regnum subditorum prelati. alij simplicitate. et mansuetudine conversationis vel sanctissimi vel gratissimi alij penitentia et forti

rum. phiala argentea habes. **Lxx** siclos iuxta pondus factuarij vitrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium. **Mortariolum** ex decem siclis aureis plenum incenso. **Bovem** de armento et arietem et agnum anniculumque in holocaustum. **hircumque** pro peccato. et in sacrificio pacificorum boues duos. arietes quinq. hircos quinq. agnos anniculos quinq. **Hec** est oblatio naason filij aminadab. **Secundo** die obtulit nathanael filius suar dux de tribu ysachar acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos. phialam argenteam habentem septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarij. vitrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium. **Mortariolum** aureum habens. **x** siclos plenum incenso. **Bovem** de armento et arietem. et agnum anniculum in holocaustum. **hircumque** pro peccato. et in sacrificio pacificorum boues duos. arietes quinq. hircos. **v** agnos anniculos quinq. **Hec** fuit oblatio nathanael

ter et condigne acta acceptissimi.

Tropologic. **Bovem** offert qui vitem in ecclesia dei proximis latere impendit. arietem qui se et alios in via iusticie dirigit. agnum anniculum qui simplex est et innocens. **Hec** omnia in holocaustum pro solis dei. amore. et desiderio eterne vite. **Hircum** pro peccato offert. qui pro peccatis suis penitere et orare non desistit. **In** sacrificio pacificorum offert duos boues. quia bonis operibus implet duo precepta caritatis. dei. scilicet dilectionis. custodiendo mandata eius. et primi consulendo necessitatibus in quibus tota lex pendet. **Offert** autem arietem. hircos. hircos. agnos anniculos. v. qui. v. sensus corporis in via veritatis fortiter ducit et a peccatis conservat. et simplicitatis exempla proponit.

filij suar. **Tercio die** princeps fili
 ozum zabalō heliab filius belon
 obtulit acetabulū argēteū appen
 dens centū trīginta siclos. phia
 lam argenteā habentē. lxx. siclos
 ad pondus sanctuarij. vtrūq; ple
 num simila conspersa oleo i sacri
 ficiū. **Mortariolū aureū** appen
 dens decē siclos plenum incēso.
Bouem de armento z arietē z ag
 num anniculum in holocaustū. hyrcūq;
 pro peccato. z i sacrificio
 pacificoꝝ boues duos. arietes
 quinq; hyrcos. v. agnos annicu
 los quinq;. **Decē** oblatio heliab
 filij belon. **Die quarto** princeps
 filioꝝ ruben helisur filius sedeur
 obtulit acetabulū argenteum ap
 pendens centum triginta siclos.
 phialam argenteā habentē. lxx.
 siclos ad pondus sanctuarij. vtrū
 q; plenum simila cōsperfa oleo i
 sacrificiū. **Mortariolū aureum**
 appendens decē siclos plenum in
 censo. **Bouem de armento** z arietē
 z agnum anniculū in holocaustū
 hyrcūq; pro peccato. z in hostias
 pacificoꝝ boues duos. arietes. v.
 hyrcos quinq; agnos anniculos
 quinq;. **Decē** fuit oblatio helisur
 filij sedeur. **Die quinto** princeps
 filioꝝ symeon salamiel filius suri
 saddai obtulit acetabulum argē
 teum appendens centū triginta si
 cios. phialam argenteā habentē
 septuaginta siclos ad pond⁹ san
 ctuarij. vtrūq; plenum simila cō
 sperfa oleo in sacrificiū. **Mortari**
 olum aureū appendens decem si

clos plenum incenso. **Bouem de**
 armento. z arietes. z agnum anni
 culum in holocaustū. hyrcumq;
 p peccato. z i sacrificio pacificoꝝ.
 boues duos. arietes quinq; hyr
 cos. v. agnos anniculos quinq;. **Decē**
 fuit oblatio salamiel filij su
 risaddai. **Die sexto** princeps filio
 rum gad helisaphat filij^{s al' helisaph.} duel ob
 tulit acetabulū argenteū. appen
 dens centū triginta siclos. phialā
 argenteam habentē septuaginta
 siclos ad pōdus sanctuarii. vtrū
 q; plenum simila consperfa oleo in
 sacrificiū. **Mortariolū aureū**
 appendens decē siclos plenum in
 censo. **Bouem de armento** z arie
 tem z agnū anniculum i holocau
 stum. hyrcumq; pro peccato. z in
 hostias pacificoꝝ boues duos.
 arietes. v. hyrcos quinq; agnos
 anniculos quinq;. **Decē** fuit obla
 tio helisaphat filij duel. **Die septi**
 mo princeps filioꝝ ephraym he
 lisama filius ammiud obtulit ace
 tabulum argenteū appendens. c.
 xxx. siclos. phialam argenteā ha
 bētem septuaginta siclos ad pon
 dus sanctuarii. vtrūq; plenum si
 mila consperfa oleo in sacrificiū.
Mortariolū aureū appendens
 decem siclos plenum incēso. **Bouē**
 de armento. z arietē. z agnum an
 niculum in holocaustū. hyrcūq;
 p peccato. z in hostias pacificoꝝ
 boues duos. arietes quinq; hyr
 cos. v. agnos anniculos quinq;
Decē fuit oblatō helisama filij am
 miud. **Die octavo** princeps filioꝝ

manasse gamaliel filius phadassur obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos. phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium. Mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso. Boues de armento et arietem et agnum anniculum in holocaustum. hircumque pro peccato. et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinque. hircos. v. agnos anniculos quinque. **Hec** fuit oblatio gamaliel filii phadassur. **Die** nono princeps filiorum beniamin abidan filius gedeonis obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos. phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii. utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium. Mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso. bouem de armento et arietem. et agnum anniculum in holocaustum. hircumque pro peccato. et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinque. hircos. v. agnos anniculos quinque. **Hec** fuit oblatio abidan filii gedeonis. **Die** decimo princeps filiorum dan abiezzer filius amissaddai obtulit acetabulum argenteum appendens centum. xxx. siclos. phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium. Mortariolum aureum appendens decem siclos

plenum incenso. bouem de armento et arietem et agnum anniculum in holocaustum. hircumque pro peccato. et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinque. hircos quinque. agnos anniculos. v. **Hec** fuit oblatio abiezzer filii amissaddai. **Die** undecimo princeps filiorum aser phegiel filius ochzan obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos. phialam argenteam septuaginta siclos habentem ad pondus sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium. Mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso. boues de armento et arietem et agnum anniculum in holocaustum. hircumque pro peccato. et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinque. hircos quinque. agnos anniculos quinque. **Hec** fuit oblatio phegiel filii ochzan. **Die** duodecimo princeps filiorum neptalim achira filius henon obtulit acetabulum argenteum appendens centum. xxx. siclos. phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii. utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium. Mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso. Bouem de armento et arietem et agnum anniculum in holocaustum. hircumque pro peccato. et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinque. hircos quinque. agnos anniculos. v. **Hec** fuit oblatio achira filii henon. **Hec** in dedicatio altarum oblata

Duo milia quatuordecim annorum. **Mortariola**. **Hec** fuit oblatio. **Die** duodecimo princeps filiorum neptalim achira filius henon obtulit acetabulum argenteum appendens centum. xxx. siclos. phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii. utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium. Mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso. Bouem de armento et arietem et agnum anniculum in holocaustum. hircumque pro peccato. et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinque. hircos quinque. agnos anniculos. v. **Hec** fuit oblatio achira filii henon. **Hec** in dedicatio altarum oblata

Duo milia quadringenti. *All.* In vasis argenteis que omnia duo milia et quadringentos siclos pondere sanctuarij habent: perfectam doctrinam verbi dei: que in duobus testamentis consistit accipimus: cui si recte obedierimus: quod driga virtutum: i. prudentia. iusticia. fortitudine. et temperantia. ad eternam beatitudinem nos perducit. Millenarius enim duplicatus ostendit quod duo testamenta nobis ad beatitudinem viam demonstrent. Quadringenta vero quod cum perfectione bonorum operum in quadriga virtutum illuc perveniamus: nisi enim bonis actibus curramur illuc non pervenitur.

Mortariola.

All. Mortariola aurea duodecim. quorum singula tenos siclos habent: et simul omnia auri centum viginti siclos: corda electorum significant scientiam legis in omnibus servare secundum apostolicam doctrinam. Duodecim enim deni. c. xx. faciunt: quo numero primitiva ecclesia in hierusalem spiritu parvulorum accepit. Unde subditur potestatem sanctuarij. Sanctuarij enim ecclesia est: cuius regulam fidei et intelligentie sequentes omnia que in lege et prophetis scripta sunt: nobis salubria esse credimus. Quidquid autem extra ecclesie unitatem sentitur et intelligitur aut servatur: aie damnationem parit.

Boves de ar.

Boves arietes et agni. duodenario numero comprehensos: illos significant qui vel in officio doctoris vel in principatu alicuius honoris: vel simpliciter viuentes omnia secundum doctrinam apostolicam et prophetiam agere student.

Hyrci duodecim.

Hyrci sunt qui pernitentiam student secundum regulam apostolicam fidei perficere.

Boves. xxiii.

In his spiritualis scientia cum bonorum operum perfectione significatur. quod xxiii. quot horis cursus diei pagitur: lumen scientie et fidei omni christiano necessarium esse significant.

Seraginta.

Seragenarius. i. sexies denarius perfectam mandatorum monstrat. Necessarium est enim ut prelati subditi et penitentes omnia secundum ecclesie doctrinam faciant: quatinus oblatio eorum ritum et ordinem teneat pacificorum: ut dei gratiam mereant non offensam.

Lunqz ingrederetur.

Greg. Quid est quod moyses crebro intrat et exit: nisi quod is qui intus in contemplationem rapitur: foris infirmitatibus negotiorum urgetur. Intus archana dei considerat: foris onera carnalium portat. Qui de rebus dubijs semper ad tabernaculum recurrit: coram testimonij arca domini consultat: exemplum prebens doctoribus: ut cum foris ambigunt quid disponant: ad mentem quasi ad tabernaculum semper redeant: et velut coram arca testimonij dei consulant. Sed de his in quibus dubitant apud sanctum sacri eloquij paginas requirant. Unde. Christus in monte orationi inheret: miracula in urbibus exercet: imitationis viam bonis rectoribus sternens: ut si iam summa contemplando appetunt: necessitatibus tamen infirmitatum copatiendo miscantur. Quia tunc ad alta caritas

sunt a principibus israel in die que consecratus est. Acetabula argentea duodecim. Phiale argentee. xij. Mortariola aurea duodecim: ita ut centum triginta argenti siclos haberet unum acetabulum. et septuaginta siclos una phiala. i. i. commune vasorum omnium ex argento sicuti duo milia. quadringenti pondere sanctuarij. Mortariola aurea. xij. plena ienso. denos siclos appendentia pondere sanctuarij. id est simul auri sicuti centum viginti. Boves de armento in holocaustum duodecim. Arietes duodecim. Agni anniculi duodecim et libamenta eorum. Hyrci. xij. pro peccato. Hostie pacificorum. Boves viginti quattuor. arietes sexaginta. hirci sexaginta. agni anniculi sexaginta. Hec oblata sunt in dedicatione altaris quando unctum est. Lunqz

mirabiliter surgit: cum ad ima primo: um misericorditer se attrahit. Et quo benigne descendit ad infima: valenter recurrit ad summa.

De propiciatorio. Quia per gratiam divine propiciationis post culpam peccatoris aperit nobis deus viam veritatis.

Uner duos cherubin. Quia per angelicam visionem non in sua substantia apparuit deus moysi. Unde. Lex ordinata per angelos in manu mediatoris. Vel quia per utrumque testamentum consona voce ad fi-

† s. predicatorum. populi. doctores. i. s. scriptura sancta. i. meditando. vii loquitur deus. ingrederet in moyses in tabernaculum

federis ut consuleret oraculum: audiebat vocem loquentis ad se de propiciatorio quod erat super arcam testimonij inter duos cherubin: unde et loquebatur ei.

C. VIII.
Locutusque est dominus ad moysen dicens: Loquere ad aaron et dices ad eum: Lum posueris septem lucernas candelabrum in australi parte erigatur. Hoc igitur precipue ut lucerne contra boream e regione respiciat ad mensam panum propositio: contra eam partem quam candelabrum respicit lucere debebit fecitque aaron et iposuit lucernas super candelabrum ut precepit dominus moysi. Hec autem erat factura candelabri ex auro ductili tam mediis stipes

parte australi gratiam priori populo data significat. Mensa vero in parte aquilonis data vobis beneficia dei. Bene ergo candelabrum contra mensam positum: quia scriptura legis et prophetarum ad gratiam evangelij respicit perhibens ei testimonium. **Super candelabrum.** Christum. scilicet primo genitum de radice iesse. super quem requievit spiritus sapientie et intellectus. spiritus consilij et fortitudinis etc. **Ex auro.** Quia christus specialiter immunis a peccato: et operibus iusticie preclarus: et membra innocentiam que ut valent imitantur in futuro perficiuntur. **Ductili.** Quia christus ex conceptione et natiuitate perfectus deus et homo extitit: passionum dolores pertulit: et sic ad resurrectionis gloriam pervenit. et omnes qui pie vivere volunt in illo quasi metallum feriendo dilatatum: per passionis contumelias ad immortalitatis gratiam perveniunt. **Stipes.** Christus. scilicet de quo procedunt calami: quia ab ipso accipiunt insti quidquid habent boni. Unde. Sine me nichil potestis facere.

dez veritatis nos erudit. Vel quia per filium qui in medio duum testamentorum in carne apparuit: locutus est pater humano generi.

C. VIII.

Septem lucernas. Septem dona spiritus sancti: que in christo semper manserunt: et in membris per voluntate eius distributa sunt.

Ad mensam.

Beda. Mensa et candelabrum temporalia dei beneficia quibus reficimur et illuminamur: ut his confortati crescente gratia merito: ad panem angelorum in celis manducandum: et videndam veram dei lucem perveniamus. Hec sunt extra velum: quia in hac tantum vita scripturis et doctoribus: et ceteris sacramentis indigemus. In futuro autem dominus palam de patre nobis annuntiabit: i. palam patre ostendet nobis. Latius tabernaculi meridiana antiqua dei plebes significat: que prior lucem divine cognitionis: et fervorem dilectionis accepit. Septentrionale vero congregatam de gentibus ecclesiam que diu in tenebris mansit. Recte ergo candelabrum quod est in

Tolle leuitas. *Diffice.* Ordinem ecclesiasticum instruit; quomodo rite prouehatur ad dignitatem sacerdotij.

Pilos carnis. *Greg.* Pili carnis sunt quilibet superflua huius carnis vel vite veteris cogitationes. Quas licet a mente iudicium? ut de amissione earum nullo dolore fatigemur. Leuita autem assumptus dicitur. Oportet ergo leuitas omnes pilos carnis sue radere. quia qui in obsequijs dei assumitur; ante oculos dei a cunctis carnis cogitationibus mundus det. apparere. ne illicitas cogitationes mens

perferat et pulchram ante speciem quasi pilis fluctantibus deformem reddat. Sed quamuis virtus sancte conuersationis quiescat enervetur; adhuc tamen eius vetustate vite nascitur quod toleret. vnde ipsi leuitarum pilis radi precipiantur non enelli. Rasus enim pilis in carne radices remanent et crescunt ut iterum recidantur. Quia magno studio superflue cogitationes amputandae sunt; sed amputari funditus non possunt. Sempiternae generantur superflua; quae spiritus ferro sollicitudinis recidat. Et si in nobis subtilis agimus. cum speculationis alta penetramus.

Lauerint. *De* daverunt scilicet opera; ut in conspectu dei sit eorum conuersatio mundana; et coram hominibus irreprehensibilis.

Bouem. *De* diatorem dei et hominum cuius immolatio peccata nostra deleta sunt. In utroque boue incarnatio eius significat. Vna enim passio christi; sed duo nobis impenitentiae. scilicet a peccatis et sanctificatione. ut nos offerret deo sanctificatos quidem carne; vivificatos autem spiritu. Vnde paulus. Et abluti estis. sed sanctificati estis in nomine domini iesu. Possunt per hos duos boues; quorum vnus pro peccato; alter offertur in holocaustum; duae actionum spes exprimi. quia vna quae male gessimus per penitentiam lauentur; altera bonorum operum et virtutum fructibus gratiam dei et premium beatitudinis promeremur.

Libamentum. Sacramentum passionis; quod spirituali scientia intel lectum atque tractatum fidelibus saluterrimum et deo gratissimum est. Si talibus ministerijs percipiendis minister dei intus forisque se mundum et dignum praebeant.

Et applicabis. Applicentur leuitae coram tabernaculo federis; cuius electi ad officium altaris secundum apostolicam doctrinam perducuntur. quia in verum tabernaculum intratur. si scilicet iuxta doctrinam et exempla sanctorum bene inceperint; et usque ad finem perseverauerint.

quae cuncta quae ex utroque calamo latere nascebantur. Iuxta exemplum quod dominus ostendit moysi ita operatus est candelabrum. Et locus est dominus ad moysen dicens:

Tolle leuitas de medio filiorum israel et purificabis eos iuxta hunc ritum *i. s. baptismi. s. vel lacrimarum quibus abluuntur peccatorum maculae.* **Aspergantur aqua lustrationis et non euellat. quia remanent radices vnde iterum crescunt. s. cogitationes veteris vite.** Tradant omnes pilos carnis suae.

Lunget lauerint vestimenta sua et mundati fuerint tollant bouem de armentis et libamentum eius similem oleo conspergam. Bouem autem alterum de armento accipies pro peccato. et applicabis leuitas coram tabernaculo federis conuocata omni multitudine filiorum israel.

Lunget leuitae fuerint coram domino: ponent filij israel manus suas super eos. et offerret aaron leuitas munus in conspectu domini a filiis israel: ut seruiant in ministerio eius. Leuitae quoque ponent manus suas super capita bouum: e quibus vnum facies pro peccato. et alterum in holocaustum domini: ut depreceris pro eis

verus montanus. i. christus.

assumptos.

boni mores substituendi sunt. Praeterea minister dei debet perfectionibus moribus instrui. quae multitudo plebis. Ideo enim pro primogenitis egyptiorum primogenita israelitarum offeruntur. et pro primogenitis filiorum israel: leuitae in seruitium domini assumuntur: ut pro peccatrice vita iusta et pro iusta sancta et probata et perfecta exhibeatur. ut altaris christi et diuinis ministerijs verus leuita digne possit aprari.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ponent. Quia electioni deuotionis suae debent assensum praebere; et ad imperium eorum bonis operibus instare.

A filijs israel. Sub multorum scilicet testimonio et cognitione facienda est electio: ut examinatio digna celebretur: ut nemo reprehendere possit. Debent enim testimonium habere bonum etiam ab hijs qui foris sunt.

Leuitae quoque. Quia ministri domini proprio labore in iustitia bonorum operum domino consecrare festinant: ut sine penitentia sit agenda: sine studiis virtutum exercenda. efficaci terpsificiant.

Separabis. Non debet minister domini contentus esse populari disciplina. Moribus et doctrina separatus et spectabilis det esse.

Omne primo genitum. *Alt. Ori.* Primogenita egyptiorum viciorum propriorum viciorum mundi sunt: quibus humana vita conuipitur. Omnis enim anima cum ad supplementum et stetit peruenit et velut quaedam naturalis lecti ea sua iura defendere conuenit: pro mos motus secundum desideria carnis producit: quos concupiscentiae carnis vel irascibilitate vis incitua commouerit. Vnde quae proprium et precipuum de christo dicit. Butirum et mel comedit priusque faciat aut proferat maligna: eligit bonum. Quonia priusque sciat puer bonum aut malum resistet maliciae: ut eligat quod bonum est. Dauid autem de semetipso dicit. Delecta iuuentutis meae et ig. m. ne. me. Quia ergo primi anime motus secundum carnem plati in peccatum ruunt: merito egyptiorum primogenita dicuntur quae extinguuntur. Sed reliquae vite conuersatione emendationem dignat. *Extinctis vicijs:* quae sunt primogenita dyaboli. vel operibus carnis: quibus inquinatur natura:

boni mores substituendi sunt. Praeterea minister dei debet perfectionibus moribus instrui. quae multitudo plebis. Ideo enim pro primogenitis egyptiorum primogenita israelitarum offeruntur. et pro primogenitis filiorum israel: leuitae in seruitium domini assumuntur: ut pro peccatrice vita iusta et pro iusta sancta et probata et perfecta exhibeatur. ut altaris christi et diuinis ministerijs verus leuita digne possit aprari.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

boni mores substituendi sunt. Praeterea minister dei debet perfectionibus moribus instrui. quae multitudo plebis. Ideo enim pro primogenitis egyptiorum primogenita israelitarum offeruntur. et pro primogenitis filiorum israel: leuitae in seruitium domini assumuntur: ut pro peccatrice vita iusta et pro iusta sancta et probata et perfecta exhibeatur. ut altaris christi et diuinis ministerijs verus leuita digne possit aprari.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Ut seruiant. *De.* Videt minister domini quae necessarium sit eis officij sui iura custodire. Nec terrenis lucris; vel voluptatibus inhiare; quibus proprium est tabernaculo deseruire: et pro populo orare; ne sit in eo plaga disperdens. alioquin et se et populum in perditum precipitant. et dicit eis. Munus non suscipiam de manu vestra.

Augustinus...
tabernaculo leuitae...
vicioz bella signant...
mentis signat...
moquentis anno...
sciam finem...
sum reuerentis...
leuat: alioz curam...
suscipere non solumat...
Cum vero temporari...
onit bella subrogant...
cum apud se iam...
interu. tranquillitate...
sunt leuat: amant...
custodiam seruant...
Sed quis hoc pte...
subiga cum patulis...
dicat: videro aliam le...
gen in membris mel...
regnant legi men...
tis meae. Et al...
ad ebelia seruat p...
per: alud mouer...
expugnat. In illis...
curatur vnde nece...
velli delectant. In...
omni modo conuiga...
tur ne labstant.

muneris qz tercio ipse est manifestus effusa e: pulcherrime figurę sequenti...

Del in crescente ad homines luna: vita actina in reuerfa ad celos: spe...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

quasi ad secundum menssem transire precipiuntur.

Raba. Immundus est in anima: qui a dyabolica illusione per ydo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

Del huc uersus lucis profectus animo...

ultrionis terre. Alit...

faciendi duas...

Quia cum corpus xpi...

Quia eius dicta so...

Quia quisqz redemptoem...

Quia tunc erit tribulatio...

Quia tunc erit tribulatio...

Quia tunc erit tribulatio...

distinctionis terret. Aliter. Columna nubis in heremo populum praeibat splendore ignis non in die: sed in nocte radians: quia christus lux conversa nonis exemplo ducatum sequentibus praestans: de iusticia sua confidentibus nulla luce claruit: peccatorum suorum tenebras agnoscantibus igne sui amoris insulsi.

Per uerbum Significationem nubis: quae erat signum diuinae uoluntatis: sic uox loquentis.

C. X.

Fac tibi duas tubas etc. Iud. et paulo post. Cum ceteris clangor increpauerit: mouebunt castra etc. Per duas tubas ceteris ducitur: quia per duo testamenta: uel duo caritatis praecepta ad provinciam fidei populus euocatur. Quae ideo argente fieri praecipuntur ut praedicatorum uerba eloquii nitore resurgant: et auditorum mentes nulla sui obscuritate confundant. Quae autem ductiles: quia necesse est ut qui ueritatem uiam praedicant: per tribulationum praesentium transiuntiones creuant. Bene autem dicitur. Cum concisus clangor increpauerit mouebuntur castra. Quia cum subtilior et minutior: praedicator tractatur: auditorum mentes ad temptationum certamina ardentius excitantur.

Si semel clangueris. Rab. Semel tubis clangere est uerbum doctrinae in unitatem fidei: et concordiam sensus catholici perficere. Ad hunc sonum principes et capita multitudinis debent conuenire: ut qui praesunt ceteris fidei et dilectione uniti de salute sua et suorum fideliter disputent: pacis et concordiae exemplum demonstrant. Ne sit in eis zelus et contentio sed idipsum dicant omnes in eodem sensu: et in eadem scientia.

Primi. Quibus lux fidei primum insulsi. Ordinis ergo euangelii praedicatoribus: primum eis dicitur. In uiam gentium ne abieritis: sed ite ad omnes quae perierunt domus israel: quibus ipse christus praesentialiter euangelium praedicauit. Post resurrectionem uero discipulis apparens ait. Euntes docete omnes gentes etc. Tribus ergo iuda cum ceteris qui secum ad orientem habitabant primum castra mouebat: Deinde ceterae secundum ordinem suum. Quia primum in iudea oportuit primitiuam ecclesiam construere: post de cunctis or-

tabernaculum protegebat: tunc proficiscebant filii israel: et in loco ubi stetit nubes: ibi castrametabantur. Ad imperium domini proficiebantur: et ad imperium illius figebantur tabernaculus. Cunctis diebus quibus stabat nubes super tabernaculum manebant in eodem loco: et si euenisset ut multo tempore maneret super illud: erant filii israel in excubijs domini: et non proficiscebantur quotquot diebus fuisset nubes super tabernaculum. Ad imperium domini erigebant tentoria: et ad imperium illius deponebant. Si fuisset nubes a uespere usque ad mane: et statim diluculo tabernaculum reliquisset: proficiscebantur. Et si per dies et noctem recessisset: dissipabantur tentoria. Siue duobus siue uno mense uel longiori tempore fuisset super tabernaculum: manebant filii israel in eodem loco: et non proficiscebantur. Statim autem ut recessisset mouebant castra. Per uerbum domini figebant tentoria: et per uerbum eius proficiscebantur: erantque in excubijs domini iuxta imperium eius per manum moysi.

C. X.

big nationibus gentes ad fidem conuocari.

Quando autem congregandus. Raba. In conuocatione populi simplex tubarum clangor: et concisus esse iubetur: quia qui multitudinem uerbum fidei praedicat: simpliciter et apte debet loqui ut multi intelligant et edificentur.

Deutulusque dominus ad moysen

Fac tibi duas tubas argenteas ductiles: quibus conuocare possis multitudinem quando mouenda sunt castra. Cunctis increpaueris tubis congregabitur ad te omnis turba ad hostium tabernaculi federis. Si semel clangueris: uenient ad te principes et capita multitudinis israel. Si autem prolitior atque concisus clangor increpauerit mouebunt castra primi qui sunt ad orientalem plagam. In secundo autem sonitu et pari uulatu tubae leuabunt tentoria qui habitant ad meridiem et iuxta hunc modum reliqui facient uulantibus tubis in praefectorem. Quando autem congregandus est populus: simplex tubarum clangor erit et non concisus uulabunt. Filii autem aaron sacerdotis clangent tubis.

Eritque hoc legitimum sempiternum in generationibus ustris. Si exieritis ad bellum de terra uestra contra hostes qui dimicant aduersus uos clangentis uulantibus tubis: et erit recordatio uestra coram domino deo uestro ut eruami de manibus inimicorum uestrorum. Si quando habebitis epulum

et si obicere et isolan iudicauerit: auditorum recedat uacui. Unde paulus. Fratres si uenero ad uos linguis loquens quid prodero nisi loquar aut in reuelatione: aut in scientia: aut in prophetia: aut in doctrina etc. Et paulo post. Omnia ad edificationem fiant. Verbum enim nimis obscurum uel ambiguum uulgi more debet dici: ut intelligatur etiam ab idiotis. Quid autem prodest locutionis integritas: si audientem non edificat: pro nihilo enim loquimur si ab his propter quos loquimur non intelligimur. Qui ergo docet: uideat omnia uerba quae non docent: et si pro eis quae intelligantur dicere potest integritate magis eligat. Si uero non sunt: ut in praesenti non occurrunt: utatur uerbis minus integris: dum modo res integre doceantur et discantur. Nec solum in priuatis colloquutionibus: sed magis cum populus conuocatur. Est autem optimus discendi modus quo fit ut qui audit: ueritatem audiat et intelligat: bonique ingenij in lignis indoles in uerbis ueritatis amare: non uerba. Quid enim prodest clavis aurea si non aperiat: et quid obest ligna si aperiat: Nihil enim querimus nisi ut pateat quod clausus est. **Filii aaron.** Praedicatorum: si uerbum dei praedicant: et uiam iusticie audientibus demonstrant: ut in semita mandatorum dei boni operis gressum ponant: et iter impiorum fugiant.

Clangentis. Subditos: si ad penitentiam et ad compunctionem lacrimarum excitando: et corda auditorum ad dei misericordiam implorandam prouocando. **Si quando haec.** Raba. Nota quia in aduersis et prosperis tubis clangere praecipitur: quia omne tempus conuenit uerbo dei. Modo enim legem hortari: modo increpare conuenit. Quia secundum qualitatem auditorum temporandus est sermo doctorum. Unde. Benedicam dominum in omni tempore

mundi iter presentis vite dirigit atq; ductu ad sancta terra veraciter tribuit que prius i figura patres veteris testamēti ducebat: nunc in veritate viam iusticie nobis demonstrat. **Via** igitur dicitur sancte trinitatis fidelis. **Tri** bus temporibus a te legē. **Sub** lege sub gratia callem veritatis et iusticie sequentibus demonstrat.

Nubes quoque protectio diuina: quia spiritus sancti gratia electos ab initio mundi defendit: et ad futuram quietem custodit. **Lun**g eleuaretur. **Ex**emplo moysi rectores plebis prouocantur: ut semper solliciti commissum sibi gregem i principio operis et in confirmatione domino commendent: ut prius oves protegat inimicos repellat.

C. .XI. **Murmur** populi. **Raba.** Murmurantē populum ignis domini accensus te uorat: quia ignis domini multe uisionis in futuro illos excruciat: qui lingua inflammata a gehēna murmurant vel retrahunt. **Unde** sapientiam dicit. **Sufurro** et bis linguis maledictus est ignis te uorat: extremam partem castrorum. **si** nempe presentium actionum. **Unde.** **Dñs** iudicabit extrema terre. **Qui** autem uisus ad mortem in correctus pro seuerauerit: tam in aia quam in corpore uretur pena perpetua.

Depones porcos. **He.** Carnalium mentes pro amore seculi dura quedam quasi quidam mollia et delectabilia ferre paratę sunt. **Dum** in hac uita rerum culmia apprehendere conant: cessatione a mundi labore dñs imperat: quietis dulcedine persuadet.

et tñ uesana iniquorum mens plus assequi aspera carnaliter: quam tenere blanda spiritualiter gaudet. **Plus** acerbitate fatigatis: quam quietis dulcedine pacatur. **Sic** israelite dñi refectionem manę desuper perciperent: ab egypto ollas carniū. **pepones** porcos. **cepalis** cupiebant. **Significat** enim manna

per dies tres prouidens castrorum locum. **Nubes** quoque domini super eos erat per diem cum incederent. **Lun**g eleuaretur arca dicebat moyses: **Surge** domine et disspisentur inimici tui: et fugiant qui oderunt te a facie tua. **Cum** autem deponeret aiebat: **Reuertere** domine ad multitudinem exercitus israel.

C. .XI. **Interea ortu**

I est murmur populi: quasi dolentium pro labore contra dominum. **Quod** cum audisset iratus est: et accensus in eos ignis domini: deuorauit extremam castrorum partem. **Lun**g clamasset populus ad moysen orauit moyses ad dominum et ab sorpe est ignis: uocauitque nomen loci illius icensio: eo quod succensus fuisset contra eos ignis domini.

Tulgus quippe. **pmiscuus** quod ascenderat cum eis flagrauit desiderio carniū sedens et flens iunctis sibi pariter filiis israel: et ait:

Quis dabit nobis ad uescendum carnalia opera uisus tribulationum laboribus coquenda. **Recordamur** piscium quos comedebamus in egypto gratis

in mentem nobis ueniunt cucumeres ^{et terrene dulcedines.} ^{et difficultates vite presentis que non sine luctu aguntur: et tamen cum lacrimis amantur.}

res et **pepones** porcos et **cepe** et **allia**: anima nostra arida est: nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi man. **Erat** autem man quasi semen coriandri coloris bdellij. **Circu**

batque populus: et colligens illud fragebat mola. **siue** terebat in mortario. **coquens** in olla: et faciens ex eo tortulas saporis quasi panis oleatij. **Lun**g descenderet nocte super castra ros descēdebat pariter et man. **Audiuit** ergo moyses populum flentem pro familiis et singulos per hostia tentorii sui. **Fra**tusque est furor domini valde: sed et moysi intoleranda res uisa est.

Et ait ad dominum: **Lur** afflixisti seruum tuum: **Quare** non inuenio gratiam coram te? **Et** cur imposuisti pondus uniuersi populi huius super me? **Nūquid** ego concepi omnes hanc multitudinem: **uel** genui eas: **ut** dicas michi: **porta** eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix infantulū: et defer in terram: **per** qua iurasti patribus eorum? **Unde** michi carnes ut dem tantę multitudini? **Flent** coram me dicentes: **Da** nobis carnes ut comedamus. **Non** possūz solus sustinere omnem hunc populum: **quia** grauis est michi. **Sin** aliter tibi uidetur obsecro ut interficias me: et inueniam gratiam in oculis tuis:

ne tantis afficiar malis. **Et** dixit dominus ad moysen: **Congrega** michi electos.

septuaginta viros de senioribus israel quos tu nosti quia senes populi sint ac magistri: et duces eos ad hostium tabernaculi federis: **facies**que ibi stare tecum ut descēda et loquar

et retraxit de spiritu quod erat super moysen: et imposuit super **lxx** viros. **Descēden** te enim in nube carnis christo: diffusa est per fidem spiritus sancti gratia super populos: et septuaginta gentium linguas electos: uenitque super omnes tonum illud uirtutis celestis que quondam fuerat in moysen et prophetis.

gratiaz suauissimi saporis ad refectionem vite interioris bene uacantibus desuper uatā. **Ulle** carniū carnalia opera uisus tribulationum laboribus quasi ignibus excoquenda. **Depones**: terrenas dulcedines. **Porri** et **cepe** que cum lacrimis comedunt: difficultatem presentis vite: que non sine luctu agitur: et cum lacrimis amantur. **Manna** igitur desiderata: cum peponibus et carnalibus porcos cepalque quesierunt: quia per se mentes dulcia gratie per quietem dona despicunt: pro carnalibus uoluptatibus laboriosa huius uite itinera etiam lacrimis plena concupiscunt: contemnit habere ubi spiritualiter gaudeat: et desiderantes appetunt ubi carnaliter gemat.

Congrega michi **lxx** uiros de israel. **He.** **Sicut** plebs iuuenes dicunt qui nulla consilij grauitate firmantur: ita senes non eos scriptura uocat qui sola grauitate temporum: sed mox grauitate maturi sunt. **Unde** senectus uenerabilis est non uirtutibus: neque numero annorum computata. **Qui** autem sunt senes hominibus: et etas senectutis uita immaculata. **Hinc** ad moysen dicit. **Congrega** michi **lxx** viros de israel: quos tu nosti quia senes populi sint. **In** quibus uerbis senectus cordis notat: cum tales inuenti electi senes qui sciuntur. **Si** enim corporis senectus quereret: a tantis sciri poterant a quibus uideri. **Cum** uero dicit quos tu nosti quia senes populi sint: patet quia senectus mentis non corporis eligatur.

Et descendam. **He.** **In** tredecima mansione descendit spiritus super septuaginta viros electos: et dominus descendit de nube

fiducie: vt si etiam aliqua indignatio sit in deo: humanis obseruationib; mitigetur. intantū de deo impetrare posse boiem vt appia statuta conuertat. Bonitas enim que sequit iracundiam: z moysi fiducia ostēdit apud deum: z alienaz ab iracundie vicio diuinā docet esse naturā. Et misterū in futuro explenduz cōtinet sermo: per quem pmittit deus q̄ alium populum hoc abiecto re / suscitēt.

Paruulos. Ori. Sed filij ipsoꝝ qui sunt hic mecum: quicūq; ignorant bonū vel malū zc. Patres nostri fuerunt populus ille prior: nos filij ipsoꝝ sumus: illi quia peccauerūt abiecti sunt z ceciderunt: nos autē filij ipsoꝝ p̄ ipsis surreximus z erecti sumus: qui nesciebamus bonū vel malū. Ex gentibus eī sum⁹: neq; bona que ex deo veniunt noueramus: neq; mala q̄ ex peccato generantur. Unde. Vide autēz seueritatem z bonitatem dei: in eos quidē qui ceciderunt seueritatem: i te autē bonitatem: si permanseris i bonitate zc.

Annus pro die. Orige. Quali pro die annum recipietis peccata vestra p̄ xl. ānos. Timeo hoc misterijz discuti. Vi deo enīz q̄ in hoc cōprehēditur ratio peccatoꝝ z p̄gnariū. Si enī cuiq; peccati ann⁹ ascribitur ad p̄gnam p̄ vnus diei peccato z scdm̄ ratem dierū quibus peccatur totū dem annoꝝ numer⁹ in supplicijz consumitur: vereor ne forte nobis q̄ quotidie peccamus: nec ipsa secula aut etiā secula seculorum sufficere possint ad penas luendas. In eo q̄ ipsa ille pro quadraginta diebz delicto xl. annis cruciatur in deserto: nec terram sanctā introire p̄mittitur: similitudo futuri iudicij videtur ostēdi: vbi peccatoꝝ ratio discutēda ē. vbi erit aliqua fortasse bonoꝝ opm̄ recompenratio: vel eoꝝ que in vita sua quisq; recepit: sicut de lazaro dī. S; hoc nullus ad integrū nouit: nisi cui pater omne iudicij tradidit.

Ori. Reget quis fortasse bonitati dei cōuenire: vt p̄ diei peccato annum supplicioꝝ rependat: imo dicat etiā si diem p̄ die reddat: quāuis iustum: nō videtur esse benignū. Sed si vulnus corpori infligatur: aut os cōfringatur: aut neruoꝝ iūctura resoluatur: sub vnus enim horū spacio solent hec corporibus accidere: z pluribus postmodum cruciatibus aut do-

ignis p̄noctem: q̄ occideris tāta multitudinē quasi vnum boiez: z dicant: Non poterat introducere populū istum in terrā pro qua iurauerat: idcirco occidit eos in solitudine. Magnificetur ergo fortis / ^{z sicut iurasti dicens: dominus patiens.} tudo dñi sicut iurasti. Domie patēs z multē misericordiē: auferēt iniquitatē: z scelera: nullūq; inortū derelinquens. Qui visitas peccata patrū in filios in terciāz z quartam generatōez. Dimitte obsecro peccatū popli tui huius scdm̄ magnitudinē misericordiē tuę: sicut p̄picius fuisti egredientibus de egypto vsq; ad locū istum. Dixit q̄ dominus: Dimisi eis iuxta verbum tuū. Cuius ego z implebitur gloria domini in vnīuersa terra. ^{f modum correctionis modera} Attramen omnes homies qui viderunt maiestatem meam: z signa mea que feci in egypto: z in solitudine: z temptauerunt me iam per decem vices: nec obediērūt voci meę: nō videbunt terrā p̄ qua iurauī patribus eoꝝ: nec quisq; ex illis qui detraxit mihi ituebitur eā. Seruū meum caleph qui plenus alio sp̄ritu secutus est me inducā in terrā hanc quā circūiuit: z semē

loribus exactis multo vix tempe sanari. Quanti enim tumores in loco: tanta tormentā generantur. Si vero accidat vt in eodē vulnere vel i eadem fractura iterū quis vulneretur: z frequētius frangatur: quātis p̄gnis quantūq; cruciatibus potest curari: Quāto autē tempe: si tamē potuerit ad sanitatē p̄ducitur. Et vix aliquādo ita curabitur: vt vī debilitatē corporis: vel feditatē eius fugiat cicatricē. Quā si ab exemplo corporis ad vulnera anime: que quotiens peccat totiens vulnerat peccatis velut telis. vñ Assumite scntū fidei in quo possitis omnia tela maligni ignea nequissima extinguerē. **Paritur autē nō solūz vulnera incaloz sed z fracturas pedū cū laquei panitur pedibus eius: z sup̄plantantur gressus eius.** Hec z huiusmodi vulnera q̄nto tempe p̄ntas posse curari: Vñ possumus p̄ vnūq; peccatoꝝ videre q̄nto anima vulnerat. Sermo malus vulnus infligit: sed nō in lingua vulneratur: anima etiā p̄ cogitatōez z concupiscentias malas. Frangitur autē z cōuertitur p̄ opa peccati. Que omnia si videremus: z vulnerate anime cācatrices sentiremus: vsq; ad mortē resistere cōtra peccatū. Sed sicut vgnonia cā: vel mentecapti nō sentiunt si vulnerent (quia carent naturā libi sensus) ita cupiditatibus seculi amētes facti: vel vicijs ebriati non sentiunt quanta vulnera: quātās cōtritiones anime peccando acquirunt: z ideo cōgrua ratio ē p̄negi: cure z medicationis tēpus extendi: z p̄ vnūquodq; vulnus p̄ qualitate plagę medendi spacia pagari. Sic ergo et dei equitas z benignitas i ipsis anime supplicijz euidēs fiat: vt hec audiens qui peccauit resipiscat: z vtra non peccet. **Conuersio enim in p̄sentī vita z fructuosa p̄nitentia celerem confert medicinam. Que non solū vulnus p̄teritū sanat: sed vltra non sinit animam peccato vulnerari.**

Ori. Aliud adiciam. Si peccator sum: nunquid pena mihi erit eadem si semel peccauit: que si secundo: z tercio: z frequētius: Non pro mō enim z numero: z mensura peccati etiā p̄negi quantitas metienda est. Vñ Potabit nos in lacrimis in mensura. Mensura autē erit quā quisq; sibi i hac vita vel minus vel plus peccando q̄sierit. Calix quoq; in manu dñi

ponis: vel feditatē eius fugiat cicatricē. Quā si ab exemplo corporis ad vulnera anime: que quotiens peccat totiens vulnerat peccatis velut telis. vñ Assumite scntū fidei in quo possitis omnia tela maligni ignea nequissima extinguerē. **Paritur autē nō solūz vulnera incaloz sed z fracturas pedū cū laquei panitur pedibus eius: z sup̄plantantur gressus eius.** Hec z huiusmodi vulnera q̄nto tempe p̄ntas posse curari: Vñ possumus p̄ vnūq; peccatoꝝ videre q̄nto anima vulnerat. Sermo malus vulnus infligit: sed nō in lingua vulneratur: anima etiā p̄ cogitatōez z concupiscentias malas. Frangitur autē z cōuertitur p̄ opa peccati. Que omnia si videremus: z vulnerate anime cācatrices sentiremus: vsq; ad mortē resistere cōtra peccatū. Sed sicut vgnonia cā: vel mentecapti nō sentiunt si vulnerent (quia carent naturā libi sensus) ita cupiditatibus seculi amētes facti: vel vicijs ebriati non sentiunt quanta vulnera: quātās cōtritiones anime peccando acquirunt: z ideo cōgrua ratio ē p̄negi: cure z medicationis tēpus extendi: z p̄ vnūquodq; vulnus p̄ qualitate plagę medendi spacia pagari. Sic ergo et dei equitas z benignitas i ipsis anime supplicijz euidēs fiat: vt hec audiens qui peccauit resipiscat: z vtra non peccet. **Conuersio enim in p̄sentī vita z fructuosa p̄nitentia celerem confert medicinam. Que non solū vulnus p̄teritū sanat: sed vltra non sinit animam peccato vulnerari.**

vini meri dicitur esse non solum ex malis que...
S; hoc in manu dei...
Sicut enim omnes hostes...
Dicitur. Iosephus. La...

vini meri dicitur esse plenus mixto. **D**iscetur enī vnicuique et sit iudicium non solum ex malis que gessit: sed etiam ex bonis. **C**ū tamen utraq; misceantur: fex eius (quā ego puto ptes malozū dici) non ad integrū exinaniet.

S hęc in manu dei sūt: nostrū autē citius ē emēdare et penitēre pterita lugere: futura cauere. **Q**uia vt cōsensu ingenueris saluus eris. **H**abem⁹ enī aduocatū qui in terpellat: p nob mltō prestantiores moyses: qui tū pro poplo illo exauditus est. **E**t fortasse pterea moyses scribitur priori pplo veniā impetrasse: vt multo magis cōfidamus q aduocat⁹ nos ster bicus veniā nobis impetrabit a patre.

Parati sumus. **R**aba. **M**ira pteruitas humane mētis et horrenda stulticia cecati cordis. **D**an⁹ dat deus pmissioni / bus suis credere: et de sua potentia cōfidere et sic terram intrare: humana stulticia disfidit: et salutaria monita respuit: e contrario suum negat auxiliū: illi contra dei voluntatem terrā intrare volunt. **Q**uibus similes sunt qui pmissionibus dei non credūt: et p̄hibita faciunt. **S**ed spiritalē amalechite et chanaanite qui habitāt i mōtib; supbie: patiētes eos psequūt vsq; ad hozma. **A**malechite populus lingens sanguinem: chanaanite ne gociantes: vlt motus hozma anathema interpretatur. **A**erigo nequitie que nōm sanguinem sicut: et terrenis negotiis implicare nos volunt: si in peccatis pseuerauerimus: et montē superbie ascenderimus: cōcidentes nos iaculis ignitis psequūt vsq; ad perpetuū anathema. **N**on ergo d nobis presumamus: sed nostram infirmitatē considerātes dei pceptū sequamur p oia. **S**ic enī omnes hostes supabimus: sic patrię celestis gaudia que nob pmissa sunt percipiemus.

Sacrificiū simile etc. **F**idem incarnationis xpi que in lege plenissimē cōmendatur: vel obseruantia decalogi.

Diero. **J**osephus. **L**ex p̄cipit in priuatis publicisq; sacrificijs etiā

annis recipietis iniqtates vras. et scietis vltionē meam. quoniam sicut locutus sum ita faciāz omnī multitudini huic pessimę que consurrexit aduersū me. **I**n solitudine hac deficiet: et morietur. **I**git oēs viri quos miserat moyses ad contemplandam terrā: et qui reuersi murmurare fecerant cōtra eū omnem multitudinē detrahētes terrę q; esset mala: mortui sunt atq; percussī in conspectu domi. **J**osue autē filius nun: et caleph filius iePHONE vixerūt ex omnib; qui prexerant ad cōsiderandam terram. **L**ocutusq; ē moyses vniuersa verba hęc ad oēs filios israel: et luxit populus nimis. **E**t ecce mane primo surgentes ascenderūt verticē mōtis atq; dixerūt. **P**arati sum⁹ ascēdere ad locū: de quo domin⁹ locutus est quia peccauim⁹. **Q**uibus moyses: **C**ur inquit transgre dimini verbum domini quod vobis nō cedit in p̄sperum? **N**olite ascendere: non enī est dñs vobiscum: ne corruatis corāz inimicis vris. **A**malechites et chanaanite ante vos sunt quozūz gladio corrueritis eo q; nolueritis acquirere domio: nec erit dominus vobiscū.

At illi contenebrati ascenderunt i

farinam mundissimā adijci: in agno quidē assarij mensuram: in ariete duorum: in tauro triū: et super altare etiam oleum mixtum. **Q**uam et oleū offerunt immolantes: in boue quidem hyn medietatē: in ariete hui⁹ mensurę

terciam ptem: et quartam i agno. **H**yn autem mensura hebeyorum antiqua: fere choros antiquos duos capiens scdm quā oleū offerebant: est autem (vt in ruth legitur) ephy mensura trium modioz: hyn autem (vt illi volūt: qui de ponderibus et mensuris scripserūt) sextarij mensuram tenet: qui ita nominatur q; sexta pars est congij.

Diero. **A**ll. **I**n

Locutus est dominus ad moysen

dicens: **L**oquere filiis israel et dices ad eos: **C**um ingressi fueritis terram habitatiōis uestre quā ego dabo vobis: et feceritis oblatōez domino i holocaustū aut uictimā pacificam uota soluētes: uel sponte offerentes munera: aut in solenitatibus uestris adolentes odorez suauitatis domio: de bobus siue de ouibus: offeret quicumq; imolauerit uictimaz.

Sacrificiū simile decimā ptem ephy cōspersam oleo: quod mensurā habebit quartā partem hyn: et uinum ad liba fundenda eiusdē mensurę dabit in holocaustū siue in uictimaz per agnos singulos. **E**t arietis erit sacrificiū simile duarū decimarū que conspersa sit oleo tercię p̄tis hyn: et uinuz ad libamentū tercię p̄tis eiusdem mensurę offeret in

te. **V**n. **E**stote ergo p̄u: si: ser: et sim: si: co. **E**t stulticia enī et versutia teo abominabilis est.

Et arietis erit. **A**ug. **I**n oblatione arietis due decime simile offeruntur: olei et vini terciā pars bin. **Q**uia aries rectorū ordinem significat: bene cum duabus decimis offertur: cum quilibet decalogū legis intellectu

terciam ptem: et quartam i agno. **H**yn autem mensura hebeyorum antiqua: fere choros antiquos duos capiens scdm quā oleū offerebant: est autem (vt in ruth legitur) ephy mensura trium modioz: hyn autem (vt illi volūt: qui de ponderibus et mensuris scripserūt) sextarij mensuram tenet: qui ita nominatur q; sexta pars est congij.

Diero. **A**ll. **I**n betur ergo per singulas species animalū que offeruntur sacrificiū adhiberi. **Q**uia nos in terrā ecclesie p̄ domini gratiam: itra binus p singlas species bonoz operum: scientiam spiritalē in meditatione legis adhibere debem⁹. **D**ē: sira igitur ephy: que tres mensuras habet: significat fidē sancte trinitatis: cuius decimam debem⁹ offerre id ē: fidem incarnatiōis xpi que in lege plenissime cōmendat vel obseruatiā decalogi. **I**nubemur ergo offerre oleum: i: caritatem: et misericordiā et uinū ad libamentū id est: gratiā spiritualem et cōdicatiōē passionis xpi: et hęc iuxta p̄titiōē mensurę hyn id est: scdm distributiōez perfectę tenotionis. **S**enarius ei quia perfectus est: p̄fectionem cuiusq; rei significat. **Q**uid est ergo in agni oblatione decimam partem ephy offerre sile conspergē oleo iuxta q̄r tam partem bin: et uinum eiusdē mensurę ad liba fundēda: nisi simplicitatez morum cum legis scientia: et prudentia euāgelica exhibere? **N**on placet enim simplicitas sine prudentia: neq; prudentia sine simplicitate

z operatione tenens: rectoris officio delegatur. Olei vero atq; vini tercia pars bin exhibitur: qm ab eo caritas: z misericordia: z gratia spiritual' doctine circa subiectos impenditur.

Quado uero de bobus. Raba. In bonis oblatio: tres decime si milie: z medietas bin in oleo vel vino. Bos uero predicatorum significat qui agru dominicu colunt: z romere euangelico extirpant uicioz spinas z multiplicant segetem uirtutu. Bi cu tribus decimis simile offeruntur: qz decalogu legis scientia doctrina z ope tenentes: fidei sancte trinitatis veri sunt asserutores. Bi caritate debent habere: z pxi mis p misericordiam consulendo exempli ptebere: z i gratia diuina quantum possunt pficere: ut ad uitę pfectione z sanctitate perueniat. sedm illud **Sacti estote:** qz ego sanctus sum. Qu aut i hac uia test: in celesti beatitudine per dei gratiam in se pficiendu sperent.

Cum ueneritis in terram. Ra. Cum qlibet presentē ecclesiam p fidem intrat: necesse est ut terram carnis sue: i corpale uitam diligenter i te timore exerceat: z frugem uirtutu producat in refectione eternam. **Iubetur ergo** non solum de areis: sed z de pulmetis primitias consecrare: deo id e non solu de predicationis officio laboris primordia dno pfecrare: sed z de domesticis discipulis qz in se quisq; sollerter exerceat: inchoatione bonę uoluntatis domino uedicare. **Sine eni** in seipso aliquis uirtutibus studeat: sine alijs pium laborem ipendat: no sibi sed diuine gratie imputet: ut ei consecret omnis boni initium: a quo speratur pfectio nis supplementu.

Si per ignorantiam. Aug. Quę precipit qno peccata expiantur q no spote committuntur: merito queritur que sint ipsa peccata nolentium: utru que a nescientibus committuntur: an que facere copelluntur. Nam z hec contra uoluntatem dici solent. Sed uult quis ppter quod facit: cum uult uiuere si quis nisi fecerit mortem minet: uult ergo facere: qz uult uiuere. Et ideo non p seipsum appetendo ut falsum iuret: sed ut falsu iurando uiuat. Si ita est: nescio utru possint dici ista peccata nolentium: qualia hic dicuntur expianda. Nam si diligenter consideretur: forte ipm peccare nemo uelit: sz ppter aliud fit qd uult qui peccat. Omnes eni qui scientes faciunt qd no licet: uellent licere: vsq; adeo ipsum peccare nemo appetit ppter hoc ipsuz: sed ppter illud qd ex eo consequitur. Si hec ita se habent: n sunt peccata nolentium nisi nescientiu: que discernunt a peccatis uolentium.

odorem suauitatis domino. ^{f predicatoribus.} **Quo** uero de bob' feceris holocaustuz aut uictimam: ut impleas uotum

vel pacificas uictimas dabis per ^{f legis sciam: operatione} singulos boues simile tres decimas ^{f caritate.} mas cōspersę oleo qd habeat me ^{f spiritale gratiam.} dium mēsurę bin: z uinū ad liba

fundenda eiusdem mensurę i oblatione suauissimi odoris domio ^{f predicatorum.} **Sic** facietis per singulos boues ^{f ecclesie duces. f mites et simplices.} z arietes: z agnos: z bedos. ^{f i ecclesia nati. f de gentib' iudeis uenientes} **Tam** indigene qz pegrini eodem

ritu offerent sacrificia: vnū preceptum erit atq; iudiciū tam uobis qz aduenis terre. **Locutus** est dominus ad moysen dicens: **Loque** re filiis israel z dices ad eos: **Cum** ueneritis in terram quā dabo uobis: z comederitis de panibus re

gionis illius: sepabitis primitias ^{f domesticis discipulis qz i se quisq; exerceat} domino de cibis uestris. **Sicut** de areis primitias separabitur: ita z de pulmetis dabitur primitia ^{f uel no sponte: alia uictima.} domino. qz si per ignorantiaz preterieritis quicq; horū que locutus est dominus ad moysen z mada

Titulum offeret. Raba. **Missice.** Filii israel uitulum de armento offerunt in holocaustu: cum fideles populi plena fide corpus christi pro salute humani generis in ara crucis imolatum credunt z cōsidentur. Offerunt sacrificium eius ac liba ut cerimonie postulant: cum in sacramēto panem z uinum i memoria passionis eius offerunt: z picipantel corpus z sanguinem eius ueraciter se peccasse confidunt. **Myrcum** uero p peccato: euz humanitate z similitudine carnis peccati eum suscepisse: z p peccatis obtulisse credunt. **Rogabit** ipse sacerdos patrem p peccatis ppli: z dimittantur ei: qz i diebus carnis sue preces z supplicatōes deo offerens: exauditus e p sua reuerētia.

Sacerdos. Christus qui p proprium sanguine introiuit semel i sacra: eterna redemptioe uictima **Anima** uero que. **Aug.** **Alia** licet anima quecuq; peccauerit in manu supbie ex indigenis aut plebitis deum exacerbatur exterminabit aia illa de populo suo: qm uerbum dei cōtemplit z mandata eius dispit: cōtritoe conteret anima illa: pēn ei in illa. **Que** sunt peccata que fiunt in manu supbie exposit dicens: **Qm** uerbu dei cōtemplit. **Aliud** est ergo precepta dei cōtemnere: aliud magis ppendere. **Sz** aut ignari contra facere: aut inuituz: que duo fortasse pertinent ad peccata que a nolentibus fiunt: de quibz supra qno deo picipi ato expiatur admo nuit. **Dei** subiect peccata supbie: cuz quisq; supbiatur i preceptu cōtemnēdo pperam facit: qd genus peccati no dicit ullo genere sacrificij purgari oportere: tan quā insanabile iudicium illa curatōe que p illa sacrificia gebatur: qualia illa hic faciēda picipiunt.

Que si p seipsa attendantur nulli peccato possunt mederi. **Si** autē res quoq; hec sacramenta sunt inquirant: in eis inueniri potest purgatio peccatoz. **U** ergo scriptu est: **Peccator** cum uerit in pfundum maloz cōtemnit: ille significatus est: que scriptura hic dicit in manu supbie delinquere. **Hoc** ergo sine pena cōmittentis no pot aboleri: z ideo no potest esse impunitu: z penitēdo sanatur. **Ipsa** eni afflictio penitentis pena peccati est qz uis medicinalis z salubris. **Merito** eni magnum iudicatur peccatu: cum supbia cōtemnit preceptu. **Sed** econtrario ut sanari possit cor cōtritu z humiliatu deus non spernit: sed quia sine pena non fit: talia hic dicta sunt. **Deum** eni inquit hic exacerbatur: qz deus supbis resistit. **Et** exterminabit aia illa de populo suo: qz talis oino in numero eoz qui ad deum pntinent non est: qz uerbum dno cōtemplit

7 peccata d' facti in...
ra. **Comite** dicitur...
reus. **Admone** uult...
quare dicitur dicitur...
peccata eius in illa...
no si talis peccato...
bitam committit...
bitas pgnitio...
comitum deo no...
spem: spem i gno...
deum non se cōm...
none cōtemnit: qua...
ita potest accipi: qz...
omnino: terendo...
conspicatur: uel...
ratur: ut no sit. **Sz**...
anima immortalis...
z si qd cōtemnit oino...
efficitur ut non sit...
non dicitur de sapia...
Gratia uoloz...
emere pēn: qz...
illa cōtemnit: cōside...
randa est: ut nemo...
peccat: aut qd...
an uirtus: aut p...
nis: uel nō: longu...
est dicitur.

et precepta ei fecit ir-
rita. **C**ontrito eode-
retur. **A**diungit autē
quare cōterat dices:
peccatū eius in illo. et
iō si tali peccato de-
bitam contritōez ad
hibeat pgnitēdo: cor
contritum deus non
spemet. q̄nis i grego-
dicum non sit: cōtri-
tione cōteretur. quia
ita potest accipi: q̄si
omnimodo terendo
extinguatur: vel exte-
ratur: vt nō sit. **S**z
anima immortalis ē.
et si qd exteritur oīno
efficeretur vt non sit:
non diceret de sapia
Gradus hostioz ei
exterat pes tuus. **S**z
illa discretio: confide-
randa est: vt nemo
peccz nisi ap̄t ignar
aut victus: aut ptem-
nēs. vnde nūc longū
est disputare.

Lunqz eduxit
sent e. zc. **S**i. **L**alū
niantur impj q̄ tam
atrociter in suū dei ab
omni poplo trucidat
tur: q̄ ligna collegit
in sabbato. **S**ed oīa
in figura cōtingebāt
illis. **S**cripta sūt autē
ad correctōz nostrā.

Qui enim diem sab-
bati violare ausus ē:
dum ligna colligeret
et ideo puniuitur: si
gnificauit euz qui ho-
die in christo signat
iuenitur agere carna-
le opus: i. contrahere
ligna: fenem. stipulā
in elcam ignis eterni
Qui si fuerit tepre-
bensus: lapidatur et
occiditur. quia a spi-
ritalibus indicat.

Simbrias per.
Iubentur filij israel
in quattuor angulis
pallioz biazial sim-
brias facere: vt q̄no i
corporibus circūcisio
signū est iudaice gen-
tis: ita et vestis aliq̄a
habeat differentiaz.
et moneantur qui pre-
cepto di habitū a ce-
teris gentibus diffe-
runt: et religione dif-
ferre. **N**os quoqz in-
struimur quia māda-
ta que videntur esse
minima in habitu le-
gis: si ppter vitā cele-
ste (quā vitā biacin-
tina significat) fiant
multū pficient. **Q**ui

dominum rebellis fuit: peribit de
populo suo. **verbum enim domini**
contempnit. et preceptū illius fecit
irritum: idcirco delebitur. et porta-
bit iniquitatē suā. **factum est autē**
cum essent filij israel i solitudine:
et inuenissent hoinem colligentē li-
gna i die sabbati: obtulerūt eum
moysi et aaron. et vniuersę multitu-
dini. **Qui recluserunt eum in car-**
cerem. nesciētes quid super eo fa-
cere deberent. **Dixitqz dominus ad**
moysen: **Morte moriatur homo**
iste. **Obuiat eum lapidibus oīs**
turba extra castra. **Lunqz eduxit**
sent eum foras obuiarunt eū lapi-
dibus. et mortuus est. sicut prece-
perat dñs. **Dixit quoqz dominus**
ad moysen: **Loquere filiis israel**
et dices ad eos: vt faciant sibi fim-
brias p angulos pallioz ponētes
i eis vittas biacintinas. **Quas**
cum viderint recordentur omniū
mandatorū domini ne sequantur
cogitatōes suas. et oculos per res
varias fornicātes: sed magis me-
mores preceptorū domini faciant
ea. sicutqz sancti deo suo. ego dñs
deus vester. qui eduxi vos de ter-
ra egypti vt essem deus vester.

Ecce autem
choze filius isuar. fi-
lij caath filij leui. et dathan atz abi-
ron. filij heliab. hon quoqz filius
pheleph de filiis rubē. **Surrexerunt**
contra moysen. alij quoqz fi-
lioꝝ israel ducenti quinquaginta
viri proceres synagoge. et qui tpe

concilij per nomina vocabantur.
Lunqz stetit aduersum moysē
et aaron dixerūt: **Sufficiat nobis**
qz omnis multitudo sanctorū est.
et in ipsis est dominus. **Lur cleua**
mini super populū domini. **Qd**
cum audisset moyses: cecidit pro-
nus in faciem. **Locutusqz est ad**
choze. et ad omnem multitudinē:
Mane iquit notus faciet dominus
qui ad se pertineant. et sanctos ap-
plicabit sibi. et quos elegerit ap-
propinquabunt ei. **Hoc igitur fa-**
cite: **Lollat unusqzqz thuribulū**
suū tu choze. et omne concilium
tuū. et hausto cras igne de altari
ponite desup thimiamā corā dño
et quēcūqz elegerit ip̄e erit sancus.
Multus erigimini filij leui. **Dixit**
qz rursus ad choze: **Audite filij le-**
ui. **Nunquid parum uobis est qd**
sepauit uos deus israel ab omni
populo et iunxit sibi ut seruiretis
ei i cultu tabernaculi. et staretis co-
ram frequētia populi. et ministra-
retis ei. **Idcirco ad se fecit acce-**
dere te. et omēs fratres tuos filios
leui ut uobis etiā sacerdotiū uen-
dicetis. et omis globus tuus stet
cōtra dñm. **Quid est eni aarō ut**
murmuretis contra eū. **Misit er-**
go moyses ut uocaret dathan et
abiron filios heliab. **Qui respon-**
derunt: **Non uenimus. Nūquid**
parum est tibi qd eduxisti nos de
terra egypti que lacte et melle ma-
nabat ut occideres in deserto. nisi
et dñatus fueris nostri. **Reuera**
induxisti nos in terram que fluit

enim spernit minima
paulatiz defluit. **Si**
ue ergo manducem?
sive bibamus: sine qd
aliud agamus: omnia
in gloriā dei facia-
mus.

C. XVI.
Uocaret da-
thā et. **Aug.** **Q**uid
est qd dathan et abi-
ron in seditōe uocati
a moysē superbe et i-
uriōse respondēt:
Nunquid pusillum
hoc: quoniā iduxisti
nos in terrā fluentē
lac et mel. interficere
nos i heremo: quoniā
pces nobis. pnceps
es. et tu in terrā fluen-
tem lac et mel iduxisti
nos. et dedisti nobis
fontē agri. et vineas.
Post hoc addiderūt
oculos hominū illoꝝ
absconditōes. nō ascen-
dimus. **Q**uoz oculos
dixerunt: vtrum po-
puli isrl: quasi si ita
pstitisset: oculos eoꝝ
absconditōes. i. ita te di-
ligerent: vt oculos su-
os eruerent: et tibi da-
rent. fm illud aposto-
li. **S**i fieri posset ocu-
los vestros eruissetis
et dedissetis mihi. **E**t
deinde plenā contu-
maciam addiderunt
Non ascendimus. i.
non uenimus. qd vo-
cauerat eos. **A**n po-
tius oculos hominū
illoꝝ: um. id ē. hostiū:
qui nimis atroces et
terribiles nunciabā-
tur. quasi. et si hoc fe-
cisset: non obtempe-
raremus tibi. nisi qd
modus uerbi alius. p
alio positus ē. vt nō
dicerent ascendem?
sed non ascendimus
quodā locutionis ge-
nerē.

Quero ait alienū ignem semina. ibi sparge intelligendū est. Et quod ad vidit. quia sanctificauerunt thuribula peccatorū horum in animabo suis. locutione inuoluta sententia expressa est. Sed notandū nouo modo dicta sanctificata in pena eo q̄ a quibz hoc peccatu fuerat perpetratum. q̄ p̄ eos exemplum datum est ceteris q̄ pertimerent.

Tollat thuribula. Ori. Chozē figuram gerit eoz qui cōtra ecclesiasticam fidem et doctrinam veritatis insurgunt. Sic cum cētū suo in batillis greis obtulit incēsum alieni ignis. Inbetur ergo a domio disp̄gi ignis. et de batillis q̄ sanctificata sūt. laminas fieri dicitur. et ex eis altare circūdari. q̄ oblata sunt coram domio et sanctificata. Hoc autē videt figurari q̄ batilla grea diuine scripturę figurā teneant cui heretici alienū ignem imponentes. in intelligentiā a teo alienam. et veritati cōtrariā. incensum teo nō suauē. sed execrabile offerunt. Et ideo forma nostris sacerdotibus datur. vt si aliquid tale fuerit exortū. que a veritate sūt aliena. ab ecclesia penitus excludant. Si qua vero in ipsis hereticorū verbis et diuine scripturę sensibz inueniuntur. non respuantur. sanctificata enim sunt. et domino oblata.

Ori. Potest et alio modo itelligi qd̄ de batillis precipitur peccatorū vt locentur altari. Erea dicunt. quia vbi vera fides et integra verbi predicatio. aut argētea dicunt aut aurea. vt fulgor auri declaret fidei puritatem. et argentum igne. pbatum. eloquia dñi igne examinata significet. Ita vero que dicuntur grea. in sono tñi vocis cōsistunt. et sunt vt gramētum sonans. aut cymbalum tinniens. Ita vero batilla grea. i. hereticorū voces si adhibeamus ad altare dei vbi diuinus ignis. vbi vera fidei predicatio. melius ipsa veritas et falsoz comparatōe fulgebunt. Si enī dicta marcionis aut basilidis aut cuiuslibet heretici sermonibus veritatis et testi monijs scripturarū velut diuini altaris igne cōfitemur. in me euidentior. et ipsa compatione apparebit eoz impietas. Si enī doctrina ecclesiastica esset simplex. et nullis extrinsecus hereticorū dogmatū assertionibus scinderet. non tam clara et tam examinata videretur fides nostra. Ideo doctrinam catholicam cōtradicentes oppugnant. vt fides nostra nō ocio torpescat. sed exercitijs elimetur. Unde. Oportet hęreses esse. vt qui pbati sūt mani festi fiant. quasi oportet hereticorū batillis altare circūdari. vt fiat omnibz manifesta fidelium et infidelium differentia. Cū enī fides ecclesiastica velut aurū cęperit refulgere. et predicatio eius vt argentū. igne. pbatum resplenduerit. turpi hereticorū voces obscuri gris vilitate sordebunt. Bona enī et deteriorū compatione magis noscuntur. Quis sciret bonam esse lucem. nisi tenebras sentiret. Quis nosset mellis dulcedinē. nisi gustasset amaritudinem. Ipsū teniqz dyabolū et cōtrarias potestates si auferas. virtutes animi sine oblectatōe nō poterunt emitescere. Sic et sacerdotū fidelium gloria nō potest resplendere. nisi eam infidelium reprobatio et pena cōmentet. Singuli quoqz iustoz magis ex cōparatōe ceteroz clari videntur apud deū. De noe scriptū est q̄ esset iustus et pfectus in generatione sua. in quo ostenditur q̄ nō ex integro perfectus. sed in generatōe sua. i. ad ceteroz compatione. Similiter ioth quanto quotidie deteriores fiebat sodomitę. tanto iustior apparebat. Et cum regressi essent qui terrā insperant. et decē menticolis sermonibus desperatōes p̄ se lassissent. duo id est. caleph et bieleus bona nunciassent. et in pposito manere suaderent. imortale eis meritum contulit non tam sua confessio q̄ formido sodalium. Non enim tam magnifice i eis virtus animi claruisset. nisi reliquoz igna uic formido patuisset.

aaron sacerdotis vt tollat thuribula que iacent i incendio et igne
huc illucqz disp̄gat. qm̄ sanctificata sunt i mortibus peccatorū: producatqz ea in laminas et affigat altari. eo q̄ oblatum sit in eis incensum domino et sanctificata sint vt cernant ea pro signo et in monimēto filij isrl. Tulit ergo eleazar sacerdos thuribula gnea in quibus obtulerant hi quos incendiuz deuorauit. et pduxit ea in laminas affigens altari vt haberēt postea filij

Eo q̄ oblatum. Aug. Circūpositionē vero altari cur. s. et eis fieri voluit. addidit dicens. q̄ oblata sunt in signū filijs israel. Non ergo i eis reprobare voluit q̄ a talibus oblata sunt. sed hoc potē cogitari et attendi ante quē oblata sunt. i. quia ante dñm. vt plus in eis valeret nomen dñi ante quē oblata sunt. q̄ p̄sumū meritum eoz a quibz oblata sunt. Hoc autē et in exodo cōmemorauit scriptura. quando altare fabricatum dicit. Unde intelligitur genera rerū gestarū distributa esse per libros. nō ordo temporum cōtextus. Rā et de virga aarō quō res gesta sūt. vt florens et germinans electōnem sacerdotij eius diuinitus idicaret. in hoc libro legitur et tamē i exodo dicitur. vt in sanctis sanctorū cū manna in arca poneretur. qm̄ p̄cepit de tabernaculo fabricando. qd̄ lōge ante p̄ceptū est. q̄ ipsuz tabernaculū fabricatum p̄fectumqz cōstitit. Stetit autē primo mēse secūdi anni ex quo de egypto egressi sunt. et liber iste incipit a secundo mēse eiusdem anni scđi. eiusdē mensis primo die. Unde clarū est ista (si librorū ordinē cōsideremus) p̄ recapitulationē. i. p̄teritorum recordatiōem cōmemorari. que putant qui minus diligenter intendūt. eodem facta ordine quo narrantur. Tulit ergo eleazar. Ori. Apud deum nihil est ociosum. sed que purantur abijcēda aliquid operis necessarij habent. Refert ergo scriptura quia ex p̄cepto dei accepit eleazar batilla grea que obtulerant q̄ exusti sunt. et fecerunt ex eis circulos. et apposuerunt eos altari in cōmemoratōe filijs israel. vt non accedat alienigena imponere incensum coram domio. Non enim sunt cōsilia diuina sicut cōsilia humana. si apud homines iudicaretur hęc causa. et apud ecclesiarū principes de his (verbi gratia) q̄ diuersa ab ecclesijs docentes diuine sententię vel vindictę p̄tulerunt viderentur nonne iudicaretur vt que locuti sunt. que docuerūt. que scripserunt vniuersa cū vniuersorum acribus disperirent. Sicut passus est. Ori. Postteris quoqz datur exemplū. ne quis p̄sumptōe supbi spiritus nō sibi a deo datum munus pontificatus inuauderet. Sed illi cedat quē nō ambitio humana. non fauor corruptus. nec largitio damnanda ascinerit. Moyses et aaron. Ori. In sodomis quidē ad minus decem requirebantur. p̄ quos vix saluarent qui habitabant pentapoli. Runc autē si duo inueniant tales. qualis fuit moyses et aaron. sufficiunt vt tota gens israelitarū saluetur. Quid ergo amplius ē in his duobus. que tanta virtus. qd̄ meritū. q̄ sexcenta milia et eo ampli⁹ liberent. Ego arbitror q̄ in moyse lex significatur. que docet hominem scām et dei amorē. In aarō x̄o supplicandi deo et obsecrandi forma. Si qm̄ ergo nobis vt vniuerso p̄lo deus indignatur. et iam vltio p̄cedit. et redeunte lege dei i cor nostrum q̄ moneat et doceat nos cōuertī ad penitentiā. et satisfacere. p̄ delictis. cōtinuo ira cessabit. et p̄piciabitur dñs. quasi moyses et aaron. p̄ nobis intercedētibz et pro vniuerso p̄lo supplicantibus. Si autē indurentur corda nostra. nec cōuertamur nec humiliemur in conspectu dñi vt in cōfessione supplicatio num iram mitigemus. sed ecōtra dicamus. Nō est cura deo de vita mortalium. nec pertinent hęc ad deum. reliquit nos olim. nec ista nouit. non ē moyses et aaron in nobis. legis. scientiā et fructus penitentię. per quos in teritum possumus euadere. Operuit nubes. Ori. Non enī legimus antea q̄ obtulerit nubes tabernaculū. et apparuerit maiestas dñi. et receperit intra nubem moysen et aaron. nisi cū populus in eos surrexerit et lapidare voluit. Discamus ex hoc quanta sit vtilitas in p̄secutione xp̄ianis. quomō p̄tegat eos deus. et

temporum cōtextus. Rā et de virga aarō quō res gesta sūt. vt florens et germinans electōnem sacerdotij eius diuinitus idicaret. in hoc libro legitur et tamē i exodo dicitur. vt in sanctis sanctorū cū manna in arca poneretur. qm̄ p̄cepit de tabernaculo fabricando. qd̄ lōge ante p̄ceptū est. q̄ ipsuz tabernaculū fabricatum p̄fectumqz cōstitit. Stetit autē primo mēse secūdi anni ex quo de egypto egressi sunt. et liber iste incipit a secundo mēse eiusdem anni scđi. eiusdē mensis primo die. Unde clarū est ista (si librorū ordinē cōsideremus) p̄ recapitulationē. i. p̄teritorum recordatiōem cōmemorari. que putant qui minus diligenter intendūt. eo-

tanq̄ amaram nucis corticem p̄ice. Secundo ad munimentū teste pue- nies in quo etiā vel moralis doctrina: vel ratio cōtinentē significatur. q̄ necessaria sunt ad custodiā eoz que seruat̄ intrinsecus. Frangenda tñ quandoq; 7 soluenda. abstinētia enim cibi 7 castigatio corporis corrupti bili corpori necessaria sunt. Cum aut̄ contractum fuerit 7 resolutū: 7 resur- rectōis tpe icorruptibile 7 spiritale: nō iam labore afflictōis nec abstinētie castigatōe: sed qualitate sui nulla iam corporis corruptela dñabitur. Rūc ergo necessaria est ab- stinentia: sed postmo- dum non querenda.

Tercio loco iuenies absconditū misterioꝝ sapientie 7 sciētie dei sensum. quo nutrian- tur anī sanctoꝝ etiā i futuro. Hic est em̄ pontificalis fructus de quo p̄mittitur his q̄ elarūt 7 litant iusti- ciam q̄ saturabitur. Sic ergo in omnib; scripturis triplicis sa- cramenti ratio p̄cur- rit. sic 7 sapientia mo- net vt describam⁹ eā in corde nostro tripli- ceter. sic tres puteos fodit ysaac: quozum tercius latitudo: vel amplitudo noīatur. Quia vero sacerdo- tale sacramētū ē vir- ga nucis: puto hie re- miam (qui erat de sa- cerdotibus et ana- thoth) vidisse virgā nucēam. 7 p̄phetasse que scripta sunt qdē de x̄ga nucēa vel de lebere. vel de olla suc- censa. q̄i p̄ hęc offen- deret in virga nucēa esse vitam. 7 in lebere succēso mortē. Vita eī 7 mors ponit̄ ante faciem nostrā. Et est

vita x̄ps in sacramēto nucis: mors aut̄ dyabolus i figura lebetis. Si ergo peccaueris: erit pars tua cū lebere accenso. Si bene egeris: in virga nucēa cū pontifice magno. In cantū quoz canticoꝝ sponsa dicitur descēdere in ortum nucis: 7 cum nucibus sacerdotalium pomoz copā inuenisse.

Germinabit virga. Ori. Vnum fructū p̄misit deus in virga: et dedit plura. vt liberalitatē dei largiorē. p̄missionibus attendamus. Erit inquit homo quemcūq; elegero: virga eī germinabit. Vbi vero ad rem venit nō hoc tñ p̄missū impletur: sed multa addūtur. ait enī: 7 p̄duxit frondes: 7 ptulit flores: 7 germinauit nucē. solū aut̄ germē. p̄missum ē.

Sicut in his p̄missionē suaz deus in qua druplū dedit: 7 multa plu- ra 7 p̄ciosiora largitus est q̄ p̄misit: in omnib; locis scripturę vbi aliq̄ p̄missio cōtinetur. in futuro multipliciter p̄parabitur: 7 vere cōplebit̄ illud. qd̄ oculus nō vidit: 7 auris nō audiuit: nec i cor hoīs ascēdit. Sine ergo terrā siue celum dixeris: siue solem hunc 7 fulgorē visibilis luminis: Omnia hęc oculus vidit: 7 auris audiuit. Transgredere ergo oīa que vi- des: que audis: quidq̄ etiā cogitari potest: 7 scito illud repositū esse dili- gentibus tei: qd̄ nec ad cogitatōnem cordis tui potest ascendere. Vnde puto nihil in his p̄missionibus cor: porale cogitandū. Ratio enim materie corpalis sensum cogitantis nō effugit: sed que in sola dei sapia cōtinent̄.

Inuenit germinasse virga aaron. Bre. Cum aaron ad sacer- dotium qui de tribu leui fuerat delpiceret: dignusq; alius qui offerret ho- locausta crederetur. duodecim virge iuxta duodecim tribus i tabernaclo poni iubentur: 7 virga leui virmis: 7 quid virtutis aarō in munere haberet ostendit. In quo innuitur q̄ omnes qui vsq; ad finē mundi iacemus in morte: quasi virge relique in ariditate remanemus. Sed cunctis virgis ariditate remanētib; virga leui ad florem redijt: q̄ corpus dñi veri. i. sa- cerdotis in mortis ariditate posuū in florem resurrectōis erupit. quo flore

aaron recte sacerdos esse ostenditur: q̄ hac resurrectōis gloria redēptor: q̄ de tribu iuda 7 leui ortus est: intercessor p nobis esse monstratur. Virge xij. tribuum in ariditate pmanet: quia corpus do mini post mortē viuit: sed nostra adhuc corpa vsq; in finē mūdi differunt a gloria resurrectōis.

Ori. Virga arida germinat: cum corpus extinctū reniuit: cui quat- tuor p̄stabant. seminatū in corruptōe surgit in icorruptōe. seminatū in infirmitate surgit in virtute. seminatū in ignominia: surgit in gloria. semi- natum corpus aiale: surgit spūale. Hęc quattuor: virga aridi corporis i resurrectōe germinabit.

Virgam. Bre. Carnem x̄pi: que de radice iesse succula et mortificata cito reni- xit: post ariditatem mortis.

In virga regnan- til potētia. i. flore pul- critudo. Vnd. Ego flos campi 7 lilium cō- uallū. Alij hanc vir- gaz que sine humore floruit mariā esse pu- tant. q̄ sine coitu edi- dit verbum dei. Vñ Egre dietur virga d radice iesse. 7 f. de ra- e. al. x̄ps scz qui futu- re typū p̄ferens pas- sionis: candido fidei lumie ac passiois san- guine purpurabat. flos virginū. corona martirū. gratia cōu- nentium.

Et turgētibus zc. Ori. Hęc dō ra- tione qua p̄missio- nuz bona maiora p̄- missionibus dantur: p̄nē que peccatoꝝ p̄dicantur: multipli- catis cruciatibus iſe- runtur. Nisi quis ter-

D^{c.} XVIII. Tritq; do minus ad aaron:

cum aliquid posse fieri cogitet: colligens aliqua solatia ex bis que i cōmi- natione dauid continentur. vbi triduo p̄nunciata est futura mortis va- statio: 7 in sex horas breniatū est tempus supplicij. Sed hęc ibi proficere possunt: vbi p̄nitentię tempus 7 satisfactōis locus conceditur. Scribitur tamen quia deus malis reddit peccata in terciā 7 quartam progeniem. bo- nis autem faciens misericordiā nō solum in terciā 7 quartam: sed scdm scripturam in mille generatōes.

Ori. Possumus etiā sic intelligere eoz que in virga germinauerunt differentias. Qui in christo credit: primo moritur: 7 postea renascitur. et sic virga arida germinat. Primum germē est p̄ma in christo confessio. Secundo frondescit: vbi renatus donū gratie. 7 spiritus sanctificationem recipit. Vnde affert flores: vbi proficit 7 suauitate moꝝ decoratur: 7 fra- grantiā misericordie 7 benignitatis effundit. Tandē affert fructus iusticie quibus nō solū ipse viuat: sed vitam alijs p̄bebat: p̄ferendo. i. ex se ver- bum fidei 7 sciētie dei vt alios lucifaciat. Sic ergo singuli fideles de vir- ga aaron qui est x̄ps germinant: quoz quattuor iste differentie alijs scri- pturę locis velut etates q̄tuor designantur. Vnde iobes ait. Scripsi vo- bis pueri: 7 scripsi vobis adolecētes: 7 scripsi vobis iuuenes: 7 scripsi vo- bis patres. In quibus nō corporalis etatis: sed anime p̄fectus differen- tias ponit: sicut obseruamus in germine sacerdotalis virge. Hęc aut̄ hęc omnia nō tam in virga aaron q̄ in ea que exiuit de radice iesse: 7 flos de radice eius ascēdet: sup que requiescet spiritus dñi. Hęc videtur ocio sum q̄ virga dicitur exire 7 flos ascendere. Quāuis enī vnus sit christus p substantiā: singulis tamen diuersus efficitur. put eget is in quo opatur. Qui segnior est pro disciplina: fit ei virga: 7 in virga nō ascendere dicit: sed exire. Exeundum est enī ei qui est segnis: 7 transeundū ad alium statū sicut virga. i. seueritate rigidioris doctrine cōpullo. In isto vero q̄ sicut

quoz officium est sacramenta divina manibus contrectare: et vasa sancta id est scripturę mystica verba ventilare: et ad intellectũ producere. Cetera autē turba meditetur diligenter quę capere potest: et quę magistrorũ discre- tio iubet.

Siquis externus. Non de tribu leui. **Dysas enī** de tribu iuda: quia vsurpauit sacerdotiũ lepra percussus est.

Locutus ē dominus etc. **Dr.** Alia lit. **Locut⁹** ē dñs ad aaron dicens. Ecce dedi vo- bis ad cōseruandum

primitias. Alij tamē ad obseruanduz sed

verius ad pseruādũ

Querenduz est autē quō scdm legem pri- mitię obseruent: Nō enim vt custodiāt sa- cerdotes accipiunt: s̄ vt consumant. hoc ḡ ad legem litterę non applicatur. sed ad le- gem spiritus. **Spiri- tales enī** primitię cō-

seruari possunt: litterales non possunt. **Christus** primitię est vere: quę ad cōseruandum vobis datę sunt. **Beati** est enī vt anima quę christum su- scēpit semp cōseruet: et semper habeat. **Quę** autē offerbantur in lege con- sumebantur: et in ventre digerebantur in fecesum. **Has autē** primitias q̄ manducauerit: et gustauerit panē qui de celo descendit: nō moriet̄ in eter- num. **Hic** est enim panis qui cum semp comedatur sp̄ pmanet: immo au- getur. **Quanto** enim amplius verbũ dei sumperis: tãto abundabit.

Primitiarum. Primitię litterales cōsumuntur: spirituales custo- diuntur. **Quanto** enī verbũ dei amplius sumperis: tanto abundabit.

Omnia quę sanctificantur a fi. is. Dr. Alia littera. **Ex** omibz quę sanctificantur mibi a filiis israel etc. **Non** vult deus accipere primitias nisi a sanctificatis israel. **Inueniunt** enim apud gentiles opa digna deo. **Excoluerunt** enī aliqui virtutes animi: et pbia in nonnullis aliquid egit. **Ex** illis vult deus benefacta suscipere quoz mens videt dei: et qui sancti sunt p fidem dei. **Gentilis** autē etiã siquid honestũ habeat in moribz (quia nō deo: sed sibi ascribit) nō sanctificatur: nec inter primitias recipitur.

Dr. Videtur autē scdm litterã profelitos excludere: solos autē sancti- ficatos et filijs israel vult offerre primitias. **Puto** autē profelitem ex eo dici: q̄ n̄ licet ei ecclesiã ingredi. **Scriptũ** est enim. nō abominaberis ydu- meum: q̄ frater tuus est: nec egyptius: q̄ incola fuisti in terra eius. **Filij** si nati fuerint eis: tertia generatione intrabunt i ecclesiã dei. **Donec** ergo fructus nō afferat egyptius vel ydumens: nec facit filios primę: et secunde: et tertię generatōis: non ingreditur in ecclesiã: sed filioz generatio ingre- di facit. **Notandũ** autē q̄ nō dicit: si nati fuerint eis filij vel filię: sed: filij si nati fuerint eis. **Soli** filij sunt qui faciunt patres in ecclesiã itroire.

Dr. Et etiam in anno apparere iubetur omne masculinum non fe- mininum.

A filiis. Non a filiabus. **Non** enī ociose alibi nominat cū filiis etiã filias: alibi filiarũ non facit mentionē. **Quę** tamē specialiter. nō ad sexuz sed ad discretōem animarũ referenda sunt.

Dr. Difficile inuenies sanctos quibus deus eximium prebeat testi- moniũ filias genuisse. **Abraham** ysaacqz nō genuerunt filias. **Sol⁹** iacob vnam filiã genuit: et ipsa fratribz et parentibz opprobriũ fuit: et vindictę furorem fratribz incitauit.

Dec ergo accipies etc. **Idem.** Et hoc sit vobis et his quę sancti- ficantur sanctis de sacrificijs etc. **Spiritus** sanctus ita sanctus est vt nō sit sanctificatus. **Non** enī aliunde accedit ei sanctificatio: nec initiũ sanctita- tis accepit. **Idem** de patre et filio intelligendũ est. **Sola** enī trinitas sub- stantia est: quę nō extrinsecus: sed sui natura sancta est. **Omnia** enī creatu- ra vel sp̄s sancti dignatione vel meritozũ ratōe sanctificata sancta dicit̄.

Vnde. Sancti estote q̄ ego sanctus sum etc. **Non** enī eadem sanctitas i- deo et homine ponenda. **De** deo enī dicit̄: q̄ sanctus est: hominibz autē quasi qui nō semp fuerunt iubetur vt fiant sancti. **Vbi** autē habem⁹ uos sancti estote: in greco habetur: sancti efficiamini. **Sed** nostri interpretes in differenter estote: p efficiamini posuerunt. **Vnusquisqz** ergo nostrũ ex quo se deo vero corde mancipauit: sanctus efficitur. **Vere** autē et semper sanct⁹ solus est deus. **Vnde.** Qui enī sanctificat et qui sanctificant̄ ex vno oēs. **Non** autē putes esse cōtrariũ quod de xpo legim⁹. quę pater sanctificauit et misit in hunc mundũ. **Qui** enī sanctificatur scdm carnē xps est: nō scd̄z spiritum. **Secũdũ** sp̄m pariter et scdm carnē dicit̄: Ego sanctifico meip̄sũ pro eis: vt qui sanctificat scdm spiritũ intelligatur: qui autē sanctificat̄ fm

velum sunt. per sacerdotes admi- nistrabũtur. Siquis externus ac- cesserit occidetur. Locutus ē do- minus ad aarō: Ecce dedi tibi cu- stodiã primitiarũ mearũ. Omnia

carnē: vnus tamen et idem xps. **Ab** omnibus ergo fructibus sanctificatę sunt offerendę primitię: sed spiritali pontifici. **Fructus** autē spiritus est: ca- ritas: gaudiũ: pax: paciẽtia etc. **Sũt** autē primitię caritatis: vt diligat deũ ex toto corde: et ex tota anima: et ex tota mēte. **Ex** hoc caritatis fructu scdo habere debet: vt diligam proximum sicut meip̄sũ. **Alle** ergo primitię cari- tatis deo offeruntur p pontificē: quę scdo loco sunt: meis vsibus relinquũtur: tertiõ autē loco et hoc fructu diligere debet etiã inimicos meos.

Dr. Primitias omnium gregũ sacer- dotibus lex mandat offerri: ita vt omnis qui possidet agrũ vi- neam et oliuetũ ortũ: et siquid exercetur in terris: et q̄ peculia cui- usqz pecoris nutrit: offerat deo omne qd̄ primum est. **Deo** enī offerri dicit qd̄ sacer- dotibus datur: hoc enim ex lege docetur q̄ nemo legitime vti-

fructibz vel pecoribz: nisi deo: i. sacerdotibus ex singulis primitię offerant.

Hanc ergo legem scdm litteram sicut alia nõnulla necessario obseruãdã puto. **Sunt** enī aliqua mandata etiã in nouo testamēto necessario obser- uanda. **Sunt** tñ qui dicant: Si aliqd obseruatur scdm litterã: cur non omnia: Si vero spiritaliter intelligenda: spiritaliter sunt omnia discuti- enda. **Ros** autē vtriusqz assertionis insolentiã tempantes: quid in his ob- seruandum sit auctoritate scripturarũ pferemus. **Scriptũ** est enī. **Lex** dñi irreprehensibilis conuertens anias: testi- do: si. sa. p̄. par. **Preceptũ** dñi luci. il. o. timor domi castus p̄ma. i. se. se. **Iusticię** domini recte lecti: corda. **Judicia** domini vera etc. **Nisi** essent hęc singula diuersa: nõ p̄prias diffe- rentias vnicuiqz scriptura dedisset: vt aliud de legē domini: aliud de mã dato: aliud de iustificationibz: aliud de iudicijs diceret. **Aliud** ergo lex: aliud preceptum: aliud testimoniũ: aliud iudiciũ: aliud iustificatio. **Vñ** alibi. **Hęc** est lex et mandata: et iustificatōes: et precepta: et testimonia: et iu- dicia quę precepit dñs moyli. **Diligentius** ergo his quę recitantur i lege intendamus. **Sicubi** enī scribitur esse mandatum: nõ cõtinuo lex accipi- enda est. **Iustificatōes** quoqz non statim lex aut mandatiũ putandę sũt. **Testimoniũ** enim aut iusticia non cõfute vnũ ex ceteris: sed distincte acci- piendũ est. **Cum** ergo dicitur q̄ lex habet vmbzã futuroz: non id man- datum vel iusticia vel iudicia vmbzã sunt futuroz. **Rec** est enim scriptũ hoc est mã datũ pasche: sed hęc est lex pasche. **In** oue ergo corpali deo intelligere vmbzã esse futuri boni: et q̄ pascha nostrum immolatus est xps. **Similiter** etiam inuenies de azimis et de alijs festoz dicit̄ obseruan- tijs scriptũ. **Quia** ergo hęc omnia sub legis titulo scribuntur in lege: q̄re re debeo quę sunt azima futuroz bonozum: et inuenio apostolũ dicentem **Non** in fermento veteri neqz in fermento malicię et nequitie etc. **Scriptũ** est quoqz. **Hęc** est lex circũcisionis. **Quero** ergo quid circũcisionis vmbzã bonozum contineatur futuroz: ne mibi i vmbzã circũcisionis dicat pau- lus. **Si** circũcidimini christus vobis nihil prodest. **Hęc** ergo singula quę non scdm litteram obseruanda dicit apostolus: inuenies apud moy- sen legis titulo signari.

Dr. Vbi vero dicit: Non occides: nõ adu lterabis: et huiusmodi: le- gis titulum non p̄gnisist. **Hęc** enim mandata sunt: et ideo nõ exinanunt̄ apud discipulos euangeliũ: sed implentur. **Non** enim mandatu: sed lex vmbzã habere futuroz dicitur bonoz.

Dr. Notandũ vero q̄ lex dupliciter dicitur. **Generaliter** enī omia hęc mandata: iustificatōes: precepta: testimonia: iudicia: lex dicuntur. **Specialiter** autē aliqua pars eorũ quę in lege scripta sunt: vt supradicta. **Generaliter** vero lex significatur cum dicitur: **Non** veni soluere legē: sed adimplere. **Et** alibi. **Plenitudo** legis est dilectio. **Omnia** enī quę in lege scripta sunt: legem nominauit.

Dr. Alibi quoqz iuste inquit sectare qd̄ iustũ est. **Et** qd̄ opus est etiã in his allegoriam querere: cum edificet littera?

Dr. Quero quoqz si aliqua quę scdm litteram sunt stare possunt: necessario etiã allegorice intelligantur: **Scriptum** est enim in lege. **Pro-** pter hoc relinquet homo patrē et matrem: et adheribit vxori suę etc. **Hęc** allegorica misteria cõtineant paulus p̄nũciat dicens: **Mysterium** hoc ma- gnum est etc. **Q̄** aut oportebat etiã fm litteram custodiã ip̄e dñs p̄sēdit dicens: **Scriptum** est. **p̄pter** hoc relinquet homo patrē et matrem: et adhe- rebit vxori suę: et erunt duo in carne vna. **Qd̄** ergo deus cõiunxit homo non sepet. **Q̄** aut abraham duos filios habuit: vnus de ancilla: et vnum

† Non a. p̄selitis: nõ a gentilibz. quę sanctificatur i a filiis israel tibi tradidi et filiis tuis pro officio sacerdotali et legitima sempiterna. **Hęc** ergo accipies de his q̄ san- tificantur et oblata sunt domino.

¶ Spirituiter. i. intellectu

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

¶ q̄ p̄ se sancta non sunt.

Bre. In digito discretio opationis signatur. In sanguine vacce di-
gitum tingere est in passione domini nostra opa consecrare. vt passionem
eius qua cognoscimus imitemur. Passus est enim vobis relinquens ex-
emplum vt sequamur vestigia eius.

Bre. Eleazar sacerdos imolat: et in sanguine digitum tingit. qz plebs
iudea ex reproboz parte humilitatem domini vsqz ad passionem perfectu
tra fores tabernaculi
z. Tabernaculu sy-
nagogam significat.

Qui ergo tingerit di-
gitu cōtra fores taber-
naculi asperget id ē-
quiquis passiois ei⁹
vias imitatur: syna-
goge non credenti et
resisteri p exempla bo-
na z predicatōem re-
ctam signum bene vi-
neri di prebeat.

Asperget. Bre.
Id ē resistenti plebi
p predicatōem re-
ctam z opera passio-
nis xpi exempla mon-
strabit.

Septem vicibus. Quia septem dona spiritus sancti: que p christi
sanguinem super ecclesie populos distribuuntur: in quo ab omni delicto
purgantur.

Bre. Septem vicibus zc. In septenario pfectio significatur. vel
accipitur. Vnde z septem diebus vniuersum tempus implentur. z spiritus
sanctus septiformis vocatur. Septem ergo vicibus in sanguine digitum
intingere est pfecta opatione mysterium passionis imitari. Et septē vicibz
contra synagogam aspergere est pfecta predicatōe passionem infideliz-
bus nunciare.

Cōburetz eam cūctis zc. Bre. Per pellem z carne z sangui-
nem z finium sacrificia in veteri testamento habita: que infirmitates dñi
nunciabant: significantur. Quia omnia postmodū spiritualiter a patribz
intellecta iuxta exterius misterium stercoza sunt vocata. Vnde paulus.
Omnia arbitroz vt stercoza que traduntur flammę. Quānis enim primū
carnaliter sint exhibita: postmodū per spiritum sanctum intelligentie igne
sunt consumpta.

Aug. Et cremabunt eam in conspectu eius. Puto qz crematio ad si-
gnum pertinet resurrectōis. Natura enim est ignis vt in superna moueat
z in ipsum conuertitur qd crematur. Nam z ipm cremare de greco in lati-
num ductum verbum est a suspensione. Qd vero additum est in conspe-
ctu eius: in conspectu sacerdotis significare videtur quia illis apparuit
resurrectio xpi qui futuri erant ad regale sacerdotium.

Tam pelle zc. Aug. Quod uero sequitur pellis ei⁹ z carnes z san-
guis eius cum stercore cōburetur. Id expositum est quomodo cremabitur
z significatum est qd non solum substantia mortalis corporis xpi que cō-
memoratione pellis z carniū z sanguis intimata est: sed etiā contumelia
z abiectio plebis que in stercore significatur: conuertetur in gloriā quā cō-
bustionis flamma significat.

Bre. Per pellem z carnem exterior xpi operatio significatur. Per
sanguinem subtilis z iterna virtus exteriora facta viuificans. Per finium
l: sistrado: sitis: esuries: z timor mortis: z quecuqz ex humanitate pati vo-
luit. Quidquid enī defectu mortalitatis habuit: quasi finis in eo abijci
endū fuit: que omnia igni cremanda sunt: iuxta veritatē spiritus sancti
intelligenda: vt que ab eo corporaliter gesta sūt p incorporeum diuinitatis
spiritum disposita sentiantur.

Lignum quoqz cedrinum. Cedrus lignum altum z impatibili-
le est. Hysopus herba valde humilis: que in inflationē ammonet pulmo-
nis. Per cedrum ergo alta pfeuerans contemplatio: per hysopum man-
sueti cordis humilitas signatur. Qui enim cōtemplatione ad superna tol-
litur: per humilitatis compassionem debet cōdescendere inferioribz: nec se
et eo quod habet erigat: sed bis qui illud nō habent predicando libenter
impendat.

Aug. Et accipiet sacerdos lignum cedrinum z hysopum z cocanum
z mittet in medium combustionis iuuenz zc. Lignum cedrinum spes ē:
que in supernis firmiter habitat. Hysopus fides que ē humilis herba ra-
dicibus herens in petra. Cocanum caritas: quod feruore spiritus igneo
colore testatur. Hec tria debemus mittere in resurrectōem xpi tanqz i me-

asperget cōtra fores tabernaculi
septem vicibus: comburetqz eam
cunctis videntibus: tam pelle z
carnibus eius qz sanguine z fimo
flamę traditis. Lignum quoqz
cedrinuz z hysopum cocūqz bis
tinctū sacerdos mittet in flammā

diū combustionis illius: vt cum illo sit abscondita vita nostra.

Bre. Potest intelligi per cedrum spes: que alta petit. Per hysopū
(que etiā odore stomachi imundiciam purgat) fides: que nimis aduersa
equanimitate tolerat: z quidquid ex antea actis peccatis contractum fuerat
mundat. Per cocanum vero caritas. Vnusquisqz igitur nostrū i flammā
que vaccam vorat: cedrum: hysopum: z cocanum bis tinctum mittat: i i sa-
crificio dominicę passionis fidem: spem: z caritatē exhibeat: ne passionem

redemptoris sui sine
causa audiat. Hinc
paulus. Nunc autēz
manēt fides: spes: ca-
ritas. Maior autēz
bis est caritas. Vnde
z hic cocanum extremū
ponitur: quia fide et
spe completa: cuiz ad
eternam patriam ve-
nerimus: sola i nobis
caritas ad vltimum
multiplicatur.

Bre. Mittatur
i flammam: que vacca
vorat: cedrus: i perse-
uerantia: z altitudo
nostrę cōtemplatōis
comburatur igne do-

que vacca vorat. Et tunc demū
i infidelitatis opibus. i aqua baptismi
se z penitentia mundato.
lotis vestibibus z i corpore suo:
f cognitōe fidei. f ecclesie.
igrediet in castra: cōmaculatusqz
i finem mudi: tūc vero reliquie salue fient. i
erit vsqz ad vesperaz. Sed z ille
f qui offerit vitulam immundi sunt: z qui xpm
apprehenderunt.
qui combusserit eam: lauabit ve-
f exteriora opa. f mentē interiorē.
stimenta sua z corpus: imūduzqz

minicę passionis. Mittatur hysopus: i humilitas cordis nostri: veritatē
mansuetudinis trahat ex admixtione dominicę passionis. Mittatur coc-
cus bis tinctus: i caritas que nos ad amandum deum z proximiū excitat:
assidue nos contemplari passionem dominicam cōpellat: vt in ipsa discat
opera recta que faciat.

Hysopum. Iud. Baptismū: quia hysopo tincto sanguine agni
aspergebantur.

Cocanumqz bis tinctum. Iud. Cocanum bis tinctus: sanguis
chilii: quo mente z corpore abluimur. Hec tria purgant: cedrus: id est: fi-
des crucis: hysopus baptismus vel martiriū. Cocanum sanguinis domini
sacramentum.

Bre. In cocco bis tincto virt⁹ caritatis exprimitur: que flāma sancti
amoris succensa: duobus pceptis exhiberi iubetur: dilectione: f: rei z: pxi-
mi. Bis tinctus ergo coccus est: cum caritas duplici pcepto formata: vt
sic diligatur deus: ne deseratur proximus: z sic proximus: ne contemna-
tur deus.

Sacerdos. Bre. Omnes qui in xpo credimus sacerdotes sumus.
Vnde. Vos autē estis genus electum: regale sacerdotium zc. Alta ergo
que p cōtemplationē sentimus: z qd ex mansuetudine hūilitatis agim⁹
qd per ignem caritatis exhibemus: passionis xpi sanguine tingere debe-
mus: vt omne qd in nobis est: illum imitemur a quo est: qz extra imitatōez
passionis non tam virtus qz vicium est.

Bre. Potest ille sacerdos qui vacca carnes: pellem: sanguine: finium
qz cōburetur: ordinem iudaici sacerdotij cum plebe supposita in necem dñi
consentientis significare. vnde sequitur: z tunc demum lotis vestibibus: et
corpore suo.

Et tunc demum zc. Idem. Potest intelligi qd iste sacerdos z lot⁹
lit vestibibus: z tamē vsqz ad vesperam imundus: quia iudaicus populus
ex pte eoz qui crediderunt mundus: ex parte eoz qui nō crediderūt vsqz
ad vesperam permanet imundus. Lauat ergo vestimenta z corpus: quia
credendo exteriora opa z interiorē mentē a prauis actionibus mundat
z plene tunc ad castra reuertitur: cum ad finem perfecte reuocatur. Sz qz
iudea in infidelitate partim pdurante ad fidem gentilitatis ingreditur: z
mysteria diuine incarnatōis intelligit: recte subdit. Colliget autē cineres
vacce vir mundus zc.

Aug. Lauabit vestimenta sua sacerdos: z lauabit corpus suū aqua:
z postea introibit castra: z imūduz erit sacerdos vsqz ad vesperaz. La-
uatio vestimentoz z corporis mundatio est exterioroz z interiorum. Hoc sa-
cerdos. Deinde sequitur: qui comburet eam lauabit vestimenta sua: z la-
uabit corpus suū aqua: z imundus erit vsqz ad vesperam. In eo qui
comburit eos figuratos arbitroz: qui christi carnem sepelierūt: resurrectōi
eam velut cremationi mandantes.

Usqz ad vesperam. Aug. Ad vesperam sacerdos itrat: quia in-
fidelis populus qui vsqz ad vesperam: i finē mundi extra mandata vite:
velut extra castra positus est: prauis operibus commaculatus: aqua ba-
ptismi z penitentia lotus: ad cognitionem in fine mundi quasi in castra
reuertitur.

campi vulneratum. aut mortuum aut occisi hoies os aut monumētū zc. **Qu**erit qd intelligit vulneratū: aut mortuū: Si enīz aliud voluit intelligi vulneratū: aliud mortuum: cauendūz ē ne putetur imundus eētā qui tetigerit vulneratum vinum: qd vtiqz absurdum est. **S**z qz possunt z mortui esse vulnerati. et ipsos mortuos intelligit discuisse. vt aut vulneratum mortuū itelligam. i. vulnere pemptū. aut mortuū sine vulnere. **L**auabit et se zc. **E**t lauabit vestimenta sua: z lauabit aqz z imundus erit vsqz ad vespēram. **A**lia ē aqz aspersiois. z alia illa qua lauit vestimenta sua. **E**t lauabitur aqua: quaz puto spiritale intelligendam p significatōem nō p ppteratē. **N**ā sine dubio visibilis erat: sicut oēs vmbre futuroz. **S**ed qui sacramēto baptismi recte abluunt (qd illa aspsionis aqua figurabat) mundatur spiritaliter vt sit mundus corpe z spū. **Q**uo hō bōlopo dicit aqm aspsionis aspergi: q herba diximus significari fides: qd aliud occurrit nisi qd scriptum ē. fide purificās corda eoz: **N**on enī prodest baptismus: si desit fides. **A** viro at mūdo dicit hęc fieri: vbi significant ministri portantes psonā dñi: qui vere vir mūdus est. **N**am de his ministris sequentibz dicit. **E**t quicūqz asperget aquā aspsiois lauabit vestimenta sua id ē. obseruabit z cor porē. **E**t qui tetigerit aquā aspsionis imundus erit vsqz ad vespēra. z omē quod eūqz tetigerit imūdz: imundus erit: z aīa q tetigerit imunda erit vsqz ad vespēram.

tentoriū. z cunctam supellectilem z hoies huiuscemodi contagione pollutos. **A**tqz hoc mō mundus lustrabit imundū tercō z septimo die. **E**xpiatusqz die septimo. laua bit z se z vestimenta sua. z imundus erit vsqz ad vespēraz. **S**iqz hoc ritu non fuerit expiatus: peribit anima illi de medio ecclesie. quia factuariū domini polluit: et nō est aqua lustratōis aspersus. **E**rit hoc pceptū legitimū sem piternū. **I**pse quoqz qui asperget aqz lauabit vestimenta sua. **O**mnis qui tetigerit aquas expiatōis imundus erit vsqz ad vespēraz. **Q**uidquid tetigerit imundus: imundus faciet. z anima que hoz quippiam tetigerit: imunda erit vsqz ad vespēram.

C. XX.

Veneruntqz filij isrl' z omnis multitudo in desertum syn mense primo. z mansit populus in cades. **M**ortuaqz ē ibi maria z sepulta i eodē loco. **L**unqz indigeret aqua populus. coierūt aduersum moysen z aaron. z uersi in seditōem dixerunt: **U**tinam perissemus inter fratres nostros coram domino. **C**ur eduxistis ecclesiam domini i solitudinem: vt z nos z iumenta nostra moriamur? **Q**uare nos fecistis ascendere de egypto. z ad

C. XX.

Veneruntqz filii zc. **I**li. **T**ricesima tertia mātio ē in deserto syn. hęc ē cades. **S**in aut interpretat' sancta. p antisfrum: sic dicit lucas cū mī nime luceat. vel bellū cū sit horridū. **I**n hac mansione morit' maria: z sepe

duxistis in locū istum pessimum. qui feri non potest. qui nec ficum gignit nec vineas. nec malagrana ta: **I**n super z aquā non habet ad bibendum. **I**ngressusqz moyses z aarō dimissa multitudine tabernaculuz federis: corruerūt p zomī in terram. clamauerūtqz ad deuz atqz dixerunt: **D**ñe deus audi clamorem populi huius. z aperi eis thesaurū tuū. fontem aque viuę: vt satiati cesset murmuratio eoz. **E**t apparuit gloria dñi super eos. **L**ocusqz est dñs ad moysen dicens: **L**olle virgam z cōgega populus tu z aaron frater tuus. z loquimini ad petrā coram eis. z illa dabit aqz. **L**unqz eduxeris aquā de petra: bibet omnis multitudo z iumenta eius. **L**ulit igitur moyses virgam que erat in conspectu dñi sicut pceperat ei: cōgregata multitidine ante petraz. **D**ixitqz eis: **A**udite rebelles z increduli. **N**um de petra hac vobis aquaz poterim' eicere? **L**unqz eleuasset moyses manū percutiēs uirga i bis silicem egressę sūt aque lar igssung: ita ut populus biberet z iumenta. **D**ixitqz dñs ad moysen et aaron: **Q**uia nō credidistis mibi ut sanctificaretis me coram filiis israel: non introduceris hos populos in terram quam dabo eis. **H**ęc est aqua contraditōnis ubi

lit. que significat prophetiam mortuā. sic moyses z aarō legis z sacerdotij finē: q nō valent ad terrā pmissiois peruenire: nec pōlin de solitudine huius mūdi reducere. qd facit solus xps. i. saluator dei filius. **P**ercutiēs uirga. **A**ug. **D**e d petra aqua educta est apłs expuluit dicens: **E**t omis eundē potū spiritalē biberūt. bibe bant enī de spiritali cōsequēti eos petra. petra aut erat chrisus. **S**ignificata ergo de xpo. pfluens gra spiritalis: q iterior irrigatur sitis. **S**z qz xga petra pcutitur: crux xpi figurat. ligno em accedente ad petram gratia manauit. z qz bis pcutitur euidēt' ligificat cruce. **D**uo enī lingua sūt crux. **Q**uia non credidistis. **I**li. **H**ic moyses dñm offēdit z phibet' iordanē trā sive turbat' enī murmurē ppli: dubitāter petrā xga pcutit. q nō possit de' aquam de petra educere. qd fecerat āte. **H**ic moyses iudicū pplm sub lege positū significat. **N**ā sic moyses petrā virga pcutiēs de dei frute dubitauit: ita ille pplus sub lege per moysen data positus xpm ligno crucis asfixit. s; cū dei virtutē esse nō credit. **S**ed sicut pcutta petra manauit aqua sitientibz sic plaga dñice passiōis effecta ē vita cretentibus. **H**ic ergo carnalē d' dei diuinitate dubitōz i ipi' xpi altitudie de' mori iubet. cū mortē carnis moysi i mōte hęc pat fieri. **S**icut enim petra xps. ita z mons xps. petra hūilis fortitudo. mons eminēs magitudo. **P**rudētia ei carnis vinit: cū tāqz petra pcutta xpi hūilitas i cruce ptemnit. xps enī crucifit'. **I**udeis scandalū. gētibz aut stulticia. **P**rudētia carnis morit: cū tanqz mōtis eminētia xpus excelsus agnoscat. **I**psis enim vocatis iudeis z gre cis xpus dei virtus z dei sapientia est. **H**ęc est aqua zc. **A**ug. **Q**uod de aqua illa dictū est que de petra

marginis textus in columna sinistra...

profuerit. hec e aqua
pradictiois quia ma
ledixerunt filij israel
ante dominu. r facti
ficatus est in ipsis.
Prius maledixerunt
quando locuti sunt co
tra beneficiu dei: quo
educti erant d egypto
z postea sanctificat
est in ipsis: cu in mira
culo ei⁹ sanctitas de
clarata est. An forte
duo genera hominu
demonstravit cotradi
centium gratie xpi: z
pipientiu. vt illis sit
aqua cotradictionis.
istis sanctificationis.
De ipso enim dicit.
In signum cui con
tradicitur.

iurgati sunt filij israel cōtra dñm.
z sanctificatus est in eis. **M**isit in
terea nuncios moyses de cades
ad regem edom qui dicerent hec
mandat frater tuus israel. **N**osti
eni laborē qui apprehendit nos:
quomodo descenderūt patres nri
in egyptum. z habitauerimus ibi
multo tpe. **A**fflixeruntq nos egypti
z patres nostros. z quomodo
clamauerimus ad dñm z exaudi
erit nos. miseritq angelū q̄ educe
rit nos de egypto. **E**cce i urbe ca
des. quē ē in extremis finib⁹ tuis
positi: obsecramus vt nobis tran
sire liceat p terrā tuā. non ibimus
per agros. nec p vineas. nec bibe
mus aqs de puteis tuis. sed gra
diemur via publica. nec ad dexte
ram nec ad sinistras declinantes
donec transeam⁹ terminos tuos.
Cui respondit edom: **N**on transi
bis per me alioquin armatus oc
curram tibi. **D**ixerūtq filij israel.
Per tritam gradiemur viam. z si
biberimus aquas tuas nos z pe
cora nostra: dabimus qd iustum
ē. **N**ulla erit in precio difficultas
tantū velociter transeamus. **A**t ille
respōdit: **N**ō transibitis. **S**tatim
q̄ egressus est obuius cum infini
ta multitudine. z manu forti: nec
voluit acquiescere deprecanti vt
concederet transitū p fines suos.
Quāobrem diuertit ab eo israel.
Cunq castra mouissent de cades
venerunt in montē hoz qui est in
finibus terrę edom. vbi locutus
est dñs ad moysen dicens: **P**er

In monte hor
Tricesima q̄ta man
sio est in monte hoz: i
extremis finib⁹ edom
in quē ascendit aarō
iuxta preceptū dñi.
z mortuus est anno
q̄dragesimo egressio
nis israel de egypto.
scz quo nouus pplus
terram promissionis
itratur⁹ erat. **E**t quā
quā in mōte sacerdo
tium eleazaro filio re
liquerit: z lex eos qui
eam impleverint ad
summū pducit: ipsa
tamē sublimitas non
est trās iordanes: sed
in extremis terrenoz
operum finibus. **E**t
plangit enim popul⁹
triginta diebus. aarō
plangitur. hiesus x̄o
non plangitur. **I**n le
ge descensus ad infe
ros. in euangelio ad
paradisū ascensus.

gat inquit aaron ad p̄p̄os suos.
Non enim irabit terrā quā dedi
filij israel: eo q̄ incredulus fuerit
ozi meo ad aquas cotradictionis.
Lolle aaron z filium eius cuz eo
z duces eos i montē hoz. **C**unq
nudaueris patrē veste sua indues
ea eleazarū filiū eius. z aaron col
ligetur z morietur ibi. **F**ecit moy
ses vt p̄ceperat dominus. z ascē
derunt in montē hoz coraz omni
multitudine. **C**unq aarō spoliasset
vestibus suis: induit eis eleazarū
filiū eius. **I**n illo mortuo in mōtis
supercilio descendit cū eleazaro.
Omnis aut multitudine vidēs oc
cubuisse aarō: fleuit sup eo trigin
ta dieb⁹ p cūctas familias suas.
C. XXI.
Quod cū au
disset chananeus rex
arad qui habitabat ad meridiem
venisse sez israel: per exploratorū
viam pugnavit cōtra illum: z vi
ctor existens duxit ex eo p̄cedam
At israel voto se dño obligās ait:
Si tradideris pplm istuz i manu
mea delebo vrbes eius. **E**xaudi
uitq dñs p̄ces israel. z tradidit
chananeuz quē ille interfecit sub
uersis urbibus eius. z uocauit no
men loci illius hozma. i. anathe
ma. **P**rofecti sunt aut z de mōte
hoz p viam quę ducit ad mare ru
brum ut circūirent terram edom.
z tedere cepit pplm itineris ac la
boris. **L**ocutusq est contra dñm
z moysen. ait: **L**ur eduxisti nos de
egyptio ut moreremur i solitudine:

C. XXI.
Quod cum au
disset. **A**nduit eba
nang⁹ q̄ venisset isrl
in locum explorato z
vbi quondā offendit
p̄p̄s: inuit p̄gium: z
captiuum duxit isrl.
Rursumq̄ in eodez
loco pugnat. ex vo
to victor vincitur. vi
cti superant. **I**n quo
intelligitur vt cū nos
di auxilio destitutos
iualerint hostes et ca
ptiuauerint: nō despez
remus. p̄t enim fieri
vt vincamus vbi vi
cti sumus.
Anathema.
Augi. **E**t anathema
tizauit eū z ciuitates
eius. z uocatum ē no
men loci illi⁹ anathe
ma. vt nihil in victor
in vltis suos auferret
sed totum i p̄gā vo
ueret. **E**t eni anathe
matizare qd vulgo
dicit deuotare. **O**ri
go aut huius verbi ē
i greca lingua ab his
rebus quę vore z per
solute. i. p̄uillē z red
dite: surtu ponebant
i templis. ap̄tiana
thome. i. surtu pone
re. vel figendo. vel su
spendendo.
Profecti sunt
z. **T**ricesima quita
mansio est i salmōna
Tricesima sexta man
sio est i phinon. **H**ę
duę i ordine histore
nō inueniuntur. **I**n
his mortuo aaron:
murmurat isrl cōtra
dñm z moysen. **D**i
na fastidit. a serpenti
bus vulnerat. **P**ul
chre aut salmōna in
terpretatur ymagin
cula. q̄ ibi expressa ē
ymago chulsi per ser
pentes gneum: qui in
ligno pepedit. **P**hi
non vero interpretat
os. quia cū passione
ei⁹ cognoscimus: qd
corde credim⁹ ore. p̄
uiciam⁹. **C**orde enī
creditur ad iusticiam
ore autē confessio fit
ad salutem.

Serpentes
in deserto
filij israel
talis est
Profecti
in israel
metan
et in ob
et in mag
nos. **Q**uā
gimem
des rade
z confes
oc p̄ferat
serpētē
tes. **P**ro
stoda ser
notry. ne
nec in an
camina
egressus
Unde egressi
z. **H**ę
rim. **D**icunt
vni trans
Hę sunt
hoc scilicet
mansio
finem. **S**unt
lapides: qui
ter super
z polin
sua reor
similes. **H**ę
via solit
lantu p̄
Unde p̄
te lapides
plazam.
Quoniam
moab
fuerit in
nua ad
in virtut
rita cōte
p̄te est
Termin
iter intel
ieobarū
aron: qu
rogum. **E**
de pute
ad totie
moab. **H**ę
mansio
atracōm
n agos
id est m
sunt. vt
incahu
quem nō
p̄p̄at q̄
libel. **S**
mens me
bis vult
interpre

Fac serpentem eneam zc. **Isid.** Morsus serpentium exaltato
z inspecto eneo serpente sanabantur. Quia xps antiquu serpentem in pa
tibus triumphavit: z venena eius exclusit. vt q vere expressez ymaginē
filij dei: z passionē eius cōspexerit: sanatur. vnde. Sicut exaltauit moyses
serpentē in deserto zc. Eneus serpens i ligno suspenditur: quia ceteris me
tallis est durabilis: z xps p humanitatē i serpente mortuus: viuit per di
uinitatem quasi eneus.

Profectiqz filij israel castra
metati sūt zc. **Tri**
cesimalseptima mansio
est in oboth: que ver
tit in magos vel phi
tones. Quia p yma
ginem dei que in cor
dis ratōe monstrat:
z confessionē fidei q̄
ore pfertur: cōsurgūt
serpētē z maleficę ar
tes. Nos autē omi cu
stodia seruantes cor
nostroz: ne audiam⁹
voces incantantium
z carmina sirenarum
obscuremus aures.

Unde egressi
z c. **Hiero.** In ieaba
rim. Aceruus: s. lapi
dum transeuntium.
Hi sunt sancti qui p
hoc seculum ad aliam
mansionez transire fe
stinant. Sunt enī sū
lapides: qui volun
tur super terrā leues
z politī z rotunditate
sua rotarūz curribus
similes. Sūt aliq̄ de
via tollēti: ne ambu
lantūz pedes offēdāt
Unde ysaias. Erigi
te lapides de capite
platearum.

Quod autem dicitur in finibus moab: z supra scriptum est in solitudine
moab que respicit moab cōtra solis ortū: ostendit iuxta litterā q̄ hucusqz
fuerint in finibus ydumeoz: z nūc veniant ad terminū moab de alia: s. p
uincia ad aliam. Nō enī semp vni virtuti studendū est. Sed de virtute
in virtute eundum: z de alia ad aliam transeundum. **H**erent enim libi:
z ita cōnexę sunt: vt qui vna caruerit: omnibus careat. **H**oc autē eoz pro
prie est: qui solis iusticię ortum considerant.

Venerunt ad torrentē zareth zc. **Tricesimanona** mansio fuit
in dibongad: sicut in serie mansionum scriptum est: quod interpretatur for
titer intellecta temptatio. Sed pro hac in ordine historie dicitur: quia de
ieabariim venerunt ad torrentē zareth: Deinde castrametati sunt trans
amon: que est in solitudine finiu amozzi: in terminis moabitarū z amoz
zorum. Et postea venerūt ad puteum: vbi cecinerunt carmen hoc. Ascen
de putee que foderunt principes zc. Et de solitudine i mathana: deinde
ad torrentē dei: z post ad excelsa: z de excelsis ad vallē que est in regione
moab. **H**ęc loca in finibus amozzorum quidā interpretantes putāt non
mansiones esse: sed transitus: nec preiudicare debere cathalogo mansionū
extraordinariam expositōem. Alij spiritualibus spiritalia compantes:
nolunt regiones significari: sed per nomina locoz pfectus virtutū: q̄ post
in agos z congregatōes lapidum sepe veniamus ad torrentē zareth: qd̄
interpretatur aliena descensio. et in descensione positi trāseamus ad arnō
id est: maledictōem que est posita in finibus amozzoz: qui amari hostes
sunt: vel multa loquuntur. **S**i autē transeamus terminos moab: qui de
incestu natus vel generat⁹ est: z a vero patre recessit: occurrit nobis pute⁹
quem nō plebeius: non ignobilis fodit: sed principē z dnces: qui canētes
pphant quo transituri sunt i deserto: s. in mathana: i. domū iudę ad naa
libel: i. torrentē dei: deinde ad bamoth qd̄ interpretatur excelsa: vel adue
niens mors: quādo cōformes efficiamur mortis in xpi. **P**ostea occurrit no
bis vallis humiliatis: que tamen in vertice montis pbalga posita est: qui
interpretatur dolatus: s. nihil habens informe vel rude: qui respicit solitu

**Deest panis. non sunt aque. ania
nra iam nauseat super cibo isto le
uissimo. Quāobrem misit dñs in
poplin ignitos serpentes: ad quo
rum plagas z mortes plurimozū
venerunt ad moysen atqz dixerūt
Peccauimus: qz locuti sum⁹ con
tra dominuz z te. Ora vt tollat a
nobis serpentes. Drauit moyses
pro populo: z locutus est domin⁹
ad eum. Fac serpentes eneam. et
pone eum pro signo. qui percussus
aspererit eū viuet. fecē ergo moy
ses serpentem eneam z posuit eū
pro signo que cū percussi aspicerēt:
sanabātur. Profectiqz filij israel**

diuem que hebraice dicitur simen. quia in virtutum culmine positi: totius
mundi ruinas: z omniū peccatoz respiciamus vastitatē. Dibongad inter
pretatur fortiter intellecta temptatio. Post dibongad pugnatur contra leonem
regem amozzoz: z og regem basan. Cum autē venerimus ad sumum z bi
berimus de fonte principum ascendentes montes pbalga: ne supbiamus:
sed ppositam nobis solitudinē timeamus.

In libro bellorum domini. **Aug.** Non dicit in quo libro scri
ptū sit: vel cui⁹ pphę
vel patriarchę: neqz
negandū est fuisse iā
libros: sive caldeoꝝ:
vnde egressus ē abra
am: sive egyptioꝝ:
vbi didicerat moiel
omnem illoz sapiam
vel cuiuslibet alterius
gentis: in quoz libro
rum aliquo ponit b
esse scriptuz. **Q**ui tñ
non ideo lit assumen
dus i eas scripturas:
quibus diuina comē
datur autoritas. **L**i
cui enim diuie auto
ritati vnde voluit ve
rum testimoniū sume
re: sed nō ideo omia
que ibi scripta sūt: ac
capienda confirmat.
Cur autē b loco istud
comemoratiū sit: non
evident apparet: nisi
forte vt fines illic iter
duas gentes constitu
erentur: bellum actū
est: qd̄ eundē loci ho
mines ppter magni
tudinem bellum dñi
esse dixerūt: vt scribe
retur in aliquo eozuz
libro bellum dñi.

Ex eo loco ap
paruit pu. super
quo lo. ē do. zc. **Or.** Quid est q̄ magno opere precipit dñs moyli po
pulum cōgregare: vt ter aquas de puteo biberet: quasi nō sponte ad bibē
dam cōueniret. **A**it spiritus p salomonē in puerbijs. Bibe aquā de tuis
vallis: z de puteoz tuoꝝ fonte: z ne supfundantur tibi aque extra tuum
fontem. Quāuis in alijs exēplaribus legerimus: z effundantur tibi aque
extra tuum puteum. **H**abet ergo quisqz in semetipso puteum: imo puteos
multos z vasa aque multa. **V**n autē. De vasis tuis: z de fonte puteozum
tuozū. **H**abuit abraam puteos: z ysaac. **I**n euangelio super puteū sede
bat saluator: requiescens post labore: z dicens. Quia si quis biberit ex aqz
quas puteus cōtinebat terrenus: sitiat rursum. **Q**ui autē biberit ex illis qz
dat hieus: fiat in eo fons aque viue: in vi. eter. **A**bi autē dicitur. **Q**ui
credit in eum flumina de ventre eius fluent aque viue. **Q**ui ergo credit i
eum non puteum sed puteos: non solum fontes sed flumina habebit i se.
Non que mortale solent conferre vitam: sed que cōferant eternā. **S**ed
hec ergo que in puerbijs legimus: vbi putei cū fonte numerantur: vel no
minantur: accipiendū est verbū dei. **P**uteus vero: si p fundum misteriz
tegit: fons autē: si ad plos effluit. **Q**uerendum est autē quomō pluraliter
puteos: z singulariter fontem in puerbijs dicit sapientia. **B**ibe aquas de
fonte puteoz tuoꝝ: **V**ideamus ergo quoz puteozū vnum dixerit fon
tem. **E**go puto q̄ scientia ingenti patris vn⁹ possit intelligi puteus: z ali⁹
agnitio vni geniti filij: alius enim a patre filius: nec idēz qui z pater. **V**n
alius est qui testimoniū de me dicit pater. **T**ercius puteus cognitio spiri
tus sancti. **A**lius enim est a patre z filio spiritus. **V**n. **M**ittet vobis pater
alium paraclitū spiritū veritatis. **E**st ergo hec trium personarū distinctio
in patre: z filio: z spiritu sancto: que ad plures puteoz num: et i reuocat:
quoz vnus est fons: qz vna est substantia z natura trinitatis.

Ori. Possunt z illi putei videri de quoz scā dicit qui repletus ē sa
pientia dei. **I**pse enī michi dedit eoz que sunt scientiam veram: vt scirez
scientiam mundanā: z elementozum virtutē: z initiū z finem z medietatez
tempozū: z vicissitudinū pmutatōes: z cōmutatōes tēpozū: anni circuitos.

Ori. Idem et bamoth inquit in nemus: qd est in campo moab a vertice montis celi qui respicit ad desertum. Si hoc itinere incedamus: quod non tam locoꝝ vocabulis: q̄ animę pfectibus pstat: post omnia venimus in nemus. vel scdm alios in ranan: qd interpretatur ascensus. vel vertex montis. Per hec ergo venit ad illud famosum paradisi nemus: 7 amenas delicias antique habitationis. vel ad perfectõis 7 beatitudinis summitatem: vt dicamus q̄ suscitauit nos cum eo: 7 sedere fecit in cęlestibus cũ xp̄o. Videt quousq̄ peruenitur a puteo: quibus mansionib: imo pfectibus iter anime paratur ad celum.

Misit autem. Idem. Misit israel legatos ad regez ammoręoz: regem. s. s. perburz: qui ait. Virtute mea faciam. 7 sapientia intellectus mei auferam sine gentiũ. Et ascendam i celum: 7 sup sidera cęli ponam thronũ meuũ. Ille quoq̄ superbus 7 elatus q̄li vni genitus eius de quo scriptũ est. Quia extolletur sup omne qd dicitur aut qd colit deus. Omis ergo elatus filius elati huus est vel discipulus 7 imitator. vnde. Ne forte elatus incidat i iudiciũ dyaboli. In quo ostenditur qd omnis elatus sicut dyabolus condemnabitur. Nos ergo qui transire volumus per hunc mundum vt perueniamus ad sanctam terram sanctis promissam: mittimus verbis pacificis ad seon promittentes. quia non habitabimus in terra eius nec morabimur cum eo: sed transibimus tantum incedentes viam regiam. vel via regali. nusquã declinantes. nec in agrum. nec in vineas. nec de lacu eius bibentes. Cum enim ad aquã baptisimi venimus: 7 primę fidei signacula suscipimus: dyabolo renunciamus 7 pompis eius: 7 omnibus operibus eius: 7 omnibus seruitijs eius: 7 voluptatibus qd adumbratur cum dicitur. Quia non declinet israel in agrum: neq̄ in vineam eius: neq̄ bibat de lacu eius. Non enim vltra discipline dyabolicę. non astrologię. non magicę. vel illius doctrine q̄ cõtra dei pietatem sit: bibit fidelis. Habet enim fontes suos. 7 bibet de fontibus israel. de fontibus saluatoris: nõ de lacu seon. Nec relinquens fontem aque vię: congregat sibi lacus contritos.

Ad seon regem. Seon. Qui interpretatur arbor infructuosa. vel elatus. Sic est rex ammoręoz: qui interpretatur in amaritudinem adducetes vel loquentes. Sic dyabolus elatus 7 infructuosus: de quo dicitur. Venit princeps mundi huius: 7 in me non habet quicq̄. Et alibi. Ecce princeps huius mundi mittetur foras. non quia creauit mundum: sed quia in mundo peccatores sũt. 7 ipe peccati princeps est. scdm qd dicit. Quia ois mundus in maligno positus est. 7 ipe mundi princeps est.

Via regia. Quę dicit. Ego sũ via veritas 7 vita. De quo dicit Deus iudicium tuũ regi da. Hac incedendum est: 7 nusq̄ declinandum. nec in agrum nec in vineam. i. nec ad opera nec ad sensus dyabólicos. volumus pacifice transire per mundũ. Sed hoc magis incitat principem mũ di qd dicimus nos nolle manere cum eo vel morari vel aliquid eius cõtingere. Inde irascitur. 7 mouet pfectões 7 pericula. cruciatus intentat. In dicit. Congregauit seon p̄lm suum.

Exercitũ. Principibus. s. 7 iudicibus mundi. 7 omnibus nequitie ministris: qui semp impugnant p̄lm dei.

In iasa. In iasa. vel ysaar: qd interpretatur mandati impletio. Si enim veniamus ad impletionem mandatoꝝ superamus superbum 7 elatum. Mandatus enim complere. i. dyabolum 7 exercitum eius superare. Nihil enim nobis poterit nocere. si veniamus in ysaar. i. si pcepta domini nostri biesu ch̄isti seruemus.

In ore gladii. Viuus est sermo dei. i. efficax. 7 penetrabilior omni

Bamoth vallis e i regione moab i vertice phasga. quod respicit cõtra desertum. ^{salu moyses.} Misit autem israel nuncios ad seon regẽ ^{i s. i. infidelũ. s. qui deũ in amaritudinẽ ducit.} ammoręoz dicens: **Obsecro vt transire mibi liceat per terrã tuam. nõ declinabimus i agros 7 vineas. nõ bibemus i aquas ex puteis.** ^{i disciplina dyabolica: vel pietati cõtraria} **Via regia gradiemur donec transeamus terminos tuos. Qui concedere noluit vt trãsiret israel p fines suos. Quinpotius exercitu cõgregato**

gladio. De quo dicit apostolus. Et gladium spiritus: qd est verbum dei. In huius ore cadit seon. id est dyabolus.

Terra eius. Omnis terrena regio terra seon dicit. Sed xps 7 ecclesia eius in omni terra seon dominatur.

Ab arnon usq̄ iebhoc. Iebhoc ciuitas finisq̄ regni seon. sicut arnon initium. Interpretatur aut arnon maledictões eorum. Iebhoc iustamen. Necessè est enim vt qui vult exire de regno dyaboli lucretur cum eius ministris. S; si vice it iam non erit iebhoc ciuitas seõ s; israelis. Hinc iacob cũ venisset ad quendam locum: paratum est ei certamen: 7 ibi tota nocte luctat cum inualuisset vocatum est nomen eius israel.

Tulit ergo israel. Tulit ergo israel omnes ciuitates eius. 7 habitauit in vrbibus ammoręi in efebon scilicet 7 viculis eius. ^{scogitãtes. s.} **Urbs efebon fuit seon regis ammoręi. qui pugnavit contra regem moab. 7 tulit omnẽ**

cõpleret: adiunxit hic isrlitas: quib; ammoręorum terram dari oportebat. Nam edom cũ similiter transitum negaret: nõ pugnaverunt cum illa gente israelitę. id est filij iacob cum filijs elau. quia terram illam israelitis non promiserat: sed declinauerunt ab eis.

Israel. Qui in xp̄o israel est: non in carne: sed in manifesto videns habitat in omnibus ciuitatibus ammoręorum: cum in toto orbe terrarum christi ecclesie ppagantur. Sed 7 quilib; nostrum prius fuit ciuitas regis seon: qui interpretatur elatus. Regnabat enim i nobis stulticia. superbia impietas. 7 omnia que sunt ex parte dyaboli. Sed vbi expugnatus e fortis: 7 vasa eius direpta: effecti sumus ciuitates israel 7 hereditas sanctorũ si tamen excisa est in nobis penitus potestas que prius dominabatur: 7 arbor infructuosa: 7 rex elatus: 7 sumus sub eo qui dicit. Dilcite a me quia mitis sum 7 humilis corde. In efebon 7 viculis eius. Singillatim ciuitates superbi 7 infructuosi regis enumerat: 7 p̄cipuam regni eius urbem efebon nominat: que interpretatur cogitãtes. Verito ergo maxima ps regni dyabolici: 7 potestas eius plurima in cogitationibus regnat: qd de corde prodeunt cogitationes male. homicidia. adulteria. 7 huiusmodi: q̄ coinquinant hoĩem. Necessario ergo ista ciuitas igne exuritur: que saluator venit mittere in terram: 7 vult vt accendatur.

Basan. In tricelimanona mansione geritur bellum cõtra seon regẽ ammoręorum. 7 og regem basan. Seon interpretatur temptatio oculoꝝ. Hic est dyabolus qui transfiguratur se velut i angelum lucis: 7 per hereses 7 scismata verisimilia mentitur: vt incautos fallat. hunc ammoręi id est amari cantes habent regem. Nisi enim quędam simulatio veritatis p̄cedat: nõ sunt hęreses amaricantes. nec scismata i ecclesia. Hunc regem quilib; occidit: cum damnat simulationẽ: 7 diligit veritatem. Og interpretatur cõclusio. Basan autem confusio. Id enim dyabolus agit vt concludat viam ad deum apponendo ydola ne credatur in christum. Conclusio p̄cedit vt rex. sequitur confusio tanq̄ plebs. Qui modo concluduntur ne credant in xp̄m: cum christus apparuerit cõfundentur. Ideo mansio hec id est dibongad interpretatur fortiter intellecta temptatõ. qd si superetur simulatio que per scisma vel hęresim exacerbatur ecclesiam: 7 conclusio que per sacrilegiũ claudit fidei viã: temptatio itelligit. 7 intellecta fortiter superat.

Seon regis. Seon. i. loquentis. qui enim sub dyabolo agunt: tñ loqui norunt. sed inania loquunt. vtpote astrologi. 7 aliqui phi. Fidelis autẽ regnã qd a deo est: nõ in sermone: sed in virtute dei.

Moab. Rab. Moab qui interpretatur de patre. vel aqua paterna. de

Balaam divinis munera multa. et promittis maiora dicens: **Veni**. maledic
 populum: qui exiit de egypto. Balaam vero refert hoc ad deum. et venire
 prohibetur. rex item mittit legatos. et spem omnem ponit in balaam: ut in po-
 pulum pro telis iaculetur maledicta. Si forte verbis superetur populus:
 quem regis exercitus superare non poterat. Quid hec historia consequen-
 tię vel consilij habet? Quis regum aliquando imminente sibi periglio ob-
 missis armis ad divini et aurspicis verba cofugit? Primo ergo fatendum
 est in quibusdam plus
 valere verba q̄ cor-
 pora. Quod enim exerci-
 tus nequit efficere: sed
 verbis efficit. nec di-
 co sanctis verbis: vel
 dei verbis: sed quibus-
 dam verbis que iter
 homines habentur: quomodo nomine
 nescio. Sunt tamen
 innumera arte composita:
 cuius vocabulum sit
 quod cuique placuerit
 Erant in egypto incan-
 tatores et magi. Quis
 hominum potest for-
 titudine corporis vir-
 gam mutare in serpen-
 tem: vel aquam in san-
 guinem: quod illi fecerunt
 Fecerat enim moyses
 hoc primus. Sed quod
 sciebat rex egypti hec
 quadaam arte fieri ver-
 borum: que habetur
 iter hominum: putavit hoc moysen non dei virtute: sed magica arte fecisse: et
 virtute dei factum simulasse. ConvoCAT continuo egyptios incantatores
 et magos: qui iter eum qui virtute dei operabatur: et eos qui demones in-
 uocabant facit esse certamen. efficit similiter pertraria virtus. sed serpens per
 dei virtutem factus absorbit alios. Non enim potuit virtus demoniaca
 malum quod ex bono fecerat restituere in bonum. Potuit ex virga facere
 serpentem: sed non virgam reddere ex serpente. Ideo consumuntur omnes
 ab ea: que dei virtute conversa fuerat in serpentem. et per virtutem divinam
 nature sue redditur. ut nature deus fateretur. verterunt incantatores egypti-
 orum aquam in sanguinem. sed non potuerunt sanguinem vertere in aquam
 Dei aut virtus non aquam: sed totum fluvium vertit in sanguinem. et orate
 moyses nature sue reddit. Produxerunt magi aspidochelones: sed non potuerunt eas
 repellere. Moyses autem produxit et restituit. Contraria autem virtus male ali-
 quid facere potest: sed restituere in integrum non potest. Sunt autem magorum
 differentie. alij enim plus valent. alij minus. Balaam famosus erat in arte
 magica: et in carminibus potens. Non enim habebat potestatem vel artes
 verborum ad benedicendum: sed ad maledicendum. Demones enim ad male-
 dicendum inveniuntur: non ad benedicendum. Quasi ergo expertus in talibus in
 oriente erat opinatissimus. Aliter enim non presumisset rex hoc posse fieri
 sermonibus: quod ferro et acie vix completeret. Certus ergo et frequenter ex-
 pertus obmissis telicis instrumentis: mittit ad eum dicens: Ecce populus
 exiit de egypto: et cooperuit faciem terre. Videtur etiam rex audisse quia
 filij israel solent hostes vincere oratione: non armis. non tam ferro quam pre-
 cibus. Nulla enim israel contra pharaonem arma commouit. sed dictum est
 ei: Dominus pugnabit pro vobis. et vos tacebitis. Contra amalechitas quoque
 non tantum vis armorum: quantum moysi valuit oratio. hec audierat rex
 moab. Scriptum est enim. Audierunt gentes et irate sunt: dolores concipere
 habitatores philistinum. Tunc festinauerunt duces edom: et prin-
 cipes moabitarum etc. Cogitant ergo apud semetipsum dicens: Quia ora-
 tionibus huius populi arma nulla possunt conferri: ideo mihi preces re-
 quirende sunt: que possunt superare orationes istorum. Scriptum est ergo. et
 dixit moab ad seniores madian. Nunc ablinget synagoga hec omnes qui
 in circuitu nostro sunt: sicut ablingit vitulus herbam campi. Quia sic vi-
 tulus abumpit ore herbam campi: et lingua tanquam falce secat quecumque in-
 venit: ita populus ore et labijs pugnat: et in verbis habet arma. Mittit er-
 go balac ad balaam ut opponat verba verbis: et preces precibus. nec mi-
 reris si est in arte magica tale quid. Esse enim hanc artem designat scriptu-
 ra: ut eam prohibeat. sicut demones esse significat: sed coli vetat. quod mago-
 rum magistri sunt spiritus maligni. Nullus enim sanctorum spirituum obtin-
 perat mago. non potest invocare magus michael. vel raphael. vel gabriel.

nuncios ad balaam filium beozari-
 olum qui habitabat super flumē
 terre filiorum ammon: ut vocarent
 eum et dicerent: Ecce egressus est
 populus ex egypto qui operuit su-
 perficiem terre sedens contra me
 Veni ergo et maledic populo huic
 qui fortior me est. si quo modo pos-
 sim percutere et eicere eum de ter-
 ra mea. Noui quod benedicere sit cui
 benedixeris. et maledictus in quem

minus ergo potest invocare patrem. vel filium. vel spiritum sanctum. Nos
 soli accepimus potestatem hanc. Qui autem spiritus sancti princeps effectus est:
 mundos spiritus invocare non debet: ne fugiat ab eo spiritus sanctus. Ma-
 gi sunt qui invocant beelzebub. Hoc sciebat populus qui contra deum
 mentes ait: In beelzebub principe demonio et eicit demonia. Saluator
 autem sciens verum esse quod beelzebub princeps sit demonio: in hoc non ar-
 guit mendacem: sed respondit. Si ego in beelzebub eicio demonia: filij ve-
 stri in quo eiciuntur?
 Restat ergo quosdam
 demones esse malos:
 qui invocati a magis
 afflunt eis ad malum:
 non ad bonum. parati
 sunt autem malefacere:
 bene autem facere nesci-
 unt. Hi ergo quidam
 et propositio verborum
 in amicitias efferunt
 balaam. de quorum ami-
 citijs magnus fructus
 apud homines videba-
 tur. Mittit ergo rex
 ad eum dicens: Veni
 huc: et maledic michi
 populo huic etc.
 Si quo modo
 possim. Videtur
 non ex integro confi-
 dere in balaam. fama
 virtutum que in po-
 pulo dei facte sunt per-
 territus.
 Noui quod bene-
 dictus. Ori. Non credo eum scire quod quibusdam benedixisset balaam: be-
 nedicti essent. sed adulandi gratia hec dicere: ut arte eius extollens prom-
 ptiores sibi faceret. Ars enim magica nescit benedicere. nec demones. Sed
 benedicere ysaac et iacob. et omnes sancti. Impiorum nullus benedicere
 nouit.
 Divinationis precium. Alij divinationa in artibus: quas curio-
 sitas humana composit. Sunt quedam que scriptura divinationa nomina-
 vit. Butilis autem consuetudo vel tripodas vel corinas vel huiusmodi vo-
 cabulis appellat: que quasi ad hoc consecrata moveri ab eis et contractari
 solent. Sed divina scriptura ephod vernaculo sermone nominat in pro-
 phetis. quod tradunt esse indumentum prophetantium. Aliud tamen in divina
 scriptura prophetia. aliud divinatio. Aut enim non erit auguratio in iacob
 neque divinatio in israel. Abdicatur ergo penitus divinatio. opere enim et mi-
 nisterio demonum impletur. Igitur balaam acceptis divinationibus: cum sole-
 rent ad se demones venire fugatos videt. et tunc adesse. que ideo dicit se
 interrogare: quia consuetos sibi parere non videt. Venit ergo deus ad ba-
 laam: non quia sit dignus: sed ut fugerent illi qui ad maledicendum et ma-
 lefaciendum adesse consueverant. hinc enim providebat deus populo suo.
 Venit deus etc. Non dicitur verum in somnis hoc factum sit. quibus
 per noctem factum esse constat. Postea enim dicit scriptura. exurgens ba-
 laam ma etc.
 Remo gloriatur si sibi deus loquitur. Nouit enim quomodo loquen-
 dum sit cum talibus: cum loquatur etiam cum reprobis. Qui et cum per an-
 gelos loquitur: ipse loquitur.
 Ori. Venit deus et ait ad eum etc. Potest obijci. Innocet licet de-
 mones balaam maledicat populo: invocati demones faciunt quod possunt:
 Nunquid non potest deus defendere populum a demonibus vimque eorum concipere
 scire: Quid opus erat ut veniret ad balaam: prohiberet demones: ne vel
 temptarent ledere populum? Licet ergo non omnia que possunt occurrere: pro-
 ferenda sint: dicimus tamen quod non vult eos ante tempus damnare. Venit
 enim et ipsi quia tempus eorum hoc presens seculum continet. Venit
 ante tempus torquere nos. Ideo dyabolus non remouit a principatu huius
 seculi: quod opera eius necessaria sunt ad perfectum eorum qui coronandi sunt
 Sic et reliquos demones non vult ante tempus a propositi sui intentione vio-
 lenter abstrahere. Ideo non permittit eos per balaam invocari: ne forte ino-
 cati restituantur ante tempus et deo defendente populum: perirent. Aliud est enim
 si expectat demon a deo aliquem temptandum: sicut iob: et certa distinctio
 potestatem accipiat: et dicatur ei. do tibi omnia eius in potestate: sed ipsum
 non contingas. Aliud si mago exigente: et adiuramentis quibusdam extorquen-
 te: demones sine ulla obseruatione deserviant. In quo si eis libertas seruetur

arbitrii: populum dei perdetur: si auferatur: hoc erit deo damnasse creaturam rationalem: et ante tempus sintulisse iudicium: et impendisse omnibus qui contra eos certantes poterant coronari. Si enim demonibus auferatur libertas arbitrii: nullus impugnetur ab his: et nullum certamen erit: nullum premium: nulla victoria. Sic ergo agit deus: ut populus adhuc rudis: et qui nuper abstrahi ceperat a cultu demonum: demonibus non iradatur: et inuocati mago responsa non deferantur: et genus demonum arbitrii potestate nudetur: id prouenit deus: et balaam iuocare demones prohibet: si tamen a cupiditate cessasset. Sed quia persistit in desiderio pecunie: indulgens potestati arbitrii ire permittit: uerbum tamen suum iniecit in os eius: prohibens maledictiones fieri per demones: ut benedictionibus locum daret et pro maledictionibus proferre facit benedictiones et prophetias: que edificat etiam reliquas gentes. Si enim prophetie eius a moyses scripte sunt: quanto magis ab his qui cum eo habitabant in mesopotamia: apud quos tamquam discipulos huiusmodi artis magnificus habebatur. Et illo ferre magorum genus et institutio in partibus orientis regere. Qui scripta habentes omnia que balaam prophetauerat: hoc inter cetera habebant. Quia orientis stella ex iacob: et exurgit homo ex israel. Ideo magi nato domino agnouerunt stellam: et intellexerunt impleri prophetiam magis quam iudei: qui sanctorum prophetarum uaticinia contempserunt. Illi ergo agnoscentes adesse tempus: uenerunt et adorauerunt. Et ad magne fidei argumentum paruorum puerum: quasi magnum regem uenerati sunt.

Sic dicit balac. Balac exclusio uel deuotio. In quo significatur mundi huius aliqua contraria potestas: que excludere et deuotare cupit israeli elem spirituale: nec utitur ministris: nisi pontificibus et scribis et pharisais. Ipsos inuitat: mercedeque permittit: illi uero sicut balaam contra simulant se ad dominum referre et zelo dei agere. Dicunt enim scrutare scripturas: et uide que propheta a galylea non surgit. Et nos legem habemus: et secundum legem debet mori quia filium dei se fecit.

Si dederit michi deus. Aug. ait balaam iterum ad se missis honorationibus nuncijs. Si dederit michi balac plenam domum suam auro et argento non potero prouariare uerbum dei. Nullum habet omnino peccatum: sed quod sequitur graue est peccatum. Jam enim constans esse debuit: cum dominus dixisset. Non ibis cum eis. Nec eis spem dare que posset dominus tanquam balaam muneribus et honoribus flexis contra populum quem benedictum dixerat suam mutare sententiam. Sed se uicti cupiditate monstrauit: ubi sibi loqui dominum de hac re iterum uoluit: de qua eius iam nouerat uoluntatem. Quid enim opus erat adiungere. Et nunc sustinere ibi nocte hac. Dominus autem uidens cupiditate ueniam muneribus permisit ire: ut iumento quo uehebatur eius auaricia coaceret: hoc ipso eius confundens temeritatem que perhibitionem domini per angelum facta: asina transgredi non auderet quam ille cupiditate transgredi conaretur: quous cupiditate timore suppresserent. Venit enim deus ad balaam nocte: et ait illi. Si uocare te uenerunt homines: exurge sequere eos. Cur post istam permissionem domini iterum non consuluit: sicut post illam prohibitionem: nisi quia cupiditas eius apparebat: quous timore premeretur. Denique scriptura dicit et iratus est ammiratio domini: quia ibat: et insurrexit angelus domini: et cetera que sequuntur donec asina loquere retur. Nihil hic mirabilius uidetur quam quod loquente asina territus non est: sed insuper ei (ut talibus ministris assuetus) ira pferate respondit. Postea illi angelus loquitur: arguens eius uiam: quo tamen uiso exterritus

te: Respondit. Balac filius sephor rex moabitaru misit ad me dicens Ecce populus qui egressus est de egypto operuit supficie terre. Ueni et maledic ei: si quo modo possim pugnans abigere eum. Dixitque dominus ad balaam: Noli ire cum eis: neque maledicas populo quia benedictus est. Qui mane consurgens dixit ad principes: Ite in terram uestram que prohibuit me de uenire uobiscum. Reuersi principes dixerunt ad balac: Noluist balaam uenire nobiscum. Rursus ille

adorauit. Deinde ire permisit et per ipsum prophetia proferretur. Non enim omnino permittas est dicere quod uolebat: sed quod spiritus coquebat. Ipse autem reprobus mansit. unde. Secuti uiam balaam filij beor qui mercede dem iniquitatis dilexit.

Uenit ergo deus ad balaam. Dolestinus est deo balaam: et prope extorquet permitti sibi ut eat maledicere filiis israel: et innocet demones ad quem iam uenerat deus.

multo plures et nobiliores quam ante miserat misit. Qui cum uenissent ad balaam dixerunt: Sic dicit balaam filius sephor. Ne cuncteris uenire ad me paratum honozare te: et quidquid uolueris dare: ueni et maledic populo huic. Respondit balaam. Si dederit michi balac domum suam plenam argenti et auri non potero immutare uerbum domini dei mei ut uel plus uel minus loquar. Obsecro ut hic maneatis etiam hac nocte ut scire queam quid michi rursus respondeat dominus. Uenit ergo de

Oratio. Difficile est explanare hanc historiam quomodo cum dicitur uenisse deus ad balaam non otu primo: et interrogasse qui essent homines qui uenissent ad eum: et respondisset missos esse a balac dicens: Ueni et maledic michi populo. Respondeo dominus: Non ibis cum eis. Secundo dicitur noctu nouisse et dixisse: ut iret cum eis. Sed uerbum quod daret deus in ore eius hoc loqueretur. Et tercio eunti occurrisse angelus dei. Cui tamen uia eius impertuna uideatur: uel eum etiam in tasticie uelut nisi asina declinasset: et tamen culpatus quod ire uoluerit: ab ipso ire permittitur: tantum ut uerbum quod deus dederit in ore eius solum proferat. Sed priusquam ueniam ad rem dicendum que in beborum litteris

nomen dei hoc: deus uel dominus diuise dicit scribi. Aliter enim scribitur qui cumque deus: aliter deus de quo dicitur. Audi israel dominus deus tuus deus unus est. Iste ergo deus israel deus unus et creator omnium certo litterarum signo scribitur: quod apud illos tetragramaton dicitur. Quando sub hoc signo scribitur nulla dubitatio est quin de deo uero dicat. Quando hoc communibus litteris incertum est: an de deo uero an de quolibet alio dicitur. Sunt ergo qui beborum litteras legunt: deum hic non sub signo tetragrammatici esse positum: de quo qui potest requiratur. Quod autem deus dixit quasi interrogans qui sunt isti homines: queritur cur ignorare uideatur. Et iterum que ait. Non maledicas populum: est enim benedictus: quasi si dixerit. Non maledices populum meum. Nos interim dicemus: sapientia dei omnia ita esse disposita: ut nihil ociosum sit apud deum uel bonum uel malum. Malicia non fecit deus: tamen cum ab alijs inuenta prohibere possit non prohibet: sed cum ipsis utitur ea ad necessarias causas: per ipsos enim in quibus est peccatum eos qui ad uirtutum gloriam tendunt. Si enim perimeretur malicia: non esset qui contra iret uirtutibus: uirtus autem si contrarium non haberet: non claresceret: nec examinatio fieret: non probata uero nec examinata nec uirtus esset. Tolle maliciam fratrum ioseph: et inuidiam: simul pimes dispensationem dei: et que in egypto pro salute omnium gentium gesta sunt. Si ioseph non distrahitur: somnium pharaonis non exponitur: nemo intelligit que deus reuelauit ei. Nemo frumenta in egypto congregabit: peribit egyptus et finitima regione: et ipse israel et semen eius querens panem. Egiptum enim non igitur dicitur: nec egredietur in mirabilibus dei: non fient plage in egyptios: neque uirtutes quas fecit deus per moysen et aaron. Nemo mare rubrum sicco pe de transibit: non dabitur manna: nec aqua de petra: nec lex in monte synai: que in exodo: leuitico: numeris: deuteronomio referuntur ad humani generis scientiam non uenient: terra permissionis nullus intrabit. Tolle regis balaam maliciam qua maledicere desiderat israel: et astutiam qua inuitat balaam ad deuotandum populum: et auferes dispensationem dei et prudentiam eius fauorem: nullique erunt prophetie balaam. Aufer maliciam inde et perditionem: auferes pariter et crucem christi et passionem: nec erunt nuntius principatus et portestates: nec triumphans in ligno crucis. Si non fuisset mors christi nec refurrectio eius: nec aliquis primogenitus ex mortuis: nec spes nobis fuisset resurrectionis. Nonnamus dyabolus non peccasse uel post peccatum malicia

uoluntatem habuisse: a...
bolus: nec enim cogit...
ter: non enim cogit...
bonis uirtutibus ad op...
sunt ad conuersionem: ut...
arbitrii neque culpa neque...
pessime uirtutibus...
tandem dicitur. Non...
ergo tales esse conu...
te fecit: sed cor me...
tes: sed prophetia eor...
pudicos: sed iusticia...
et iusticia quada ra...
tione uoluntat. Sic...
in magnis uirtutibus...
terruis: uirtutes ut...
tima opera laborio...
sa condonant ope...
rari: que tamen nec...
saria sunt: aut forma...
cibus lauari ad luc...
condonans ignem de...
semitur: ut ut como...
dicat: uel uelutis p...
fructum: aut conuol...
purgant: aut tui sa...
cunt: uel ubi faci ut...
be uelutibus habu...
tatio. Ita de quide...
malicia non fuerunt...
tam tamen et spolia...
intentione eorum: qui de...
cinauerunt a uia re...
cta auferre penam: no...
lau: pudens quod si...
illi inuolunt quia uir...
batur: faceret tamen...
uolam bis aduersus: que...
ne uisus malicia in nobis...
more fructu est: quod illi...
uoluntatem. Nihil enim oc...
proptio bonis: uirtut...
li ex uirtute que in te est...
solum illud: ut sicut licet...
ad gloriam. Sunt ergo n...
lectabile: et tam magnific...
dicitur. Opus enim m...
malum a uirtute uirtutis...
possumt operibus sanctis...
onem: et uirtutis uirtutis...
ris quod huiusmodi uirtutis...
ribus possumt: et uirtutis...
ad locatate m...
aut in bono uirtutis uel...
in ea. Uel in officio uel...
ly peccatis: et saginis...
medicam uirtutis: ut pe...
mundo agit: propter se ut...
paratum a conditore: uirtutis...
uirtutis dispensationis se...
esse bonorum gesta: et malorum...
ut intelligamus quia apud...
tam opera.

in spiritali israhel cōplebitur. 7 ania eius morietur cū animabz iustozum. **S**uscipient enī in se fidem xpi vt in morte ipsius baptizent. 7 cōsepulti il li p baptismū in morte. **E**t fiat semen meum sicut semen iustoz. **N**on enī spū: sed semen eoz fit sic semen iustoz: qui credentes de genibus in christo iustificati sunt. **N**ecq; ergo circūcisio est aliquid necq; p̄puciu: sed fides q̄ per dilectionem operatur.

Bre. **M**oriat anima mea morte in. 7 fi. no. m. bo. zc. **M**ulti intra ec clesiam, plixas preces ad deum habent: vt tam precantiū nō ha bent. 7 in oratōe lacri mantur sed in tempe tēptatiōis cū supbia pulsantur: factu intu meliēt. **S**imilit̄ ana ricie luxurie iū tēpe stati succumbūt. nec se p̄eterni regni desi derio fleuisse memi nerint. **Q**uod de se ba laam ostendens ait: **M**oriatur ania mea morte iustoz zc. **S**z post cōpunctōz p̄tra eozum vitaz quibz se similem fieri etiā mo riēdo poposcerat: cō silium p̄gubuit: et oc catione anaricie ob litus ē qd de inocentia optauit. **P**lerū qz enim mali inuilitē cōpunguntur ad iu sticiam: sicut boni in noxie temptantur ad culpā. **F**it enī dispen satōe diuina vt illi de bono aliquid agant qd nō p̄ficiāt. vnde inter mala que plenē sine perpetrant confi dant. 7 isti qui tēptantur nec cōsentiant p̄ infirmitatē: gressus cordis per humilitatem ad iusticiā verius figant. **A**lterum patet i balaam. de altero paulus ait. **V**ideo aliā legem i membris meis repugnantem legi mentis meē zc. **I**lle ergo cōpungitur nec iusticie p̄pinqat. **I**ste temptat: 7 tamē culpa eum nō inquinat. quia nec malos bona ip̄fecta adiungunt: nec bo nos mala incōsummata cōdemnant. **V**irtutis enī pondus oratio non ha bet quā perseverantia nō tenet. **V**nde vultus eius non sunt amplius in diuersa mutati.

Et fiant nouissima. **H**oc i magis qui de oriente primi venerunt adorare xpm. potest intelligi: qui de semine balaam erant p̄ generis succes sionem 7 per discipline traditionē. **C**onstat enīz eos agnouisse stellā quā p̄dixerat balaam in israhel orituram.

Quid est hoc. **B**alac cōtra spem benedictōes pro maledictionibz audiens 7 vltra nō ferens: p̄phetantis verba interrumpit.

Alle. **N**ō vult amarus rex benedictōes: sed maledicta querit. **E**st enī de cognatione illius cui dicit: **M**aledictus tu ab omibz bestijs terre.

Dixit ergo balac. **P**utat enī p̄teritum israhel multitudinem. 7 ideo nō ausum maledicere: 7 mutatōem loci sibi prodesse.

Videre non po. **D**emens putauit israheliticaz gratiā loci obiectōe posse celari: nesciens qz nō p̄t abscondi ciuitas s. m. po.

Edificauit. **R**es p̄phanis sacrificijs agebatur. 7 diuinatio arte ma gica que rebatur. **V**olens tamē deus abundare gratiam vbi abundauit delictum: adesse dignabatur: non sacrificijs sed in occursum venienti. **E**t ibi dat verbū suum 7 mysteria 7 futura p̄nunciat: vbi maxime fides 7 operatio 7 ammiratio gentilium pendet. vt qui nostris nolunt credere. p̄ p̄phetis: credant diuinis suis.

Sta hic iuxta. **A**d holocaustum stabat in ydolatria sua positus. ideo magis cadebat. **S**urgere ergo videtur qui magis ceciderat cū i ydo latria stare videretur.

Non est deus quasi zc. **O**ri. **N**ō sicut homo frustratur deus ne qz sicut filius hoīs terretur. **Q**uasi putas deum sicut hominem frustrari in his que loquitur: **H**omines enim multis vicijs impediuntur ne verū

7 fiant nouissima mea horuz simi
secunda p̄phetia balaam
lia. Dixitq; balac ad balaā: Quid
ē hoc qd agis: vt malediceres ini
micis meis. vocaui te. 7 tu ecōtra
7 cui verbū in ore posuit deus.
rio benedicis eis: Cui ille rōdit
Num aliud possum loqui nisi qd
iussit dñs: Dixit ergo balac ad
balaam: Veni mecum in alterum
locum: vnde partem israhelis vide
as 7 totū videre nō possis. Inde
maledicito ei. Cūq; durisset eum
in locū sublimē sup verticē mon
tis phasga. edificauit balaā septē
7 al: vitulus atq; ari
aras. 7 ipositis supra vitulo atq; 3
caibus.
ariete. Dixit ad balac: Sta hic iux

sit quod loquuntur. **F**rati enim loquuntur aut metu aut cupiditate aut iactantie gratia. **D**eus autē in quo nulla passio est: quiddā dixerit. p̄ cau sarum meritis dicit. **E**t ideo nō potest frustrari: qz quiddā ratōe profer tur: nō potest ratione carere. **N**ō est ergo qui frustra loquitur sicut homo nec vt filius hominis terretur vel terret. **I**n hominibus sententiaz mutat terror: sed deus qui sup omnia est a nullo terri potest: vt snām mutet. **N**ec sicut filius hominis terret: homines enī p̄ iactantia errores faciunt 7 mi

na etia his quibus nocere non possunt. **D**eus autē ratōne ter ret vt corripiat homi nem i auditionis tri bulatione: vt verbo cōminationis terri? emendet: ne pueniat ad eum vindicta ma lozum suoz. **D**ixit ergo zc. **O**ri. **I**dem ipse cum dixerit: non faciet: lo quetur 7 non pmane bit: **C**um homines nō faciant que dicūt vi cio humane fragilita tis mutabiles: deus imutabilis est. **S**ed dicit aliquis: **C**ū de? locutus sit de minue qz post tridū subuer teretur: quare nō p mansit in verbo suoz? **E**t in his que locut? est de dāuid: vbi tri bus diebz p̄missa fue rat mors vt vastaret poplm: 7 itra vnam diem: 7 vsq; ad horā prandij cessauit: **V**i debatur fortasse que p̄ interrogatōem di cuntur non diffinita esse: sed medium aliquid ostendere. **E**t irrenocabilis sententiē nō mōi tra tur affectus: qz temperantius dictum hoc videtur. **I**psē cū dixerit nonne faciet: **S**criptuz est in iona. **E**t ionas quidem p̄dixit: **A**dhuc tres dies vel quadraginta scdm bebzoz 7 ninive subuertetur. **O**bseruan dum ergo qz nō inuenitur in sermonibus dei quibus ad p̄phetam locut? est: dictum: **A**dhuc tres dies 7 ninive subuertet: vt sermo dictus 7 non fa ctus a iona potius qz a dño. **P**latus videatur. **I**n libro quoq; regum scdm est verbum dñi inquit ad gad. **P**phetam dices: **H**ec dicit dñs tria lenabo sup te: elige tibi vnu ex his qd faciam tibi. **E**t introiuit gad ad dāuid di cens: **A**ut veniet tribus ānis tibi fames sup terram tuā. aut tribus mensi bus vt fugias inimicos tuos. aut a triduo mors fiet in terra tua. **O**bserua ergo quomō nec in his tribus cōminationibus deus inuenitur de morte trium dierū dixisse. **I**n verbis enī gad positum est: non in mandatis dñi **E**t nō semp que per p̄pham dicunt quasi a deo dicta accipiuntur. **P**er moysen multa locutus est deus: aliqua tñ moyses p̄p̄tia auctoritate māda uit. vnde. **A**d duriciā cordis vestri scripsit vobis hęc moyses zc. vsq; qd ergo deus cōiunxit hō nō separet. **V**idel ergo hic deū neq; p̄cepisse necq; fieri voluisse diuoz. **S**ed moysen p̄pter duriciā iudeoz scripsisse dan dum esse repudiū. **H**inc paulus ait. **D**ominus dicit: non ego. **E**t alibi. **H**oc autē ego dico: nō dñs. **E**t iterum. **P**receptū dñi nō habeo: consiliū autē dō. **E**t iterū. **Q**ue loquor: nō loquor scdm deum. **S**imiliter ergo in ceteris p̄phetis. **A**lia dñs locutus est: 7 nō p̄phete: alia. **P**phē: 7 nō dñs. **V**idetur ergo obiectio dissolui: cū nō tam sua qz p̄phetica verba dñs re uocat 7 mutat in melius. **S**ed magis arbitroz priorē absolutōem totius scripture sensibus cōuenire. **E**t in illis p̄cipue quibz patiens 7 multe mi sericordie 7 penitens sup malicia dicit deus: vel in his maxime que gene raliter ab hieremia pronunciant: in quibus ostendit p̄ multis miseratōni bus incōprehensibili bonitate sua deus dicere 7 nō facere: loqui 7 nō pma nere. sic. **I**n finem loquar. i. ex diffinito loquar sup gentes 7 sup regnum: vt auferam eos 7 disperdam. **E**t si p̄uertatur illa gens a malicijs suis p̄ nitebo de omnibz malis que cogitami facere eis: 7 in finē loquar sup gen tem 7 super regnū: vt edificē eos 7 plantem. **E**t si fecerint mala i cōspectu

nas etiā his quibus nocere non possunt. **D**eus autē ratōne ter ret vt corripiat homi nem i auditionis tri bulatione: vt verbo cōminationis terri? emendet: ne pueniat ad eum vindicta ma lozum suoz. **D**ixit ergo zc. **O**ri. **I**dem ipse cum dixerit: non faciet: lo quetur 7 non pmane bit: **C**um homines nō faciant que dicūt vi cio humane fragilita tis mutabiles: deus imutabilis est. **S**ed dicit aliquis: **C**ū de? locutus sit de minue qz post tridū subuer teretur: quare nō p mansit in verbo suoz? **E**t in his que locut? est de dāuid: vbi tri bus diebz p̄missa fue rat mors vt vastaret poplm: 7 itra vnam diem: 7 vsq; ad horā prandij cessauit: **V**i debatur fortasse que p̄ interrogatōem di cuntur non diffinita

esse: sed medium aliquid ostendere. **E**t irrenocabilis sententiē nō mōi tra tur affectus: qz temperantius dictum hoc videtur. **I**psē cū dixerit nonne faciet: **S**criptuz est in iona. **E**t ionas quidem p̄dixit: **A**dhuc tres dies vel quadraginta scdm bebzoz 7 ninive subuertetur. **O**bseruan dum ergo qz nō inuenitur in sermonibus dei quibus ad p̄phetam locut? est: dictum: **A**dhuc tres dies 7 ninive subuertet: vt sermo dictus 7 non fa ctus a iona potius qz a dño. **P**latus videatur. **I**n libro quoq; regum scdm est verbum dñi inquit ad gad. **P**phetam dices: **H**ec dicit dñs tria lenabo sup te: elige tibi vnu ex his qd faciam tibi. **E**t introiuit gad ad dāuid di cens: **A**ut veniet tribus ānis tibi fames sup terram tuā. aut tribus mensi bus vt fugias inimicos tuos. aut a triduo mors fiet in terra tua. **O**bserua ergo quomō nec in his tribus cōminationibus deus inuenitur de morte trium dierū dixisse. **I**n verbis enī gad positum est: non in mandatis dñi **E**t nō semp que per p̄pham dicunt quasi a deo dicta accipiuntur. **P**er moysen multa locutus est deus: aliqua tñ moyses p̄p̄tia auctoritate māda uit. vnde. **A**d duriciā cordis vestri scripsit vobis hęc moyses zc. vsq; qd ergo deus cōiunxit hō nō separet. **V**idel ergo hic deū neq; p̄cepisse necq; fieri voluisse diuoz. **S**ed moysen p̄pter duriciā iudeoz scripsisse dan dum esse repudiū. **H**inc paulus ait. **D**ominus dicit: non ego. **E**t alibi. **H**oc autē ego dico: nō dñs. **E**t iterum. **P**receptū dñi nō habeo: consiliū autē dō. **E**t iterū. **Q**ue loquor: nō loquor scdm deum. **S**imiliter ergo in ceteris p̄phetis. **A**lia dñs locutus est: 7 nō p̄phete: alia. **P**phē: 7 nō dñs. **V**idetur ergo obiectio dissolui: cū nō tam sua qz p̄phetica verba dñs re uocat 7 mutat in melius. **S**ed magis arbitroz priorē absolutōem totius scripture sensibus cōuenire. **E**t in illis p̄cipue quibz patiens 7 multe mi sericordie 7 penitens sup malicia dicit deus: vel in his maxime que gene raliter ab hieremia pronunciant: in quibus ostendit p̄ multis miseratōni bus incōprehensibili bonitate sua deus dicere 7 nō facere: loqui 7 nō pma nere. sic. **I**n finem loquar. i. ex diffinito loquar sup gentes 7 sup regnum: vt auferam eos 7 disperdam. **E**t si p̄uertatur illa gens a malicijs suis p̄ nitebo de omnibz malis que cogitami facere eis: 7 in finē loquar sup gen tem 7 super regnū: vt edificē eos 7 plantem. **E**t si fecerint mala i cōspectu

meo 7 nō uolent voc...
catus fueram vt facerem...
bieremiam dicit p̄phet...
gloribus cōmposit...
cenis aduertenda sunt.
Non est p̄dolum...
debent uolere in dñs...
Ori. **N**ō est la...
teus iacob atq; vi...
debent uolere in dñs...
z. **F**atuz vte fit? ...
uocantur hęc enim...
vta sine labore 7 to...
loze non tranſcurrūt...
Paulus enī ter vt...
gis cedunt. **S**emē la...
p̄datur. 7 innumera...
alta p̄datur. **S**ed in fa...
turo auſugiet uolēs...
7 miltia 7 gemas...
Quādam nō ad oīs...
sed ad oīs tñ q̄ mē...
iacob 7 israhel fu...
m̄ referunt. vt pau...
per iſtuz qui hanc...
uam labore 7 dolore tran...
ſierunt. **I**tem israhel est: 7 in v...
dñs autē ille erat scdm ca...
legem 7 p̄phan audiant illo...
Dominus deus est...
p̄phata p̄p̄tia cū ip̄o...
ra p̄p̄tia potestas est p̄...
p̄ncipes qui de p̄p̄tia...
introducēt qui uere israhel...
in q̄lis illi p̄ncipes qui no...
dominā. **I**tem israhel 7 iacob...
Et dangor. **A**dmō...
yrahelom triumphat.
Deus educt. **I**dem...
tūm 7 z. **E**ducit enī ille...
de p̄p̄tia hanc p̄p̄tia 7 de p̄...
uocatus. **D**ominus fortit...
cuis uirtutē 7 potentia p̄p̄tia...
Item. **Q**uātor autē cornua...
cōmis videtur ostendit. qz om...
Onia enī pater labiat lab...
delinunt mors: 7 tanq; vn...
nem enī fuit. **E**rit ergo spū...
Pater da illis vt sicut ego...
cum-ſy transformabit corp...
nūc.
Luuis fortitudo. **L**u...
uum regni cuius gloria est...
ſic ego 7 tu uiam ſumus ita...
Non est augurium...
diuinitas in israhel. **V**idetur...
ſpectat medum quiddā eſſe...
interdū etiā a p̄e dyaboli a...
Cum autē tempus 7 oportunitas...
p̄phetas hoībz p̄p̄tia. **I**de...
a malo eſt. necq; p̄p̄tia malum...
eſt qz arca dei ab allopholis c...
tam bonum dagon. **E**t in...
te arca: 7 granata eſt manu...
Post hęc iſteſſa eſt in acba...
condonatus ſuis. **I**ndicate nō...
Qui rōpōndit. **S**i remitti...
telino 7 lanabimini 7 ignolo...
uobis 7 p̄t pauca. **F**acite cur...
nō ē impoſſibile inuicem 7 inuicē...
7 p̄nate arca ſup caritā 7 va...
ſanta eius 7 diuinitate eam. **E**t...
iſta ſua nobis hęc mala. **S**i

meo et non audierint vocem meam perirebit me de omnibus bonis que locutus fuero tibi facerem eis. Quomodo ergo possumus bis que absolute per hieremiam dicuntur preferre illa que suspense per balaam dicuntur: nisi quod ne glorientibus et contemptoribus illa confirmanda. hec vero a perfectionibus se cretius aduertenda sunt.

Non est ydolum. Alia translatio. Non erit labor in iacob neque videbitur dolor in israel in futuro seculo.

Ori. Non erit labor in iacob neque videbitur dolor in israel.

Futurum vite stat. denunciat. hec enim vita sine labore et dolore non transcurrit.

Paulus enim ter virgis ceditur. semel lapidatur et innumera alia patitur: sed in futuro aufergetur dolor et tristitia et gemitus.

Ad tamen non ad oes sed ad eos tantum qui meritis iacob et israel fuerint referuntur. ut pauca per lazarus qui hanc vitam in labore et dolore transiit. unde ubi diues cruciatur: ille quiescit. Ille in vero israel est: et in vero iacob in quem non venit labor et dolor. Diues autem ille erat secundum carnem israel: de cuius fratribus dixit: habent legem et prophetas: audiant illos.

Dominus deus eius est. Idem. Dominus deus suus cum ipso est: et preclara principum cum ipso sunt. Quomodo israel suum deserit deo? Preclara principum potestas est principatus et regnum. quoniam sunt et alii principes qui de principatu suo vel pellendi vel iam forte pulsi sunt: et hi introducendi qui vere israel sunt. Post preclara illa omnia que habuere in celis illi principes qui non seruauerunt principatu: sed reliquerunt eterna domicilia: israel iste et iacob qui luctatus est et vicat accipiet.

Et clangor. Admonitio predicationis: quia in vobis rex christus dyabolum triumphat.

Deus eduxit. Idem. Deus qui eduxit ex egypto sicut gloria vnicornis est. Eductus est ille israel de egypto ista terrena. Spiritus autem de egypto huius seculi: et de potestate tenebrarum. Et est gloria eius quasi vnicornis. Vnicornis fertur esse animal secundum nomen suum formatum: in cuius virtute et potentia spiritus intelligitur. Cornu autem pro regno sepe ponitur. Vni quattuor autem cornua: quattuor regna sunt. Sub nomine ergo vnicornis videtur ostendi quod omne quod est vni eius cornu est: id est vnum regnum. Omnia enim pater subiecit sub pedibus eius: vltimo quoque et inimicus nouissimus destruetur mors: et tanquam vnicornis vni regnum omnium teneat: et regni eius non erit finis. Erat ergo spiritali israeli gloria sicut gloria vnicornis. Vni pater da illis ut sicut ego et tu vnum sumus ita et isti in nobis vni sumus: sed transformabit corpus humilitatis nostre conforme corpori glorie sue.

Cuius fortitudo. Cuius: christi. Cuius quiddam est vni cornu est: id est vnum regnum cuius gloria est spiritali israel. Ipse enim ait: Pater da illis ut sicut ego et tu vnum sumus ita et isti in nobis vni sumus.

Non est augurium in. Ori. Non est auguratio in iacob neque diuinitio in israel. Videtur mihi prescientia futurorum quantum ad ipsam respectat: medium quiddam esse: id est neque proprie bonum neque proprie malum: cum possit interdum etiam a parte dyaboli ad hominem noticiam futurorum venire prescientia. Cum autem tempus et oportunitas et voluntas dei fuerit: datur etiam a deo per prophetas hominibus prescientia. Ideo proprie bonum dici non potest quod aliquando a malo est: neque proprie malum quod aliquando a deo. In libro regum scriptum est quod arca dei ab allophilibus capta est: et ducta in azotum et introduxerunt eam in domum dagon. Et inuentus est dagon: paus cecidisse in terra ante arcam: et granata est manus domini super azotos et percussit eos in natibus. Post hec ingressa est in acharon: et dixerunt acharonenses diuinis sacerdotibus suis. Indicate nobis quomodo remittamus arcam in locum suum. Qui responderunt: Si remittitis nolite dimittere in anem: sed dabitur ei per delictum et sanabimini et ignoscet vobis. aliter non discedet manus eius a vobis: et post pauca. Facite carum et duas vacas fetas assumite quibus non est impositum iugum et iungite ad carrum recludentes in domo fetus earum et ponite arcam super carrum: et vasa aurea que obtulistis pro delicto: et omnia sancta eius et dimittite eam. Et videte si vadit per viam suam in bethlamis: ipsa fecit nobis hec mala. Si non vadit sciemus quod manus eius non tetigit

nos fortuitum hec acciderunt. Videte ergo quomodo causa malorum: vtrum ex manu dei et pro arce iniuria venerit: an fortuitum acciderit: propositis contemplatur iudicij. Sequitur: cum ipso fuissent arcam domini super carrum. Direrunt bones in via contra viam que ducit bethlamis: et non declinauerunt neque ad dexteram vel ad sinistram. Quis ergo in his diligenter inspiciens prescientiam que de bouum directioe predicta est: vel fortuita dicat vel arte compositam: et non a demonibus ministrata: qui timebant arce virtute: qua etiam cultus demonum destruebat simulacris eorum et replisq; corruentibus.

Et ergo quedam opatio demonum in misterio prescientie que artibus que buldaz ab his qui se demonibus macipauerunt colligit: et nunc per fortes: ut per auguria: nunc ex contemplatione fibrarum que vocat auspicia: et huiusmodi prescientie apprehendi videtur et intelligi. Que artes a deo hoies receperunt ut iustissimi ezechig filii manasses hoc er

hinc seculi. de potestate tenebrarum. **xit eu de egypto.** cuius fortitudo

similis est rhinocerotis. Non est autem qui luctatur contra principes et potestates mundi huius rectores.

guriuz in iacob: nec diuinitio in israel. Et tepozibus suis dicitur

iacob et israel quid operat sit do minus. Ecce populus ut leena

roze receptus edificauerit altare omni exercitui celi in vtraque domo domini spiritualibus: si nequitijs in celestibus politis. Et talia erant que expectabat de quibus dici posset. Quia in omni virtute signis et prodigijs meda ab fieret ut deciperent etiam electi. Hec ergo omnia in operatioe demonum fieri non dubito: dirigentium vel animi vel pecudum vel fibrarum mortis: aut fortium in ea signa que ipsi docuerunt obseruari ab his quibus hanc artem tradiderunt. A quibus oibus qui homo dei est: et in portione dei numeratur penitus debet esse alienus que occulte demones machinant: ne rursus demonibus societate spiritus eorum et virtute repletus: ne ad ydolorum cultum reparatur. Melius est ignorare que a demonibus discere. Melius est nec a propheta discere que a diuinis querere. Diuinitio enim non diuinitus dat: sed per antiphrasim dicitur quasi que per hoies fiat demonibus repletos. Sed gentium ritus diuinum credidit omne quod per qualicumque spiritum perfertur. Nos tamen ab his nihil discere deus iubet ne efficiamur consortes eorum. Unde christus redignas testimonium a demonibus accipe ait. Obmutescite et exi ab eo. Dualis quoque cum mulier habens spiritum phitonis clamaret. Isti hoies serui sunt summi dei etc. dolens ait: Precipio tibi in nomine iesu christi discede ab ea: quod indignum iudicabat sermone suo a spiritu phitonis testimonium dari. Magis ergo dolere debemus si quando videmus decipi animas ab his qui velut diuino spiritui phitoni aut ventri loquor aut huiusmodi demonibus credunt. Non erit ergo augurium in iacob neque diuinitio in israel. Sequitur: In tpe dicit iacob et israeli quod proficit deo. Id est: cum oportet cum expediat dicitur futura a deo per prophetas per spiritum sanctum. Si non dicunt prescientie non expedit. Qui ergo diuersis artibus et demonum inuocationibus futura inquirunt: discere cupiunt que non expedit. Ad destruentiam autem penitus diuinitatem vel auguratorem etiam hoc addemus quod oes isti animi vel animalium ministerio vtunt que in lege scribuntur imunda et semper homini insidiant: ex quo ministerio demonum oportuna et digna iudicantur. Nam phitonibus dracones et alij serpentes ministrare phibentur. Auguribus et his que in cedentibus auspicia captant: lupi ferunt omnia: aut vulpes: aut accipitres: aut corui: aut aquile: aut huiusmodi: que moyses his credo de causis notauit imunda.

In israel. Qui per fidei puritatem et mundiciam mentis videt deum: nec ipsum balaam reciperet sed verbum quod deus posuit in ore eius respondere non audet: nisi enim verbum a deo esset non illud famulo suo moyse procul absentem cum balaam hec diceret reuelasset.

Ecce populus ut. Alij. Ecce sicut catulus leonis exurgit: et sic leo exultabit. Catulus enim est cum nup geniti infantes rationabiles sine dolore lac accipiunt. Leo autem exultans cum vir perfectus deponit que erat puuli.

Idem. Ecce populus sicut catulus leonis exurgit et sicut leo exultabit. Videtur describere confidentiam populi in christo credentis et libertatem quam habet in fide: et exultationem quam gerit in spe. Comparatur enim catulo leonis cum tendit ad perfectam letum et velociter leoni vero cum iam obtinet que perfecta sunt. Sicut enim leo et catulus leonis nullum animal timeat sed cuncta sunt eis subiecta: ita perfectus christianus qui tollit crucem suam et sequitur christum dicens: Dichi mundus crucifixus est et ego mundo despiciat oia que in mundo sunt imitans enim que leo de tribu iuda: et catulus leonis dicit. Sic et ipse est lux mundi et discipulis dedit ut essent lux mundi: Ita cum sit leo et catulus leonis dedit se credentibus nomen leonis et catuli leonis.

fiant. et qui ceci fuerint illis quos serpens aperuit videant bona domini illis quos biefus aperire venit. Nisi enim prius claudatur visus malorum non patebit intuitus bonorum. Hinc quoque dicit quis fecit videntem et cecum? videntem scilicet secundum spiritum christi. cecum vero secundum consilium serpentis. Apparet ergo balaam (quod reuelati fuerat oculi eius dicere) de semetipso. Homo hinc videns et dixit audies verba fortis. Sicut autem alie aurem claudende et apertende. Sed si quis hęc secundum hystoriam velit accipere potest dicere. quod in eo quod vidit balaam quod bonum est in conspectu domini benedicere israel. reuelati sunt oculi eius et factus homo vere videns. Vera est vidit que futura erant iacob vel israeli. Audiuit verba fortis cum venit ad eum deus. et dixit ei in somnium. verbum quod dederat ore tuo obserua vt loquaris. Et hoc erit visus dei quod vidit in somnium. ideo dicit reuelatos oculos eius esse: quia potuit videre quod vidit.

Quis obturatus est oculus.

Quia in somnis clausis corporeis oculis angelico ministerio hęc vidit. Oculos vero mentis partim habet apertos partim clausos qui misteria futura agnoscit. sed errorem non corrigit. Sic iniqui aliud scientia aliud moribus agunt: aliud ore aliud opere ostendunt.

Qua pulchra tabernacula. Dicitur bona domus tuę iacob. et tabernacula tua israel etc. Non terrenas domos laudat quod non erant apud eos propter ceteras gentes. Sed plus diuinus erat per tribus. tribus per plebes. plebes per cognationes. cognationes per domos familiarium. domus per numerum hominum: et per capita numerabantur. hoc est. omnis qui erat a viginti annis et supra masculus qui ad bellum pcedere poterat. hęc in spiritu pręuidens extollebat. Nec solius litterę cõmenda est sententia. assumpta enim parola loquitur. Si enim consideres diuisiones et ordines populorum qui in resurrectione in vero israel erunt cum quilibet resurget in ordine suo. Si potes intueri tribus suas et cognationes in quibus non tantum carnis et sanguinis cognatio quę mentis et animi intelliges quod bone sunt domus iacob et tabernacula israel. Est autem domus res fundata et stabilis et certis terminis septa. tabernacula eorum qui semper in via sunt et ambulanc nec itineris terminum reppererunt. Jacob ergo habendus est in eorum personis qui in actibus perfecti sunt. Israel vero sicut qui sapientię et scię student. Quia ergo actiua exercitia certo fine clauduntur. Non enim sine fine est operum perfectio ubi impletur. Quis omnia que facere debuit. ipsa enim operum perfectio bona domus dicitur. eorum vero qui sapientię et scientię student (quia nullus finis est. Quis enim finis rei et terminus sapientię erit? quanto enim quis accesserit tanto profundiora inueniet. incomprehensibilis est enim sapientia dei) eorum domos non laudat: quod non pueniant ad finem. sed tabernacula miratur in quibus ambulanc semper et proficiunt. et quanto proficiunt tanto proficiendi via augetur et inmensum tendit. ideo tabernaculum nominat. Si quis autem scientię cępit aliquos profectus? et aliquid experimenti. scit quod ubi ad aliquid uenerit theoreticam et agnitionem spiritu alium ubi anima quasi in tabernaculo moratur. Cum ergo ex his alia que repperit rimatur. et ad alios proficit intellectus quasi eleuato tabernaculo tendit ad superiora et ibi collocat animi sedem sensum stabilitate confixam. deinde ex ipsis alios inuenit quos priorum sensum consequentia patefecit. ita semper ad priora se extendens tabernaculis incedit. Nunquam est enim quando anima scientię igniculo succensa ociari possit et quiescere. sed semper a bonis ad meliora. et a melioribus ad superiora pronocatur. Hoc ergo iter sapientię dei grandis et multo decore scripsit dicens: et nemozosa vmbzantia. et vt paradisi super flumina etc.

Ut ualles nemorose. Alij. Nemorosa vmbzantia. Qui iter sapientię dei incedunt nemora sunt eis omnis cętus infortiorum et choros prophetarum. sub vmbra enim sensuum quos apud eos scriptos inueniunt refrigerantur anime eorum et in doctrina eorum quasi incedentes per opaca nemorum delectantur.

Ut orti iuxta flumios. Idem. Et sicut paradisi super flumina. Inueniunt isti paradisos super flumina similes illi in quo lignum vite est.

Dixit homo cuius obturatus est oculus. Dixit auditor sermonum

dei qui visionem omnipotentis iugitatus est. qui cadit et sic aperiuunt oculi eius.

Qua pulchra tabernacula tua. Quia pulchra tabernacula tua. Quia pulchra tabernacula tua. Quia pulchra tabernacula tua.

Jacob et tetoria tua israel vt valles. Jacob et tetoria tua israel vt valles. Jacob et tetoria tua israel vt valles. Jacob et tetoria tua israel vt valles.

Nemozose vt orti iuxta flumios. Nemozose vt orti iuxta flumios. Nemozose vt orti iuxta flumios. Nemozose vt orti iuxta flumios.

Sunt enim flumina scripturę euangelicę vel apostolicę. vel celestium virtutum erga homini aias adiutoria. Rigant enim ab illis et iudant et ad oem sciam et agnitionem celestium nutriunt. Quamuis enim christus flumius sit qui letificat ciuitatem dei. et spiritus sanctus non solum ipse flumius est. sed his quibus datum est vt flumina de ventre eorum pcedant. Pater quoque dicit me dereliquerunt fontem aque viue. ex quo flumina ista pcedunt. His fluminibus inunda data tabernacula israel sicut tabernacula que fixit dominus. tabernacula

Irrigui vt tabernacula que fixit dominus. Irrigui vt tabernacula que fixit dominus. Irrigui vt tabernacula que fixit dominus. Irrigui vt tabernacula que fixit dominus.

Quasi cedri ppe aquas. Quasi cedri ppe aquas. Quasi cedri ppe aquas. Quasi cedri ppe aquas.

Fluet aqua de situla eius. et semen illius erit in aquas multas. Fluet aqua de situla eius. et semen illius erit in aquas multas. Fluet aqua de situla eius. et semen illius erit in aquas multas.

Tolletur ppter agag rex eius. et aufere regnum illi. Tolletur ppter agag rex eius. et aufere regnum illi. Tolletur ppter agag rex eius. et aufere regnum illi.

Deo eduxit illum. Deo eduxit illum. Deo eduxit illum. Deo eduxit illum.

am credentis populi de gentibus congregati corpora simul laudari et animum domus iacob de corporibus dicat sicut quodam libello legitur: quoniam iacob domus sit israel. corpus eius iacob dicat. et anima israel. Jacob ergo corpus laudabile est in continentia et castitate. Tabernacula vero israel anime perfecte quibus cõuenit nomen israel a videndo deum. Ista ergo tabernacula sunt sicut tabernacula que fixit deus. Illa. scilicet que ostendit moysi cum tabernaculum cõstrueret dicens: Vide omnia facias secundum typum qui ostensus est tibi in monte. ad horum imitationem debet israel facere tabernacula et quilibet nostrum. Hinc videtur cõtingisse vt petrus et andreas et filij zebedee arte piscatores inuenirent. paulus vero faber tabernaculorum. et illi mutantur in piscatores hominum. et paulus per christum vocatus apostolus. simili artis sue transformatioe ad celestia tabernacula cõstruenda transferuntur. Tabernacula enim faciunt deoens viam salutis. et beatam in celestibus mansionem. et ab hierusalẽ vsque ad illicum ecclesias cõstruit. Facit autem tabernacula ad similitudinem eorum que in monte ostendit deus moysi. sed vnusquisque que de egypto exiit. et habitabat in deserto in tabernaculo debet habitare et die festum agere. Sicut enim cõmemoratio sit egressiois ex egypto per pascha et azima. ita cõmemoratio in deserto sit memoria per tabernacula. In tabernaculis enim habitauerunt patres vestri in deserto. hęc oportet fieri ex verbis legis et prophetarum et psalmodiorum. Cum enim ex his que scripta sunt proficit anima. et que retro sunt obliuiscens ad anteriora se extendit. et ex augmento virtutum et imitatione. profectum in tabernaculo merito dicit habitare.

Cedri. Dei scilicet que suscipiunt palmites vitis de egypto translatę. In quibus requiescat ille fructus cuius vmbra operuit montes.

Et semen illius etc. Idem. Exibit homo de semine eius. et dominabitur gentibus multis. et exaltabitur gog regnum eius. Deus deduxit eum ex egypto. Sicut gloria vnicornis etc. Christus exiit de semine israel secundum carnem qui dominatur in gentibus. Unde. Petre a me et dabo tibi gentes hereditate tuam etc. Gog interpretatur super tecta. et hic non pro gente ponitur vt putatur. sed vt in multis ipse sermo hebreus non interpretatur relictus est. Est enim sermonis consequentia talis. et exaltabitur super tecta regnum eius et cetera. Exaltari autem super tecta de perfectione credentium dicit crescere autem de multitudine. In his ergo qui perfecti sunt super tecta exaltatur regnum christi. super eos qui in superioribus sunt. Sunt enim forte aliqui in celestibus qui rebus aliquibus plus proficiant. et altius exaltantur hi qui in regno christi sunt. vnde. Qui in tecto est non descendat aliquid toltere de domo. Qui enim ad excelsam perfectionem venerunt. non debent ad huius mundi (qui domus appellatur) humilia descendere. et alibi. Quod audistis in aure predicare super tecta. Crescit autem regnum eius dum multiplicatur ecclesie numerus vsquequo ponat pater inimicos omnes sub pedibus eius. et nouissimum inimicum destruat mortem.

Eduxit illum. Deus eduxit eum ex egypto post mortem. scilicet herodis. Unde. Ex egypto vocauit filium. quod ex hoc loco videtur asseriptum et euangelio insertum. vel de osee. propheta.

Post mortem herodis. vel de seculo eduxit illum pater ad semetipsum.

la ergo tabernaculis compat. Possimus enim dicere domos iacob esse legem et tabernacula israel prophetas. Non enim ipse iacob. sed domos eius laudat. nec ille sed tabernacula eius cum reuelati fuerint oculi eius. Eduxit enim velam positum est super lectionem legis et prophetarum. non videtur bona tabernacula. nec laudabiles domus. Sed cum intelligitur quod spiritualis lex est et prophete amora littera que occidit. et percepto spiritu qui viuificat. videtur etiam

ut viam faceret eis qui de hoc mundo assensuri erant ad deum. **Quis fortitudo similis zc.** Omnia enim demonum regna eiciens unum suum regnum quasi veni unicornis fundavit in gloria: cornu enim regnum significat.

Deuorabunt. Edet gentes inimicorum suorum: et crassitudines illorum medullabit zc. Gentes scilicet quas inimici sui possidebant ipse edet destructa virtute inimici: et crassitudines illorum medullabit cum de his sensum crassum et carnalem extenuabit et conuertet ad intelligentiam spirituales.

Crassitudo autem in malo ponitur: sicut illud. In crassitate est cor populi huius. Et alibi. Satiatus est et iterum satius est et recalcitrauit dilectus. Edet ergo gentes et cibum habet eos qui credunt in se. unde. Deus cibum est ut faciam voluntatem eius qui misit me cuius scilicet voluntas erat ut gentes conuerterent ad fidem. Subtilitas autem laudabilis est quia et spiritus sapientie qui intelligibilis et sanctus est: et vnus et multiplex dicitur et subtilis.

Et perforabunt sagittis. Lxx. Et iaculis suis sagittabunt inimicum. Christus enim verbis suis vicit diabolum: et oes contra dicentes superat et confringit: omnis enim qui peccat inimicus eius est deus peccat. Si autem verbis dei confixus peccata sua agnoscat et conuertatur: et ad penitentiam conuersus iaculis eius confixus dicitur.

Accubans dormiuit. Si intellexisti quantam requiem habeat iter sapientie: quantum gratie: quantumque dulcedinis: noli dissimulare: noli negligere: aggredere iter nec heremi solitudine phorrescas: habitanti enim in huiusmodi tabernaculis occurret manna celeste: et angelorum panem manducabis. In pace tantum cito in consortium tuum: uenient angeli quos significat cedri.

Quam suscitare. Lxx. Quis suscitabit eum? Nunc enim a patre sit scitatus dicitur: nunc ipse templum corporis sui suscitare se dicit: ideo quasi peccantibus significatur affectus.

Qui benedixerit. Qui benedixit christo benedixit in conuersione patris benedictionis assumpti. Qui autem maledixit: maledicti sunt. Iudei qui maledixerunt christo lacrimabiliter maledicti sunt. Quid enim possit illis euenire qui maledixit sapientie veritati et vite nisi ut ab his omnibus exules iaceant? Hec enim omnia christus est.

Qui maledixerit tibi zc. Ori. Ego puto quod non solum maledixit christo qui sermonem aduersus eum profert maledictum: sed etiam qui sub nomine christiani male agit: turpiter uiuit: et in honestis verbis aut factis nomen eius facit blasphemari. Sicut non solum deum benedicit: quod sermonibus solis sed actibus vita et moribus facit nomen dei benedici.

Dominus priuauit. Ostendit dominus quia etiam balac intellexit non iam demonum ministerio recipi balaam: sed dei virtute ad meliora transferri.

Non potero preterire. Sciens balaam quod non sibi per ministros solitos responsa deferent: sed ab eo qui habet omnium potestatem recte videtur preteritum se non posse preterire verbum domini: vel profere aliquid boni vel mali ex ore suo. Qui enim loquitur non potest sacrificijs vel muneribus permutari: apud quem non est transmutatio: et ideo non potest sacerdos mercede mutari ubi deus muneribus non mouet. Dillectissimus tamen balaam recipit iterum prophetare. Et dicit consilium deo tibi zc.

de egypto: cuius fortitudo similis

est rhinocerotis. Deuorabunt gentes

hostes illius: ossaque eorum con-

fringent: et perforabunt sagittis.

Accubans dormiuit vt leo: et quasi

leona quam suscitare nullus aude-

bit. Qui benedixerit tibi erit et ipse

benedictus. Qui maledixerit tibi

in maledictione reputabitur. Fra-

trusq; balac contra balaam coplo-

sis manibus ait: Ad maledicendum

inimicis meis vocaui te: quibus

eccontrario tercio benedixisti. Reuer-

tere ad locum tuum. decreueram qui

des magnifice honorare te: sed do-

minus priuauit te honore dispo-

Dabo tibi consilium. Ori. Veni consilium deo tibi quid faciat populus hic populo tuo in nouissimis diebus. Et assumpta pabola sua ait zc. Velim requirere quis sit hic sensus vel ordo verborum: Consilium enim dare non videtur: sed ait quid facturus sit hic populus populo tuo in nouissimis diebus. Cum videret conueniens dici: veni propheta tibi quid facturus sit populus hic populo tuo: et essent consequentia ut videretur balaam prophetare de his que populus israel facturus esset populo balac vel ceteris gentibus ut non relinqueret ex vrbibus moab ullum saluum.

sito. Respondit balaam ad balac

Nonne nuncijs tuis quos misisti

ad me dixi: Si dederit michi balac

plenam domum suam argenti et

auri non potero preterire sermonem

domini dei mei: vt vel boni quid

vel mali proferam ex ore meo: sed

quidquid dominus dixerit hoc loquar.

Uerumtamen pgens ad populum

meum dabo tibi consilium quid po-

pulus tuus huic populo faciat ex-

terno tempe. Sumpsa igitur pa-

rabola rursum ait: Dixit balac fi-

lius beor dixit homo cuius obtu-

ratus est oculus: dixit auditor ser-

monum dei qui nouit doctrinam

altissimi: et visiones omnipotentis

sum eius agnoscat. Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat. Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Nonne nuncijs tuis quos misisti ad me dixi: Si dederit michi balac plenam domum suam argenti et auri non potero preterire sermonem domini dei mei: vt vel boni quid vel mali proferam ex ore meo: sed quidquid dominus dixerit hoc loquar.

Uerumtamen pgens ad populum meum dabo tibi consilium quid populus tuus huic populo faciat exterio tempe. Sumpsa igitur pabola rursum ait: Dixit balac filius beor dixit homo cuius obturatus est oculus: dixit auditor sermonum dei qui nouit doctrinam altissimi: et visiones omnipotentis sum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie disciplina: ubi docetur quod omnis disciplina que falsum asserit etiam si vehemens videatur et verisimilis: tamen non debet sapientia dei. Sed omnis sapientia a deo est: et omnis peritia que vel erga aliquam artem vni humano necessaria habetur: vel cuiuslibet rei scientia a deo data. Unde in iob dicitur: Quis dedit mulieribus texendi sapientiam et varietatis disciplinam? Et de befebel dicit dominus: Repleni eum spiritu sapientie et intellectus ut in omni ope intelligat: et sit architectus ad operandum argentum et aurum zc. Hec ergo scientia ab excelso est. Non geometrica ex qua scientia architectonica deriuatur: In zacharia quoque funiculus geometricus dicitur: in quo angelus hierusalem metitur. Quid de musica cuius primum ita attingit dauid: et melodie et richmoz disciplinam: ut ex his omnibus sonos inueniret quibus etiam regem ueritatem a spiritu maligno mitigaret: De medicis vero scientia nec dubitandum puto. Que enim scientia magis est a deo quam

linqueret ex vrbibus moab ullum saluum

Hec prophetia quoque qua de christo coniungitur et dicit. Orietur stella ex iacob zc. conuenienter posita videtur si diceret. veni et propheta tibi. Sic ergo intelligendum est consilium deo tibi diuinitus scilicet quod in nouissimis diebus implendum est: mihi nunc reuelatur aperio tibi et manifesto: ut scias quid populus hic faciat populo tuo: hoc est: consilium dei tibi manifesto. Si militer etiam intelligimus puto quod apostolus ait: Quis cognouit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit: hic enim quis non p. nullo: sed p. raro et pro eximio habetur. Cognouit enim filius sensum dei qui dicit: Nemo nouit patrem nisi filius: et cui uoluerit. Que scit ergo pater scit et filius: et consilium eius et sensum. Spiritus quoque qui scrutatur alta dei: sensum eius agnoscat.

Filius ergo qui agnoscat sensum dei consiliarius eius est: non quia ignoranti quid agat consilium dei filius aut spiritus: sed consilij et voluntatis eius particeps et sciens est. Balaam ergo quod consilij quod reuelauerat ei deus participem faciebat ad balac ait: Veni consilium deo tibi: tanquam qui vere videns sit et vere audierit.

Dixit balaam zc. Ori. Dixit balaam filius beor: Homo vere videns et vere audiens sermones dei sciens scientiam excelsum zc. Hoc non facile de quolibet prophetarum scriptum reperi. Virorum ergo quomodo de balaam scriptum est: cui nec hoc dicere concessum est quod in prophetis in usu est. Hec dicit dominus sed ait: Dixit balaam zc. Quomodo scit scientiam excelsum: Qui etiam balac docuit quomodo mitteret scandalum coram filiis israel ut manducarent immolata et fornicarentur. De apostolis enim vix inuenitur dicitur quod sciant scientiam excelsum: quous paulus dixerit se audisse arcana verba que non licet homini loqui: non est profectus se habere scientiam excelsum. In ecclesiastico dicitur: Omnis sapientia a domino deo est. Quod fortasse ita intelligere possumus quasi a deo sit etiam sapientia mundi que destruetur: et principum mundi: et si qua est quam falsa scientia commendatur. Sed in sequentibus legitur non est sapientia malicie

sanitatis: in qua etiā herbarū vires & succoz qualitates ac differentie nō
 scuntur: Scientia ergo balaā p qua vocatus ē de mesopotamiē montibz
 ab oriente habet originē ab excelso. Unde nouit naturas animalū. vel
 motus animū. vel differentias vocum. & qd accepit ad scientiam bonoz cō
 tulit ad usus maloz. velut si medicus venenarius fiat. & p remedijs mor
 toz. p sanitatibus mortes inferat. Ut autē amplius sciamus totius sapie
 sciam a deo originem trahere: ab hoibus autē mali ppositi vī etiā a demo
 nibus corruptelas qd
 dā sapientie dei mi
 scentibz declinari ad
 malum: Notandum
 est qz dedit dñs da
 nieli & locijs eius scie
 tiam & intellectū & pru
 dentia: in omni arte
 grāmatica. & danieli
 dedit intellectū i omi
 verbo & visioe & som
 nijs. & inuenti sunt a
 rege decuplo sapien
 tiores qz sophiste &
 philozophi & icanta
 tores & magi qui erāt
 in omni regno eius.
 Ex his oibus colligi
 tur quomodo balaā
 dixit de semetipso. s.
 vt intelligatur qz ori
 go totius scientie ab ipso cepit exordium: sed vicio humane malicie cōspi
 rantibus & surripientibus demonibus in pnicem versa. sūt que pro vtili
 tate concessa sunt.

Bre. Dixit homo cuius obturatus ē oculus. dixit auditor sermonū
 dei: qui visione omnipotentis intuitus est: qui cadit. & sic aperit oculus
 eius. Relicti impijs mala q̄ facit: nisi cū pro eis puniri cōperit. Consilium
 balaam cōtra israelitas p̄bit. sed post in pena vidit quid prius ex culpa
 cōmiserit. Electi autē qz nec peccare debeāt. pudent: oculi eoz ante calum
 patent. Iniquus vero post casum oculos apuit: qz post culpam iam in pe
 na cōspicit: qz malum debuit vitare quod fecit.

Qui cadens. Sēpe malus eterna iudicia admiratur: predicatōem
 celestis patrie cum audit diligit: & opera diuine dispositōis obstruiscit.
 Faciens ergo miracula considerat: quia dei potentia sciendo pensat: sed
 viuendo nō amat.

Videbo eum sed zc. Alia littera. Ostendam ei: & nō modo. Be
 atificabo & nō appropinquat. Hec ad illos quoz psonam gerit referunt.
 Quia doctores legis & scribe ostendunt xpm lege & pphetijs pmissum: sed
 non modo. i. quādo venit: sed cum plenitudo gentium introierit: tūc ostē
 dent: tunc beatificabūt quē modo blasphemāt. Sed tempus quo hec fu
 tura sunt longe est: & in fine seculi. Ideo ait ostendam illi. i. populo qui tūc
 saluabitur: sed non modo.

Non modo. Cum ista loquor. Quia vbi venit plenitudo tempis
 misit teus filium suum.

Orietur stella ex iacob zc. Ori. De hac stella i euangelio dicit
 quia veniens stetit supra vbi erat puer. Sed si inde discesserit: vel euani
 erit: vel assumpta sit: vel quid omnino inde factū fuerit non dicitur. Sed
 forte sicut in baptismo sup xpm spiritus quasi columba descendit & mansit
 sup eum: & vox patris audita est. Hic est filius meus dilectus: ita & stella
 que venit supra vbi erat puer & stetit in xpo pmanuit. Et sicut ibi venisse
 spiritū dei super eum & mansisse in eo ita accipimus qz nunqz ab eo recessit
 spiritus dei: ita stella que venit & stetit sup eum nunqz discessit. Ideo diu
 nitatis eius iudicium illam stellā fuisse opinor. Ordo quoqz ppheticz idēz
 ostendit: eum de diuinitate dicit. Orietur stella ex iacob. De humilitate
 vero: Exurgatqz homo ex israel: vt vtrūqz euidenter pphetiā appareat.

Et percutiet duces. Principatus & potestates affigēs cruci. Ali
 ter non potest saluare moabitā: nisi prius vastasset duces impietatis.

Vastabitqz omnes. Idem. Et predabitur omēs filios seth. Iste
 est seth filius adam: de quo dicitur est. Suscitauit mihi deus semē aliud
 pro abel quē occidit caym. Ab hoc enī omne humanū genus: qui enīz de
 caym fuerant diluuiō perierunt. Filij ergo seth omnes homies. Predaz
 ergo accipit omnes filios seth victis demonibus: eos. s. qui sub eoz domi
 natione tenebant: quos xps quasi victorie pcedam ducit: & spolia salutis
 repoztat. Unde ascendens in altū captiuā duxit captiuitatem. Captiui
 tatem. s. generis humani quā dyabolus ad pditōem cepat: xps captiuam
 duxit: & de morte reuocauit ad vitam.

sqz intentōem a terrenis nō leuat. sqz p
 contemplationē in cōsideratōe oculos tendit.
videt: q̄ cadens aptos hēt oculos
 † s. christum de quo Orietur stella ex iacob zc.
Videbo eum sed non modo. In

meboz illum sed nō pzoze. Orietur
 † s. diuinitas christi. s. quā viderunt magi in
 oriente. † s. egredietur virga de radice iesse.
 † s. de qua dicitur reges eos in vir. ser. zc.
Stella ex iacob. & cōsurget virga
 † s. nequicias spirituales. s. vicia saluet in eis.
de israel. & percutiet duces moab
 s. captiuā ducet captiuantē. s. humanū genus.
vastabitqz omnes filios seth. Et
 s. caro que ante repugnabat spiritui.

erit ydumea possessio eius heredi

Et erit ydumea. Idem. Et erit edom hereditas ei. elau inimicus
 eius zc. Edom i dem est qui elau. Hic scdm hystoriam inimicus est israel
 Sed in aduentu xpi ipse erit hereditas eius. i. ad fidem recipietur. Non
 excludetur ab hereditate xpi. Spirituāliter ergo edom caro intelligitur q̄
 spiritui aduersatur. & est inimica eius. Sed in aduentu xpi cū subiecta ca
 ro fuerit spiritui p resurrectōis spem ipsa etiā ad hereditatem veniet. non
 enim sola anima sed & caro que aliquādo fuerat inimica p obedientiam
 spūs conloz futuz
 hereditatis existet.

Israel vero for
 titeraget. Ori. Et
 israel fecit in virtute.
 Quia. s. tunc edom:
 vel elau. i. carnis na
 tura i hereditatis so
 cietatē vocabitur: cū
 israel. i. anima facta
 fuerit i virtute decen
 ter virtutibus repleta
 Si enim aīa ad vir
 tutes non veniat: sed
 pferet in ignia: nec
 caro ad heredita
 tem veniet: sed ad iu
 diciū illius qui po
 test animam & cor
 pus perdere in gehē
 nam.

† s. obediet. s. ratio & virtuti.
 † s. i. xpūs
 scdm carnem.
 † s. salubriter. s. dicens. qui pāderit aīaz sua
 propter me inueniet eam. † s. reliquie salue
 fient.

dominetur & perdat reliquias
 † s. mundi. s. hereticorum vel philosophorum
 qui cōtra deū dogmata sua muniūt. † s. quā
 ta visio balaam & vltima.

ciuitatis. Lunqz vidisset ama
 lech: sicut supra.

lech: assumens parabolam ait.

Principiuz gentiū amalech. cui?

Et perdat reliquias zc. Idem. Perdet liberatam de ciuitate.
 Videamus si forte hoc modo possit explanari. Ciuitate hic mundum itel
 ligamus. sicut in euangelio de luxurioso filio dicitur. q̄ dissipauit substan
 tiam patris. Accessit inquit ad quendā primariū ciuitatis in regione illa.
 a quo receptus in agrum mittit porcōs pascere. Hec ergo ciuitas cuius il
 le primarius erat mundus est. Igitur de hac ciuitate liberatū. i. quem de
 hoc mundo xps liberat: pdit eum dicens: Qui pdet animam suam ppter
 me saluam faciet eam. Salubriter ergo hieius pdit quem de hoc mundo
 eruit. Si volumus ergo ad salutē venire: & de mundo liberari: perdamus
 animas nostras pditione necessaria & vtili. perdit enī animam scdm xpm q̄
 desideria eius refrenat: cupiditate refecat: luxuriā & resolutōem castigat.
 & in nullo facit voluntatem suam: sed dei. Per hec dicitur perire anima.
 perit enim vita eius prior: & incipit noua que est i xpo: cui si commozimur
 etiam coniuuemus.

Principium gentium amalech. Nō hoc ad hystorale ama
 lech referri potest. Non enī primus erat antiquitate: sed ad spiritalem qui
 declinando ppos a deo & faciendo gentiles ex dei cultoribus amalech no
 minatur. Et initium gentiū dicit: quia initū dedit vt homies fierent gen
 tiles mutando gloriā incorruptibilis dei in similitudinē ymaginis corru
 ptibilis hoīs. vt enī in ipso dei xps est initium: sic in ipso qui declinat a
 deo & gentilis efficitur amalech.

Ori. Initium gentiū amalech: & semen eoz peribit. Scriptum est in
 geneti. Et reges bi cōueniunt ad fontem iudicij. hic est cades: & interfece
 runt omnes principes amalech: & amorcos. Sed quęritur vtrū sint due
 gentes eiusdē nominis amalech: qz in cathalogo filioz elau scriptum est.
 Iste sunt generatōes elau patris edom in monte seyr. Et hec nomia filio
 rū elau. elyphas filius adas vxoris elau. Fuerunt autē filij elyphas. emar
 sophar. gorbon. genes. tampna. Tāna autem fuit concubina elyphas fi
 lij elau. & hec pepit amalech ipi elyphas. Et isti sūt filij adas vxoris elau
 Et post pauca. & hi sūt duces ex filijs elau. filijs elyphas qui fuit primo
 genitus elau. Dux theman. dux gomoz. dux sophar. dux cyne. dux cho
 re. dux goitbon. dux amalech. Hic igitur amalech fuit filius elyphas pri
 mogeniti elau de concubina tampna. Redeamus autē ad primā cōmemo
 rationem de amalech: vbi hi qui reuerfi sunt & reuerunt ad fontē iudicij
 qui vocat cades: interficiunt omnes principes amalech. Cades enī inter
 pretatur sanctificatio vel sanctū. amalech vero ablingens pplm vel decli
 nans pplm. Qui ergo reuertunt ad sanctū & cōuertunt se ad sanctificatōz
 interficiunt amalech. qui. s. ablingit pplm vel declinat. Hec est cōtraria
 virtus & nequitie spirituales que declināt populū a deo. Hoz principes
 sūt principatus cōtra quos sanctis est colluctatio. quos tñ superare non
 poterunt nisi cōuertantur ad sanctimonā que est cades. & in ipsa est fons
 iudicij. Omnis enī qui se ad sanctimonā vertit: habet semp ante oculos
 fontem iudicij. prospicit cū diem iudicij & purificatōe corde tam malozū pe
 nas qz pioz beatitudines cōtuetur. qd faciens amalechitarū principes. p
 sternit. Alij vero subiiciunt principibus amalech. Hoz enī ablingit &

in conspectu filiorum israel: ut manducarent ydolis imolata et fornicarent. Quasi populus hic non propriis viribus sed deum querendo vincit et pudicitiam conservando. Deique pudicitiam et sponte vincitur non virtute militum sed reore mulierum pugnantium est forma vincit armatos: ferrum pulcritudo captivat. Ubi senserint eos mulieres manus dedisse libidini: non se prius capientibus prestant quam de sacrificiis ydolorum comedant: et consecrentur beelphegor. Rex vero balaam continuo consilio paruit.

C. XXV.
Et fornicatus est populus. Ori.

Ista historia nos edificat docet quod aduersus nos militat fornicatio. Sed si habuerimus arma apostoli luxurie tela non nocerent nobis. Ad est si habeamus loriceam iusticie: galeam salutis gladium spiritus quod est verbum dei: et scutum fidei: calciamus pedes in preparatione euangelij pacis. Si hec arma percipimus dyabolo locum damus: et captivat nos omnis demonum chorus et depertra nos irascitur: nec solum in presenti sed in futuro puniemur. Faciunt autem nos vincere pudicitiam et iusticiam prudentiam et eteras virtutes. Faciunt autem vinci luxuria: libido: auaricia: impietas et omnis malicia.

Idem ait iohannes in apocalypsi. Dares ibi quosdam tenentes doctrinam balaam. Qui facit quod facit balaam: doctrinam eius docere videtur. Sic de doctrina iezabel ibi memoratur: non quod aliquis ex discipulis iezabel doceat que illa tradiderit: sed qui prophetas persequitur sic illa: aut dolo aliquos capit: aut fallis criminibus perimit innocentes: iste tenet doctrinam iezabel. Sic ergo qui pravo consilio scandalum generat in populo: et offensionem et iram dei provocat: vel ydolorum sacrificiis communicando: vel libidini seruendo: doctrinam balaam tenet. Est ergo execrabilis etiam corporis fornicatio que violat templum dei: et tollit membra christi: et facit membra meretricis. Sed execrabilior generalis fornicatio in qua omne genus peccati pariter continetur. Cum enim consortio verbi dei ascita: et matrimonio eius sociata ab aduersario eius qui eam sibi in fide despondit corrupitur. Est ergo sponsus et vir anime mundi verbum dei: christus. Unde. Volo autem vos omnes unum viro virginem castam esse. Dum igitur anima adhaeret sponso: et copulatur et audit verbum eius: ab ipso suscipit semen verbi: et concipit et facit filios ut salva sit per generationem filiorum. Si permanserit in fide et caritate etiam si prius sicut eua seducta fuit: ubi concubitus factus fuerit anime cum verbo dei et copulatus ad invicem datus: nascitur generosa progenies: pudicitia: iusticia: patientia et omnes virtutes. Si autem se dyabolo et demonibus prostituat: facit filios adulterij: et omnia peccata. Per singula ergo que gerimus generat filios anime nostra sensus: et opera. Et siquidem secundum legem est et verbum dei quod facit: parit spiritum salutis: et saluabitur per generationem filiorum: de quibus dicit. Filij tui sicut novelle olei in melle. Si vero contra legem est quod agit: de conceptione contrarij spiritus parit filios peccati et maledictos. Anima semper parit: semper generat: vel de verbo concipiens: vel de contrario spiritu. Forte ad has generationes respicit quod dictum est. Cum enim nondum nati fuissent aut aliquid egissent boni aut mali. Ille enim generationes anime et spiritus sancto generate priusquam faciunt aliquid boni diligunt. Si vero ex spiritu maligno: priusquam impleant aliquid mali: hoc ipso quod homini voluntatem peperit anima: digne odio habetur male voluntatis execranda conceptio. Ideo forsitan et chanaan puer antequam nasceretur maledictus: quia peccaverat pater eius: et prophetans noe quod unicus filiorum suorum optima queque signaret: ubi ad cham ventum est. Maledictus inquit chanaan puer. Unde. Filia babilonis misera beatam qui retribuisti tibi retribuam: quia tu retribui. Beatus qui te et alii par suum ad peccatum. Et si nondum aliquid operis gessit in nobis babiloni conceptus: dum paruulus non miserearis: statim iterfice: odibilis enim est: clide cum ad petram ne crescat: ne augeantur opera confusionis in eo. Petra christus est: in conspectu tremendi iudicij eius posita percat hec solioles. Hec dicta sunt de generali fornicatione: cuius spes est corporalis fornicatio. Hinc paulus ait. Qui se iungit deo unus spiritus est: et qui se iungit meretrici unum corpus est. Quasi omnis anima aut domino coniuncta est: aut meretrici: dum autem dicit virtutes que christus est: i. verbum sapientiam virtutem iusticiam et huiusmodi. Meretricem vero omnes malicie species. Unde. Mulier occurrit ei habens speciem meretricis: que iuvenem facit auolare corda. Hec meretricis malicia est: qui se iungit huic meretrici unum corpus malicie efficitur. Sicut ergo qui se iungit domino iungit se sapientie iusticie pietati et veritati: et cum omnibus unum efficitur spiritus:

C. XXV.

Multis applicuit israel in sechim. **Drabat autem**

eo tpe israel in sechim: et fornicatus est populus cum fili

tra qui se iungit huic meretrici iungit se impudicie iniquitati mendacio et omnibus malis cum quibus unum corpus efficitur.

Comederunt. Quasi etiam de his qui imolata sunt ydolis comederunt que execrabilia sunt apud deum. Quis enim consensus dei cum ydolis?

Oratio. ait apostolus. Si quis viderit sciam habentem in ydolio recubere: nonne scientia eius cum sit infirma edificabitur ad manducandum ydolica: ubi videtur non tam rem ipsam gravem pronunciare quam illius

offensam qui hec videns ad idem provocatur: cum non simili sententia muniat: ut non tam sui quam alterius sit reus. Forte studiosi litterarum grecarum homines: et amatores philosophie desiderio studioque veterum tenebantur: philosophorum dogmata quasi ydolis imolata edebant. Que fortasse non

ab us moab: que vocaverunt eos

ad sacrificia sua: at illi comederunt et adoraverunt deos earum. In

itatusque est israel beelphegor. Et iratus dominus dixit ad moysen:

ledebant eos qui scientiam veritatis acceperant. Sed mirus in christo cruditi si imitantes talia legerent vulnerari poterant. Quia ergo caritas non sinit quod vitale est sibi: sed quod multis: talem verbi abusu capiamus quod non solum nos edificet et delectet: sed etiam videntes non offendat. Est ergo non solum in abis ydolis imolatum: sed et in verbis. Omnis sermo qui pietatem iusticiam et veritatem docet deo imolatus est. Qui autem impudiciam iniusticiam impietatem ydolis: et qui cum recipit ydolis imolata manducat.

Et adoraverunt. Nota ordinem malos servos primo concupiscentia recipit: inde in gluuies: postremo captivat impietas: cuius merces exolvitur fornicatio.

Oratio. Salomon cum esset sapientissimus multis mulieribus inclinavit latera ideo deceptus est. Ego tamen non puto quod multe mulieres multa dogmata non nominentur: que singula cum vir sapientissimus scrutari et agnoscere voluisset: intra legis divine regulam tenere se non potuit. Decepit enim moabitica philosophia: ut ydolo moabitico imolaret: et amonitarum et reliquarum gentium: quarum mulieres dicit recepisse: templa edificasse: ydolis imolasse. Grande opus est tot dogmatibus quasi mulieribus misceri: nec a veritate declinare: sed constanter dicere. Sexaginta sunt regine: et octoginta concubine: adolescentularum non est numerus: una tamen est columba mea.

Initatusque est. Consecratus est: i. mysterijs ydoli: quod apud madianas species a mulieribus colitur: et est species turpitudinis: sed scripturis vir reperitur que vel qualis sit vel cuius forme: forte ne auditor polluat. Cum ergo multe sint turpitudinis species una beelphegor dicitur. Omnis ergo qui turpe aliquid committit in aliqua turpitudinis specie beelphegor consecratur.

Oratio. Et ininitatus est beelphegor. Per omnia peccata que committimus: maxime si non surreptoe aliqua sed studio peccamus: illi demoni cui cursum est quid admittimus consecramur. Et forte tot demonibus consecramur quot peccata committimus: et mysteria ydoli illius vel illius suscipimus. Unde. Jam enim mysterijs operatur iniquitatis. Circueuntes ergo querunt quomodo unumquemque mysterijs suis consecrent. Si senseris malignum spiritum loqui in corde tuo: ut te ducat ad aliquid opus peccati: Intellige quod vult te obsecrare alicui demoni ut suscipias mysteria dyaboli. Adest unicusque nostrum angelus bonus qui regat moneat: qui per actibus nostris corriget: vis et miserationibus exposcendis quotidie videat faciem dei. Et secundum apostolum caliphim iohannis: unicusque ecclesie generaliter angelus preest: qui vel collatur per benedictum populi: vel per delictis culpatur. In quo stupendi mysterij admiratores promoveor: quod tanta cura deo est de nobis: ut etiam angelos suos culpari pro nobis et confutari patiatur. Sicut enim cum pedagogo traditur puer: si mirus dignis ibutus appareat disciplinis: culpa ad pedagogum refertur: nec ita puer a patre vel pedagogo arguit: nisi durus et lascivus et pterunus pedagogi salutaris monita spreverit. Quid autem illi anime fiat docet prophetas dicens: Derelinquet filia syon sicut tabernaculum vinea. Sui enim arbitrij est anima: et ideo iustum dei iudicium est: quod sponte sua vel bonis vel malis monitionibus pareat. Maior autem cura humane salutis deo est quam dyabolo perditionis. Quasi enim non sufficiat angelorum diligentia pertra demonum: et eos qui ad peccandum trahunt insidias. Ipse unigenitus dei adest: defendit: custodit: et nos ad se trahit: unde vobiscum sum usque ad summam terram seculi. Nec sufficit esse nobiscum: vim nobis facit: et ad salutem trahit. Unde. Omnia traham ad meipsum. Vides quomodo non solum volentes: sed etiam cunctantes trahit. Unde volenti sepelire patrem suum: nec

significat eos qui ab ecclesia per errorem vel pravam operationem separati: blasphemiam dei inter infideles et citant. Quibus dicitur per vos blasphematur nomen dei in gentibus: quos nomen ista offendit. **Rā** et **zābri** iter peratur psalmus vel canticum. **Salu**: temptacione respiciens. **Si** meon andiuit tristitiam: vel nomen habitaculi. **Kobzi**: calix imensus: vel immola mihi. **Sur**: murus vel angustia. **Madian** contraditio vel nullo. **Zambri** ergo fornicatorum corporale vel spirituale significat: qui non canticum laudis sed psalmum irrisionis inter inimicos christi excitat. **Un**. In me psalmebāt qui bi. vi. **Dic** ergo ad temptacionem respiciens: et temptacioni consentiens: sub nomine habitaculi: id est sub nomine ecclesiastici de casu suo igitur tristitia fidelibus: quia calicis inebriatione repletur: i. galee repleti sunt metipsum diabolo imolant: cum membra sua libidini tradidit. **Dic** contraditio responsum ab adversariis dei pravo opere efficiens: muris eterni carceris et angustie semetipsam immergit: ubi cruciabitur die ac nocte usque ad novissimum quadranten.

C. XXVI.
Postquam noxi oru. **Oru**. Quia illi qui primo a scitu fuerunt per peccato ceciderunt: secundus nunc plus in eorum locum succedens vocat ad numerum. **Et** quod de illis dictum non fuerat: de his: **dis** distribuet terra in sorte ex numero nominum etc. **Si** de prioribus dictum fuisset falsum fuisset: quia ceciderunt in deserto per peccato suo: his autem cuncta que promittuntur impleta sunt.

Numerate omnem etc. **Iterum** populus numerantur et levitate: ut interfectis primis carnalibus no-

et putite eos: quia et ipsi hostiliter egerunt contra vos et deceperunt infidijs per ydoloz phogoz et cobzi filiam ducis madian sorozē suā: que percussa est in die plage pro sacrilegio phogoz.

C. XXVI.
Postquam noxi orum sanguis effusus est: dicit dominus ad moysen et ad eleazarum filium aaron sacerdotem: **Numerate** omnem summam filiorum israel a viginti annis et supra per domos et cognationes suas cunctos qui possunt ad bella procedere. **Locuti** sunt itaque moyses et eleazar sacerdos in campis iericho ad eos qui erant a viginti annis et supra: sicut dominus imperat: quorum iste est numerus. **Ruben** primogenitus israel. **Quius** filius enoch: a quo familia enochitarum. **Et phallu**: a quo familia phallutarum. **Et esrom**: a quo familia esromitarum. **Et charmi**: a quo familia charmitarum. **De** sunt familie de stirpe ruben: quarum numerus inuentus est quadragintatrimilia et septingenti triginta. **Filius** phallu: helyab huius filij manuel et dathan et abyron. **Isti** sunt dathan et abyron principes populi qui surrexerunt contra moysen et aaron in seditione choze quando adversum dominum rebellaverunt: et aperiens terra os suum devoravit choze morientibus plurimis quoniam combustit ignis ducentos quinquaginta viros. **Et factus** est grande miraculum ut choze pereunte filij eius non perirent. **Filij symeon** per cognationes suas. **Namuel**: ab hoc familia namuelitarum. **Jamin**: ab hoc familia iaminitarum. **Jachin**: ab hoc familia iachinitarum. **zare**: ab hoc familia zareitarum. **Saul**: ab hoc familia saulitarum. **De** sunt familie de stirpe symeon: quarum omnis numerus fuit viginti duo milia ducenti. **Filij gad** per cognationes suas. **Sephon**: ab hoc familia sephonitarum. **Aggi**: ab hoc familia aggitarum. **Sumi**: ab hoc familia sumitarum. **Ozni**: ab hoc familia oznitarum. **Der**: ab hoc familia heritarum. **Arod**: ab hoc familia aroditarum. **Ariel**: ab hoc familia arielitarum. **Iste** sunt familie gad quarum omnis numerus fuit quadraginta milia quingenti. **Filij iuda** her et onan: qui ambo mortui sunt in terra chanaan. **Fueruntque** filij iuda per cognationes suas. **Sela**: a quo familia selaitarum. **Phares**: a quo familia pharesitarum. **zare**: a quo familia zareitarum. **Porro** filij phares esrom: a quo familia esromitarum. **Et amul**: a quo familia amulitarum. **Iste** sunt familie iuda quarum omnis numerus fuit septuaginta sex milia quingenti. **Filij ysachar** per cognationes suas. **Thola**: a quo familia tholaitarum. **Phau**: a quo familia phauitarum. **Jasub**: a quo familia iasubitarum. **Semra**: a quo familia semramitarum. **De** sunt cognationes ysachar quarum

uis populus dei censetur: qui per iordanis baptismum transeat: et celestis hereditatis reprobationem accipiat.

Istis diuide tur terra. **Or.** Re probatur prior pplus qui est in circuncisione 2 introducitur scds de pzeputio qd paterna hereditate consequit no a moyses sed a ihu Moyses enim si dat aliquibus hereditate no itra iordanem que nec transit omnino: extra dat terram: no fluentem lac 2 mel: s3 pecoribz aptam: multa animalia 2 irratio nabilia melius q3 ho mies nutriente. **Ihs** meas scdo poplo ter ram dat lacte 2 mel/ le manant: imo que est fauus mellis pze omni terra. **Et moy/ ses** quide hereditate non dat in clero: nec pot p plebes domos familias nomia 2 me rita singulor diuina sorte pensare. **Hoc** fa cit solus iehus: cui omne iudiciz dedit pater. **Ips** scit etiaz quomodo vnumque q3 digna mansione dispset. **Sunt** aliq tamē in istis qui sup eminet: 2 omnino no ducunt ad sortē: om nes leuitē: s3 hoc om nes qui intente pma nent in misterio dei: pugniles i seruitio ei? excubias gerunt: for tem inter ceteros no querunt vel accipiunt: sed nec i terra est fors eorum: ipse dominus ē fors eis 2 hereditas. **Hi** sunt q nullis cor pore nature obstacu lis heretati: omnium inuisibiliū gloriā sup gressi i sola dei sapia 2 vbo: ei vniēdi vsu exercitiūq3 posterunt qui nihil corporeum requirunt: **Sed** solā agnitōem secretorū dei: 2 vbi est cor eorū ibi ē 2 thesaurus: sp in domino 2 i verbo eius 2 i pientia de le tabu. **Hic** eis cl bus: hoc poculū: iste dimitte: h erit regnū. **Qui** autē inferiores sunt: hereditate terre accipiunt: licet subli mioris alicui? 2 potē rioris. **Terra** eniz vi uentū pmittitur: que uiuentū dicit: qz ne cit mortē. **Et** isti qui

numerus fuit sexagintaquattuor milia tricenti. **Filij** zabulon p cog nationes suas. **Sared:** a quo fa milia sareditarum. **Nelon:** a quo familia belonitarū. **Jalel:** a quo familia ialelitarum. **De** sunt cog nationes zabulon: quarū nume rus fuit sexaginta milia quingēti. **Filij** ioseph p cognatōes suas ma nasses 2 ephraim. **De** manasse or tus est machir: a quo familia ma chiritarū. **Machir** genuit galaad a quo familia galaaditarum. **Ba laad** hūit filios. **Dyezer:** a quo familia byezeritarum. **Et** elech: a quo familia elechitarū. **Et** asribel a quo familia asrielitarū. **Et** sechē a quo familia sechemitarū. **Et** semida: a quo familia semidaitarū. **Et** epher: a quo familia epherita rum. **Fuit** autē epher pater salpha at qui filios non habebat: sed tm filias qrum ista sūt nomina maa la 2 noha 2 eglā 2 melcha 2 ther sa. **De** sunt familie manasse 2 nu mer? earū qnqgitaduo milia sep tingenti. **Filij** autē ephraim per cog natōes suas: fuerunt hi. **Sutha la:** a quo familia suthalaitarum. **Bether:** a quo familia betherita rum. **Theben:** a quo familia the benitarū. **Pozro** filius suthala fuit heram: a quo familia herami tarum. **De** sunt cognatōes filio rum ephraim: quarum numerus fuit trigintaduo milia quingenti. **Isti** sunt filij ioseph per familias suas. **Filij** beniamin in cognatio nib? suis. **Bale:** a quo familia ba

leitarū. **Azbel:** a quo familia azbe litarū. **Ahiram:** a quo familia abi ramitarum. **Suphan:** a quo fami lia suphanitarū. **Hupham** a quo familia huphamitarū. **Filij** bale hered 2 noeman. **De** hered fami lia hereditarū. **De** noeman fami lia noemanitarū. **Hi** sunt filij bē iamīn p cognatōes suas quoz numerus quadragintaquoz mi lia sexcenti. **Filij** dan p cognatio nes suas. **Suban:** a quo familia subanitarum. **De** sunt cognatōes dan: p familias suas omēs fuerūt subanite: quozum numerus erat sexagintaquattuor milia qdringēti. **Filij** aser p cognatōes suas. **Jem na:** a quo familia iemnaitarū. **Je sui:** a quo familia iesuitarū. **Brie:** a quo familia brieitarū. **Filij** brie haber: a quo familia haberitarū. **Et** melchiel: a quo familia melchi elitarū. **Nomen** autē filij aser: fuit fara. **De** cognationes filioz aser 2 numerus eoz quinquagita tria milia quadringēti. **Filij** neptalim p cognatōes suas. **Jesibel:** a quo familia iesibelitarū. **Suni:** a quo familia gunitarū. **Jeser:** a quo fa milia ieseritarum. **Sellē** a quo fa milia sellemitarū. **De** sunt cogna tiōes filiozū neptalim p familias suas quoz numerus quadragita quinq milia quadringenti. **Ista** est summa filiozū israel qui recen siti sunt: sexcenta milia 2 mille sep tingenti triginta. **Locutus** est domin? ad moysen dicens: **Istis** diuidetur terra iuxta numerum

dem magni 2 beati: sed beatores illi qui iam non p speculū 2 in enigmate: neq3 in substantijs corporali bus: s3 facie ad faciē deū videbunt sapie lumine radiati: 2 me re diuinitatis capaces per puritatem effecti. **Or.** **Terre** hui? diuisio et hereditas formam celestis here ditatis tenet que san ctis diuidet. **Sūt** ibi plures: sunt 2 pauci: sed pauci beatores. **Multi** eniz p latam viā q ducit ad mor tem eunt. **Qui** vero p artam viā q du cit ad vitam tendunt pauci dicunt: 2 alibi dicitur. **E** pauci sūt qui saluātur: 2 alibi. **Vbi** multiplicat ini quitas: refrigescit ca rital multoz: no pau corum. **In** arca noe (vbi mensura celitus datur) in inferioribz trecentoz cubitoz po nitur lōgitudō: 2 qn quaginta latitudo. **Sū**mitas vero vni? cubiti spacio consum matur. **In** inferioribz eni bestie erāt 2 pecu des. **In** superioribz aues: in summis vero homo rationalis. **Ipe** verter in vni cubitū colligitur. **Omnia** cū ad monadem reduc tur. **Done** omnē hu mani generis numez elige fideles: pauco res erunt q3 vniuersi de fidelibus: elige me liores: pauciores re peries. **De** ipsis nur sus elige perfectiores pauciores erunt. **Et** quāto eligendo pro cesseris: tanto pauci ores inuenies: donec tādē venias ad vniū alique qui confiden ter dicat q plus om nibz laborauit. **Qui** hoc modo plures sūt plus terre 2 corpore hereditatis accipiūt. **Pauci** autē exigū qz plus habēt i dño. **Alij** nihil omnio ter rene hereditatis acci piūt q digni sūt sacer dotes eē 2 miltri dei. **Horum** enim ex inte gro ipse dominus he reditas est. **Ipsi** tam propter iumenta sua

accipiunt aliquid ter
re sed illis qz vt
bibus conuati di.
Plures ma
lorem. **Or.** s3
meritor tribus m
loca spacia terre
atqz qz minor ante
fuerit hominū name
p minorum.
Quas iustas fm
q a vero accipis p
pluribz habent. vñ
p vñ sapientem
habebitur cū ius
tribus aut iniquo
rebolabit: 2 vñ
iustus p toto mundo
Iniqui aut cū mli
fuerint: qz p nichil
lo vocant apud deū
Est ergo 2 mltitudo
laudat: vñ ab ipse
quam edunt foras:
ait. **Ad** ipse clam si
potes dicitur: stellaf
ita erit lumen mē. **In**
quo notanda qz
iustus in interioribz
semp constituit: quia i
abscōditio eoz pas
trem: 2 omnis gloria
filij regis: i regal ani
me: mltitudo est. s3
teas edunt cū foras
cum res postulat: 2 re
rum vñ dicit ratio.
Ut fors terra
Per lotem pzeputē
vñ dicit hereditas: sed
videt ipse moysen
cū ista mandatur:
no forte videret he
reditatem. **Rabon** 2
gad 2 vñ dicit: tribui
manasse. **Ihs** quoz
extra lotem dat he
reditate: tribui iude
2 caleph 2 tribui ef
raim: 2 vñ dicit: tri
bui manasse. **In** cete
ris fors manit: vide
puto q in ceteri by
reditate aliquo no ve
nient ad sortem: neq3
eoz cetera: qz sū san
cū sint: num erant
sed erit egregia eoz
hereditas: sicut fuit
caleph: 2 tribui iude
2 ihs filio nate. **Sic**
enī cū adpta victo
ria dicitur: spolia:
egregij bellatores cū
ceteris no ducuntur ad sor
tem: qz omē sortē vñtur in
mensuratum. **Istis** enī sp
eta mansueti 2 sublimis co
eoz sū illi: 2 vñ manū sū
nos 2 alia. **Sicut** enī in me
De omnia no forte defcen
Istis caleph 2c. **Istis**
egregij: 2 vñ tantū in terra

accipiunt aliquid ter-
re: sed illius que vr-
bibus contigua est.

Pluribus ma-
iozem. Ut scz nu-
merosior tribus ma-
iora spacia terre forti-
atur: que minor autē
fuerit hominū nume-
ro minorem.

Unus iustus fm
q a deo acceptus p
pluribus habetur. vñ
Per vñ sapiētem
habitabitur ciuitas-
tribus aut iniquorū
desolabitur. z vnus
iustus p toto mundo
Iniqui aut zsi mlti
sunt: erigui z p nichil-
lo ducunt apud deū
Est ergo z mltitudo
laudabil: vñ abrahę
quem eduxit foras.
ait: Respice celum si
potes diuisare stellas
ita erit semen tuū zc.
In quo notandū qz
iustus in interioribus
semp consistit: quia ī
abscondito orat pa-
trem: z omnis gloria
filie regis: i. regal ani-
mę intrinsecus est. sz
deus educit eū foras
cum res postulat z re-
rum visibilū ratio.

Ut foris terrā
Per sortem picipit
diuidi hereditas: sed
video ipsum moysen
cui ista mandantur:
nō forte diuidere he-
reditatem. Ruben z
gad z dimidię tribui
manasse. Ihs quoqz
etra sortem dat he-
reditates tribui iude
z caleph: z tribui ef-
fraim: z dimidię tri-
bui manasse. In cete-
ris foris mittit. vñ de
puto qm celesti he-
reditate aliqui nō ve-
nient ad sortem: neqz
cū ceteris (quos san-
cti sunt) numerabunt
sed erit egregia eorū
hereditas: sicut fuit
caleph: z tribui iude
z ihu filio naue. Sic
enī cūz adepta victo-
ria diuidunt spolia:
egregij bellatores cū

ceteris nō ducuntur ad sortem: sed optima queqz virtutum merito perci-
piunt: ceteri sorte vsūtur iure victorie. Ita videtur mihi xp̄us dominus
meus facturus. Illis enī h̄cipuos z sublimes decernet honores: quoz fa-
cta magnifica z sublimes cognoscit virtutes. vñ de ait. Volo pater vt vbi
ego sum illic z isti me cū sint: z alibi. Sedebitis z vos sup duodecim thro-
nos: z alibi. Sicut tu in me pater: z ego in te: ita z isti in nobis vñ sint.
Hec omnia nō sorte descendunt: sed dilectōis prerogatiua.

Nisi caleph zc. Ii. Sexcenta milia armatoz de egypto dicuntur
egressa: z duo tantū in terram pmissionis ingressi. Multi enī p baptismū

vocabuloz in possessiones suas.

^{f dignitate vite.}
Plurib' maiorē partē dabis.

z paucioribus minorē: singulis si-
cut nunc recensiti sunt: tradet pos-
sessio. Ita dū taxat vt foris terras
tribus diuidat: z familijs. Quid
quid sorte contigerit hoc vel plu-
res accipiant vel pauciores. Dic

quoqz est numerus filioz z leui p
familias suas. **Berson:** a quo fa-
milia gersonitarum. **Laab:** a quo
familia caathitarum. **Merari:** a
quo familia meraritarū. **De** sunt
familie leui. familia lobni. fami-
lia ebronī. familia mooli. familia
musi. familia chozi. **Atuero** caath
genuit amram: qui habuit vxorē
iochabeth filiam leui. que nata ē
ei in egypto. hec genuit viro suo
amram. filios aaron z moysen. z
mariam sororem eoz. **De** aaron
orti sūt nadab. z abyud. z eleazar

z ythamar. quoz nadab z abyud
mortui sunt cum obtulissent ignē
alienum coram dño. **Fueruntqz**
omnes qui numerati sunt viginti
tria milia generis masculini ab
vno mense z supra. qui nō sunt re-
censiti iter filios israel: nec eis cū
ceteris data est possessio. **Dic** est
numerus filioz israel qui descri-
pti sunt a moysē z eleazaro sacer-
dote in campesribus moab sup

ior danem contra iericho. **Inter**
quos nullus fuit eoz qui ante nu-
merati sunt a moysē z aaron in de-
serto synai. **Predixerat enī** domi-
nus q omnes morerentur in soli-
tudine nullusqz remāsit ex eis nisi
<sup>f fideles: f vtriusqz populi vel sectatores actōis
vel contemplationis.</sup>
caleph filius iephone. z iosue fi-
lius nun.

C. XXVII.
Accesserunt

A aut filie salphaat fi-
lij epher. filij galaad. filij machir.
filij manasse qui fuit filius iosueph
quarū sunt noia maala. z noha. z
egla. z melcha. z therfa. **steteruntqz**
cozaz moysē z eleazaro sarerdote
z cunctis principibus populi ad
hostium tabernaculi sederis atqz
dixerunt: **Pater** noster mortuus
est in deserto nec fuit in seditione
que concitata est contra dñm sub
choze: sed in peccato suo mortu-
us est. **Dic** nō habuit mares filios.
Cur tollitur nomē illi de familia
sua: quia non habet filium. **Date**
nobis possessiones iter cognatos
p̄is nri. **Retulit** moyses causas
earum ad iudicium dñi. qui dixit
<sup>f quia ne plebs legis ab euangelij possessione
excludatur.</sup>
ad eum. **Justam** rem postulant
<sup>f filie: i. opa misterio corpus cōpleta. f scz
scz qui vmbra legis habet in ore nihil profun-
dum nihil spirituale, sentiens.</sup>
filie salphaat. **Da** eis possessionē
inter cognatos patris sui. z ei in

duntur a regno: sed in medio ppli dei hereditatem accipiunt. Salphaat
aut interpretatur vmbra in ore eius: hec est intellectus: operū pater. Sūt
multi fratres in quibus intellectus altior z pfundior nullus. Sed est i eis
sensus emortuus: vñ de emortuum est cor eius in ipso. **Dic** igitur si ad
intelligentiā sp̄ialem nihil sapit: sed est emortuus: tamē si genuerit filias
id ē opa mandatorū dei: h̄reditatē certe cum plebe dei cōsequetur. **Nō**
poterit quidē numerari inter eos quoz ipse dominus portio est: multi enī
vocati pauci vero electi. **Ostenditur** aut ipso noīe quare filios nō potu it
generare. **Interpretatur** enī vmbra in ore eius: qui vmbra legis in ore

ad fidem transeunt:
sed ad celestem patri-
am paucissimi perue-
niūt. fm illud. **Dul-**
ti vocati: pauci vero
electi. **Duo** tantū in-
grediuntur ppter eos
qui ex vtroqz populo
celeste regnum adipi-
scuntur: vel qui p acti-
onem z contemplati-
onem ad eternā bea-
titudinē p̄destinant.

C. XXVII.
Da eis possessi-
onem. **On.** Dabis
possessionem zc. **Hec**
scdm hystoriam pa-
lam est omnibus qd
vigoris habeant: qui
sciunt leges istas nō
solum apud filios isrl
custodiri: sed apud
omnes homines: qui
tamen legibus viuūt
Vnde apparet qz li-
bertas filiarū salpha-
at: non solum eis he-
reditatē contulit: sed
perpetua vinēdi iura
seculo dedit. **Vides**
qnta sit hystorie etiā
vtilitas: quis potest
leges istas dissoluere
qbus vniuersus vti-
mundus? **Nos** autē
queramus quomodo
spiritualit̄ edificemur.
fieri eī potest vt neqz
filie mihi sint fm car-
nem: neqz iuris here-
ditas. **Erit** ergo ali-
cui ociosa lex que di-
uina voce sanctita ē.
Requiram q apud
spiritualem legē que
sunt iste quinqz filie?
Quarū etiā si pater
mortuus fuerit p ali-
quo peccato: ipse tamē
hereditates iusu dei
accipiunt. **Virtutes**
animi: z sensus mētis
filij sūt: filie vero ope-
ra corporis misterio
impleta. **Quinqz** enī
sunt corporis sensus
quibus omne opus ī
corpe expletur. **Iste**
ergo quinqz filie: id ē
operū pfectio: etsi pa-
tre orbatę remaneāt:
nō abiciuntur ab he-
reditate: sed nō exclu-
duntur a regno: sed in medio ppli dei hereditatem accipiunt. **Salphaat**
aut interpretatur vmbra in ore eius: hec est intellectus: operū pater. **Sūt**
multi fratres in quibus intellectus altior z pfundior nullus. **Sed** est i eis
sensus emortuus: vñ de emortuum est cor eius in ipso. **Dic** igitur si ad
intelligentiā sp̄ialem nihil sapit: sed est emortuus: tamē si genuerit filias
id ē opa mandatorū dei: h̄reditatē certe cum plebe dei cōsequetur. **Nō**
poterit quidē numerari inter eos quoz ipse dominus portio est: multi enī
vocati pauci vero electi. **Ostenditur** aut ipso noīe quare filios nō potu it
generare. **Interpretatur** enī vmbra in ore eius: qui vmbra legis in ore

ergo nobis videntur rudimenta iudeorum qui primis imbuebantur elemē-
 tis: cum primo audiant. Vult enim quisque discere de his que ad salutem
 pertinent: cum autē sacrificia arietū byrcorum et vitulorum recitantur: nihil veri-
 litatis inesse putat. Sed si possit veteris testamēti velamen remouere: vi-
 debit quod magnifica sunt que supflua et superficiosa ducunt: in pasche festi-
 nitate agnus est qui purificat populum: in alijs byrcus: in alijs vitulus:
 aut aries vel capra vel vitula. Unus ergo et his qui ad purificandū po-
 pulum sumuntur: est agnus: i. ipse xp̄us: qui tollit peccata mundi.
 Si agn̄ qui ad pu-
 rificandū pplm̄ da-
 tus ē: xp̄m significat
 consequenter etiā ce-
 tera animalia purifi-
 cationi deputata: re-
 feruntur ad alias p̄so-
 nas que aliqd purifi-
 cationis cōferant hu-
 mano generi. Sicut
 enim xp̄s in sacrificiū
 oblatus: peccatorum
 remissionē in vniuer-
 so mūdo prestavit: ita
 forte ceterorū sancto-
 rum sanguis qui effu-
 sus est: alterius sicut
 vitule: alterius sicut
 byrci: aut capre: aut
 alicuius horū: fusus
 est ad expiandū p̄
 parte aliqua populū.
 Siue hec ad iustorū
 prophetarūq; p̄sonas
 qui in hoc mundo in-
 gulati sunt: vel eorū
 qui dicūt: Quoniam
 p̄ te mortificamur
 tota die estima: su-
 referēda sunt: siue ad
 superiores virtutes:
 quibus p̄ratio hu-
 mani generis data ē
 quis facile audeat af-
 firmare: Neq; enim
 animalia hec p̄ specie:
 sed per figuram refe-
 runtur ad illam: vel
 ad illam personam.
 Sicut ip̄e xp̄s: nō iō
 agn̄ dicit q̄ in agni
 specie sit cōuersus: s;̄
 quia voluntas et bonitas eius qua deū hominib; ppiciant: et peccata de-
 leuit: quasi agni hostia fuit imaculata et innocens: qua placari hoīb; diuina
 creduntur: sic ergo fortassis liquis angelorū vel iustorū hominū
 enitius interueniat p̄ peccatis hominū: pro reprobatione diuina: velut
 aries: aut byrcus: aut vitulus oblatus sacrificium ad purificandū pplm̄
 accipi potest. An non videtur vt aries: vel byrcus: holocaustum se obtu-
 lisse paulus pro p̄lo israel cū diceret: Optabam anathema esse a christo
 pro fratribus meis. Et alibi: Ego enim iam imolor. Et figuratiter autē
 potest videri q̄ alius p̄ festiuitate sabbati: alius pro festiuitate nouorum:
 alius pro festiuitate tabernaculorū quasi byrcus: vel vitulus: aut aries offe-
 ratur ad reconciliandū hominibus deū. Dum enī sunt peccata: necesse ē
 requiri hostias p̄ peccatis. Si enim non fuisset peccatū: non necesse er at
 dei filium agnum fieri: et in carne positū ingulari. Sed quia introiit pec-
 catum in hunc mundum: cuius necessitas ppiciatōem requirit: que tamē
 per hostiam fit: necessariū fuit pro peccato hostias p̄videri: et quia peccati
 diuersę qualitates fuerunt: p̄videntur hostię diuersorū animalium. Sic
 ergo alius angelorum vel sanctorū efficitur vitulus qui in illa festiuitate
 interuenit pro delictis populi. Alius autem aries i alia festiuitate. Quod
 si purificari poterint homines a peccatis: minuuntur hostię. Si enī pro
 multitudine peccatorū multiplicantur hostię: et pro eriguitate minuuntur.
 Unde in festiuitate scenopbegie cum per octo dies iubeatur hostię offer-

S peccatū: f. qui facit peccatū seruus ē peccati.
opus seruale non facietis in ea.
Offeretis q; i incensum holocau-
stum dño. vitulos de armento du-
os. arietem vnum. agnos annicu-
los imaculatos septē. et sacrificia
singulorū ex simila que consperfa
sit oleo. tres decimas p̄ singulos
vitulos. et duas decimas per arie-
tem. et decimam decimę p̄ agnos
singulos. i. septē agnos. et byrcū
pro peccato vnū: vt expietur pro
vobis: p̄ter holocaustū matuti-
num: quod semp offeretis. Itq; fa-
ciētis per singulos dies septē die-
rum in fomitem ignis et in odorē
suauiſsimuz dño qui surget de ho-
locausto et de libationibus singu-
lorū. Dies quoq; septimus ce-
leberrimus et sanctus erit vobis.
Omne opus seruale nō facietis i
eo. Dies etiā primitiuorū qñ of-

ri: prima die quasi adhuc in abundantia peccatorū quattuordecim vitu-
 li iubeantur offerri. Secundo quasi iminutis peccatis minuuntur hostię: et
 offeruntur tredecim vituli: tertia duodecim. post hec vndecim: quasi puri-
 ficationibus deficiente p̄ dies multitudine peccatorū minuitur nūs hostia-
 rum. Sic etiā p̄ dispositōe totius mūdi ratōem purificatōis itelligit. In-
 digent enī purificatōe nō solum que i terra sunt: sed etiā que in celis. Im-
 minet enī celis p̄ditio: q; peribūt et omnes vt vestimentum veterascent: et
 mutabunt. Intere
 ergo totius mūdi: i.
 celestium: terrestriū:
 et infernoꝝ purificati-
 onē. Vide quantis i
 digeant hec oīa ho-
 stijs: q̄ntos requirāt
 vitulos: quātos arie-
 tes: q̄ntos byrcos: s;̄
 in his oībus vn̄ est
 agnus qui totū mun-
 di potuit auferre pec-
 catum. Ideo ceterę
 cessauerūt: q; hec vna
 hostia sufficit p̄ totū
 mūdi salute: ceterę ei
 p̄cib; peccata: hic so-
 lus potestate dimisit.
 Dicebat enim fili re-
 missa sūt tibi peccata
 tua. Sic ergo imbui-
 tur mūdus: primo p̄
 diuersas hostias q̄re
 re remissionē peccato-
 rū: donec veniat ad
 hostiā p̄fectā: agnus
 anniculū p̄fectum q̄
 tollit peccata mūdi:
 p̄ que festiuitates a-
 gat spiritales: nō ad
 satietatē carnal: s;̄ ad
 p̄fectum sp̄s sacrifi-
 cijs spiritualib; i puri-
 ficatōe mētis oblati-
Dies etiā pri-
mitiuorum. Ori.
 Sexta festiuitas de
 nouorū: q; primitiū d̄
 nouis fructib; offerū-
 tur: vbi enī semināt⁹
 fuerit ager: et diligen-
 ter excoltus: et ad ma-
 turitatē puenit se-
 ges: in fructū p̄fecti-
 one festiuitas domi-

// c. .XXIX.
Mensis etiam
septimi prima dies

agetur. Si vis ergo nouorū diem festum agere cū deo: vide quō semines
 aut vbi: vt possis tales metere fructus quib; letari facias deū: et agere die
 festum. Qd̄ implere nō poteris: nisi i spiritu seminaueris vt de spū metas
 vitam eternā: et vere agas festū nouorū. vnde. Innouate vobis noualia
 et nolite seminare sup sp̄nas. Qui cor suum innouat: inouat sibi noualia
 et non seminat sup sp̄nas: s;̄ sup terrā bonā: que reddet ei fructū tricesimū
 aut sexagesimū: aut cetesimū. Iste ē ergo q̄ in spiritu seminat et colligit fru-
 ctum sp̄s. Fructus autē spiritus: primum omnium est gaudiū: et merito die
 festum nouorum fructū agit: qui gaudiū metit. Precipue autē si simul
 metat pacem: patientiam: bonitatē: mansuetudinē et similia.
// c. .XXIX.
Mensis etiā septimi. Ori. Sequitur festiuitas septimorū. Sicut
 enim inter dies septimus quisq; obseruat sabbatū: et est festiuitas: ita iter
 menses septimus quisq; mensis sabbatū est mensium. Agitur ergo festiui-
 tas que dicitur sabbata sabbatorū: et fit in die prima mensis memoria tu-
 barum. Sed quis ē qui festiuitatē gerat memorię tubarū: nisi qui scriptu-
 ras: p̄pheticas et apostolicas que veluti celestis personant tuba memorię
 thesauro cōmendat: et in lege dei meditat die ac nocte: et q̄ potest gratias
 spiritus sancti: p̄mereri: quibus inspirati sunt p̄phę: et psallens dicere. La-
 nite in initio mensis tuba: Est et alia festiuitas cum affligūt animas suas
 et humiliant festa celebrantes. Mira festiuitas: dies festus vocat animę

Siquis uirorū zc. Anime que imperfectū virum occurrūt. nemo dñatur in uotis: sed libertatem suam habet in illis.

Origenes. Votozū lex ponitur. z nouo principio in hac lege moy les uirur. At enim: homo homo quicūq; uouerit dño. zc. Quali nō di xisse susceperit. homo qui uotū uouerit domino. Est enim alius interior homo qui renouatur de die in diem secundū ymaginē dñi. alius uero exterior: qui corrupitur. Cum uero uenitur ad hunc profectum ut lex dei suscipiatur. z uota offerantur: que offerre nō potest nisi qui habet aliquid in semetipso qd offerat deo: non sufficit exterior: legem dei suscipere. z uota solus offerre: qz non potest aliquid dignū deo habere. Sed interior: qui habet in se quid offerat deo. in quo est habitatio uirtutū. intellectus. scē. z diuine ymaginē in nouatio. Qui cū speciem suam que ab initio a deo facta ē recuperauerit: z uirtutū redingentione pulcritudine prioris formę: potest uota offerre. z tunc non homo solum: sed homo hō dicitur. Nam qui interiorē hominē nō excolit: uirtutibus nō construit. moribz nō ornat. sapientia z dei nō querit: z scripturis operā non impedit: nō potest homo hō dici: sed homo tān. z homo aīalī. Quia interior qui uerū z nobilius dicit homo sopitus in eo est carnalibus uicijs. z mūdi huius curis. Unde emiq; agendum est. si interiorē hominem peccatozū sordibus se oppressus uidet: ut citius eruat eū ab oī inquinamento carnalī z sūguis. cōuertat ad pñiam. renocet ad se memoriā dei z spem salutis. Nō enī hec extrinsec⁹ grēda sunt. Intra nos ē salutis occasio. vñ. Ecce regnū dei intra uos ē. Intra uos enī ē cōuersiōnis facultas. Cum enim conuersus ingemueris saluus eris. z poteris di gne alt. sūmo reddere uota tua. z homo homo appellari. Uotum autem est cum aliquid de nostris offerimus deo. Uult aliquid a nobis accipere deus: z ita nobis largiri ipse: ut dona sua nō imeritis largiatur. unde: Et nunc israel quid dominus deus tuus poscit a te. nisi ut tu timeas dominū deum tuum. z ambules in ujs eius. z diligas eū ex toto corde tuo zc. Hec poscit deus a nobis. que si prius non offeramus: nihil ab eo accipiemus. Si dederimus gloriā: recipiemus gloriā. ait enim. Glorificātes me glorificabo. Si offeramus iusticiā nostrā: accipiemus iusticiā dei. z si offeremus nostrā. i. corporis castitatem: accipiemus ab ipso spū castitatem. z si offeramus sensum nostrum: accipiemus sensum ipsius. vñ apostoli. Nos autem christi sensum habemus. Sic ergo non solū homo: sed homo homo dicemur. uterq; enim uocabuli sui perfectione ornatus est. Leguntur diuersa uota in scripturis. Anna uouit deo fructum uentris sui. z samueles consecrauit in templo. Septe quodcūq; sibi post uictoriam occurrisset. z occurrente filia uota soluit lacrimanda. Alij uulos. uel arietes. uel domos. uel alia ratione carentia. Ille uero qui appel

sacrificiaq; z libamina singulorū per uulos z arietes z agnos rite celebrabit. z hyrcus pro peccato absq; holocausto sempiterno. sacrificioq; eius z libamine. Die sexto offeretis uulos octo. arietes duos. agnos anniculos immaculatos. xiiij. sacrificiaq; z libamina singulorum per uulos z arietes z agnos rite celebrabit. z hyrcum pro peccato absq; holocausto sempiterno. sacrificioq; eius z libamine. Die septimo offeretis uulos septem. z arietes duos agnos anniculos immaculatos. quattuordecim. sacrificiaq; z libamina singulorū per uulos z arietes z agnos rite celebrabit. z hyrcum pro peccato absq; holocausto sempiterno sacrificioq; eius z libamine. Die octauo qui est celeberrimus omne opus seruire nō

latur nazareus semetipsum. Hoc enim ē uotū nazarei quod est super oē uotum. Filius enim uel filia aut pecus. aut pcedium extra nos est. Semetipsum deo offerre. nec alieno labore. sed proprio placere perfectius z eminentius est in omnibus uotis. Quod qui facit imitator est christi. Ille enim dedit terram. mare. z omnia que in eis sunt. Cælum quoq; solem z lunam z stellas ministerio hominū. pluias z uentos. z quidquid in mūdo est hominibus largitur. z postea semetipsum. Sic enim dilexit deus mundum. ut filium suum unigenitū daret pro mundi uita. Quid enī magnū faciat homo si semetipsum offerat deo. Cū se deus obtulerit pro or. Si ergo tollas crucem tuam z sequaris christū: si dicas. Tu uo autem ias nō ego uiuit x̄o in me x̄ps. Si desideret anima tua esse cum christo. z non delectetur in seculo: temetipsum. i. animam tuam obtulisti deo. Qui in castitate uiuit: corpus suū uouit. vñ uirgo cogitat quomodo sancta sit corpore z spū. Sancti ergo dicuntur qui deo uouentur. Unde aries si deo uouetur: sanctus appellatur. nec licet eū tōderi ad cōes usus. Similiter uitalis: nec licet eum iungi in cōmune opus. Si ergo te uoueris deo: imitā dus est tibi uitalis: ut facias tantum qd pertinet ad diuinum cultum.

Narrauitq; moyses filiis israel omnia que ei dominus imperarat Et locutus est ad principes tribuū filiozū isrl. Iste ē sermo quez pcepit dñs. Si q; uiroz uotū dño uouerit aut se iuramento pstrixerit

Narrauitq; moyses filiis israel omnia que ei dominus imperarat Et locutus est ad principes tribuū filiozū isrl. Iste ē sermo quez pcepit dñs. Si q; uiroz uotū dño uouerit aut se iuramento pstrixerit

q; alie sub eis degunt ut filie. alie ut uxores. Si qua ergo uouet aliqd ppropere z minus apte: custodis est reprimere uouentis audaciam z retundere. Si non fecerit: anima liberabitur a culpa. ipse uero uoti erit reus. sed hoc de inferioribus. Perfectionibus uero adest ipse deus. sicut dicitur de populo israel. ipse dominus ducebat eos. Sed postq; deliquerūt z inferiores se ipsi facti sunt: angelo traduntur. Unde moyses dicebat. Nisi tu ipse ueneris nobiscum. non me educas hinc. z de iusto dicit deus. Cum ipso sum in tribulatione. z alibi dicit. Ne timeas descendere in egyptum quoniā tecum ero. Iustus ergo z electus dominus adest: inferioribus uero angeli. Nos autem contendere debemus: ut occurramus in uirum perfectum. z utamur libertate uotozū. ut cum ipso domino unus spiritus simus: ut ipse in nobis maneat. z nos in ipso. nihil in nobis femineum. nihil paruule gratis habeatur. nec necesse sit nobis sub tutoribus z procuratoribus derelinqui a patre.

Iuramento constrinxerit non zc. Augustinus. Non hoc ad omnem iurationem pertinet: sed ad eam ubi quisq; uouet alicuius rei abstinentiam qua licebat uti per legem. sed per uotum ipse sibi efficit non licere.

Idem. Anima rum que i ecclesia dei sunt curam habent angeli. quos etia ad iudicium cum hominibus uenire ostendimus: ut constet uirū sui desiderio peccauerint homines. an custodia negligētia. Videtur ergo mibi

Mulier si x. Id est. si femina et adhuc tenera fuerit aia: cui vir vel pater dominatur in votis: non semper in ipsa est culpa: sed interdum redit ad viros vel parentes.

Iuramentum quo x. Lxx. Et definitiones quas diffiniunt aduersus animam suam. Non quod talibus votis noceant anime sue: sed aduersus animam dicitur aduersus animalem delectationem: sicut ibi. Affligetis animas vestras.

Aug. Merito gñitur in hoc loco etiã de voto virginitatis. Mulieres enim etiã virgines in scriptura solent appellari. et videtur apostolus de patre loqui cum dicit: seruet virginem suam. et det nuptui virginem suam x. et hoc modo. ubi non nulli intellexerunt virginem suam. i. virginitatem suam. nulla tamẽ hoc simili scripturam locutione demonstrant: cum sit inusitatissima.

Nec obnoxia Lxx. Dominus vñ dabit eã: qui a abnu it pater eius. i. mundam habebit et iudicabit: sicut dicit. mundavit eam sacerdos. et mundatio nõ mundabit eam. i. non dices mundum cum q̃ imundus est.

Si maritum. Id est. si adulta et viripotens fuerit ad concipiendum semen verbi dei. et doctrine spiritalis capi enda secreta. unde. Volo aut omnes vos vñ viro virginem castam exhibere christo.

Aug. Quia dñs mādavit femina sub patre esse anteq̃ nubat: et sub viro nuptam: noluit ita lex aliquid vouere eam aduersus animam suam. i. in rerum licitarum abstinentia: vt in eisdem votis feminea valeat autoritas: sed virilis. Ita vt sic adhuc innupte iam concesserit pater vota persolvere: si anteq̃m persolverit nupserit: et viro eius hoc cognitum nõ placuerit: non persolvat. et sit omnino sine peccato. quia dominus mundavit eam sicut dicit. i. mundam fieri iudicavit. Neq̃ hoc contra deum fieri putandum est: cum ipse preceperit et voluerit.

Uxor in domo viri x. Aug. De illa prius dixit que in domo patris sui vovit. et anteq̃ redderet nupsit. De ea ergo que in domo mariti vovit ita loquitur. Si in domo mariti eius votum eius. aut diffinitio q̃ aduersus animam eius cum iureiurando. et audierit vir eius x. Manifestum est ergo ita voluisse legem femina esse sub viro: vt nulla vota eius que abstinentie causa vouerit reddat ab ea. nisi vir fuerit autor: permit-

non faciet irritum verbum suum. sed omne qd̃ promisit implebit.

Mulier si quippiam vouerit et se constrinxerit iuramento que est in domo patris sui et in etate adhuc puellari: si cognouerit pater votum qd̃ pollicita est: et iuramentum quo obligauit animam suam et tacuerit: voti rea erit. quicquid pollicita est et iurauit opere cõplebit. Sin aut statim vt audierit cõtradixerit pater. et vota et iuramenta eius irrita erunt nec obnoxia tenebit spõsioni. eo qd̃ cõtradixerit pater. Si maritus habuerit et vouerit aliqd̃ et semel verbum de ore eius egrediens animam illius obligauerit iuramento. quo die audierit vir: et non contradixerit. voti rea erit. reddetq̃ quodcumq̃ promiserat. Sin autẽ audiens statim contradixerit: et irritas fecerit pollicitationes eius: verbaq̃ q̃bus obstrinxerat animam suam propicius erit ei dñs. Vidua et repudiata quicquid vouerint reddent. Uxor in domo viri cum se voto constrinxerit et iura-

tendo. Nam cum ad peccatum viri pertinere voffierit. si prius permiserit et postea prohibuerit: etiam hic (tamen non dixit vt faciat mulier: quod vouerat: quia permissa prius a viro fuerat) viri dixit esse peccatum qui abnu it qd̃ prius concesserat. non tamen mulieri ideo permittit vt si vir postea prohibuerit. contẽnatur. Sed vtrum ista etiam ad vota continet. et ad concubitus abstinentiam pertineant. merito queritur: ne forte ea itel ligantur tantum aduersus animam voueri que sunt in abis et potibus. qd̃

meto: si audierit vir et tacuerit nec contradixerit spõsioni: reddet qd̃ cumq̃ promiserat. Sin autem extẽplo contradixerit. nõ tenebit promissionis rea. quia maritus contradixit. et dominus ei propicius erit. Si vouerit. et iuramento se constrinxerit. vt per ieiunium. vel ceterarum rerum abstinentiam affligat animam suam: in arbitrio viri erit vt faciat siue non faciat. Ad si audiens vir tacuerit: et in altera die distulerit sententiam: quicquid vouerat atq̃ promiserat reddet. q̃a statim. vt audiuit: tacuit. Si autẽ non contradixerit postq̃ rescruit: portabit ipse iniquitatem eius. Iste sunt leges quas constituit dominus moysi inter virum et uxorem. inter patrem et filiam. que in puellari adhuc etate est: vt que manet in parentis domo.

C. XXXI.

Hoccutusq̃ est dominus ad moysen dicens: Alciscere prius filios isrl̃

ui pertamēda. et huiusmodi. Unde etiã hic aliquid figurate dictum intelligitur. vt qm̃ sunt multe abstinentie ceremoniarum irrationabiles et inimice veritati. Hoc forte intelligi voluit tunc ratas esse. cum rationabiles fuerint. i. cum eas rō approbauerit. que sicut vir debet regere omnem aialem motionem. que sit nõ tantum in appetendo: sed etiã in abstinendo. vt si mente et ratione decernitur: tunc fiat. Si autẽ improbat: nõ fiat. Si autẽ rō qd̃ prius recte faciendũ esse decreuerit post improbet: sit peccatum consilij. etiã licet non nisi rationi motio illa consentiat. **C. XXXI.**

Alciscere. Orig. Scandala filijs israel madianitarum tergiversato acciderant. qui suborinauerant mulieres que eos deciperent: vt peccarent.

etiam videtur ibi significari. Nonne anima plus est q̃ elca: Et cum de ieiunio precipitur: ita dicitur. Affligetis animas vestras. Nescio autem vtrum alicui legat. aduersus animam votum dicitur qd̃ de abstinentia concubitus fuerit. Maxime cum hic legatur autoritatem viro tribuat nõ mulieri que viro subdita est: tunc vota persoluet si vir vota approbauerit. Si autem renuerit: non debet. Apostolus cum de huiusmodi loqueretur: nõ maiorem autoritatem viro q̃ femine dedit. Sed vxor iquit vir debitum reddat. si militer et vxor viro. Vxor non habet potestatem sui corporis: sed mulier. Cum ergo parem vniq̃ tribuat potestatem: in sinuat de concubendo vel non concubendo regulam non pertinere ad ea vota ubi nõ habent parem potestatem: sed vir maior rem. et prope eius solius est. Non enim ait lex nisi nõ debere reddere vota sua si vxor prohibuerit: sed vxoie si vir prohibuerit. Preterea iste iustificationes dicit et minimus in illis iustificationibus que in exodo sub hoc nomine memoratur multa precipi que ad proprietatem non possunt accipi. nec in nouo. t. obseruari: sicut de anre ser

Mi ergo pro peccato qui fuerant causa peccati gratias est: etiam peccatus fuerat illi boni in tam eius et peccatorum in peccatis illis. Scandalum candam subijcet. Et sic colligetur. Nonne anima plus est q̃ elca: Et cum de ieiunio precipitur: ita dicitur. Affligetis animas vestras. Nescio autem vtrum alicui legat. aduersus animam votum dicitur qd̃ de abstinentia concubitus fuerit. Maxime cum hic legatur autoritatem viro tribuat nõ mulieri que viro subdita est: tunc vota persoluet si vir vota approbauerit. Si autem renuerit: non debet. Apostolus cum de huiusmodi loqueretur: nõ maiorem autoritatem viro q̃ femine dedit. Sed vxor iquit vir debitum reddat. si militer et vxor viro. Vxor non habet potestatem sui corporis: sed mulier. Cum ergo parem vniq̃ tribuat potestatem: in sinuat de concubendo vel non concubendo regulam non pertinere ad ea vota ubi nõ habent parem potestatem: sed vir maior rem. et prope eius solius est. Non enim ait lex nisi nõ debere reddere vota sua si vxor prohibuerit: sed vxoie si vir prohibuerit. Preterea iste iustificationes dicit et minimus in illis iustificationibus que in exodo sub hoc nomine memoratur multa precipi que ad proprietatem non possunt accipi. nec in nouo. t. obseruari: sicut de anre ser

illi ergo pro peccato suo puniti sunt mediocrius tamē et parcius. **Di** ho qui fuerant causa peccandi multo vehementius. **Unde** patet quia longe grauius est causam peccati prebere q̄ peccare, unde dicitur. **Quia** melius fuerat illi homini non nasci aut molam asinariam alligari circa colum eius et precipitari in profundum maris: q̄ vt scandalizaret vnum de pusillis istis. **Scandalum** autem est: vbi recte ambulanti deceptio ad peccandum subiicitur.

Et sic colligeris Romissime inqt. **Ap** pones ad populum tuum etc. **Hoc** contra samaritanos qui negat resurrectionē mortuorum. nec fidem futuri seculi recipiunt. **Re** mo enim apponitur ad eos qui non sunt. **Constat** ergo esse alium quem populum cui moyses dicit esse apponendum.

Mille viri etc. **Aduerte** diuine virtutis magnificentia. **Filij** israel duz sexcenta milia fuerant armatorum: omnes viri sunt: quia erat in eis peccatum. **Nunc** vero. xij. milia victores vincunt. quia nō in multitudine vicit israel: s; iusticia et pietas est in eis que vincit. **Unde** persequitur mille: et duo decē milia. **Vide** ergo. quia plus valet vnus sanctus orādo q̄ innumeri peccatores: et peccatiādo. **Oratio** enim sancti celū penetrat. **Quomodo** ergo in terris hostem nō vincat. **Queramus** ergo et custodiamus iusticiam. in duamur loci cam iusticie accincti caritate. et accipiamus galeam salutis. et gladium spiritus. et ante omnia scutum fidei. in quo extinguamus ignea tela maligni.

Et reges etc. **Origenes.** Interficiuntur reges madianitarū. et qui prius a mulieribus victi sunt. nunc expiatione habita et acta penitentia reges vincunt. tantum valet conuersio ad deum et correctio peccatorū. **Fuit** autē curę diuine scripturę nomina regum memorare cui et recem et sur et vr soptoboc. **Hi** enim regnant apud madianitas. quos penitus debet extinguere omnis qui militat deo. **Eni** nanq; beluinus vel ferinus interpretatur. **Beluinos** ergo et ferinos mores debes omnino perimere: vt placeas ei qui te probauit. et peruenias ad beatitudinem mortificata totius iracūdie feritate. **Ego** puto q; hec nomina scriptura diuina non narravit pro historia: sed pro causis et rebus aptauit. **Quis** enim stultus filio suo non men beluinus imponit: sed magis in stultionem animarum prospexit sermo diuinus volens ostendere. q; aduersus huiusmodi vicia militare debemus: et istos reges fugare de corporis nostri regno: ne regnet peccatum in nostro mortali corpore. **Nomina** enim pro rebus aptantur. etia; apud gentiles et barbaros. **Notum** est cur abram abraham dicitur. et sarai sara. et iacob israel. **Ioseph** autem a pharaone barbara lingua pho tophanec cognominatus est. qd lingua sua de secretorum vel somniorum reuelatione composuit. **Daniel** quoq; in babilonia baltasar nominatur.

De madianitis. et sic colligeris ad Sactos ad superne ciuitatis cures. **populum tuum. Statioq; moyses.** **Armate** inquit ex vobis viros ad pugnam. qui possint vltionem domini expetere de madianitis. **Mille viri** de singulis tribubus eligantur ex israel qui mittantur ad bellum. **Dederuntq;** millenos de cunctis tribubus. i. xij. milia ex peditorū ad pugnam. quos misit moyses cum phyneel filio eleazar sacerdotis. **Vasa** quoq; sancta et tubas ad clangendum tradidit eis. **Cunq;** pugnasset contra madianitas atq; vicissent omnes viros occiderunt. et reges eorū. eni. et recem et sur et vr rebe quinq; principes gentis. **Balaā** quoq; filiū beor interfecerunt gladio. ceperunt q; mulieres eorū et paruulos: oia q; pecora et cunctam suppellectilē q̄quid habere potuerāt de popu

Et ananias. et azarias. et misael. sidrac. misac. et abderago. **Madianita** rum ergo regem moyses appellauit: prout gessit. **Beluina** inquit feritas est que regnat in madianitis. nec ipsa solum: alius est rex nomine recem i. inanitas que ibi regnat. **Multa** enim inanitas et vanitas in hoc mūdo quā dei miles superat et vincit: si nihil inaniter nihil superflue agit: memorans: quia etiā de ocioso verbo reddent homines rationem in die iudicij. **In** hac vita hominis totum pene ociosum et inane ē qd dicitur vel agit.

Inanis est ois actus et sermo in quo non ē intrinsecus aliquid. p deo vel dei mādato. **Est** et alius rex madian vr. i. irritatio. **Vides** quales sūt q; regnāt apud madianitas. **Qui. s.** debet expugnari. imo perimi. ab his qui deum sequuntur. **Non** enim tam reges q; vicio et nomina que regnant in hoibus referuntur in lege: et nō tū gentiū bella q; concupiscentiarū carnalium que militat aduersus animam. describuntur. **Deniq;** hi q; i vicij regnant. v. reges esse dicuntur. vt pateat: q; omne viciū quod regnat in corpore ex quib; sensibus pendet. **Hi** ergo perimē di sunt de regno madianitarū: vt ultra vicia nō regnent per eos s; iusticia. nec ad scandalū videāt oculi: s; ad edificationē. **Unde** si oculus tuus scandalizat te: erue eū etc. **Nō** tamē effodidum precipit oculus corporis nostri: nec manum aut pedē abscidēdū: sed sensum carnalia sentientem. et concupiscentijs lasciuientem: vt oculi recta videant. aures recta audiant. gustus noster verbū dei gustet. manus palpent

et contrectent d verbo vite. **Et** sic perēptis regib; madianitarū regnet i nobis iusticia. i. xps q; factus ē nobis a deo iusticia. et pax. et redēptio

Balaam quoq; **Patet** cōsilio balaā subornatas ēē mulieres madianitarū q; deceperant israel. **Unde** hic velut auctor sceleris interficitur **Orig.** **Dicit** ē superius. q; balaā redijt in locū suū. **S; forte** reuersus ē. quāuis scriptura nō dixerit. **Vel** forte i locū suū redijt ab eo loco vbi sacrificia faciebat: in eū. s. locū vbi tanquā peregrinus habebat hospiciū. **Non** enī dicitur ē in domū suā. aut i patriā suā. **De** balac autē dictum est ad semetipsum: vbi tanquā dominus habitabat.

Cur feminas re. etc. **Rab. Dystice.** **Feminā** i pcedā de bello reuertēs seruat q; foras act; prauos cohibēs. et zelo bono destrūēs. delectationē carnalē i abscondito pectoris celat. **S; hoc** moyses. i. lex redarguit. **Qui** enī delectationē carnis i occulto corporis celat: facile i culpā prauę operatōis et orbitat. **Iubet** ergo omne masculinū. parvulus etiā. mulierel q; que nonerūt viros. singulari. q; turpē appetitū et delectationē carnis. q; concipit iniquitatē et parit peccatū. pgnitus iterficere debem;. **Quellas** at et feminas virgines. i. pte delectatōis q; n. p. plinis ē ad peccatū. s; exarde scit ad bonū pseruem;. vt q; do placita sūt desiderem;. et pficere studeam;

Ad suggestionē balaam. **Hic** euidentius ostenditur balaā suggestiōe

mulieres subornatas fuisse.

Isidorus. Nō dubitavit balā ob- lata copia feminariū fornicatōis ruina isra- elitas collapsuros; q: cōcupiscibiles aīe eorum partes sciebat eē corruptas. Ita de- mones vnumquēq; pertemptant illis affe- ctibus aīe laqueos tradentes; quib; nos senserint egrotare.

Eleazar quoq;

Nota q; eleazar nō ad omnē populū; sed ad viros virtutis lo- quitur. qui reuertebā- tur de p̄lio. Viri aut virtutis sunt qui ad bellū procedūt. q; in agone contendūt. z ab oibus se absti- nent. alij vero nō vi- ri sunt virtutis.

Aurū et argen- tum zc.

Temp bel- li est in hoc mūdo cō- tra nequicias sp̄iales z concupiscēcias car- nales. Spectat nos angelorum chorus; z virtutū celestium pia erga nos pendet ex- pectatio. qm̄ vel quō- d p̄lio reuertamur. quis plus afferat au- ri. vel argenti. quis la- pides preciosos curio se iuuetur. Requirit etiā qui deserūt es. q; ferrū. qui plūbum. vī- vas lignēū. vel fictile aut aliqd huiusmo- di magnē domus vī- bus necessarius. Se- cundum ergo ea que quisq; detulerit man- sionis ei meritū depu- tabitur. Probatur tamen hęc oīa. alia p̄ ignē. alia per aquaz. vniuersūq; opus q; le sit ignis probabit.

Et lauabitis.

Orig. Vides quo- modo purgatione in- diget omnis qui exit de p̄lio huius vite. Qui pugnauerūt. p̄ filijs israel: madiani- tas interfecerūt: i q; deo placuerūt cuius volū- tate iplerūt: hoc tñ ipso imundi dicuntur effecti. vnde iubentur lauare vestimēta sua z mūdari. z sic intrare i castra.

Hi ergo qui pugnant: q; imundos hostes cōtingūt: polluti sunt. Si ergo diaboli vicerō. z cogitationes imundas quas suggerit: vel veniētes re- pulsero: vel ingressas intra me ne ad effectū veniant necauero. cōculcans caput draconis: hoc ipso tamen pollutus sum. quo pollutū calcare contē- di: Beatus tamē quia superauit. vnde: Remo mūdus a soide. Dēs ergo

z quicquid est generis masculinē etiā in paruulis. z mulieres que norūt viros i coitu iugulate. **Du- ellas** autē z omnes mulieres vir- gines reseruate vobis. z manete extra castra. vij. diebus. Qui oc- ciderit hominē vel occisum tetige- rit lustrabitur die. iij. z. vii. z de omni p̄da siue vestimentū fue- rit siue vas. z aliquid in vtenilia p̄paratū. de pellibus caprarū z pilis z ligno expiabit. **Eleazar** quoq; sacerdos ad viros exerci- qui pugnauerunt sic locutus est: **Hoc** est p̄ceptū legis qd man- dauit dominus moyfi. Aurum z argentum z es z ferrum z plūbz z stānuz z omē qd potest transire per flāmas igne purgabit. Quic- quid autem ignem non poterit su- stinere: aqua expiationis sanctifi- cabitur. z lauabitis vestimēta ve- stra die septio. z purificati postea castra intrabitis. Dixitq; dominus ad moysem Tollite sūmam eorū q; capta sunt ab homine vsq; ad pe- cus: tu z eleazar sacerdos. z omēs p̄cipes vulgi. diuidesq; ex equo p̄dam inter eos qui pugnaue- runt z egressi sunt ad bellum. z in- ter omnem reliquā multitudinē. **Et** separabis partem domino ab his qui pugnauerunt z fuerunt in bello. vnam animam de quingen-

tis tam ex hominibus q; ex bob; z asinis. z ouibus. z dabis eā ele- azaro sacerdoti. quia p̄mitiē do- mini sunt. **Ex** mediā quoq; parte filiorum israel accipies quinquā- gesimum caput hominū z boum z asinorū z ouū cunctorūq; ani- mantium z dabis ea leuitis q; ex- cubant in custodiis tabernaculi domini. **Secerūtq;** moyses z elea- zar sicut p̄ceperat dominus. **Fu- it** autem p̄da quā exercitus cepe- rat ouū sexcenta. lxxv. milia: bouū lxx. duo milia: asinorum. lx. milia z mille. Animē hominū sexus se- minei que nō cognouerant viros xxx. duo milia. **Dataq;** est mediā pars his qui i p̄lio fuerāt ouū trecenta. xxxvii. milia quingentē. ex quibus in p̄ez dñi supputatē sunt oues sexcentē. lxxv. z de bo- bus. xxxvi. milibus: boues. lxx. z duo. **De** asinis. xxx. quingentis. asini. lx. vnus. **De** aiabus hoium xvi. milibus: cesserunt in partem dñi. xxx. duē aīe. **Tradiditq;** moy- ses numerū p̄mitiarū dñi elea- zaro sacerdoti sicut fuerat i peratū ex mediā parte filiorū israel. quā seperauerat his qui i p̄lio fuerāt. **De** mediā vero parte q; cōtingerat reliquē multitudinē. id est. 8 ouū trecentis. xxxvii. milib; q; ngētis z de bobus. xxx. sex milibus: z de

purificatione indige- mus imo purificatio- bus. Multe enī z di- uerse nos manent pu- rificatiōes. Sed my- stica hęc sunt. z ineffa- bilia. Quis enī enar- rare poterit que sint purificatiōes q; pa- rētur petro. z paulo. z similib; qui tot ho- stes prostrauerūt: tot spolia ceperūt: q; cru- entis manibus a ce- de redeunt: quoq; p̄- tinctus ē in sanguīe. z manus suas lauerūt in sanguīe peccato- rum. interficientes in- matutino oēs pecca- tores terre. **Pereme- rant** enī diuersas de- monū gētes: quas ni- si viciissent captiuos nō liberassent. nec ad obedientiā christi p- duxissent. **Beatus** q; succedit i his p̄liis. z interficit madiani- tas: vt iustificetur ex sanguīe eorū. **San- guīe** demonū fudit qui captiuos eripit. **Purificabit** aut in regno dei: vt mūdus ingrediatur ciuitatē dei. vel domini.

Qui pugnaue- runt. **Alleg.** **Orig.**

Sunt quidā in p̄lio dei qui militāt. q; i. nō obligāt se secularib; negocijs. Hi proce- dūt ad bellū contra gentes munitas z spiritales nequicias. pro his qui infirmio- res sunt vītrate. vī se- xu. vel p̄posito. Pu- gnant aut oīombus. ieiunijs. iusticia. pie- tate. mālnitudine. ca- stitate. z oibus conti- nentē virtutibus. **Et** regressis ad castra vi- cto: ibus fruuntur la- borib; eorū etiā i bel- les qui ad pugnā nō vocant. vel cure nō possunt. **Sciendum** aut q; oīa que sumū- tur ex his gentib; mu- tanda sunt. z forte q; quid ex hoc seculo al- sumitur. vel p̄lio ca- pitur. z imundū ē. z purificatiōe idiget.

z quedam per ignem transeunt. alij sufficit aque purificatio. Assumū- tur aut ex p̄lio hoies z iumēta: cū captiuat oīs intellectus ad obediēdū christo per verbū dei. In quo pugnatēs captiuant intellectū eorū. qui cō- traria sentiunt. **Pauci** sunt tamen qui pugnare possunt. z p̄lia ista con- ficere. de sexcentis milibus armato:ū qui vidētur militare deo. sola. xij. milia eliguntur. ceteri relinquūt in castris. **In** tuere quanti sunt i ecclia

qui possunt pro venite
bi bella traxere. Beati
libas spolia reportare.
quicquid redierit in castra
dei per amantissimam
ma mēti sed quantum
perant. Quis hęc an
tatis rediret. qui do
gnata celestis oppu
gnare. vel vniuersū
z laqueo docet ope
ram dicit. Qui ergo
bos eorū parat. vel in
se. vel in potius vi
cia punit. caput q; o
lia multa quomodo q;
es multiplicata q; q;
teri. In tantū enī nu
meri quāntas videt
angeli i seculis mi
libas. q; mīlia cōferū
nt. **Offere** in vna
q; pars vbi dicit. **Do-**
rū quidem qui vī
ctū vni ex quingē
tis. Qui aut domi re
sederunt vnam et. l.
Dicit aut nomen
sacramēti. **Vnde**
vni dicitur dona
nos quingētos. z ali
os. l. z. **Et** l. **Septē**
septuag. vno addito
quingēti. **Septē**
faciūt. que p̄cento-
fies soluitas p̄cāt.
Similit. **ter.** **Septē**
māne additū ma d;
cāde quingētos. **Et**
dicit. **Et** quāto pla-
res sunt. **Septē**
q; q; m. tanto p̄p;
stanoct est numerus
quingētos. q; quin
quaginta.

Lxx accessissent. **Orig.**
palo hādū. in alijs locis
serunt ad moysem omnes qui
tribuni z centuriones. z dicit
nam vni dicitur bellatorū nostrorū
mūs munitas domio zc. **Lxx**
constituti sunt super exercitū
mūno dicentes. **Pro** p̄cātū
bellatorū. **Lxx** milia qui dicit
contra madianitas. **Sunt** ergo
belles. **Inter** bellatores quidā
res. **Inter** bellatores. z rursus
p̄cātes. z p̄cātū singulis mī-
ordine bellatorū. **Inter** imbel-
vī sunt imbelles vt nūquā pol-
P̄cāt vno ita sunt imbelles.
sunt vni p̄cātū. z in mensurā
serunt. **Et** dicit in. xij. milibus
oīs res p̄cātū. **Sunt** repleta bellū
nī. In populo vero dei esse quō-
busmodi bella constānt. z ser-
gunt. **Post** ab hostibus m-
sunt. **Impossibile** ē enī sin-
alij parat. **Impossibile** ē enī sin-
m lege dicitur. **Et** nullo scī
vnum de cōmuni numero bellat
sunt a bellatorum dicuntur. **In** ta

oportet intelligi. unde abrahā dicit. Habent moysen et prophetas: audiam eos. nō hoies in corpore positos significās: sed q̄ ab eis scripta sunt dicta te spiritu dei. Moysi ergo litteras remoto velamine ita intelligamus: vt singulis dici videatur. vt si intelligant auditores et obseruent: nō cant in locū tormentorū sicut diues qui audire cōtempnit: sed in sinū abrahę ubi lazarus requiescit. Hęc tamē ad liquidū scire ipsius puto esse spissantē q̄ inspirauit: et ihesu christi qui ait. De me enī ille scripsit: et patris: cuius cō-

filii antiquū hūano generi nō nuduz sed velatum litteris indicatur. Sed iam ad sensum eoz q̄ latere videntur veniamus. Duobus modis de egypto exiit. Cum enī quis de errorū te nebris ad agnitionis lumen adducitur: et de terrena cōuersatō ne ad spūalia instituta cōuertitur de egypto videtur exisse: et ad solitudinē venisse ad illū. s. vite statum in quo per silentiū et quietē diuinis legibz exerceatur: et celestibz eloquijs imbuat. per que institutus et directus cū iordanē transierit: properet vsqz ad terrā promissionis i. per gratiam baptis mi vsqz ad euangeli ca instituta. Exit etiā aīa de egypto: cū relinquit huius mundi tenebras: et corpore nature exeat: et trāsfertur ad aliud seculum. qd̄ sinus abrahę. vt in lazaro. vel paradisu vt in latrone indicat. vel si qua nouit de esse alia loca vel māsiosel. p que transiens aīa deo credens: et peruenies vsqz ad flumen qd̄ letificat ciuitatem dei vtra ipsam sortē hereditatis promisse partibus accipiat. Cuz ergo dupliciter desinet egressus de egypto: et trāsitus ad desertū: et inde egressus ad sanctę terre hereditatē: videamus qd̄ sibi velit rubē et gad et dimidia tribus manasse hereditas. q̄ p moysen traditur: et extra iordanē decernit. In. xij. tribubz filioz

et dibon et iazer. et nemra efebou et eleale. et sabam. et nebo. et beon.

Terra quā percussit dominus in conspectu filiozum israel regiōis vberimē est ad pastum animalū ^{greg.} Quos multa mūdi impedimēta occupāt. Et nos serui tui habemus iumē ^{habitationē celestis patrie non desiderant.} plurima. precamurqz si inuenimus gratiam coram te vt des nobis famulis tuis eam in possessionem. nec facias nos transire iordanem. Quibus respondit moyses: Nunquid fratres vestri ibūt ad pugnam. et vos hic sedebitis? Cur subuertitis mentes filiozum israel ne transire audeant in locū quē eis daturus est dominus? Nōne ita egerunt patres vestri. quādo misi de cadesbarne ad explorandam terram. Cuz venissent vsqz ad vallē botri lustrata omni regione subuerterunt cor filiozum israel vt non intrarent fines quos eis dominus dedit. Qui iratus iurauit dicens: Si videbunt homines isti qui ascenderunt ex egypto: a. xx. annis et supra. terrā quā sub iuramento pollicitus sū abrahā. ysaac. et iacob. et noluerunt

israel. mystice totius humani generis figurā cōplectitur. vel omniū q̄ ad agnitionē dei venerunt. Hoz pars extra iordanem hereditatē consequitur per moysen. Pars vero trans iordanē in terra promissionis per ihesum. Et quidem illi quibus extra iordanē hereditas datur: primitiui sunt. licet minus nobiles. licet nō inculpati. Ruben nāqz ē primogenitus iacob: licet ptaminauerit thoz patris: et gad licet ex ancilla. Manasses quoqz cuius dimidia tribus extra iordanē hereditatē consequitur: quāuis de egyptia natus: tamē primogēitus ē. Dēs ergo isti primogeniti sunt: et ideo significāt

priorē populū qui nō per ihesum. sed per moysen hereditatē extra iordanem accipiunt.

Terra quā per. x. sic. Sunt multi in ecclesia qui paruli eē de spiciunt. et in loco hūilitatis positi. imanes apud se esse nō desinūt. hi bonozibus extollūt. voluptatibz perfruunt. et rez multiplicitate dilatant. pzeesse appetūt: et a multis timeri. recte viuere negligūt. et famā bonę vite habere capiunt. adulationes querūt. fauoribz in tumescūt. et pzēsentia

sequi me pzepter caleph filium iePHONE cenezeū. et iosue filiū nun. Isti impleuerūt voluntatez meā. Iratusqz dominus aduersuz israel: circumduxit eum per desertuz xl. annis. donec consumereē vniuersa generatio quę fecerat malū in conspectu eius: Et ecce inquit vos surrexistis pro patribz vris incrementa et alūni hominū peccatorū vt augetis furorez domini contra israel. Qui si nolueritis sequi eu m. in solitudine populū derelinquet. et vos causa eritis necis omniū. At illi prope accedentes ^{alias amos.} dixerunt. caulas ouiu3 fabricabimus. et stabula iumentozum. parulis quoqz nostris vrbes munitas. Nos autē ipsi armati et accicti pergemus ad pzelium ante filios israel. donec introducamus eos ad loca sua. Paruuli nostri. et qd̄ quid habere possumus erunt i vr bibus munitis propter habitatorum insidias. Non reuertemur in domos nostras: vsqz dū possideāt filii israel hereditatem suam. nec quicquā querimus trans iordanē

copia delectatur. vetaura gaudia nō requirunt. Cuz eos multiplex actō occupat. et a semetipsis alienos demonstrat. Si quā tamē fidei temptatio exurgat (qz i ea specietennis cōtinent. verbis cā et laboribz defendūt. et celestem patriā vedicant. nec tū amāt. Quos bñ rubē. et gad. et dimidia tribus manasse significāt: qz multa pecora et iumēta possidētes. dū circa iordanē cāpestria cōpiscūt: in terra pmisionis hereditatē habere noluerūt. dicentes: Terra quā percussit. do. i. cō. si. il. re. vb. ē. ad. p. a. zc. Qui ergo iumenta plurima possidēt: iordanē trāsire refugiuūt: qz quos multa mūdi iplicamēta occupāt: habitationem celestis patrie nō requirunt: sed fides (quā spectemus tenent) increpat ne oculos delectatione torpescāt. et alios exēplo suo a laboris tolerantia. et studio longanimitatis frangāt. Unde eis p moysen dicit. Nūquid fratres vestri ibūt ad pugnam. et vos hic sedebitis? Sed quia erubescūt nō desiderē qd̄ cōfiteat. p fide ad certamē pperant. eāqz nō sibi: sed p xis vendicant. Caulas ouiu3 fabricam. et stabula iumentozum zc. Qui mox fortes pro alijs veniūt. et reprobis missionis terrā ab hostibz liberant et relinquit. ad pascēda armenta extra iordanē redeūt: qz cōtra fides baptismi tota mente

et desiderio rebz perituris inserviūt: qz hereditatē terre. pmisionis. i. fructū fidei nō amāt. Siqz p illa pugnat: vt sua pignora extra illaz deponāt. qz enī paruulos suos habet affectū i eius habitatione nō habet. Unde ad cāpestria redeūt. qz ab altitudie montiū quasi a spe celestiu3 dilabūt vt extra terrā. pmisionis bruta aīalia nutriāt. irrōnabiles. s. motus aī va nis desiderijs. qz ete. ne lucis claritatē nesciūt dū trāsitorijs exēcantur.

Fumenta plurima. Orig. Iumēta et pecora multa sunt zc. Prioz ipsi ad hereditatē illius terre q̄ lacte fluit et melle. nō potuit peruenire.

ne vestro caro factu... bebat. Ammā enī... talior videret. quā... paratus est iumentis... per moysen terram... moyses nō dicit reges... multas pecoras habuit... terram. Quāuis enī... aīalia habent: p... aīa non tanta que... eos cadant ne ior... dū trāsiret. sed cū... igitur et multos in... famulos cōtendunt... transire et ad partem... pcomilla peruenire... Moyses autē dicit: qz... morantur nec possunt... iordanē transire. nec... ad fidem dicit: que... est terra pmisionis... intrare.

nec verbum caro factum agnoscere: quia multa iumenta et pecora habebat. Animalis enim non potest percipere que sunt spiritus dei. nec spiritaliter diiudicare: quia cum homo in honore esset non intellexit: sed comparatus est iumentis insipientibus. Accepit ergo ille populus hereditatem per moysen terram. s. duorum regum. non enim amplius potuit interficere moyses nisi duos reges. quorum terram diuideret populis multa animalia multaque pecora habentibus. Illis vero qui iordanem transierunt iherusalem diuidit terram. Quibus enim animalia habeant et pecora: non tanta que eos excludant ne iordanem transierint: sed cum ipsis et mulieribus et infantibus contendant transire: et ad patrum promissa peruenire. Illos autem hec omnia remorantur nec possunt iordanem transire nec ad fidem christi: que est terra promissionis intrare.

Si transierint. **Di. Alia terra.** Si transierint filii ruben et filii gad. vo. ior. omnes armati ad prelium coram domino. et obtineritis terram in conspectu vestro: dabitur eis terra galaad etc. Terra multis modis accipitur. et terra hec in qua habitamus. non ab initio terra vocata est: sed arida. et postea terra. Sicut hoc celum visibile prius firmamentum dictum est postea celum. In principio tamen creature celum et terra fecisse dicitur deus. et postea arida. et firmamentum. Hic aggeus ait. Ad hoc semel mouebo celum et terram. et mare et aridam. Vides quo modo aliud potest terra. aliud arida. In multis quoque locis terra in bono accipitur. arida vero raro. Nam et adam post peccatum in locum detruditur qui arida noia tur. antea enim erat in terra paradisi enis non in arida sed in terra. Mansuetis quoque in euangelio non arida: sed terra promittitur. Beati mansueti

quoniam ipsi hereditabunt terram. Semen etiam quod fructum dat centesimum. sexagesimum et tricesimum. terra dicitur esse non arida. Puto autem quod profectus sit ab arida ad terram venire: sicut profectus fuit ut arida terra vocaretur. Dum enim infructuosi sumus: nec fructum iusticie. pudicie. vel pietatis afferimus: arida sumus. Si autem nos excolentes ad virtutum frugem suscitamus: terra et arida efficiatur: que verbi dei suscepto semine fructificet. Est ergo quedam terra etiam in regno dei que mansuetis promittitur et terra que videntium non migat. Est terra in excelsis posita de qua ad iustitiam dicit. Exaltabit te ut heredites terram. Quibus terre hereditate de egypto mundi exiens anima consequitur. et alibi quidem qui sub lege vixerunt. alibi qui per christi fidem et gratiam

dispensati sunt. Qui tamen videtur primi et per moysen dispensati non consequuntur hereditatem. nisi prius transierint cum his quos iherusalem dispensat. et pugnet cum eis contra inimicos. et collocent eos in sedibus suis. et ita consequantur hereditatem quam moyses duce meruerunt. Unde paulus. Et hi omnes testimonio fidei suscepto non perceperunt repromissiones deo pro nobis aliquid melius providente: ne sine nobis consumaretur. Quasi diceret. iste non est et semis tribus de illis duabus et semis tribubus. Ideo non acceperunt promissionem terre illius quam eis

extra iordanem per moysen decreta est deo pro nobis aliquid melius providente. ne sine nobis consumaretur. et ita consequantur hereditatem quam moyses duce meruerunt. Unde paulus. Et hi omnes testimonio fidei suscepto non perceperunt repromissiones deo pro nobis aliquid melius providente: ne sine nobis consumaretur. Quasi diceret. iste non est et semis tribus de illis duabus et semis tribubus. Ideo non acceperunt promissionem terre illius quam eis extra iordanem per moysen decreta est deo pro nobis aliquid melius providente. ne sine nobis consumaretur. et ita consequantur hereditatem quam moyses duce meruerunt. Unde paulus. Et hi omnes testimonio fidei suscepto non perceperunt repromissiones deo pro nobis aliquid melius providente: ne sine nobis consumaretur. Quasi diceret. iste non est et semis tribus de illis duabus et semis tribubus. Ideo non acceperunt promissionem terre illius quam eis

zaro sacerdoti. et iosue filio nun et principibus familiarum per tribus israel: et dixit ad eos. Si transierit filii gad et filii ruben vobiscum iordanem omnes armati ad bellum coram domino. et vobis fuerit terra subiecta: date eis galaad in possessionem. Si autem noluerint transire vobiscum in terram chanaan inter vos habitandi accipiant loca. Responderuntque filii gad et filii ruben. Sicut locutus est dominus seruis suis. ita faciemus. Ipsi armati pergemus coram domino in terram chanaan: et possessionem iam suscepisse nos confitemur trans iordanem. Dedit itaque moyses filiis gad et ruben et dimidie tribui manasse filiis iosue regnum seon regis amorrei. et regnum og regis basan. et terram eorum cum urbibus suis per circuitum. Igitur extruxerunt filii gad dibon et astaroth et aroer et roth sopher et iazer et iebaa et bethnemra. et berbaran urbes munitas. et caulas pecoribus suis. Filii vero ruben edificauerunt

nem terre illius quam eis extra iordanem per moysen decreta est deo pro nobis aliquid melius providente. ne sine nobis consumaretur. et ita consequantur hereditatem quam moyses duce meruerunt. Unde paulus. Et hi omnes testimonio fidei suscepto non perceperunt repromissiones deo pro nobis aliquid melius providente: ne sine nobis consumaretur. Quasi diceret. iste non est et semis tribus de illis duabus et semis tribubus. Ideo non acceperunt promissionem terre illius quam eis extra iordanem per moysen decreta est deo pro nobis aliquid melius providente. ne sine nobis consumaretur. et ita consequantur hereditatem quam moyses duce meruerunt. Unde paulus. Et hi omnes testimonio fidei suscepto non perceperunt repromissiones deo pro nobis aliquid melius providente: ne sine nobis consumaretur. Quasi diceret. iste non est et semis tribus de illis duabus et semis tribubus. Ideo non acceperunt promissionem terre illius quam eis

lac et mel. sapientie et scientie dulcedinem capientes. quorum terra flumine dei quod repletum est aquis diuine intelligentie circumdatur et rigatur. Alii autem sunt carnales iumentis et pecudibus. i. crassis et stolidis sensibus abundantes. quibus dicit apostolus. Ita insensati estis: ut cum spiritu operentis non carne proficiamini. Et insensati galathie. quis vos fascinavit veritati non obedire. Sed unusquisque nostrorum nisi se armauerit: et abiectis brutis et beluinis sensibus ad spiritalem intelligentiam properauerit. remanebit extra iordanem. nec poterit per sapientie flumen incedere. quod significat civitatem dei. i. vitam dei capere. Nec assequitur verbi dei interiora. que sunt dulciora super mel et fauam: sed illam tantum consequetur terram in qua duo reges occisi sunt. vbi

dicatur ei nihil iudicari me scire inter vos nisi ihesum christum. z hunc crucifixum. Qui aut potnerit transire iordanem. z ad interiora penetrare. sequens dnm ihesum christum. interficiet. xxx. z eo amplius reges. Illos fortes de quibus dicit. Astiterunt reges terre z prin. coue. i. u. ad. d. zc. Quibus prostratis agnosces secreta mysteria usquo venias ad sedem dei z hierusalem civitatem dei viventis. no q seruit cum filiis suis. sed que sursum est z libera est z mater omnium nostrum est.

// C. XXXIII.

De sunt mansiones zc. Dige. Diver sas creavit de us cibo z differential pro diversitate aiali um. vel humani desiderij. Unde z aialia cognoscunt pptos ci bos. z alijs vit' leo. alijs ceru'. In hoibz quoqz qui sanus e z validus forte cibum requirit cofiditqz edere oia. Infirm' deletatur oleribus. z fortent cibum no patit. Parvulus vero si n vocere m ipsa lac tm requirit. Cib aut ronalis nature verul sermo dei est. Sed z hic differentias habet. Non ois eode verbo nutritur. Est alijs in verbo dei abus lacj apti or. f. doctrina. sicut moralis q rudibus solet preberi. Hi lectione in qua nihil e obscuru libeter accipiunt. verbi gratia. ester. indieb. thobiam. z ma data sapientie. Si legatur eis leuiticus. offenditur cotinuo ams q no sit abus suus. Venit eni vt disceret decum colere. iusticie z pietatis precepta suscipere. z audire ma data sacrificio. z ritus immolationu. Alius euageli stas aplm psalmos libeter amplectitur. velut remedia infirmitatj suz. Qui si legantur hec que habem' in manibz. nihil infirmitati suz aut saluti aie prodesse iudicabit. sed refutabit tanqz graues z onerosos cibos. Sed licut leo si habeat intellectu no abundantia herbaru culpabit creatam. nec dicit superflua. qz carnibz vitur. nec homo qz libi aptis vitur alimonijs culpare debet qz fecit deus serpentes in cibis ceruoz. Ita in cibis ronabilibus no refutanda e scriptura q obscurior videt. z incoueniens incipientibus parulis infirmis. z minus ad intelligendu validis. Quisqz qd libi sanu sentit assumat. Aut ergo hec mansiones filioz israhel ex quo exierunt de terra egypti cum virtute sua in manu dñi zc. Quis ergo audeat dicere qd hec que scribuntur per verbu dñi nihil habeat vtilitaj aut salutis. s; solam narrent hystoria. Duobus modis potest quisqz spiritualiter exire de egypto. vel relinquedo gentilem vita. z ad cognitione diuine legis accededo. vel cu aia de corporis hui' habitatione discedit. ad vtruzqz eni spe ctant hec mansiones. De illis eni mansionibz quas aia exuta corpore. imo rursus induta suo corpore habitura e. dicit. In domo patris mei mansio nes multe sunt zc. Sunt ergo multe mansiones que ad patre ducit. In q bus singulis quid vtilitatis aie comoratio. quid ne eruditionis aut illumi nationis accipiat. scit solus pater futuri seculi qui ait. Ego sum hostiu. ne mo venit ad patre nisi per me. Qui forte in his singulis mansionibz vni. cuiqz aie hostiu fiet. vt per ipsum intret z exeat. z pascua inueniat. vlsqz ad ipsum perueniat patre. Sed redeamus ad ea que inter nos z in nobil geruntur. In egypto erat filij israhel in operibus pbaraois. luto z latere affligebantur. donec ingemiscetes clamauerunt ad dnm. z misit eis xpus suu per moysen. z eduxit de egypto. Nos igitur cu essemus in egypto. i. in huius mundi erroribus. z ignorantie tenebris. operates opera diaboli in concupiscentijs z voluptatibus carnis miserus dñs misit verbu suu. i. vni genitu filiu suum. qui nos de ignorantia erroris ad lumē diuine legis ad duceret. Sed primo omniu intueri mysterij rōnem. In egressione eni filioz israhel de egypto sunt. xl. due mansiones. z aduentus christi in mundu fit per. xl. duas generationes. Unde ab abrahā vsqz ad dauid generati ones. xliij. zc. Quadraginta ergo duas generationu mansiones quas christus fecit descendens in egyptum huius mundi. faciunt qui ascendunt de egypto. In. xl. ergo duabus mansionibus perueniunt filij israhel ad prin cipium capiende hereditatis. vbi ruben. z gad. z dimidia tribus manasse

esebon z eleale z cariatthiari z na bo z baalmeon versis nominib'. Sabama quoqz imponetes voc cabula vrbibus quas extruxerāt Porro filii machir filii manasse perrexerūt in galaad z vastauerūt eam interfecto amorreo habitatoze eius. Dedit ergo moyses terram galaad machyr filio manasse qui habitauit in ea. Jair aut filius

accipiunt terram galaad: Sicut christus per. xl. duos patres quasi mansiones descendit vsqz ad nos. z filij israhel per totidem mansiones ascende runt vsqz ad hereditatis promisse principium. Incipiamus ergo per ea q descendit ascendere. z prima mansionē facere qua ille fecit nouissima. qui natus est de virgine. Erat ergo prima mansio de egypto ex eunibus. relicto ydolorum cultu. vt credamus christum de virgine natum. z de spiritu sancto. z verbum carnem factum venisse in mundum. Post hec ascende

manasse abiit z occupauit vicos eius. quos appellauit anothiair i. villas iair. Nobe quoqz prexit z apprehendit cariatth cum viculis suis. vocauitqz eam ex nomine suo nobe.

// C. XXXIII.

De sunt mansiones filioz israhel qui

re ad singulos fidei virtutum gradus nisi tamur. z singulis im moremur. donec ad sumum peruenientibus nobis institutio num fastigium pmis sa compleatur hereditas. Anima quoqz cu de egypto hui' vite tendit ad terraz promissionis. pergit per quasdam vias z certas conficit mansiones. vnde. Effudi super me manū tuā z vel animā meā: quā do ingrediar in locū tabernaculi admirabilis vsqz ad domū dei. De his mansi onibus alibi dicit. Quā amabilia sunt tabernacula tua dñe

virtutum. concupiscit z deficit aia mea in atria domini. Et alibi multuz peregrinata est anima mea. Intellige ergo que sunt he peregrinationes anime. in quibus se peregrinari diuinius dolet. Tunc aut veritas intelli get que fuit ratio peregrinationis suz cum regressa fuerit in requiem suaz i. in paradisiū. vnde. Convertere aia mea in requie tuā zc. Iste ergo sunt mansiones. quibus itur in celum. Sed quis ita diuinoz conficiat secre torū qui possit huius ascensionis describere mansiones. z cuiusqz loci labores vel requies. Quis enarret q post primā z secundā z terciā mansionē adhuc insequatur pbarao z egyptū: licet non comprehendat. licet submer si sint. Quomodo enūciat q saluus effectus populus dei. post aliquot mā siones primū cantauit canticum dicens. Cantemus domino. gloriose eni magnificatus est. Quis hec egressioni anime singula possit. vel audeat adaptare. Et quomodo vetus populus cecidit. cui conuersatio z habita tio fuerat cum egyptijs. saluus autē nouus peruenit ad regnū qui ignora bat egyptios. exceptis sacerdotibus z leuitis. Qui eni in sacerdotijs vel leuitarū ordine fuerit. z solum deum positionē habuerit. in deserto non ca dit. sed peruenit ad terram promissionis. Donuntur noia mansionibus. Neqz eni conueniens videbatur. vt cetera oia suis vterentur nominibz. ascensio vero aie mansionū suarū nomia no haberet. Habet ergo nomia mystica. z deducēte se. no moysen qui quo iret ignorabat. sed colaniam ignis. z nabem. filium. s. dei. z spiritū sanctum. Cum submersi fuerint oēs egyptij z amalcebite. z omnes qui impugnaverūt eaz. vt per suu galat mā siones que dicuntur esse apud patrem illuminetur amplius. donec assue scat illius luminis qd illuminat omnē hominē in tuiū pati. z inire maiesta tis fulgorē. Si ergo veros aie in hac vita possit per hec doceri intelliga mus profectus. que conuersa a gentili vita no tam moysen qz legem dei. nec aaron. sed sacerdotē illum qui permanet in eternum sequitur. antequā ad perfectum veniat. in heremo habitat. vbi in preceptis domini exercet. vt fides eius probet. z victa vna tēptatione veniat ad aliā: quasi de mā sione ad mansionē. cum ea que acciderint fideliter tulerit. Ita enim per singula temptamenta vite z fidei profectus mansiones habere dicitur. secundū illud. Hnt de virtute i virtutē. donec perueniat ad sumū gradū virtutū. z transeatur flumē dei. z pmilla suscipiatur hereditas. Scire ut in deserto illo quō vocetur ille locus vbi applicuerint qd vtilitatis afferet legentibus. z legem dei die ac nocte meditantibz. cum secundo describant nomina. licet in non nullis mutata. z per verbum domini a moysē delati bi iubentur. Quod ideo fit vt duas anime ostenderet vias. vnam qua i carne posita per legem dei virtutibus exercetur. z per quosdam gradus. p ficiens ascendit de virtute in virtutem. quasi de in aisione in mansiones. Aliam vero quā post resurrectionē ascensura ad celos. non subitō nec un portione concessit. sed per multas mansiones vbiqz singulis lumie sapiētię illustrata qd ipsum patrem luminum perueniat.

Per tunc... Quas deser... Profectus igitur... Hec ordo z distinctio...

Per turmas suas. **Item.** Cum virtute sua christo. s. qui e dei vir- tus 7 dei potentia. Cum ipso ergo ascenditur qui ad nos descendit: vt as- cenderemus. Qui enim descendit ipse est qui ascendit 7 qui ait: tecu descē- dam in egyptum: ideo nō erat in tribubus eorū infirmus.

In manu moysi et aar. **Or.** Non enim tantū scientiam legis 7 fidei: sed etiam operum quibus deo placetur fructus habere debemus cū de egypto eximus. Si enī exiens de egypto 7 conuersus ad deū abijciā

superbiā p man⁹ aa- rō rau⁹ deo sacrificā ui. Si lasciuia pe- remero: hircum. Si libidinem: vitulum.

Si stulticiam: oues.

Si ergo cum aning- vicia purgantur: ma- nus aaron operatur

i nobis: 7 man⁹ moy- si: cum ad hęc intelli- genda illuminamur

et lege. **Utraq;** ergo manus necessaria est vt inueniatur in no-

bis nō solum fidei 7 sciētis: sed etiā actū operumq; perfectio.

Rec tamē duę sunt manus: sed vna. In manu enī dixit nō in

manibus. **Unū enī opus vtriusq;** man⁹ est: 7 vna perfectōis expletio.

Quas descri- pfit. Et scripsit moy- ses projectiones eorum 7 mansiones per verbum domini. **Vt.** s. legentes

quante nobis immineant projectiones 7 mansiones pperemus nos ad hanc viam: nec sequiter tempus nostrum consumamus. **Re.** dum vanita-

tibus immoramur: 7 singulis que ad visum. auditum. tactum. odoratum. gustumq; veniunt delectemur. ptereat tempus nec spacium vię explea-

mus: sed in medio deficiamus. q. in deserto. **Idcirco enī** venimus in hūc mundum vt transeamus de virtute in virtutem. neq; permaneamus pro-

terrenis in terra: sicut ille qui dicebat. **Anima habes multa bona.** mādū ca. bibe. 7 letare. ait enim illi dominus. **Sulte auferetur a te hac nocte aīa**

tua. **Non dixit in hac nocte.** nec in hac die: sed hac nocte. **Nocte enī** peri- mitur sicut primogenita egyptiorū: quia dilexit mundū 7 tenebras eius.

locus rectorum mundi hui; tenebrarū harum. **Tenebrę autē** 7 nox iste di- citur mundus: pro his qui in ignorantia viuūt: ne lumen veritatis recipi-

ant: 7 de ramesse ad socoth nō trāsēnt.

Profectiq; igitur. Filij israel adhuc in egypto positi quartade- cima die fecerunt pascha: 7 initium quoddā festiuitatis. **Sequenti ergo**

die qui est primus a zimorum. quinto decimo. s. primi mensis proficiscitur de ramesse: 7 veniunt in socoth: vt ibi faciant festiuitates a zimoz vel diē

Quis hęc intelligat? **Quis** vel ex parte cognoscat: sicut apostolus dicit. **Ex parte scimus:** 7 ex parte pphamus. **Quis enim** intelliget quō ex parte

dies festos agimus: vt nemo nos iudicet in parte diei festi: aut neomenie: aut sabbati? **Omnis enim** dies festus qui hic agitur: in parte geritur: nō in

itegro. **Sed cū** exieris de egypto: tūc erit tibi perfecta festiuitas. **Sic** tamen quia post illud pascha qd in egypto factum est semel: inuenitur in

deserto aliud curatum cum lex data est: 7 post hęc nusquā geri nisi in ter- ra promissionis.

Hic ordo 7 distinctio mansionum valde necessaria est: 7 obseruanda his qui sequūtur deum 7 cogitant de profectibus virtutum. **Fit ergo pri-**

ma profectio ex ramesse: siue de hoc mundo anima proficiscens: 7 ad futu- rum seculum pergens: siue ab erroribus vitę ad viam virtutis 7 agnitio-

nis dei. **De ramesse proficiscitur:** que interpretatur: cōmotio turbida. **Vt cō-** motio tinea: quia in hoc mundo omnia in cōmotiōe 7 pturbatione 7 cor- ruptione posita sunt. **In quibus nō oportet animā** residere: sed proficisci

7 venire in socoth. i. tabernacula. **Primus ergo aning profectus est:** vt auferatur a cōmotiōe terrena: 7 sciat sibi tanq; peregrinanti. 7 iter agēti

in tabernaculis habitandū. **Quo** velut in prociuctu posita aduersus insi- diantes expedita occurrere possit. 7 libera ide iā vbi se sentit cē pparatā

proficiscitur ex socoth 7 applicat in butban.

Manu excelsa. Vbi non est humanum opus neq; terrenum: sed

egressi sunt de egypto per turmas

† .i. operatione. Non enim sufficit manus moysi qui significat scientiam legis: queritur et manus aaron: qui sacrificandi deo peritiā signi- ficat.

suas in manu moysi 7 aaron q̄s

† vt legamus semper et videamus: quante no- bis imminet projectiones et mansiones.

† descripsit moyses iuxta castrorū

loca que domini iussione mutabā

† Cōmotiōe turbida: vel cōmotiōe tinea. Dīa enim que in mundo sunt in pturbatione et cor- ruptione posita sunt.

† tur. Profectiq; igit de ramesse

† Quia quartadecima egerunt pascha in egypto: et quoddam initium festiuitatis iugulantet agnum p̄dide q̄ proficiscerentur.

† mense primo † quintadecima die

mensis primi: altera die phase fi

lii israel in manu excelsa videntis

diuinum ibi excelsa man⁹ nominatur. per manum enim opus intelligitur.

Et in diis eorum. Omnes dij gentium. demonia. in quibus faciet dominus vindictam in die iudicij: facit 7 nunc. cum quis ab illis deceptus fuerat vt ydola coleret: per verbum domini cōuersus verbum colit. i. deū

vel cū fornicator ad pudiciā conuertitur 7 se errasse deplorat: ipsius pe- nitentię lacrimis vitur demon. vel de superbia ad humilitatē. de luxuria

ad parsimoniam. **Quantis eos** putas agi tormentis si quem videant vē- dere omnia sua 7 da- dere omnia sua 7 da- dere omnia sua 7 da-

† Mortui sepeliēbant mortuos suos. viuentes sequebantur dominum suum.

† bus cunctis egyptiis 7 sepeliēti

† bus primogenitos quos percus- serat dominus. **Nā** 7 i diis eorū

† exercuerat vltionez: castrametati

† sunt in socoth. **De socoth** venerūt

† in ethan que est in extremis fini-

† bus solitudinis. **Inde** egressi ve-

† † Os nobilium. fortitudine enim assumpta no- bilitatur in domino: et despiciunt beelsephon i. dominum aquilonis et eius superbiā decli- namus.

† nerunt contra phyairoth que re-

† spicit beelsephon. 7 castrametati

† culis habitamus.

† Cum exierimus de egypto. i. de seculo: primū tabernacula figimus sci- entes: quia ad vltiora 7 ad terram sanctam celestem. i. properamus.

De socoth. **Or.** Proficiscantur ex socoth: 7 applicent i butban: q̄ conuallis dicitur. **Sunt enim** in his profectus virtutis que exercitio 7 la-

bore acquiritur: nec tantum in prosperis quantum in aduersis probatur. **Veniunt ergo** ad conuallē. in conuallibus 7 in inferioribus certamen

habetur contra diabolū 7 acreas potestates. **Abraham** in valle salina rum pugnavit contra barbaros reges: 7 victoriam consecutus est. **Descē-**

dit ergo viator noster ad eos qui in profundis sunt 7 in imis: nō vt ibi mo- retur: sed vt victoriam consequatur.

In ethan. Ethan sana fortitudo: vel professio: in qua fortitudinem 7 robur assumimus: ne in viā deficiamus.

Inde egressi. Idem. Profectiq; ex butban applicuerūt airoth qd interpretatur victus. **Nondum enim** ad ciuitatem veniunt: nec perfecta iam tenentur: sed quedam parua. **Hic est profectus:** vt a parnis ad ma-

gna veniatur. **Veniunt ergo** ad os. i. ad primū ingressum vici: quod est indicium conuersationis 7 abstinentię. **Airoth autē** posita est contra beel-

sephon: 7 contra magdalū. beelsephon interpretatur ascensio specule: vel turris. **A parnis ergo** ascenditur ad magna. **Nec dum** anima in ipsa

specula: sed contra speculam. i. in cōspectu ecclesię posita est. **Speculari.** n. incipit 7 prospicere spem futuram 7 latitudinem profectū. **Et paulatim**

crestat dum plus spe nutritur: q̄ laboribus fatigatur. **Quarta ergo** man- sio est contra magdalū. nondum in ipso quod magnificentia dicitur.

Habet ergo in conspectu ascensionē specule 7 magnificentiā rerū futura- rum quib; pascitur 7 nutritur. **In profectibus enim** est non in profecti-

one.

Diero. Quarta mansio est phyairoth quod interpretatur os nobi- lium: que scribitur per litteram bet. **Quidam** patant male airoth villas

errorq; manifestus q̄ pro supradicto elemento: ain litteram legant. **Be-** elsephon interpretatur domus aquilonis: vel ascensus specule: vel ha-

bens archana. magdalū magnitudo turris. **Assumpta ergo** fortitudine nobilitamur: vel militamus in domino: 7 diaboli archana contēnimus: 7

magnificentiam illius: 7 turritam superbiā declinamus. **Non enim** est ab austro vnde dominus venit: 7 a meridie vbi sponus recumbit in flo-

ribus: sed possessor aquilonis venti frigidissimi. vnde exardescunt mala: qui cum sit frigidissimus nomine dextri vocatur: falso sibi assumens vo-

cabulū virtutis 7 dextere cū totus sit in sinistra.

In raphidim. Hiero. Castrametati sunt in raphidim. Undecima mansio hec in exodo dicitur post profectioem de heremo syn. In ea queritur populus ob ardorem sitis. et fons de petra ore erumpit. et profluit. teprationisq; nomen sortitur. Moyses ascendit in montem. hielus contra amalech militat. et crucis signo superatur inimicus. Remissis ozantis manibus hostis victor insequitur. Sedet moyses super lapidem zacharie. q; septem oculos habet et i samuelis volumine appellatur abnezr. i. lapis adiutorij. **Utranq;** manus eius aaron et bur. i. montanus et lucidus sustinent. Deuictio aduersario superuenit ietro. adducit sephoram et virosq; filios. dat consilium lxx. seniorum. et in typum ecclesie de gentibus congregat; imitatio legis euangelio suggerere complectitur. Bene dissolutio vel sanitas fortium raphidim dicitur. propter dissipatum amalech. vel sanatum israhel. vel remissio manuum iuxta syros ppter offensam populi. q; contra dominum in hoc loco murmurauit. **Pro** fermentum ergo hal? et massam ecclesie solent demonu temptamenta consurgere.

Origenes. Post hec veniunt in raphidim que interpretatur laus iudicij. Bene laus sequitur post labores. s; laus iudicij. Fit ergo digna laude anima que recte iudicat et discernit. que. s. spiritualiter diiudicat omnia. et a nemine diiudicatur.

In deserto sinai. Hiero. Synai duodecima mansio. Statim tibi veniat in mentem apostolorum numerus. Una de pluribus. s; maior omnibus. non separatur in ordine. precellit in merito. Ad hanc. x. vij. die perueniunt dicente scriptura. Mense tercio egressiois filio i israhel de egipto. in die hac transierunt in solitudine synai.

Post peruenit in desertum syna. Syna quidam locus deserti est quem supra syn nominant. Sed hic magis locus montis qui in ipso deserto est. appellatur. qui ex vocabulo deserti syna dicitur. Postquam ergo laudabilis iudicij facta est anima. et rectum cepit habere iudicium. datur ei lex a deo. quia capax est diuino:um secretorum. et celestium visio num.

Ad sepulcra concupiscetie. Hiero. Terdecima mansio sepulcra concupiscetie. Est autem sensus ille de euangelio q; dominus hielus baptizatus. statim a spiritu ductus est in desertum. et temptabatur a dyabolo. Itaq; israhel post familiarem cum deo sermonem postq; iuxta montem synai commoratus est. anno vno. et diebus. iij. mira dispositione castrorum egressus est in solitudinem pharan. que interpretatur onager. et feritas. Ibiq; succumbit male bestie fastidians celestem panem.

Origenes. Profecti de syna veniunt ad sepulcra concupiscetie. Ubi. s. sepulcra sunt et obrute concupiscetie. et extincta omnis cupiditas. ne ultra concupiscat caro aduersus spiritum. mortificata. s. morte christi.

In asseroth. Hiero. Quartadecima mansio in asseroth. que interpretatur atria. Ibi aaron et maria propter ethiopiisam ptra moysen murmurant. et in typum murmurantis contra ecclesiam de gentibus congregatam populus in dyozum lepra perfunditur. nec redit ad tabernaculum cu pristina sanitate. donec statutum plenitudinis gentium tempus completur.

Origenes. Post hec veniunt in asseroth quod interpretatur atria perfecta. vel beatitudo. Intuere viator diligentius quis sit ordo profectuum. postq; sepulcra et mortificaueris concupiscetias carnis. venies ad amplitudinem atriorum. venies ad beatitudines. Beata est enim anima que iam nullis vicij carnis vrgetur.

In rethma. Hiero. Castrametati sunt in rethma. Hec est. x. v. mansio. et notandum q; relique mansiones. xvij. quarum breuiter cathalogus describitur. a rethma vsq; ad asyongaber. i. tricesima secundam mansionem sub pharan solitudinis nomine continentur. In quibus. xij. explo

† fermentum. quod miscet euangelica mulier in farine satis tribus.
metati sunt in halus. Egressiq;
 † dissolutio fortium. vel remissio manuum. q; ubi
de halus in raphidim fixerunt
 dissipatus e amalech.
tentoria ubi populo aqua defuit
ad bibendum. Profectiq; de raphidim
phidi castrametati sunt in deserto sinai
Sed et de solitudine egressi veniunt ad sepulcra concupiscetie. profectiq; de sepulcra concupiscetie castrametati sunt in asseroth

ratores missi sunt ad terram sanctam. et botrus in ligno relatus. populus gigantes formidans murmurat. et ptra amalech pugnat. et vincitur. In datan et abyron et filios chore vindicta dei profertur. virga aaron germi nat. vitula rufa in holocaustum crematur. Postq; sepulcra concupiscetie et vestibula transeundum est ad iuniperum que diu calorem seruat. vt sumus ferentes spiritu. et claro sonitu euangelium predicemus.

Origenes. Inde veniunt in rethma sine pharan. Rehma visio co summata interpretat

Pharan vero visibile os. Quid ubi ita crescat anima vt carz desierit molestijs carnis vgeri visioes habeat consummata. et rerum perfectaz capi et intelligentiaz. causas. s. incarnationis verbi dei. et rationes dispensationum eius altius cognoscens.

In remonphares. Hieronimus. Mali punia diuisio. In quo significat ecclesia quali mlt ta grana vno cortice contegi. dum omnes turbam credentium i fidei unitatem cocludit. Varietas et consonantia virtutum. vnde multitudinis cre

dentiu erat. c. v. et. a. vna. Sicq; diuisi sunt singuli gradus. vt omnes eadem compage teneatur.

Origenes. Inde veniunt in remonpha. ubi. s. diuinarum et celestium rerum a terrenis. et infimis discretio fit. Crescente enim intellectu anime noticia ei excelsozum pgetur. et iudicium datur. quo sciat a temporalibus eterna et a perpetuis caduca separare.

In lempna. Latere. s. In hoc enim transitu nunc crescimus. nuc decrescimus. et post multos profectus sepe ad laterem. i. carnalia opera redimus.

Post hec veniunt in lempna. quod interpretatur dealbatio. Scio in alijs dealbationem culpabiliter poni. vt cum dicitur paries dealbatus. et monumenta dealbata. Hic autem dealbatio est. de qua dicitur. laua bis me. et super niuem dealbabo. Et si fuerint peccata vestra sicut feniculum vt niuem dealbabo. Et alibi. Niue dealbabitur in selmon. Et vetusti dierum capilli dicuntur esse candidi. i. albi sicut lana. Hec igitur dealbatio ex splendore vere lucis intelligitur prougnire. et ex visionum celestium claritate descendere.

In ressa. Frena. s. Si enim ad lalulenta opera descendimus. infrenadi sumus. et cursu vagi atq; precipites scripturarum retinaculis dirigedi.

Origenes. Post hec fit mansio in ressa. quod est visibilis vel laudabilis temptatio. Quauis ei grades heat profectus anima. tñ temptationes non auferuntur ab ea. quia quasi custodia. et munimen sunt ei. Si cut enim caro si non sale aspergitur corrumpitur. ita anima si temptatio ne non fallitur continuo resoluitur. Vnde dictum est q; omne sacrificiuz sale salletur. Hinc paulus ait. Re magnitudo reuelationum extollat me datus est mihi stimulus carnis mee. hec est ergo visibilis et laudabilis tepratio.

In mote sepher. Hiero. Pulcritudinis. Mons autem pulcritudinis est christus. Vicesima mansio in monte pulcritudinis constituta e. de qua dicit. Dñe quis habitabit in taberna. t. a. q. re. i. m. s. t. zc. Vide quid profint frena. A vicij nos retrahit ad virtutum thozos nos intro ducit. in christo monte pulcerrimo habitare faciunt.

Inde venit in monte sephar. qd tubicinatio dicit. Tuba signum belli est. ubi ei se tantis. ac talibus virtutib; armata sentit aia necessario pro cedit ad bellum quod est ptra principat; et potestates. et hui; mundi rectores. Vltuba canit in verbo dei. docting. s. et predicationis. vt qui audierit tubam preparare se possit ad bellum.

In arada. Hiero. Miraculu. Et nota ordinem. post frenos in ecclesia itromittimur. inde ad montem christi ascendimus. in quo positi mira mur que nec ocul; vidit. nec auris audivit.

De mote sephar venerunt in caradad. qd interpretat idoneus effectus

vt. s. dicat idoneos nos fecit ministros noui testamenti.

Macheloth. **C**etus. Hec est ecclesia de qua dicitur. Ecce q̄ bonū & q̄ iocundū ha. f. i. v. vel consonantia omnium virtutum.

Inde venit ad macheloth. quod interpretatur ab initio. Contem- platur enim qui ad perfectōnem tendit initium rerū. immo cuncta ad eū refert qui erat in principio apud patrem. s. deum. nec ab isto vnq̄ recedit initio.

Ex hac venit i macheloth. quod est principatus vt virge vtroq̄ potestas indi- catur. & q̄ consq̄ pro fecerit. vt dominetur corpori quasi tenens virgā p̄tatis. immo toti mundo cuz dicit Mibi mundus cruci fixus est zc.

Thaat. **P**auor qui est custos beatitu- dinis vt qui tantum ascendit non superbi- at. quasi venisti ad ec- clesiam. ascendisti ad montem pulcherrimū. stupore et miraculo chisti magnitudinē confiteris. Vides ibi multos virtutis soci-

os. noli altum sapere. sed sapere ad sobrietatem. Timor virtutum custos securitas labilis. vnde. Virga. t. & baculus tuus ip. m. p̄lo. sunt. Hoc est dum tormenta formido. gratiam acceptam seruo.

Origenes. **P**ost hec fit mansio in thaat. quod est confirmatio vt patientia. Necessē est enim eum qui vult alijs prodesse multa pati. & cun- cta patienter ferre. vnde. Ego enim ostendam ei quanta oporteat eū pa- ti pro nomine meo.

Castrametati sunt in thare. **H**iero. **T**h est malicia. vel pastu- ra. scdm̄ quosdam. Nec errarent si per ain litteraz scriberetur. Sed quia aspiratio duplex in extrema sillaba est. erroris causa manifesta est. eodez vocabulo & eisdem litteris patrem abrahe scriptum inuenio. qui in apo- crifo parue geneseos volumine abactis cornis que hominum frumenta vastabant. abactoris. vel depulsois sortitus est nomen. Imitemur ergo thare. & volucres iuxta viam triticum deuorantes prohibeamus. Nam abraham patriarcha in typo isrlis sacrificia per membra diuisit & volu- cres abegit. & contemptorem oculum effodiunt corni de conuallibus. & ruzq̄ moyses ducit ethiopiā. & belias a cornis pascitur.

Inde venit ad thara quod est contemplatio stuporis. i. extasis. cuz alicuius magnē rei stupescit animus.

Hiero. **M**alicia. vel pastura quod ad p̄positos ecclesie. vel ad cu- stodiam anime refertur. vt sollicitus sit qui pascit. ne diabolus in canlas omnium. i. ecclesias aliquo viciozū foramine se ingerat.

Methca. **H**iero. **D**ulcedo. **A**scendisti in excelsum montem pa- tris. & miratus es virtutum choros. timuisti ruinam. abiecasti insidiatores. ideo dulcis te fructus laboris insequitur. vt dicas. **D**ulcia faucib⁹ me- is eloquia tua. Samson qui abegerat a fructib⁹ suis aues. & vulpes que exterminant vineas colligauerat. leonem quoq̄ interfecerat rugientē. fa- num inuenit in ore mortui.

Post hec venerunt ad methca quod interpretatur mors noua. Mors autem noua est. quando chisto commoriamur. & conspelimur vt conui- uamus ei.

Esmona. **Q**ue interpretatur festinatio. quia post dulces fructus la- boris non debemus esse ociosi. sed obliti p̄teritorum in futura nos extē- damus.

Origenes. **I**nde ad semā venit quod os vel ossa significare di- citur. in quo virtus & robor patientie declaratur.

Moseroth. **V**incula. vel disciplina. **V**t magistrozū teram⁹ li- mina. & p̄cepta virtutum. ac mysteria scripturarū vincula putemus eē eterna p̄ra dyaboli potestate & vincula. Quibus diruptis vicit hostes samson. de quibus dicitur. Dirupisti vincula mea. **Q**ui vinculo chisti fuerit ligatus dicit. Sinistra eius sub capite meo. & dextera eius amplect- abitur me.

Origenes. **I**nde ad moseroth. quod est excludens. vt iam exclau- dat suggestiones contrarij spiritus de cogitationibus suis. **V**nde si spiri-

castrametati sunt in macheloth.

Profectiq̄ de macheloth vene- runt in thaat. de thaat castrame- tati sunt in thare. Unde egressi fi- xere tentoria in methca. De me- thca castrametati sunt in esmona

Profectiq̄ de esmona venerunt in moseroth. & 8 moseroth castra- metati sunt in beneiachan. **p**rofe-

tu potestatem habentis descenderit super te. locum tuum ne dimittas. Tenendus est ergo locus. & excludendus aduersarius est. ne inueniat lo- cum in corde nostro. vnde. Nolite locum dare dyabolo.

Beneiachan. **H**iero. **F**ilij necessitatis. vel stridoris. xxviij. mansio. Nota numerum. quia si ab vno incipias. & paulatim addens ad septimū vsq̄ peruenies. vicessimus octauus efficitur.

Hiero. **B**eneiachan interpretat filij necessitatis vel stridoris. **D**e bis filiis dicitur. Af- ferte domino filios a- rietum. Cum autem diuinis scripturis fue- ris eruditus et leges earū & testimonia scie- ris eē vincula carita- tis. & contendens cuz aduersarijs ligabis eos. & vinctos duces in captiuitatem. & de hostibus & captiuis efficias liberos di. Et filij stridoris timore iudicij. vel supplicij. vbi ē stetus & stridor dentium. desidentes vincula dyaboli. cri- sto colla submittet.

ctiq̄ de beneiachan venerunt in

montem galad. **I**nde profecti ca- strametati sunt in iethabatha & 8

iethabatha venerunt in ebronā.

Egressiq̄ de ebronā castrametati

sunt in asyongaber. **I**nde profec-

ti venerunt in desertum syn. **H**ec est cades. **E**gressique de cades

cat fontes vel excolatōnes. **V**bi. s. diuinorum verborum fontes haurit vsq̄ quo excolet eos bibendo. vt nec minimum quidem mandatum p̄te- reat. immo nec vnum iota. aut vnus apex de verbo dei in intellectu eius habeatur ociosus.

Montem galad. **H**iero. **G**alad vel galgath. interpretatur nun- cius. vel actio. vel consilio. Non enim possumus facere filios necessita- tis. nisi p̄ceptores eozum interfecerimus. nec parcat manus nostra armū aut extremum auriculę extrahere de ore leonis. & nunciauerimus p̄mia futura & accinctos esse in rebellando docuerimus. vnde. **M**aledictus qui facit opus dei negligenter. & prohibet gladium suuz a sanguine. & dauid **I**n matutino interficiebam oēs pec. terge.

Post hec venit in galad quod interpretatur temptamentum vel constipatio. fortitudo quedam in deo & munimen est anime temptamen- tum. Ita enim virtutibus admulcetur vt videantur absq̄ eo nec decore eē nec plene. & ideo proficientibus ad virtutem varię & frequentes mani- ones in temptatōnibus fiunt. quas cum transieris. applicabis in thabata **T**habatha interpretatur bona. ad bonum ergo non nisi post temptatio- nū expimenta venit.

Jethabata. **H**iero. **B**onitas que ē christ⁹. vt cū peruenierim⁹ ad p̄- fectum virum sacerdotalem gradum & etate plenitudinis chisti in q̄ ese chiel erat iuxta fluuiū chobar. possumus in. xxx. psalmo canere. **D**omine in te speraui nō confundar i. eternū. **P**astor ei bon⁹ aīaz suā ponit p̄ ouib⁹ suis.

Ebronā. **H**iero. **T**ransitus. i. mundus. **P**̄terit ei figura hui⁹ mā- di in que venientes sancti cupiunt ad meliora transire. **A**d hanc māsiōz venit verus hebreus. i. trāsitor. qui dicere p̄t trāsirens videbo vñsonem hęc magnā. vñ. **E**t non dixerūt q̄ p̄terebāt bñdictō dñi sup vos.

Origenes. **I**nde applicuerūt in ebronā qd̄ est trāsitus. **T**rāsēda ei sunt oīa. que etiā si ad bona vēias optet te ad meliora trāsire. vsq̄ quo ad illū bonū venias in q̄ semp debeas p̄manere.

In asyongaber. **H**iero. **A**syongaber ligna viri. que. s. saltus. & et- oim arborū genera possunt multitudinē gentiū figurare. **D**ucalsq̄ solitu- do pharan. x. & viij. p̄tinet māsiōnes que descriptę in cathalogo. in supi- oze itinere non ponūtur.

Origenes. **P**̄ hec venit ad asyongaber. qd̄ interpretat p̄silia viri **S**i quis delict⁹ puer eē sensib⁹. puenit ad cōsilia viri. sicut ille q̄ dicebat. **Q**ñ autem factus sum vir euacuani que erāt puuli. **S**unt ergo magna consilia viri. vnde. **A**qua alta p̄siliū in corde viri.

In desertū syn. **H**iero. **Q**ueritur cur octaua. s. mansio. xxviij. di- catur. **S**ed sciendum q̄ prior scribitur per samech litterā. & interpretatur rubus vel odium. **H**ec aut per sade. & interpretatur mandatum. **C**ades non (vt pleriq̄ estimant) sancta dicitur. sed mutata & translata. vnde in genesi. **D**iras interrogat scdm̄ hebraicā veritatem. vbi ē cadesa. i. scottū cuius habitus a ceteris feminis mutatus est. **S**in autē sancta interpretatur

per... non est bonum... legem... domum... edom... m... ta q̄ post... ag... re non... egressat... nefus... m... na. **I**nter... nomis... se. & n... comen... datum... vbi p... fensā... mors. **D**e hac... monerit... **O**rigenes... no. quia... pede bo... dicitur... cessariū... lens. **O**rigenes... f... m... legat... cap... p̄ter... **A**ron... ro... **A**nd... **C**almona... **O**rigenes...

per antifrasm. sicut parce dicuntur: quia minime parcat. et bellum: quia non est bonum. et lucus quia non lucet. In hac enim mansione morit maria. et sepelitur. et propter aquas contradictionis moyses et aaron offendunt dominum. et prohibentur transire trans iordanem. Dissilq; nuncijs ad edom. transitus petitur et negatur. Quis timeret post tantos profecti murmur populi. et offensam magistrorum. et vie transitus denegatos. Et nota q; post mortem prophetie. et aquas contradictionis idumcum carneuz atq; terrenum transire non possunt. Sed egrediatur edom ad uersus eos in populo multo: et in forti manu. Interpretatō q; nominis mortis. et offē se. et negato trāsitu conuenit. vbi enī mā datum ibi peccatum vbi peccatum: ibi offēnsa. vbi offēnsa: ibi mors. De hac mansione dicitur. Non mouebit dominus de septim cades.

Origenes. Hic iterum lyn. i. temptatio. quia nec aliter ex pedit hoc iter agere. Aurifer enim vas necessarium facere volens. frequenter ad mouet igni. subdit malleis. rasijs perfringit vt purgatus fiat. et ad speciem quam prospicit artifex perueniat.

Origenes. Post hec venerunt ad pbaran cades quod est fructificatio sancta. Vides quo venit. vides: quia post temptationis sulcos fructificatio sancta subsequitur.

Hier. Quidam interpretantur lumen. nec errarent si p aleph litteram scriberetur. alij pellem qui verum dicerent si ibi esset ain. Non nulli foramen quod posset accipi. si beth haberet elementum. Cum autē legatur per he: magis mons intelligitur. Et legi potest. ascendit aaron sacerdos in montem. i. in verticem eius. Et nota non in monte simpliciter. sed in montis monte moritur pontifex. vt dignus locus meritis illius monstratur. Alius enim in valle. alius in capis. alius moritur in monte. alius in monte montis.

Inde applicatur in monte hor. quod interpretatur montanus. Venit enim ad montem dei. vt fiat mons vber. mons coagulatus. Vel ab eo q; semper in monte dei habitet dicit montanus.

Aaron in mon. 22. Iud. Eo anno mortuus ē aaron. quo nouus populus terram pmissionis intraturus erat. Et quanq; in monte eleazar sacerdotium dereliquerit: et lex eos qui eam impleuerint perducatur ad summum. tamē ipsa sublimitas non ē trāsfluēta iordanis: sed in extremis terrenorum opum finibus. Et plāgit eū omnis populus. xxx. diebus. Aaron plangitur. i. bēlus non plāgitur. In lege descēsus ad inferos. In euāgelio ad paradysum ascēsus.

Audiuitq; Iud. Audiuit q; cha. q; venisset israhel in loco exploratorum vbi quondam populum offendisse nouerat: inijt pzelium et captiuum duxit israhel. Rursum i eodē loco expugnatur. ex voto victor vicitur. supant victi. Per quod intelligimus vt cum nos auxilio dei destitutos hostes captiuauerint: non desperemus salutem: sed iterum pugnemus. Potest fieri. vt vincamus vbi victi sumus. Appellaturq; nomē lo cillus hor. i. anathema.

In salmona. Hiero. Castrametati sunt in salmona. deinde in phynon. Hec duę mansiones. xxxv. et xxxvi. in ordine historie nō habētur: sed scriptum ē pro eis. Egressi de monte hor p viam maris rubri vt circuiret terram edom. Ex quo ostendit in finibus et in circuitu terre edom eas positas. nec de monte legitur. Profecti de monte hor. castrametati sunt in sal. vel in phynon. Sed post ambitum terre idumcoy venit ad extremū et ait. Profecti filij israhel castrametati sunt in oboth. Nec dixit profecti sunt de illo in illum locum: quia duas mansiones ptemiserat. quas cū in supputatōne tacerit reddit eas in summa. In his aaron mortuo populus murmurat contra dominū et moysen. manna fastidiunt. a serpētibz vulnerantur.

Origenes. Sequit post hec mansio salmona. qd interpretat vni

castrametati sunt i mote hor in extremis finibus terre edom. Ascēditq; aaron sacerdos in mote hor iubente domino. et ibi mortuus ē anno. xl. egressionis filiozum israhel ex egipto mense quinto. pria die mensis cum esset annorum .c. xxxiii. Audiuit q; chananeus rex arad qui habitabat ad meridiem in terram chanaan venisse filios

bra portionis. Hec puto ē umbra. de qua dicit. Spiritus vultus nostri christi dominus. cui diximus. In umbra tua vinemus in gentibus. Illa quoq; umbra similis ē huic de qua dicitur. et spūs domini obumbrabit tibi. Umbra ergo portionis nostre que nobis opacitatem prestat. ab omni estu temptatōnū christus ē. et spūs sanctus.

Hiero. Salmona. Imaguncula: quia ibi expressa ē imago saluatoris per serpētem geneū qui in ligno pependit.

Phynon. Os quia cū passionē filij dei cognoscimus. qd corde credimus. ore pnuiciamus. sed et il lud. Corde creditur ad iusticiā.

Origenes. Hic venit ad phynon quod putam eē oris parsimonia. Qui cū potuerit mysteriū cū sti. et spūs sancti intueri. et viderit vel audierit que nō licet homini loq;: necessario habebit oris psimoni. am. sciens quib; qn vel quomodo de mysterijs diuinis oporteat loqui.

Oboth. Magi vel phitones. q; post imaginem dei qui in

corde ratōne monstratur. et confessionē fidei. que ore profertur: confurgēt serpentes. et maleficę artes ad bella nos pronocāt. Sed omni custodia seruātes cor nostrū: obturemus aures nostras ne audiamus voces incantātium et carmina sirenarum.

Origenes. Post hec venit in oboth. Cuius nominis quēuis nō inuenimus interpretatōem nō dubitam; sicut in ceteris. et in hoc consuetudinem pfectuū cōseruari.

In finibus moabitarum. Significat scdm litteraz q; hucusq; fuerunt in finibus idumcorum. et nūc veniūt ad terminos moab.

Origenes. Sequitur post hec mansio gai. i. chaos. appropiāt enī per hos effectus ad sinum abrahe qui ait. Inter nos et vos magnū chaos firmatū est. vt cū lazaro requiescat.

In dibongad. Hiero. Dibongad. xxxix. mansio. Pro hac in ordīne historie legitur. quia postq; castrametati sunt in icabariam in finib; moab cōtra ortū solis. inde profecti sunt. et dūenerūt ad torrentem zared et inde proficiscētes castrametati sunt trās arnon. que est i solitudine finium amozrei. eo q; arnon i terminis sit moabitarum et amozcorum. post dibongad bellū geritur cōtra seon regem amozcorum et og regem basan. Vnde dicimus quia cū venerimus ad summū. nō superbiamus: sed ecōtrario solitudine nobis ppositā nouerimus.

Origenes. Inde venit iterum ad dibongad. quod interpretatur apiarium temptationum. Mira prouidentie cautela diuine. In viator celestis summe perfectioni proximus sit successione virtutum: tamen ei temptamenta nō desunt: sed noui generis audio temptamenta. Apis laudabile aial in scripturis est. cuius laboribus et reges et mediocres ad suauitatem vtuntur. quod recte de verbis prophetarū et aplozum. et omnū qui sacra volumina scripserūt accipitur. Et hoc eē apiarium oēm numerum. i. diuinarum scripturarū puto. Est ergo bis qui ad perfectionē tendūt. etiam in hoc apiario temptatō. video in hoc apiario temptatōnem cum dicitur. vide ne aspiciens solem et lunam adores ea: que sequēstrauit dominus deus tuus gentibus. Et alibi. Deos nō maledices. Et in nouo t. Quid me vultis occidere hominem qui veritatem locutus sum vobis. Et alibi. Propterea in parabolis loquar eis: vt videntes non videant. et audientes non intelligant. Et apostolus quoq; ait. In quibus deus huius seculi excecavit mentes infidelium. et multa hmōi temptamenta in viuino apiario inuenies. ad que necesse est euenire vnumquenq; sanctorum. vt etiam per hec q; perfecte et pie de deo sentiat cognoscatur.

Elmōdeblatam. Quod interpretatur contemptus palatorū: vel obprobrium. Vt intelligamus omnia dulcia et illecebras voluptatum in hoc seculo contemnendas. et obprobria diligenda. Que si falso obijciantur beatitudinem pariunt. Vel non offertur in sacrificijs dei: et cetera que dulcia continet in tabernaculo non lucet: sed oleum purissimū

quod de oliue proferitur amaritudine. Mel enim distillat de labijs meretricis. de quo puto misitice gustasse ionathan vir populi precibus libera-

Origenes. Post hec venit in elmondeblatam. quod interpretatur contempus ficu. i. ubi contemnitur penitus terrena. Quis enim contempus fuerint que delectare videntur in terris ad celestia transire non possumus.

Venerunt ad mon. ab. zc. Qua dragelima pna masio vertitur in motes transcitum. z est contra facie motis nabo

Sequitur masio a barim qd e transitus contra naban. qd est abscessio. Vbi enim per has oes virtutes aia trāsierit: z sumā pfectōnis ascēderit: trāsit iam d seculo z abscessit sicut enoch qui nō inueniebatur quia trāsulit illū de us. Q si videatur ad buc in seculo eē. z in carne habitare: tñ nō inuenietur in vllō seculari actu: quia trāsulit illū deus i regi onē virtutū.

Diero. Dic mo nitor moyses: terra p missionis an conspecta. Nabo interpreta tur cōclusio. i. qua finitur lex z nō inuenitur eius memoria: sed gratia euangelij sine fine pscuerat. Et no rādum q mansio trāsentiū in motibz sita est. z adhuc profectu indiget. Post montana enim ad campestria moab z iordanis fluenta descendimus. qui interpretatur descensio. Nihil enim tam periculosum qz glorie cupiditas z iactantia. z animus conscientia virtutum tumidus.

Ad campestria mo. Diero. In quadragelima secūda mansioe que extrema e residens populus benedicatur a balaam. z maledictio mutatur in laudes. fornicatur cū filiabus madian. z p hines fornicantes cū pugione transigit. numerat rursus populus. numeratur z leuitate: vt interfectis pessimis nouus dei populus censetur. Filie salphaat hereditatem iudicio domini accipiunt inter fratres. nec femine sexus a possessione dñi excluditur. Ihesus moysi in mote succedit. z discit a lege que spiritaliter debeat offerre in ecclesia. quid per singulos dies. quid i sabbato. quid in calendis. quid in pascha. quid in penthecoste. quid i neomenia mensis septimi. quid in ieiunio eiusdem mensis die decimo. quid in scenophegia qn figuratur tabernacula. Quinto decimo die mensis eiusdem. vxoz z filioz vota sine autoritate z patrū z virozum cassa memorant. Bellū contra madianitas. mozs balaaz. pze de diuisio. oblatio ex ea in tabernaculo dei. Ruben z gad. z dimidia tribus manasse circa iordanē in heremo possessionem accipiunt. Plurima enī habebāt iumenta. nec adhuc poterant habitare in tēplo. docetur populus vt in terra sancta ydola destruat. z nullus de prioribus habitatoribus seruetur. Describitur olim cupita pūitā z duarū. z femis tribuū hereditas separat. numeratur tribuū principes q terrā intrare debeat sanctā. xl. duas vrbes cū suburbanis suis vsqz ad mille passus per circuitū leuitate accipiunt. quot sunt. i. mansiones. Addunt sex vrbes fugiuozū. tres intra iordanem. z tres vltra. vt sint. xl. viij. q fugiuozū suscipi. qui interfici debeant. z vsqz ad mortē summi pontificis referuari. Succedit deuteronomiū. secūda lex. meditatiozū euangelij. Vbi breuiter discim⁹ que iter pbaran. z thophel. z laban. z asseroth. z loca aurea. abiecto iuda infelicitissimo. xi. diebus. in via de choreb. per viā motis seir vsqz cades bame moyses sit ppo locutus. Et extremū canat canticū in quo synagoga projicitur. z ecclesia domino copulatur. Impinguatus

Egressi s elmōdeblathā venerūt ad mōtes abari z tra nabo. Profectiqz de mōtib⁹ abarim trāsierit ad cāpestria moab supra iordanē z tra hiericho Vbiqz castrametati sunt de bethsimon vsqz ad belsatim in planioribus locis moabiturum: vbi locutus est dominus ad moy sen. **Præcipe filiis israhel et dic ad eos: quādo transferitis iordanem intrātes terram chanaan disperdite cunctos habitatores regionis illius. Confringite vitulos et statuas comminuite. atqz omnia excelsa vastate: mundātes terras z habitantes in ea. Ego ei**

los et statuas comminuite. atqz omnia excelsa vastate: mundātes terras z habitantes in ea. Ego ei

z in crassatus. ac dilatatus. z recalcitranit. z oblitus est dei saluatoris sui zc. Benedicuntur filij israhel. z rursus in simone iudas miserandus excluditur. Ascendit moyses ad mōtem nabo i vertice pbasga. qui est contra hiericho. z ostēdit ei dominus omnē terrā galaad vsqz ad dan. z nephtalim. effraim. z manassen. z vniuersam terrā iuda vsqz ad mare magnū contra austrū z regionem campestrē hierichōtine ciuitatis palmarū vsqz pbegez. Quis potest tanta mysteria explanare. qui in extremis legis huius vite finibus cōstituit non intelligit semp ibi esse pugnā dñi. z tunc plenā victoriam dari si fuerit in campestribus bel latim quod interpretatur luctus spinarū z fleuerit atiqua peccata. z spinal que sus focauerūt sementem verbi dei. de quibus dicitur. **Verfat⁹ suz i miferia dñi mibi cōfigitur spina.**

dedi vobis illam in possessionem quaz diuidetis vobis sorte. Pluribus dabitur latiorē. z paucis angustiorē. Singulis vt fors ceciderit ita tribuetur hereditas p tribus z familias possessio diuidetur. Sin autem nolueritis iter facere habitatores terrę qui remanserint erūt vobis quasi clauis i oculis. z lanceę in lateribus. z aduersabuntur vobis in terra habitati onis vestre. z quicquid illis facere cogitauerā: vobis faciā.

L. C. XXXIII. Dicitur e do min⁹ ad moy sen dicēs:

vel locutionem. vel laudem. vel alias per ordinem materias audierimus ex materie nomine profectum adolescentis aduertimus. Per hec ergo locorum quasi materiarum nomina in diuinis eruditionibus profectus in dicantur. z sicut illi in singulis immorantes. quasi mansiones faciunt. et de vna ad aliam tendunt. ita hic mansionum nomina z profectōnes ab vna vsqz ad aliā profectum mentis indicant z incrementa virtutū.

Transferitis iordanem. Id est. cum baptisati fueritis. cum deposito veteri homine cum actib⁹ suis indueritis nouum qui renouatur in agnitione dei.

Disperdite. Cū terram sanctam repromissionis ingredimur. simul cū idolatria etiā oia vicia extingui.

Habitatores. Valignos spiritus fatalis mata vicioz cū suggestio nibus suis. vnde beatus qui tenebit z alli. par. f. ad petrā.

Pluribus dabitur latiorē. Quia qui habent copiam virtutum latitudinē sperant premioz. Qui autem paucitate virtutū contenti sunt. sedm meritū suū retributōne accipiunt. vnde. Qui parce seminat parce z metet. zc.

Locutus e dominus zc. Origenes. Diuinis numeris n oel dig ni sunt. sed certis pzerogatiuis designantur. qui intra numerz dei comprehenduntur. Vnde in hoc libro neqz mulieres nominantur. pzo feminea. f. i. firmitate. neqz serui vita z moribus degeneres. nec egyptij q populo dei erāt admitti qui alienigenę z barbari. sed soli israhelice. Neqz illi oēs. s. a. xx. ānis z supra. Nec sola etatis habetur obseratio. sed queritur si habeant robur aptum bello. Præcipit enim vt numeretur omnis qui pcedit in virtute. Puerilis etas nō numerat. nisi forte primogeniti sint. aut sacerdotali aut leuitica stirpe descendant. Si enim hec ad litteram considerentur. quis dabitur profectus bis qui sacris voluminibus gestiunt erudiri. Docet autem pzeiens lectio quid sit transcendere puerilem insipientiaz. Si enim desiero paruul⁹ esse sensibus. z vir effectus de posuero que sunt paruuli. z effectus iuuenis vincā malignum. procedā in virtute

israhel. z dignus diuinis... notum pueris vel labor... ggeros z baros gen... Annoni enim sunt qui... numerat male. Itē. zc. A... meratoz capillo. s. alius... virtus spiritualis ad... multitudine. s. leuiz... qui de pncipali mē... tis tangit de capite a... postuloz pcedat. Locutus est ergo dominus ad moyse i deserto syna. Vbi... s. que supponit hui⁹... ter cōpcedim⁹ vbi... pzeipitur numerari... a. xx. ānis z supra... omnis qui pcedit in... virtute israhel. zc. Vbi... quis ergo pcedat i... virtute. s. numerat... Re: in quatuor... virtute. vt pzeipit... vel alioz. vt pze... ar. sed in virtute... rabel. que dicit per... loquutus dominus do... cent. z p hōc apo... stolicam z cōgēnā... traditur. Origenes. Na... no quoqz tribus de... stantio colūm. s. oie... tas familiarum. ordi... natio castroz. i. agn... tia pcedit sacramēta... Leta expectatio est... nobis reuerentis... mortuoz. s. i. qui... vixit qui relictū sit... non pperuerit in ad... uenta spū. eos q doc... nent. Sed cum ill... rapitur in nabo... obuiam dicitur in ae... ra. s. uenies aere. (sicut paulus dicit) permansit. s. uenit... aliquid ad paraboliz... aut ad alia quib⁹ et... (et multis mōtib⁹... que aqz pzeipit) loca transferendi. V... uelutis autem in translatione... erit vniuersis in ordine suo. V... bu ruben ascribetur. quia in m... ben aliquid simile z constant... tan pzo obedientia. Alms in tr... bone ministrans gra dum sibi b... regio spiritū populū suū. s. f... rit. Singulis quoqz tribub⁹... in acibus. vel in motibus bab... un. callorum positio. z metatō... famm in reuerentione mortuoz... bus. ad occidentem. itē ad r... nus dicitur ventus. z qz tribus in... de qua oras est dominus noster. un. qm z sabulon. z qz in. iij. qz... equo poloniam suarum diuersa... tate manere cōtinetur. quia sub... cū celsitate omnes qui et. iij. obli... domini remanentes cū abraham

israhel. & dignus divinis numeris computabo. Dum vero inest alicui nostrum puerilis vel lubricus sensus. vel feminea & resoluta segnicies. dū egyptios & barbaros gerimus mores: in sacro numero eē non meremur. Innumeri enim sunt qui pereūt. numerati autē qui saluantur. vii. Qui numerat multi. stel. zc. Christus etiam capillos discipulorum dicit eē numeratos. capillo s. f. alius capitis. qui in nazareis erant. Quibus inerat virtus spiritus sancti ad prosternandos alienigenas virtutes. f. animi. et multitudines sensuū

qui de principali mētis tanq̄ de capite a postolor. pcedebāt.

Locus est ergo dominus ad moyse i deserto syna. Illa. f. que superius breuiter cōprehēditur vbi precipitur numerari. a .xx. annis & supra. omnis qui pcedit in virtute israhel zc. Si quis ergo procedit i virtute. ille numerat. Nec in qualicunq; virtute. vel egyptioz vel assyrio. vel grecoz. sed in virtute israhel. que a deo per scripturas dinas docetur. & per fidē apostolicam & euāgēicā traditur.

Origenes. Ratio quoq; tribuū. distinctio ordinū. societas familiarum. ordinatio castroz. ingentia prodit sacramēta. Certa expectatio est nobis resurrectionis mortuoz. cū hi qui viuunt qui relictī sūt non puenient in aduentu xpi eos q̄ dormierūt. Sed cum illi rapiuntur in nubib; obuiam christo in aera. siue omnes i aere. (sicut paulus dicit) permansuri. siue etiā aliqui ad paradisu aut ad alia quelibet (ex multis mātionib; que aquad p̄ez sunt) loca transferendi. Di-

uersitas autem translationis & gloria scđm merita cuiq; prestabitur. Et erit vnusquisq; in ordine suo. Vnusquisq; ergo in resurrectione. aut i tribu ruben ascribetur; quia in moribus. vel in actibus. vel in vita. ipsi ruben aliquid simile & consanguineum habuit. Alius in tribu symeon: forsitā pro obedientia. Alius in tribu leni: qui. f. bene p̄fuit sacerdotio. vel bene ministrans gradum sibi bonum adquisiuit. Alius in tribu iuda: qui regio spiritu populū suū. sensus. f. mentis. & cogitationes cordis bene rexit. Singulis quoq; tribubus sociabitur: qui eis aliquid cognatū. vel in actibus. vel in moribus habuit. Illud etiam q̄ sociā p̄nexionē tribuū. castroz. positio. & metatōnis ordo describitur: pertinet ad aliquem statum in resurrectione mortuoz. Q̄ tres ad orientem dicuntur esse tribus. tres ad occidentem. tres ad mare. & tres vltimē ad aquilonē (qui durus dicitur ventus) & q̄ tribus iuda que regalis est: ad orientem statuit de qua ortus est dominus noster: non puto ociosum. Et q̄ ysachar huic iungitur. & zabulon. & q̄ in. iiii. partes trin; iste numer; ordinatur. Que q̄uis positionum suarū diuersas habeant qualitates: oēs tamen i trinitatis numero cōtinentur. quia sub vno numero patris & filij. & spiritus sancti censentur omnes qui ex. iiii. orbis partibus venientes inuocant nomen domini. recumbentes cū abrahā. ysac. & iacob in regno dei. Ego autē

Precipe filiis israhel & dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram chanaan: & in possessionem vobis forte ceciderit his finibus terminabitur. Pars meridiana incipiet a solitudine syn. que ē iuxta edō. & habebit terminos contra orientem mare salissimum: qui circuibunt australem plagam per ascensum scorpiōnis. ita vt transeant i sennam. & perueniant ad meridiē vsq; ab cadesbarne. Inde egredientur confinia ad villam nomine addar. & tendēt vsq; ad asemona. Ibitq; per gyrum terminus ab asemona vsq; ad torrentem egypti. & maris magni litore finietur.

Plaga autem occidentalis a mari magno incipiet & ipso fine claudetur. Porro ad septentrionalē plagam a mari magno termini incipient peruenientes vsq; ad mō

imparem me iudico ad enarranda numerorum mysteria. Sed festinādū nobis est ad verum israhel: prius tñ pedagogo moyse vtentes: & apud eū multa rudimenta infantie deponentes. Tendamus ad perfectionem christi. Moyses enim non multa bella compressit: israhel omnia bella cōpelcunt. pacem omnibus dedit.

Considerandum etiam q̄ egressus de egypto populus non statim numeratur. Adhuc enim persequebatur pharao. Nec cū mare rubrum trās-

tem altissimum: a quo venient in emath vsq; ad terminos sedada. Ibitq; confinia vsq; ad zephro. Na & villaz enan. Di erunt termini in parte aquilonis. Inde metabuntur fines contra orientales plagam de villa enan vsq; sephama. & de sephama descendēt termini i reblatha contra fontem daphim. Inde peruenient cōtra orientem ad mare cenereth. & tendēt vsq; ad iordanem. & ad vltimum salissimo claudentur mari. Nāc habebitis terram per fines suos in circuitu. Precipitq; moyses filiis israhel dicens: Nec erit terra quam possidebitis forte. & quam iussit dominus dari nouem tribubus. & dimidię tribui. Tribus ei filioz ruben per familias suas & trib; filioz gad iuxta p̄gnatōnū

Stagnū tyberiadis quolibet enim congregatōnes aquarū appellantur maria. Mortuo. vel lingua maris rubri. in cuius litore achila posita est. Nāc habebitis terram per fines suos in circuitu. Precipitq; moyses filiis israhel dicens: Nec erit terra quam possidebitis forte. & quam iussit dominus dari nouem tribubus. & dimidię tribui. Tribus ei filioz ruben per familias suas & trib; filioz gad iuxta p̄gnatōnū

hebrei septentrionalē plagam incipere a mari magno quod palestine phenicis & syrie (que appellatur coele cilicie) pretendit litoribus. & per egyptum tendit ad lybiam. Quātem dicitur puenientes vsq; ad montē altissimū. autumant significari montē armanū. vel taurum quod verius videtur.

Ibitq; cōfinia zc. A fine septentrionalis plage. i. atrio enantendūt fines vsq; ad sephama. quam hebrei aphamia & vocant. & d'aphamia descendunt in reblatha que est antiochia syrie. vnde addit contra fontem. que perspicuum eē est amnem. de quo antiochia abundantissimis fruitur aquis.

Nec erit terra zc. Origenes. In priorī diuisione trans iordanem per moysen duabus tribubus ruben. & gad. & dimidię tribui manasse terra diuisa est. Intra iordanem per iosue filium nun. & eleazarū filium aron. Judas possedit ab austro. Efraim & dimidiā tribus manasse ab aquilone. Postea vero de sylo missis exploratoribus per singulas tribus & descriptione terre allata ad iosue & eleazarū: beniamin iuxta iudā & effraym & dimidiā tribus manasse. ab austro scđm sortem possessionē accepit. Secunda tribus symeon in tribu iuda: vt impletur qd scriptū est de leni & symeon. Diuidam eos in iacob. & disperdā in israhel. Tercia

siens venit in desertū nondū enim fuerat tēptatū: nondū ab hoste impugnatus. Cōfigit aduersum amalect. & vincit. nec ad huc numeratur: non enī sufficit ad perfectionem tendenti vna victoria. Manna accipit & aquā de petra nec tunc numeratur: nōdū enim i his que numeris apta sūt ad oleuerat. Tabernaculū constructur. lex per moysen datur. sacrificioz & purificatōnum ritus docet. sanctificatōnū leges & sacramenta conditū: & tunc ad numerum ex p̄cepto dei pplū adducit. Vnde quāta tibi transiūda sūt quanta tolerāda. q̄t profectioibus. quot temptatōnib;. quot p̄geliis pugnandūz & vincendūz: vt possis pertinere ad diuinū numerū. & inter sacral tribus numerari & vitari possis. & per di sacerdotes aaron et moysen numero: um censib; ascribi. Suscipiēda tibi est lex di offerenda sacrificia. explendę purificatōnes. & cuncta pagēda que lex spirit; docet: vt possis ad israheliticū numerum pertinere.

Ad septentrionalē zc. Dicit

Decernite que urbes etc. Angust. Quid est qd ait. Et erunt civitates vobis refugia a vindicante sanguinem. et non morietur is qui occidit. quo ad usq; stet i co- spectu synagoge i iudicio: cu de his loq; q nolentes occiderint. et alibi dicitur tuc vnu quicq; i tali causa co- fugietum exire liberu de civitate q co- fusa gerat cum sacerdos maximus fuerit defu- ctus. Quo hie dicit non morietur is q occi- dit q ad usq; stet i co- spectu synagoge i iudicio. Nisi qd i iudicio ut tuc et liceat ee in civitate refugij. Si manifestu fuerit in iudicio q nolens occidit.

De ipsiis tamen ur. Raba n. si forte pro conscientia pcto- ri civitates terre pro- missionis. i. ecclesie n. audeo intrare: e bo- sor circa iordanem in solitudine. q inter- pretatur angustia. i. mo- nasterij cellula. Que bn est de tribu ruben eius. i. q patris thoz maculavit. Est ra- motb de tribu gad q interpretatur excelsa mors vel visio mor- tis. he ei excelsa mor- pnia dicenda e: cum mortificationis mebris dicitur homo ad ex- celsa celi vñ cecidit. Vel quia nobiliss e et rationabiliss e per penitentia pctis mo- ri. qd coi morte dissol- ut. Penitentes quo- q; proponimus no- bis tormenta inferni videmus ipsam spe- ciam mortis de qua per penitentiam libe- ramur. In civitate vero filij ancillse pcti- tentiaz agimus. qui a omnis qui peccat ser- vus peccati. et forma serui accipiens debet se humiliare vsq; ad mortem. Est gaulon in finibus manasse. q interpretatur voluta- tio vt memineris te in- alicio esse voluntandum et hoc in finibus manasse qui interpretatur oblitio vt oblitiscaris que fecisti et ad meliora te exten- das. Hic ergo habita vt per angustiam mortis et volutationis iram per- secutoris euadas. et spem salutis inuenias. Si quid hic vtiliter egeris: ad caedes in terram promissionis. et in galileam poteris pervenire. que inter-

donec stet i co- spectu multitudinis. et ca illi iudicet. De ipis tñ vrbib; que ad fugitivorum subsidia sepa- rantur tres erunt trans iordanem et tres in terra chanaan tam filiis israhel q; advenis atq; peregrinis vt confugiat ad eas qui nolens sa- guinem fuderit. Si quis ferro per- cussit et mortuus fuerit qui per- cussus est: reus erit homicidij. et ipse morietur. Si lapidem iecerit et ictus occubuerit similiter punie- tur. Si ligno percussus interierit percussoris sanguine vindicabit.

Propinquus occisi homicidam interficiet statim vt apprehende- rit: eum interficiet. Si per odium quis hominem impulerit vel iecit- rit qui piam in eum per insidias aut cum esset inimicus manu per- cussit: et ille mortuus fuerit: per- cussor homicidij reus erit. Logna- tus occisi. statim vt inuenerit euz iugulabit. qd si fortuitu et absq; odio et inimicitiis quicquaz horuz fecerit: et hoc audiente populo fu- erit comprobatum: atq; inter per- cussorem et propinquum sangui- nis questio ventilata: liberabitur in nocens et vltoris manu et redi- cetur per sententiam in vrbem ad- quez confugerat. Manebitq; ibi

Donec sacerdos magnus qui oleo sancto unctus est morietur. Si interfecto extra fines vrbium que exulibus deputate sunt fuerit in- ventus et percussus ab eo qui vltor est sanguinis: absq; noxa erit superni iudicis qui scdm carnem proximo noster e. absoluetur qui eum percussit qui de salute sua sollicitus ee neglexerit. qui eum occiderit. Debuerat eni profugus vsq; ad mortem ponti- ficis in vrbem residere. Postq; au- tem ille obierit homicida reuertet- in terram suam. Nec sempiterna erunt et legitima in cunctis habi- tationib; vestris. Homicida sub- testibus punietur. Ad vnius testi- monium nullus condemnabitur. Non accipietis precium ab eo qui reus est sanguinis. statim et ipse mo- rietur. Exules et profugi ante mor- tem pontificis nullo modo in vr- bes suas reverti poterunt ne pol- luatis terram habitacionis vestre que in fontem cruore maculatur. Nec alit er expiari potest nisi per eius sanguinem qui alterius san- guinem fuderit. Atq; ita emuda- bitur vestra possessio me commo- rante vobiscuz. Ego enim sum do- minus q habito in filiis israhel.

Accesserunt autem et principes familiarum galaad filij machir:

Spiritualit interficendo. Et nisi p- fessione pctoz et pdignā pniaz desideria carnis occidant: terra corpis nullo mō mudabit. nec creator oim in eius aia habitabit vbi squalore fordidę puerfatis dominari videbit.

pretatur facta. vt cu in tribulatione opus corruptionis abieceris: ad sanctam tibi ecclesia tribuatur ac- cellus vt in sorte nep- talim que dicitur vi- tis remissa dominici sanguinis participa- remereairs. Debrō quoq; tibi patebit q interpretatur coniu- ctio: vel coniugium. Reuertetur enim ani- ma tua ad sponsum suum quem amiserat per peccatum. Tan- dem vero sichen in- trabis quam ioseph noster sibi in heredi- tatem elegit in qua et sepultus est: que inter- pretatur humerus vel labor: vt ostēdas te per laborem peniten- tię ab errore tuo hu- meris chusti reporta- tum. et non agnita no- uem ouibus adiunc- tum effectum esse cen- telimum. quia sychē ab alienigenis com- paratus est. c. agnis. Reus erit. Id est. qm mortis obnox- ius. vnde si quis scan- dalizauerit vnu ex- pusillus istis qui i me- credunt etc. Et alibi. Dis qui oderit frēm suuz homicida e. nec- habet vitam eternā. Hic scdm exodum ab altari iubet auel- li. quia indignus sa- cramentis dominicis a participatōne sacri- altaris remouet. nec- reuocatur ad veniam nisi per pdignā peni- tentiam. Postq; autē. Grego. Post mor- tem summi pontificis homicida iubetur re- uerti in terram suam: quia humanū genus peccando sibi mortē intulit. post mortem veri sacerdotis. i. xpi absolutōne reat. ac- cepit. Ne polluatis terram. Mor. Pol- luit terrā habitacōis sue qui cruenta et ne- pharia facit opa. pri- mos scādalisando et

maneat. et ob hoc moyses. i. lex consulatur ut respondeat qualiter sui iuris perpetui possessores fiant quod ipsa expriment nomina. Interpretat enim galaad aceruus testimonij machir vendens. Danasses oblitus. ioseph auctus. Salphaat umbra formidinis. Loquuntur et go principes familiarum galaad. filij machir. filij manasse. de stirpe filioz ioseph p filiabus salphaat quando cogitationes pie mentis scdm scripturarum testimonia decernat por anima fideli que laborem presentis vite pro futura vendidit et oblitiscens q retro sit i anteriora se extēdit ut per augmentū bonorum operum p̄mia eterna consequatur. Quinqz enim filie salphaat. i. vmbre formidinis exteriora significant. que quin qz corporis sensibus explentur. Necesse ē autem ut qui in vmbra presentis vite bonis operibus studēt in timore conseruent ne perdant laborem. Verentur ergo principes galaad ne possessio sua in alienam tribū transferatur. et quisqz fidelis. p̄videt ut opera que agit ad salutem proficiat sibi ne si prava intentōe gerantur ab immundis spiritibus perudantur. vii. Attende te ne iusticiā vestraz faciatis corā hoīb. **Nubant quibus.** Simile dicit apostolus. Qui vult

^{f oblitio.}
filii manasse de stirpe filiozum ioseph locuti sunt moysi coraz principibz israhel atqz dixerunt: **Tibi domino nostro p̄cepit dominus ut terram sorte diuideres filiis israhel. et ut filiabus salphaat fratris nostri dares possessionem de bitam patri. Quas si alterius tribus homines vxores acceperint sequetur possessio sua. et translata ad aliam tribuz de nostra hereditate minuetur. atqz ita fiet ut euz iubeleus. id est. quinquagesim⁹ annus remissionis aduenerit. confundatur sortium distributō. et aliozum possessio ad alios transeat.** Respondit moyses filiis israhel et domino p̄cipiente ait: **Recte tribus filiozum ioseph locuta est et hęc lex super filiabus salphaat a domino promulgata ē. Nubāt**

Uenit q̄ quando luna. xiiij. est in equinoctio vernali aut quarto die terci⁹ mensis. illius anni ē annū solarem. et iij. dies vsqz ad vicesimū diē secundi mensis anni secundi. ita q̄ primus mensis vocetur vtriusqz anni ille cuius plenilunium post equinoctium vernale prius occurrit. et sic creditur fuisse in anno egressionis israhel de egipto.

Liber iste vagedaber hebraice. Sed latine liber numeri dicitur qui inter libros. v. legis quartū obtinet locuz. In quo licet ordinē historie seruiat. mysticus tamen intellectus innuitur. Ordini historie seruiat: quia cum in leuitico qui est terci⁹ de consecratione sacerdotum et vsu sacrificiozum que in tabernaculo fiebant agat: in hoc de eiusdem tabernaculi dedicatione et muneribus principum que in ipsa de dicatione obulerunt scribitur. Et euz tabernaculum deponi et ad alium locuz transferri debeat. qui d tabernaculo et quid efferre debeant. i. quid ebaatitqz quid gersonitqz quid merarite deponeret assignatur. Qui etiaz leuit. et scdm quam etatem ministrare debeant in tabernaculo docetur. Conuenienter itaqz post terciū leuiticum iste quartus ponitur. Mysteriorum etiam uobis q̄ in quarto loco ponitur insinuat. Sicut enim iter omnes figuras quadrata est perfectio: sic quaternarij perfectione huius operis perfectio commendatur. Nam sicut quarto die facta sunt lumina. Quarta etas sub dauid fuit robustissima. quarta etiam etas hoīs. i. inuentus inter alias fortissima. et alia multa sub quaternario constituta perfectionis sunt indicia. Ita eorum qui hoc libro numerantur ostendit

nubat: tñ i dño. i. viro catholico. ne possessio. s. bonoz operz et recte fidei perdati si gentili aut iudeo nupserit. Tropologicē vero mulieri. i. pie intentioni per bonam actionem cui voluerit licet se coniungere labori. licet tamen ut pietatem et religionem in omnibus conseruet ne operis sui p quo et hęc hereditatis possessionē sperat detrimentū patiat si alieno. i. terreno se coniunxerit.

quibus volunt: tantum ut suę tribus hominibus ne cōmisceatur possessio filiozum israhel de tribu in tribum. Omnes enim viri ducent vxores de tribu et cognatione sua: et cunctę femine maritos de eadem tribu accipient: ut hereditas permaneat in familiis nec sibi misceantur: sed ita maneant ut a domino separatę sunt. **Fecerunt qz filie salphaat ut fuerat impatū et nupserūt maala et terfa et egla et melcha et noa filius patris sui de familia manasse qui fuit filius ioseph et possessio que illis fuerat attributa. mansit i tribu et familia patris earum. Hęc sunt mandata atqz iudicia que p̄cepit dominus per manum moysi ad filios israhel in campestribus moab super iordanem contra hiericho.**

Nupserūt maa. zc. Rab. Docet cū q̄libet de numero crederet iudgoz doctōri de genibus credere se iungit. ut ei magisterio filios gignat. i. pietatis opa. Quē enim partui dicit p̄ter gentibz electi: qz frēs sunt sanctorz p̄dicatoz q̄ fuerūt i iudea cōstituti. **Qd dēt eē salima i spiritali cogitacōe. vbi vna est fides i professione. Et sicut est vnus pastor debet eē vnū ouile. Qd eī frēs sum?** **Qui hūilitate habere studet. et infirmitatibus suis cōplacet solēnitatē agit. et grata munera dō tribuit et rex suę cōuersatōis existit. et p̄ gressu virtutū mouetur ambulans de virtute i virtutem.**

fortitudinis perfectio. dum hi tantum qui in virtute israhel proficiūt numerantur. Excluduntur quippe ab hoc numero pueri femine egiptij serui soli de pueris sacerdotum et leuitaruz primogeniti numerantur. Diminuit quippe numerus est indignus puerilis et lubricus sensus. feminea lara et dissoluta segnicies. egiptij. i. seculares mores et seruilitatē timentes. Solus israhel numeratur. nec tamen omnis: sed tantum qui virtute procedit ad bellum contra spiritualium nequitias potestatum. **Notandum vero q̄ nec in egipto nec post exitum statim populus dei numeratur. p̄ quippe egiptus deseritur. mare transitur. amalech superatur. manna manducatur. et tabernaculum construitur. lex digito dei scripta suscipitur. et tūc populus dei a. xx. annis et supra numero diuino dignus computatur. In quo significatur quia nisi quis egiptum. i. mundum et eius concupiscentias reliquerit. mare rubrum. i. baptismum sanguine christi consecratū susceperit: et templum dei per inhabitantem spiritum sanctum fact⁹ fuerit. amalech. i. lingens sanguinez. i. dyabolum et vicia virtute dei superauerit corpus et sanguinem domini perceperit. et eo quasi manna vsus fuerit. legem quoqz dei per omnia seruauerit. ad huius numeri dignitatem peruenire non poterit. Ratio quoqz tribuum que quattuor locis circa tabernaculum disponuntur per ternarium. ordo et numerus mansionum. societate familiarum. et cuncta ordinatio castrorum mira spirant sacramenta. Quē enim per quattuor partes trine tribus collocantur. innuitur per quadrata mundi dimata sanctę trinitatis fidem doctorum officio predicandā. In ipsa quoqz familiarum societate innuitur certa spes resurrectionis. i.**

Deuteronomium

Prothema in deuteronomium.

Fasciculus mirre

dilectus michi. Mirra arbor aromatica. v. cubitis tantum in altum excrescit cuius cortex et radix et folia et oia amara sunt. Mirra amara est et cada

ueribus apponitur: ut arceat putredines vermium. Hec est lex vetus in .v. libris comprehensa. amara .i. nemini parcens. unde et marath designata est. Apposita cadaveribus .i. inuenta pro peccatoribus: ut corruptionem criminum ab eis arceret. huius fasciculus est deuteronomi .i. ramusculorum plurium in vno collectio. Terminata autem lege in quattuor voluminibus: iste quintus additus est: diffuse dicta in vnum breuiter colligens. quaedam etiam pretermissa supplens. Additus autem est illis ut numero legali satisficeret. Quinarius enim numerus est legis. quaternarius euangelij. Unde: et refectio quinq; milium hominum in euangelio ad patres veteris. t. spectat. Refectio quattuor milium ad patres noui. Illis enim promissa sunt et data terrena: que quinq; sensibus subsunt. Illis quadrata .i. soliditas terre viuentium. Deseruit etiam liber iste euangelio in nomine in explanationis seriei sui dignitate. Dicit enim hebraice eleadabarim . grece deuterion . latine secunda lex . non ut quidam dixerunt: aliter post predictam . unde in predictis dicebatur . locutus est dominus . hic autem . locutus est moyses . Sed secunda . i. secundo iterata . hoc nomine prefigurans euangelium: quod successit legi: cui nullum succederet. Cum etiam multa breuiter colligit et supplet quaedam: formam euangelij prefiguratur. Hoc est enim ad breuiatum verbum: quod fecit dominus super terram . et supplet imperfecta legis unde. Non veni soluere legem: sed adimplere. Cum autem hoc opus dicitur adeo dignum: quod manibus regis gestari iubeatur: dignitatem euangelij aperit: quod ordinatum est in manu mediatoris. Cum ergo sic seruiat euangelio: merito est fasciculus dilectus christo . non tantum pro se: quantum quia ostendit rotam in medio rote. Intentio est recapitulare predicta triplici fine. Ut ante memorie commendent. Ut utilitas predictorum inculcet. Quod enim utile est sepe dicere nec pigrum esse debet. (ut ait apostolus) nec molestus audire. Et ut duricia in deorum condemnentur: qui totiens dicta non intellexerunt. Modus agendi. Primitus quasi prologum: quo ostendit quis scripserit . et quid . Post memorat graue delictum pro quo perierunt in deserto: ut hoc timore excitet ad audiendum. Post separat ciuitates refugij. Post recapitulat dicta et facta bona: et mala supplet. Post inbet hunc librum poni in arca . et .vij. anno legi omni israhel in scenophegia. Post subdit canticum. Audite celi . et memoremur murmuris eorum: et penes obedientie et premij. Et post benedictiones tribuum. Ultimo de morte moysi.

Hec sunt uerba .i. Primitus legislator titulum quasi prologum: in quo ostendit nomen auctoris . et quid fecerit . et ubi et quando. Sicut paulo post in glosa distinguatur . et terminatur: ut quibusdam videtur: ubi. Quarta dragesimo .i. vel inferius . ubi. Deus noster .i. Sed ad eorum euidentiam que in prologo: et eorum que sequuntur: tangenda est aliquantulum veritas historie. Ab exitu filiorum israhel de egipto usque quo perueniunt ad campestria moab supra iordanem: fluxerunt .xliij. anni. in quibus diuersis temporibus .xliij. mansiones fecerunt. Quando nubes leuabatur: castra mouebantur . et cum stabat: figebantur . et manebant eodem loco quousque iterum leuabatur nubes. Prima mansio fuit in ramesse . ultima in campestribus moab. A ramesse usque ad montes syna . spacio .xlviij. dierum .xij. mansiones fecerunt . et hoc primo anno . et ibi fere per totum annum steterunt . Ibi lex data est . ibi genesis scriptus . exodus . numeri scripti sunt . et magna pars huius . Inde pedes mouentes anno secundo perueniunt in cadesbarne . et in spacio illo fecerunt